

ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນ  
ອອກສຽງໃຕ້ ສຳຫຼັບ ສປປ ລາວ

ກອບຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ

ກະກຽມ ໂດຍ:  
ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ  
ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ  
ຖະໜົນ ລ້ານຊ້າງ  
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ

ເມສາ 2017

ສະບັບທີ 5

## ສາລະບານ

ຕາຕະລາງ.....	iii
ແຜນວາດ.....	iv
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ.....	iv
ຄຳຫຍໍ້.....	v
ຄຳຂອບໃຈ.....	viii
1.0 ຄຳນຳ.....	1
2.0 ສະພາບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.....	3
3.0 ກອບດ້ານລະບຽບການ ແລະ ດ້ານການຈັດຕັ້ງ.....	4
3.1 ກົດໝາຍແຫ່ງ ສປປ ລາວ.....	4
3.2 ກອບດ້ານລະບຽບກົດໝາຍລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.....	7
3.3 ນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ ຂອງທະນາຄານໂລກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບໂຄງການ.....	8
3.4 ການວິເຄາະຊ່ອງຫວ່າງ ນະໂຍບາຍ ຂອງລັດຖະບານລາວ ແລະ ຂອງທະນາຄານໂລກ.....	10
4.0 ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.....	23
4.1 ບັນຫາ, ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ພາກ ສະເພາະພື້ນທີ່.....	23
4.2 ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ.....	26
4.3 ຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ.....	27
4.3.1 ການລັ່ງໄຫຼເຂົ້າມາຂອງກຳມະກອນ.....	27
4.3.2 ມາດຕະຖານຫຼັກດ້ານແຮງງານ.....	27
4.3.3 ການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ.....	27
4.3.4 ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ.....	29
4.3.5 ຜົນກະທົບແບບຊົ່ວຄາວ ແລະ ນ້ອຍ.....	29
4.4 ການພິຈາລະນາດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ.....	30
4.4.1 ກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ແລະ ກອບດ້ານກົດໝາຍ.....	30
4.4.2 ດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄຟຟ້າບັດ.....	32
4.4.3 ສະຫຼຸບຂໍ້ມູນດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍໃນ ສປປ ລາວ.....	33
4.4.4 ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນໃນການເຊື່ອມໂຍງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍເຂົ້າໃນວົງຈອນຂອງໂຄງການ.....	34

4.5	ການປະເມີນຫາທາງເລືອກ.....	46
<b>5.0</b>	<b>ກອບການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ .....</b>	<b>47</b>
5.1	ຄວາມເປັນມາຂອງໂຄງການຢ່ອຍ.....	48
5.2	ການກັ່ນຕອງ ແລະ ການອະນຸມັດ .....	48
5.3	ການກຳນົດຂອບເຂດ ບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງ ຄົມ .....	49
5.4	ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືຢ້ອງກັນ .....	50
5.4.1	ແຜນຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ .....	53
5.4.2	ແຜນພັດທະນາກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ.....	54
5.4.3	ແຜນດຳເນີນງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ.....	56
5.4.4	ຂັ້ນຕອນດຳເນີນງານໃນກໍລະນີຝົບເຫັນວັດຖຸບູຮານ.....	57
5.4.5	ຫຼັກການປະຕິບັດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.....	58
<b>6.0</b>	<b>ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ .....</b>	<b>58</b>
<b>7.0</b>	<b>ການປຶກສາຫາລື ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ມວນຊົນ .....</b>	<b>64</b>
<b>8.0</b>	<b>ກົນໄກການແກ້ໄຂຂໍ້ຮ້ອງຮຽນ.....</b>	<b>64</b>
<b>9.0</b>	<b>ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການລາຍງານ .....</b>	<b>66</b>
<b>10.0</b>	<b>ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF .....</b>	<b>67</b>
10.1	ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ແຜນຝຶກອົບຮົມ .....	67
10.2	ງົບປະມານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF .....	70

## ຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງ 1	ສະຫລຸບຍ້ອງຍໍກ່ຽວກັບ ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານ ແລະ ຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ ຕໍ່ໂຄງການຍ່ອຍ. ....	11
ຕາຕະລາງ 2	ການວິເຄາະຊ່ອງຫວ່າງ ລະຫວ່າງ ກອບດ້ານກົດໝາຍລະບຽບການ ແລະ ນະໂຍບາຍການກຳເນີນງານ ຂໍ້ ທີ401ຂອງທະນາຄານໂລກ .....	14
ຕາຕະລາງ 3	ການວິເຄາະຊ່ອງຫວ່າງ ລະຫວ່າງ ກອບດ້ານກົດໝາຍ ລະບຽບການ ແລະ ນະໂຍບາຍການກຳເນີນງານ ຂໍ້ ທີ404ຂອງທະນາຄານໂລກ .....	17
ຕາຕະລາງ 4	ການວິເຄາະຊ່ອງຫວ່າງ ລະຫວ່າງ ກອບດ້ານກົດໝາຍລະບຽບການ ແລະ ນະໂຍບາຍການກຳເນີນງານ ຂໍ້/ .4 ທີ່11 ຂອງທະນາຄານໂລກ.....	20
ຕາຕະລາງ 5	ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ .....	25
ຕາຕະລາງ 6	ບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍທີ່ຈະຖືກພິຈາລະນາ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການເຮັດການປະເມີນດ້ານສັງຄົມ ໃນມາດຕະການຫລຸດຜ່ອນ ແລະ ປົກປ້ອງອາຫານ. ....	36
ຕາຕະລາງ 7	ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ, ຂີດຈຳກັດ ແລະ ໂອກາດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ DRM.....	38
ຕາຕະລາງ 8	ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ .....	51
ຕາຕະລາງ 9	ຂະບວນການກັ່ນຕອງທີ່ເຈາະຈົງສະເພາະທີ່ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ .....	55
ຕາຕະລາງ 10	ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ. ....	62
ຕາຕະລາງ 11	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຫລັກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF.....	68
ຕາຕະລາງ 12	ງົບປະມານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.....	71

## ແຜນວາດ

ແຜນວາດ 1 ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງສໍາຫຼັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF ຂອງອົງປະກອບ ຂອງໂຄງການ 1SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ.....	59
ແຜນວາດ 2 ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງສໍາຫຼັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF ຂອງອົງປະກອບ 2 ຂອງໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ.....	61

## ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A1	ໜ້າວຽກທີ່ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜອງທຶນຈາກຂອງໂຄງການ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A2	ນະໂຍບາຍການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມແບບທົ່ວໄປແບບການກັ່ນຕອງ :
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A3	ແບບການກັ່ນຕອງພື້ນທີ່ສະເພາະ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A4	ແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມທົ່ວໄປ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A5	ຄໍາແນະນຳກ່ຽວກັບ ແຜນປະເມີນຄວາມປອດໄພຂອງຄຸ້ມຄອງນໍ້າ/ຝາຍ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A6	ເງື່ອນໄຂພື້ນຖານ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A7	ບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍທີ່ສໍາຄັນ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A8	ແນວທາງປະເມີນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມແບບມີສ່ວນຮ່ວມ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A9	ເປົ້າໝາຍການປຶກສາຫາລືຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A10	ລາຍຊື່ ແລະ ພາກສ່ວນໃນການລົງປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A11	ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A12	ລາຍຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການປຶກສາຫາລືກັບມວນຊົນຄັ້ງທໍາອິດ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A13	ລາຍຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການປຶກສາຫາລືກັບມວນຊົນຄັ້ງທີສອງ

## ຄຳຫຍໍ້

<b>ADB</b>	ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
<b>ARAP</b>	ແຜນດຳເນີນງານໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໂດຍຫຍໍ້
<b>CBO</b>	ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຊຸມຊົນເປັນຖານ
<b>CERD</b>	ສົນທິສັນຍາສາກົນກ່ຽວກັບການລົບລ້າງການຈຳແນກເຊື້ອຊາດທຸກຮູບແບບ
<b>CSO</b>	ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ
<b>DBST</b>	ການຮັກສາດ້ວຍ Double Bituminous Sealed Treatment
<b>DDMC</b>	ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂອງເມືອງ
<b>DESIA</b>	ກອງປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
<b>DFRM</b>	ກົມຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ
<b>DIA</b>	ອົງກອນທີ່ຖືກມອບໝາຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
<b>DoNRE</b>	ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
<b>DOW</b>	ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ
<b>DPC</b>	ກົມວາງແຜນ ແລະ ການຮ່ວມມື
<b>DPWT</b>	ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ
<b>DRFI</b>	ການຈັດຫາທຶນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ
<b>DRM</b>	ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ
<b>DRO</b>	ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນເມືອງ
<b>DUPH</b>	ກົມວາງແຜນ ແລະ ຜັງເມືອງ
<b>EA</b>	ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
<b>ECC</b>	ໃບຢັ້ງຢືນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
<b>ECoP</b>	ຫລັກການປະຕິບັດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
<b>EGDP</b>	ແຜນພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ
<b>EGEF</b>	ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ
<b>EHS</b>	ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພ
<b>EMP</b>	ແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ
<b>EPL</b>	ກົດໝາຍປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ
<b>ESIA</b>	ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
<b>ESMF</b>	ກອບຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
<b>ESMP</b>	ແຜນຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
<b>ESOM</b>	ຄຸ້ມຄອງດຳເນີນງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
<b>FPIC</b>	ການປົກສາຫລີແບບອິດສະຫລະ ແລະ ແບບແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າກ່ອນ
<b>GoL</b>	ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ
<b>GRM</b>	ກົນໄກແກ້ໄຂຂໍ້ຮ້ອງຮຽນ
<b>ICCPR</b>	ສົນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທິຂອງພົນລະເຮືອນ ແລະ ສິດທິດ້ານການເມືອງກ
<b>ICESCR</b>	ສົນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທິດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນາທຳ

<b>ICT</b>	ເທັກໂນໂລຢີດ້ານຂໍ້ມູນ ແລະ ການສື່ສານ
<b>IDA</b>	ອົງກອນການພັດທະນາສາກົນ
<b>IEE</b>	ການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ເບື້ອງຕົ້ນ
<b>JICA</b>	ອົງການຮ່ວມມືສາກົນຂອງຍີ່ປຸ່ນ
<b>MOF</b>	ກະຊວງການເງິນ
<b>MoICT</b>	ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ, ວັດທະນາທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ
<b>MONRE</b>	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
<b>MPI</b>	ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
<b>MPWT</b>	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ
<b>MRC</b>	ອົງການແມ່ນ້ຳຂອງ
<b>NPA</b>	ເຂດປ່າປົກປ້ອງແຫ່ງຊາດ
<b>NSEDP</b>	ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ
<b>OP</b>	ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານ
<b>OP/BP</b>	ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານໂລກ
<b>PA</b>	ພື້ນທີ່ປົກປ້ອງ
<b>PAH</b>	ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ
<b>PAP</b>	ບຸກຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ
<b>PCR</b>	ຊັບພະຍາກອນວັດທະນາທຳດ້ານກາຍະພາບ
<b>PDR</b>	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ
<b>PFA</b>	ພື້ນທີ່ປ່າປົກປ້ອງ
<b>PIU</b>	ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ
<b>PMU</b>	ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ
<b>PRO</b>	ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂຄງການ
<b>RoI</b>	ຂອບເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນ
<b>RoW</b>	ສິດຂອບເຂດແລວໂຄງການ
<b>RPF</b>	ກອບນະໂຍບາຍດ້ານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ
<b>RSS</b>	ກອງເລຂາດ້ານການປ້ອງກັນພາຍໃນພາກພື້ນ
<b>SC</b>	ອົງປະກອບຢ່ອຍ
<b>SDS</b>	ຊ່ຽວຊານພັດທະນາສັງຄົມ
<b>SEA DRM</b>	ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດໃນພາກອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້
<b>SIA</b>	ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ
<b>SMART</b>	ເຈາະຈົງ, ວັດແທກໄດ້, ສາມາດບັນລຸໄດ້, ສອງຄ່ອງ ແລະ ໃນຂອບເຂດເວລາ
<b>SMMP</b>	ແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາດ້ານສັງຄົມ
<b>TA</b>	ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານວິຊາການ
<b>ToR</b>	ຂອບເຂດໜ້າວຽກ
<b>USAID</b>	ອົງການຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາ ເພື່ອການພັດທະນາສາກົນ
<b>UXO</b>	ລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ

**WB**                   ທະນາຄານໂລກ  
**WBG**                 ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ

## ຄຳຂອບໃຈ

ບົດລາຍງານ ກອບການປ້ອງກັນ ສະບັບນີ້ ໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກ ໄຜຜິບັດ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ (SEA DRM) ທີ່ໄດ້ຮັບທຶນກູ້ຢືມຈາກ ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ (WBG) ໂດຍ ຜ່ານກອງທຶນພັດທະນາສາກົນ (IDA) ໃຫ້ແກ່ ສາມ ປະເທດ ທີ່ຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ຄື ສປປ ລາວ, ລາຊາ ອານາຈັກກຳປູເຈຍ ແລະ ສະຫະພາບມຽນມ້າ. ບົດລາຍງານ ສະບັບນີ້ ຮ່າງຂຶ້ນ ໂດຍ ກົມ ໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (DoW) ຂອງ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍ ທ່ານ ຄຳແສງ ອາລີ (ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ ພະແນກປ້ອງກັນຕາຝັ່ງ ແລະ ນ້ຳຖ້ວມ), ແລະ ທ່ານ ພິມ ມະສອນ ແສງສຸລິຍະວົງ (ວິຊາການ) ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງ ທ່ານ ຮຸ່ງຫຼ້າ ແສງເມືອງ (ຫົວໜ້າກົມ ໂຍທາທິການທາງນ້ຳ) ແລະ ຮ່ວມກັບ ວິຊາການຂອງ ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ເຮັດເຟລ໌ດ ແມ່ຂອງ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ ທ່ານ ຈິມ ຮາມິນຕັນ, ທ່ານ ຈິມ ເວັບ, ທ່ານ ວົງເພັດ ສຸຂະວົງສາ, ທ່ານ ອານັນ ໄຊຍະວົງ ແລະ ທ່ານນາງ ດາຣິນ ແຮ້ນເດີສັນ.

ຂໍຂອບໃຈມາຍັງ ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ ທີ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ດຣ. ເຮັນຣິເກ໌ ເບຣທ (ຫົວໜ້າທຶນງານ), ທ່ານ ສີບຸນເຮືອງ ພະນະນຸວົງ (ຊ່ຽວຊານ ທາງດ້ານການປ້ອງກັນ ທາງສັງຄົມ) ແລະ ທ່ານ ພິເຕີ ຄາວຝອດ (ຊ່ຽວຊານ ທາງ ດ້ານການປ້ອງກັນ ທາງສັງແວດລ້ອມ). ຂໍຂອບໃຈ ມາຍັງບັນດາໜ່ວຍງານລັດຖະບານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ທ່ານຮອງເຈົ້າເມືອງ ເມືອງໄຊ ເທດສະບານແຂວງອຸດົມໄຊ ທີ່ສະຫຼະເວລາອັນມີຄ່າ ເຂົ້າຮ່ວມການປຶກສາຫາລື ແລະ ບັນດາຕົວແທນ ຈາກບ້ານ ນາສາວ ແລະ ນາເລົ່າ ທີ່ໃຫ້ການຮ່ວມມື ໃນການສະແດງຄຳຄະດເຫັນ ແລະ ສະເໜີແນະ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຈາກການກໍ່ສ້າງໂຄງການ.

## 1.0 ຄຳນຳ

ຈຸດປະສົງຂອງການພັດທະນາໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງດ້ານໄພພິບັດໃນພາກພື້ນອາຊີຕະເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ (South East Asia Disaster Risk Management Project - SEA DRM Project) ທີ່ຖືກນຳສະເໜີຂຶ້ນນີ້ ເຊິ່ງເປັນໂຄງການທີ່ຈະໄດ້ຮັບການສະໜອງທຶນຈາກກຸ່ມທະນາຄານໂລກ ໂດຍຜ່ານອົງກອນພັດທະນາສາກົນ (International Development Agency - IDA) ໃຫ້ແກ່ສາມປະເທດທີ່ນອນໃນພາກຕະເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ຄື ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສປປ ລາວ), ລາດຊະອານາຈັກກຳປູເຈຍ ແລະ ສະຫະພາບມຽນມາ ແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກການເກີດໄພນ້ຳຖ້ວມ ພ້ອມທັງເພີ່ມຄວາມອາດສາມາດທາງດ້ານການເງິນໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ພາຍໃນອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ. ໂຄງການນີ້ແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ ບັນດາປະເທດທີ່ກ່າວມານັ້ນ ບັນລຸ ແລະ ຂະຫຍາຍໜາກຜົນໃນສາມຂົງເຂດຄື: (i) ຂົງເຂດການລົງທຶນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ; (ii) ການປະເມີນ ແລະ ການສະໜອງທຶນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ; ແລະ, (iii) ການຕອບໂຕ້ ເຫດສຸກເສີນທີ່ບໍ່ອາດຄາດຄະເນໄດ້.

ຈຸດປະສົງລວມຂອງໂຄງການ SEA DRM ທີ່ມີກຸ່ມສາມປະເທດນີ້ ແມ່ນຮູ້ວ່າ “ສິ່ງເສີມ ແລະ ໃຫ້ມີການປະສານຮ່ວມມືກັນໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດໃນລະດັບພາກພື້ນ”. ແຕ່ລະປະເທດ ໃນສາມປະເທດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດ ແລະ ນຳສະເໜີ ບັນດາໂຄງການຍ່ອຍຂອງຕົນ ເຊິ່ງບັນດາໂຄງການຍ່ອຍທີ່ນຳສະເໜີນີ້ ແມ່ນຈະໄດ້ຖືກສືບຕໍ່ເຮັດການປະເມີນ ແລະ ຖືກພິຈາລະນາໃນການສະໜອງທຶນເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ ປະກອບມີອົງປະກອບດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

### **ອົງປະກອບ 1: ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ**

ຈຸດປະສົງຂອງອົງປະກອບນີ້ ແມ່ນເພື່ອສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການປ້ອງກັນໄພນ້ຳຖ້ວມແຂວງ ອຸດົມໄຊ. ໂຄງການນີ້ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂດຍ ກົມ ໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ໂດຍການຮ່ວມມືກັບ ກົມເຄຫາ ແລະ ຜັງເມືອງ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳຫຼັບອົງປະກອບນີ້ແມ່ນ 12 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ.

*ອົງປະກອບຍ່ອຍ 1.1. ການພັດທະນາໂຄງສ້າງຕ່າງໆ (11 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ)* ເຊິ່ງຈະປະກອບມີໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃນການປ້ອງກັນໄພນ້ຳຖ້ວມຢູ່ ເມືອງ ອຸດົມໄຊ, ລວມທັງການສ້າງ ການປ້ອງກັນຕາຝັ່ງເຈື່ອນ ແລະ ຄູກັນນ້ຳ, ປະຕູລະບາຍນ້ຳ, ຝ່າຍນ້ຳລືນ, ສ່ວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ ແລະ ຄອງລະບາຍນ້ຳ. ບັນດາໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຫຼົ່ານັ້ນຈະສາມາດປ້ອງກັນຕົວເມືອງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມແບບກະທັນຫັນທີ່ມັກເກີດຂຶ້ນເປັນປະຈຳ ແລະ ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຈາກທີ່ຜ່ານມາ.

*ອົງປະກອບຍ່ອຍ 1.2. ການພັດທະນາທີ່ບໍ່ເປັນໂຄງສ້າງ (1 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ)* ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານຈະຄົບຖ້ວນໄປດ້ວຍບັນດາມາດຕະການທີ່ບໍ່ແມ່ນໂຄງສ້າງ ເຊິ່ງຈະປະກອບ ສ້າງຄວາມແຂງແຮງຂອງຊັ້ນດິນ, ແລະ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ອົງກອນ. ການປັບປຸງແຜນງານຈະໄດ້ນຳມາພິຈາລະນາໃນການຄຸ້ມຄອງໄພນ້ຳຖ້ວມໃນບັນດາອ່າງແມ່ນ້ຳສາຂາ, ຫາວິທີທາງທີ່ຈະລະບາຍນ້ຳໃນພື້ນທີ່ທີ່ສາມາດຮັບນ້ຳໃນເຂດທີ່ຄວາມໜາແໜ້ນຂອງປະຊາກອນຕໍ່າ, ໃນຂະນະດຽວກັນກໍ່ມີການປ້ອງກັນນ້ຳຖ້ວມໃນເຂດທີ່ຄວາມໜາແໜ້ນຂອງປະຊາກອນສູງ.

### **ອົງປະກອບ 2: ການປັບປຸງລະບົບອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ**

ການດຳເນີນງານໂດຍກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ (DMH), ອົງປະກອບນີ້ ຈະປັບປຸງການບໍລິການສະໜອງຂໍ້ມູນດ້ານອຸທິກກະສາດ, ສະພາບອາກາດ ແລະ ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ໃນການສ້າງອາຄານ (ອົງປະກອບຕ່າງໆ) ຢູ່ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ແລະ ຫຼວງພະບາງ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳຫຼັບອົງປະກອບນີ້ແມ່ນ 10 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ.

*ອົງປະກອບຍ່ອຍ 2.1. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງລະບົບການບໍລິການສະໜອງຂໍ້ມູນ ແລະ ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ (5 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ)* ຈະຊ່ວຍສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຍຸດທະສາດການບໍລິການສະໜອງຂໍ້ມູນ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ອົງກອນ. ການບໍລິການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າຈະໄດ້ຮັບການເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໂດຍການພັດທະນາເຄື່ອງມືໃຫ້ສອດຄອງກັບຜົນກະທົບ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ເວລາການເຜີຍແຜ່ເຕືອນໄພ, ຮັບປະກັນການຮັບຮູ້ທີ່ທົ່ວເຖິງ ແລະ ການຮ່ວມມືກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ເສຍ. ບຸລິມະສິດການບໍລິການຈະໄດ້ຮັບການລະບຸໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ສະພາບອາກາດເຊັ່ນວ່າ: ພາກສ່ວນກະສິກຳ, ພາກສ່ວນຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ສາທາລະນະສຸກ, ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ, ພະລັງງານ ແລະ ການຂົນສົ່ງ. ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນສະພາບອາກາດຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາໂດຍການຜ່ານທາງການສື່ສານທີ່ຫຼາກຫຼາຍ, ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃນ

ເວລາທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ສື່ການຝຶກອົບຮົມ. ລະບົບການຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄຸນນະພາບຈະໄດ້ຮັບການແນະນຳ ເພື່ອການສະໜອງການຂະບວນການທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັນຂອງການບໍລິການ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນ. ຈະໄດ້ມີການປັບປຸງແຜນໃຫ້ມີລາຍຮັບເພີ່ມເຂົ້າຈາກການບໍລິການມູນຄ່າເພີ່ມ ເຊັ່ນວ່າ ພາກສ່ວນຂອງສາຍການບິນ ແລະ ພະລັງງານ ແຕ່ກໍ່ບໍ່ໄດ້ຈຳກັດພຽງແຕ່ເທົ່ານັ້ນ.

*ອົງປະກອບຍ່ອຍ 2.2: ການສ້າງເກດການ, ການພະຍາກອນ, ແລະ ລະບົບການສື່ສານ ທີ່ທັນສະໄໝ (5 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ)* ຈະສະໜອງການຂະຫຍາຍເຄືອຂ່າຍອຸທິກກະສາດ ໂດຍການ ພະຍາຍາມຮ່ວມມືກັບຄູ່ຜັດທະນາເຊັ່ນວ່າ: ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ADB) ແລະ ອົງການຮ່ວມມືສາກົນຍີ່ປຸ່ນ (JICA) ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ. ສະຖານີທີ່ຈະສ້າງຂຶ້ນຈະປະສານສົມທົບກັບລະບົບທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຂອງກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ. ຫ້ອງການທີ່ຢູ່ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເຄື່ອງອຸປະກອນຕ່າງໆ ລວມທັງອັນທີ່ຢູ່ຫ້ອງການຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງກໍ່ຈະໄດ້ຮັບການປັບປຸງ. ຂັ້ນຕອນການພະຍາກອນຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາເພື່ອຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືຂອງສາກົນ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນໃຫ້ມີປະສິທິພາບ, ແລະ ການຍືນຍັນການພະຍາກອນຈະໄດ້ຮັບການສ້າງໃຫ້ເປັນລະບົບ, ມີການບັນທຶກ ແລະ ເຜີຍແຜ່ເປັນປະຈຳ. ການສື່ສານຂໍ້ມູນ ແລະ ລະບົບ ໄອທີ (IT) ຈະໄດ້ຍົກລະດັບການສື່ສານ ລະຫວ່າງ ກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ (DMH) ແລະ ອົງກອນທີ່ມີສ່ວນໄດ້ເສຍ, ພະແນກອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ເມືອງ. ຈະໄດ້ມີການສ້າງແຜນວິຊາການ ແລະ ໜ້າວຽກການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ເພື່ອລະບຸຊ່ອງວ່າງດ້ານທັກສະໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບໃໝ່ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນໃນການຝຶກອົບຮົມ. ຈະມີການຝຶກອົບຮົມດ້ານເຕັກນິກເພື່ອສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ວິຊາການຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ພ້ອມທັງສະໜອງການຝຶກອົບຮົມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການພັດທະນາຄວາມເປັນຜູ້ນຳ. ໂຄງການຈະຮັບປະກັນການລວມຕົວຂອງລະບົບໂດຍຜ່ານລະບົບການສື່ສານ, ແລະ ການຮ່ວມມືກັບການບໍລິການອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ໃນພາກພື້ນ.

**ອົງປະກອບ 3: ການຈັດຫາເງິນທຶນ ແລະ ການຄຳປະກັນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ**

ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍ ກະຊວງການເງິນ, ອົງປະກອບນີ້ຈະຊ່ວຍເພີ່ມສະຖານະທາງການເງິນຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອຕ້ານກັບໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດຂອງລັດຖະບານຕໍ່ກັບຄວາມຕ້ອງການດ້ານງົບປະມານຫຼັງເຫດການໄພພິບັດ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳຫຼັບອົງປະກອບນີ້ແມ່ນ 6 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ.

*ອົງປະກອບຍ່ອຍ 3.1. ສະໜອງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານສະຖານະທາງການເງິນແຫ່ງຊາດ (1 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ):* ອົງປະກອບຍ່ອຍນີ້ ຈະສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານການເງິນຂອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຢູ່ພາຍໃນກະຊວງການເງິນ, ສະໜອງການກະກຽມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດດ້ານການເງິນຂອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດແຫ່ງຊາດແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະເທດໃນການກະກຽມ ແລະ ສ້າງຕັ້ງ ກອງທຶນຄຳປະກັນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ (SEADRIF) ໃຫ້ເປັນກົນໄກທີ່ຮ່ວມກັນດ້ານຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດໃນພາກພື້ນ, ມີຈຸດມຸ້ງໝາຍເພື່ອສະໜອງທຶນໃຫ້ປະເທດທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໂຄງການມີເງິນທຶນສະໜັບສະໜູນການຕອບສະໜອງຕໍ່ໄພພິບັດຢ່າງວ່ອງໄວ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ, ແລະ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ການລະດົມທຶນ ສຳຫຼັບເບ້ຍປະກັນໄພໃນການປະກັນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ. ອົງປະກອບຍ່ອຍນີ້ຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນທາງການເງິນຈາກກອງທຶນທີ່ໜ້າເຊື່ອຖື.

ອົງປະກອບຍ່ອຍ 3.2. ການຈ່າຍເບ້ຍປະກັນຄວາມເສຍຫາຍຈາກໄພພິບັດ (ຫ້າລ້ານຫຼຽນສະຫະລັດອາເມລິກາ): ອົງປະກອບຍ່ອຍນີ້ຈະຊ່ວຍລັດຖະບານຈ່າຍຄ່າທຳນຽມ 3ປີ ເຊິ່ງ ສປປ ລາວ ຈະໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຄວາມຊ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ຜ່ານຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຄຸ້ມຄອງຄວາມຊ່ຽງລະດັບສາກົນ ເຊັ່ນ SEADRIF ທີ່ຈັດຕັ້ງ ຂຶ້ນໃໝ່ ຫຼື ຜ່ານທາງ ການຄັງຂອງທະນາຄານໂລກ. ສ່ວນອົງປະກອບຈະໄດ້ຮັບການຈັດໂຄງສ້າງໃນຮູບແບບ ທີ່ SEADRIF ບໍ່ສາມາດດຳເນີນການມນການທົບທວນໂຄງການໄລຍະກາງ, ກອງທຶນ ຂອງອົງປະກອບຍ່ອຍ ຈະຖືກຈັດສັນເງິນທຶນ ໃຫ້ອົງປະກອບ 1 ຫຼື 2.

**ອົງປະກອບ 4: ການຄຸ້ມຄອງໂຄງການ**

ຈຸດປະສົງຂອງອົງປະກອບນີ້ ແມ່ນເພື່ອສະໜອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ກັບໂຄງການແບບມື້ຕໍ່ມື້. ຈະໃຫ້ທຶນແກ່ສະຖາບັນ ແລະ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງໂຄງການ, ການປະສານງານ, ການຈັດຫາ, ການຄຸ້ມຄອງການເງິນ, ດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ການປ້ອງກັນ, ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ແລະ ການລາຍງານ. ອົງປະກອບທີ 4 ຈະໄດ້ຮັບການດູແລຮ່ວມກັນຈາກທຸກໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳຫຼັບອົງປະກອບນີ້ແມ່ນ 3 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ.

## ອົງປະກອບ 5: ການຕອບໂຕ້ ຕໍ່ເຫດສຸກເສີນທີ່ບໍ່ຄາດຄະເນໄດ້

“ອົງປະກອບ ເທົ່າກັບສູນ” ນີ້ ຈະຊ່ວຍຈັດສັນງົບປະມານໄດ້ວ່ອງໄວ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບຂະບວນການຝຶນຝູກເສີນ ແລະ ການບຸລະນະສິ່ງປຸກສ້າງ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການປະກາດວ່າ ເກີດໄພພິບັດເກີດຂຶ້ນ. ອົງປະກອບນີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດຈັດສັນເງິນໃຫ້ສິນເຊື່ອ ຈາກສ່ວນປະກອບອື່ນໆ ເພື່ອຈັດການກູ້ຢືມສຸກເສີນ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນ ການຝຶນຝູກໄປໄດ້ຫຼັງຈາກເກີດໄພພິບັດ ຫຼື ເຫດສຸກເສີນ. ຄຸນນະພາບການເພື່ອຕອບສະໜອງຕໍ່ເຫດສຸກເສີນ ຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາຂຶ້ນ ສໍາຫຼັບໄພພິບັດສະເພາະ, ລາຍລະອຽດການຈັດການທາງການເງິນ (FM), ການຈັດຊື້, ການປ້ອງກັນ ແລະ ການກຽມການທີ່ຈໍາເປັນອື່ນໆ.

ອົງປະກອບທີ 5 ຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນມາໂດຍການຮ່ວມມືກັບກະຊວງການເງິນ ແລະ ບັນດາກະຊວງໃນສາຍຕັ້ງ ເພື່ອຮັບປະກັນການປະສານງານໃນສາຍຂວາງທີ່ມີປະສິດທິພາບ ກັບ ໜ່ວຍງານລະດັບຊາດ ເພື່ອຄວາມຮ່ວມ ແລະ ການຮັບມືກັບໄພພິບັດ. ສໍາຫຼັບພາກສ່ວນນີ້ແມ່ນບໍ່ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ.

ກອບການຄຸ້ມຄອງທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການ (ESMF) ແລະ ການສະໜອງເອກະສານທີ່ມີການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງໂຄງການ, ກອບກົດລະບຽບ, ຜົນກະທົບ ແລະ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ, ການຈັດຕັ້ງອົງກອນ, ການປຶກສາຫາລືມວນຊົນ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ, ການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງຮຽນ, ການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຜົນ ແລະ ການລາຍງານທີ່ຈໍາເປັນ. ຫ້າອົງປະກອບສະເພາະຂອງໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດຢູ່ຂ້າງເທິງ ແລະ ຈະໄດ້ຈັດຮັບຜິດຊອບໜ້າວຽກດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ອົງປະກອບ 1 – ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ແມ່ນເປັນອົງປະກອບຫຼັກ ແລະ ຈະຖືກປະກອບເຂົ້າໃນເອກະສານ ESMF ແລະ ເອກະສານປະກອບອື່ນໆ; ອົງປະກອບນີ້ ລວມມີການອອກແບບການລົງທຶນທີ່ເປັນໂຄງສ້າງ ແລະ ບໍ່ມີໂຄງສ້າງ (ຜ່ານໃຕ້ອົງປະກອບຢ່ອຍ 1.2) ທີ່ ລວມເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານເຕັກນິກ. ບາງແຜນງານ ຫຼືການສຶກສາ ຈະສະໜອງທຶນພາຍໃຕ້ອົງປະກອບນີ້ (ເຊັ່ນ ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ການອອກແບບການລົງທຶນສີ່ຂຽວ) ອາດນໍາໄປສູ່ການປ່ຽນແປງ ການໃຊ້ປະໂຫຍດທີ່ດິນ. ດັ່ງນັ້ນ ແຜນ ແລະ ບັນດາການສຶກສານີ້ ຈະປະເມີນຜົນກະທົບ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ກັບ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ແລະ ລວມທັງມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອແກ້ໄຂ ບັນຫາຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ຄວາມຈໍາເປັນ. ບັນດາ TORs ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສໍາລັບບັນດາກິດຈະກຳນີ້ ຈະລວມທັງຂໍ້ກຳນົດທີ່ຜືນນໍາໃຊ້ ໃນບັນດາສິ່ງເຫຼົ່ານີ້:
- ອົງປະກອບ 2 – ການປັບປຸງລະບົບອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ແມ່ນເປັນອົງປະກອບທີ່ມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງອັນດັບສອງ ແລະ ຈະຖືກປະກອບເຂົ້າໃນເອກະສານ ESMF ແລະ ເອກະສານປະກອບອື່ນໆ;
- ອົງປະກອບ 3 – ການຈັດຫາເງິນທຶນ ແລະ ການຄໍ້າປະກັນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ແມ່ນອົງປະກອບທີ່ບໍ່ມີວຽກກ່ຽວຂ້ອງ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ເອົາເຂົ້າໃນເອກະສານ ESMF ສະບັບນີ້;
- ອົງປະກອບ 4 – ການຄຸ້ມຄອງໂຄງການແມ່ນອົງປະກອບທີ່ບໍ່ມີວຽກກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ເອົາເຂົ້າໃນເອກະສານ ESMF ສະບັບນີ້; ແລະ
- ອົງປະກອບ 5 – ການຕອບໂຕ້ ຕໍ່ເຫດສຸກເສີນທີ່ບໍ່ຄາດຄະເນໄດ້ ແມ່ນຈະໄດ້ປະກອບເຂົ້າໃນເອກະສານ ESMF ສະບັບຕ່າງຫາກ.

ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ດ້ານເທິງ, ໂຄງການຈະສະໜັບສະໜູນ SC 2.1 ລະບົບອຸທິກກະສາດທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ SC 2.2 ຍົກລະດັບລະບົບການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງດ້ານໄພພິບັດຜ່ານກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ກົມຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແລະການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (DDMCC) ຕາມລຳດັບ.

## 2.0 ສະພາບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ເຄີຍປະສົບກັບໄພນໍ້າຖ້ວມແບບກະທັນຫັນເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມສູນເສຍອັນໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ກັບຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນຢູ່ທີ່ ເທດສະບານແຂວງ, ເມືອງໄຊ, ປີ 1945, 1985, 2008 ແລະ 2013. ໄພນໍ້າຖ້ວມແບບກະທັນຫັນຄັ້ງສຸດທ້າຍແມ່ນເກີດຂຶ້ນເມື່ອງຈາກຝົນຕົກໜັກໃນວັນທີ 20 ຫາ 21 ເດືອນ ສິງຫາ 2013 ເຊິ່ງມີປະລິມານນໍ້າຝົນສູງສຸດຕໍ່ມື້ແມ່ນ 93.6 ມິລລິແມັດ. ເຈັດເມືອງໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ກັບເຮືອນຊານບ້ານຊ່ອງ ແລະ ເສຍຊີວິດ 7 ຄົນ ແລະ ສູນເສຍຜົນຜະລິດດ້ານກະສິກໍາຄິດເປັນມູນຄ່າ 1,233 ລ້ານກີບ (150,000 USD). ຄວາມເສຍຫາຍຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມເທດສະບານແຂວງ, ເມືອງໄຊ ສາເຫດຫຼັກແມ່ນເກີດຈາກການໄຫຼຖວມຂອງນໍ້າກໍທີ່ໄຫຼຖວມຜ່ານເທດສະບານແຂວງ. ໃນປີ 2008, ເມື່ອງຈາກອິດທິພົນຂອງພະຍຸເຂດຮ້ອນ ແລະ ຝົນຕົກໜັກ (ປະລິມານນໍ້າຝົນສູງສຸດຕໍ່ມື້ທີ່ບັນທຶກໄດ້ແມ່ນ 152.7 ມິລລິແມັດ), ການເສຍຊີວິດໜຶ່ງຄົນ ແລະ ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບສິນຢ່າງມະຫາສານ ແມ່ນໄດ້ເປັນບາດແຜສໍາຫຼັບປະຊາຊົນ ເມືອງ ໄຊ ແລະ ຮາກູປິດ (Hagupit).

ຄະນະປົກຄອງ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ແລະ ປະຊາຊົນຫຼາຍຄົນເຂົ້າໃຈວ່າການທີ່ນໍ້າຈະຖ້ວມຄືນອີກກໍ່ເນື່ອງຈາກການເຊື່ອມໂຊມຂອງທໍາມະຊາດ ແລະ ການໄຫຼຂອງນໍ້າ. ໃນທີ່ຜ່ານມາຖ້າຫາກໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂອງເມືອງມີມາດຕະການຕອບໂຕ້ກໍ່ຄົງຈະດີ ແຕ່ເນື່ອງຈາກວ່າຂາດຄວາມຮູ້ ແລະ ງົບປະມານທີ່ມີຈໍາກັດ. ການປຽນແປງຂອງສະພາບດິນຜ້າອາກາດ ເຮັດໃຫ້ເກີດເຫດການສະພາບອາກາດທີ່ຮຸນແຮງຂຶ້ນເຊັ່ນວ່າ ມີພະຍຸເກີດຫຼາຍຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ແລະ ຮຸນແຮງຂຶ້ນ ເຊິ່ງກໍ່ໂຕຢູ່ທີ່ທະເລຈົນໃຕ້ ອາດເຮັດໃຫ້ເກີດມີດິນຕົກລຽບຕາມຝັ່ງທະເລພາກກາງຂອງຫວຽດນາມກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າມາຫາ ສປປ ລາວ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ຄວາມໜາແໜ້ນ ແລະ ຄວາມຮຸນແຮງຂອງພະຍຸຈະຫຼຸດລົງກໍ່ຕາມ ເຫດການສະພາບອາກາດທີ່ຮ້າຍແຮງຍັງໄດ້ເຮັດໃຫ້ເກີດມີຜົນໜັກ ແລະ ເຮັດໃຫ້ລໍານໍ້າເກີດການອີ່ມໂຕເປັນສາເຫດທີ່ເກີດນໍ້າຖ້ວມແບບກະທັນຫັນ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງທິອາດເກີດຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບສິນໃນຜືນທີ່ທີ່ຖືກນໍ້າຖ້ວມ.

ກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ຂອງ ສປປ ລາວ ລາຍງານຕໍ່ກັບທ່ານເຈົ້າເມືອງກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນໄພນໍ້າຖ້ວມ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຖ້າຫາກວ່າເຫດການນໍ້າຖ້ວມກະທັນຫັນໄດ້ມີການພະຍາກອນໄວ້ລ່ວງໜ້າ ທ່ານເຈົ້າເມືອງກໍ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອເລັກໜ້ອຍໃນການກະຈາຍຂ່າວສານການເຕືອນໄພໂດຍການຕິດຕໍ່ຫາຕົວແທນຂອງໜູ່ບ້ານຜ່ານໂທລະສັບ ຫຼື ຈາກການບອກຕໍ່ກັນ. ເຫດການນໍ້າຖ້ວມແບບກະທັນຫັນໄດ້ເກີດຂຶ້ນທ່ຽງຄືນໃນປີ 2013 ໄດ້ສ້າງຄວາມສຸນເສຍຕໍ່ກັບຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ ແລະ ລະບົບການເຕືອນສາທາລະນະ ປະຊາຊົນເມືອງໄຊບໍ່ໄດ້ຮັບການແຈ້ງເຕືອນຕໍ່ກັບຄວາມອັນຕະລາຍທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ບໍ່ສາມາດອົບພະຍົບໜີໄພໃຫ້ທັນເວລາ.

ຂໍ້ມູນໃນເຊິ່ງເລິກ ແລະ ບົດຮຽນ ສາມາດຂຽນໄດ້ຈາກເຫດການນໍ້າຖ້ວມກະທັນຫັນແຂວງອຸດົມໄຊໃນປີ 2013 ປະກອບມີ:

- ວິຊາການຂັ້ນເມືອງບໍ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດ ໃນການຈັດການກັບໄພພິບັດ;
- ຢູ່ເທດສະບານແຂວງຂາດມາດຕະການຄວບຄຸມໄພນໍ້າຖ້ວມ ເຊັ່ນວ່າ ຝາຍ ແລະ ຄູກັນນໍ້າ;
- ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ ແລະ ລະບົບການເຕືອນສາທາລະນະ ຍັງເປັນແບບປະຖົມປະຖານ ຫຼື ບໍ່ມີ;
- ບໍ່ມີງົບປະມານສຸກເສີນ ການຝຶນຝູງທັງໄພພິບັດພາຍໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດແມ່ນຊັກຊ້າ; ແລະ
- ງົບປະມານທີ່ມີຈໍາກັດເປັນສິ່ງກົດກັນຄວາມພະຍາຍາມໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ.

### 3.0 ກອບດ້ານລະບຽບການ ແລະ ດ້ານການຈັດຕັ້ງ

#### 3.1 ກົດໝາຍແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ສປປ ລາວ ໄດ້ມີລະບຽບກົດໝາຍ ບາງຈໍານວນ ທີ່ຄວບຄຸມການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ເຊັ່ນວ່າ ກົດໝາຍທີ່ດິນ, ກົດໝາຍນໍ້າ, ກົດໝາຍດ້ານຊີວະນາໆ ຜັນ ແລະ ສັດປ່າ. ສ່ວນກົດໝາຍ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນໄດ້ຖືກສ້າງ ຂຶ້ນ ແລະ ຮັບຮອງໃຫ້ນໍາໃຊ້ ຕັ້ງແຕ່ປີ 1999, ແລະ ໄດ້ຖືກປັບປຸງ ໃນປີ 2012. ກົດໝາຍນີ້ໄດ້ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຫລັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ຝຶນຝູ ແລະ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ. ນອກນັ້ນຍັງໄດ້ລະບຸກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ແລະ ຂະບວນການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ. ນອກຈາກນີ້ແລ້ວ, ຍັງໄດ້ມີລະບຽບການສະເພາະຕ່າງໆ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ດັ່ງກ່າວ ເຊັ່ນ ຄໍາແນະນໍາ ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ (IEE) ແລະ ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA) ທີ່ຖືກຮັບຮອງນໍາໃຊ້ ໃນປີ 2013. ນອກນັ້ນຍັງມີ ດໍາລັດ, ລະບຽບການ ແລະ ບົດແນະນໍາ ອື່ນໆທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໃນໄລຍະ ສິບປີຜ່ານມາ. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ) ໄດ້ເປັນແຜນນໍາທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ພ້ອມທັງລະບຽບການ ຫຼື ບົດແນະນໍາຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ມາດຕະການປົກປ້ອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນກົດໝາຍປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນໄດ້ຊ່ວຍເປັນແນວທາງ ແລະ ເປັນຂໍ້ມູນ ໃນການສ້າງ ESMF, ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ ຂອງທະນາຄານໂລກຈະຖືວ່າມີຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ຈະຖືກນໍາໃຊ້ ໃນກໍລະນີທີ່ມີສິ່ງໃດທີ່ບໍ່ໄດ້ຖືກກໍານົດ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຖືກລະບຸຜົນກະທົບດ້ານລົບຢ່າງພຽງພໍໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ) ໄດ້ມີລະບຽບການເຈາະຈົງ ເພື່ອຕິດຕາມໂຄງການລົງທຶນ ດ້ານໂຄງລ່າງຜືນຖານ ເຊິ່ງອາດຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ກອງປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງ ກຊສ ພາຍໃນ ກຊສ ແມ່ນຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງລະບຽບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະເມີນຜົນກະທົບ

ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ເປັນຜູ້ທົບທວນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງການປະເມີນດັ່ງກ່າວ. ນອກນັ້ນ ກອງປະເມີນຜົນຍັງ ຮັບຜິດຊອບໃນການອອກໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ແກ່ໂຄງການທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂການປະເມີນຜົນກະທົບ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຖອດຖອນໃນຍັງຢືນສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນກໍລະນີທີ່ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວ. ນອກນັ້ນ ກຊສ ຍັງໄດ້ ອອກມາດຕະຖານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ໃນປີ 2009 ເຊິ່ງເນັ້ນໃສ່ໃນການຄຸ້ມຄອງມົນລະພິດ ທັງຈາກສະຖານ ທີ່ເປັນແຫຼ່ງກຳເນີດໂດຍກົງ ແລະ ບໍ່ເປັນແຫຼ່ງກຳເນີດໂດຍກົງ.

ຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີ (ເລກທີ 8056/ກຊສ) ໄດ້ກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ບັນດາກິດຈະກຳການລົງທຶນທີ່ຕ້ອງໄດ້ເຮັດການ ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ (IEE), ຫຼື ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA). ອີງຕາມ ຂໍ້ກຳນົດຂອງທະນາຄານໂລກກ່ຽວກັບການໂຄງການທີ່ຍືນສະເໝີ ອົງປະກອບທີ 1 ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ການ ອອກແບບໂຄງລ່າງພື້ນຖານການຄຸ້ມຄອງໄພນ້ຳຖ້ວມຕົວເມືອງ, ກົມ ໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (DoW) ຈະກັນຕອງໂຄງການຍ່ອຍ ໂດຍອີງໃສ່ດຳລັດທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນເພື່ອກຳນົດວ່າໂຄງການຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງ ຕົ້ນ (IEE), ຫຼື ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA). ຢູ່ໃນຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີ (ເລກທີ 8056/ ກຊສ) ບໍ່ໄດ້ກຳນົດຢ່າງລະອຽດ ຕໍ່ກັບການລາຍງານສຳຫຼັບອົງປະກອບທີ 2 ຂອງໂຄງການ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ເມື່ອຮູ້ເຖິງຂອບເຂດ ຂອງໜ້າວຽກແລ້ວຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ທົບທວນຄືນກັບ ກຊສ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງ ຕົ້ນ ຈະປະກອບມີ ການສຶກສາ, ການສຳຫຼວດ, ການວິໄຈ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນ ເພື່ອຄາດຄະເນຜົນກະທົບດ້ານບວກ ແລະ ດ້ານ ລົບ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ລວມທັງຜົນກະທົບດ້ານສຸຂະພາບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກການພັດທະນາ ໂຄງການລະບຸຢູ່ໃນໝວດທີ 1 ຂອງຂໍ້ຕົກລົງລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 8056/ກຊສ ແລະ ລວມທັງການລະບຸມາດຕະການເພື່ອປ້ອງ ກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA), ມີຄວາມຈຳເປັນຕໍ່ກັບການພັດທະນາໂຄງການ ລະບຸຢູ່ໃນໝວດທີ 2 ຂອງຂໍ້ຕົກລົງລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 8056/ ກຊສ, ລວມທັງຮູບແບບທີ່ໄດ້ລະບຸສຳຫຼັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ IEE ແຕ່ອາດລວມທັງທາງເລືອກ ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMMPs) ເພື່ອປ້ອງກັນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ຕະຫຼອດທຸກຊ່ວງໄລຍະຂອງການພັດທະນາໂຄງການ.

ເນື່ອງຈາກວ່າໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຍືນສະເໝີຄາດຄະເນວ່າມີຄວາມຍາວຫຼາຍກວ່າ 1 ກມ ແລະ ປະກອບດ້ວຍຫຼາຍໂຄງການຍ່ອຍ, ໝາຍເຫດທີ 1 ຢູ່ໃນຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີ (ເລກທີ 8056/ກຊສ) ມີຄວາມຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຄຳນຶງເຖິງການກຳນົດສິ່ງທີ່ ມີຄວາມຈຳເປັນໃນບົດລາຍງານ. ຢູ່ໃນໝາຍເຫດນີ້ໄດ້ກຳນົດວ່າ ຖ້າຫາກໂຄງການພັດທະນາປະກອບດ້ວຍຫຼາຍໂຄງການຍ່ອຍ, ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຈະຕ້ອງສ້າງບົດປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ESIA ເປັນສະບັບດຽວທີ່ກວມເອົາທຸກ ໜ້າວຽກ ແລະ ອົງປະກອບຂອງທຸກໂຄງການຍ່ອຍ. ເນື່ອງຈາກວ່າໂຄງການມີຫຼາຍອົງປະກອບ, ຄືກັນກັບອົງປະກອບທີ 1 ຈຳ ເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງບົດປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ESIA, ປະກອບດ້ວຍການສຶກສາ ແລະ ສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ ພື້ນຖານທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຢ່າງຄົບຖ້ວນ ເຊິ່ງຈະໄດ້ລາຍງານເປັນເອກະສານແຍກຕ່າງຫາກ. ການລາຍງານ ເອກະສານທີ່ເປັນສະບັບແຍກຕ່າງຫາກຕາມທຳມະດາແລ້ວຢ່າງໜ້ອຍສຸດຈະປະກອບມີ ແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ESMMP, ແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍຫຍໍ້ (ARAP), ແຜນພັດທະນາຊືນເຜົ່າ (EMDP) ເຊິ່ງຈະສອດຄ່ອງກັນກັບມາດຕະການປ້ອງກັນຂອງກຸ່ມທະນາຄານໂລກ ແລະ ແຜນ ແລະ ວິທີການປ້ອງກັນອື່ນໆທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງອີກດ້ວຍ. ນອກຈາກນີ້, ໝາຍເຫດທີ 4 ຢູ່ໃນຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີ (ເລກທີ 8056/ກຊສ) ກຳນົດໄວ້ວ່າຖ້າຫາກ ໂຄງການພັດທະນາມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການຊົດເຊີຍ ແລະ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມດຳລັດວ່າດ້ວຍການ ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາ (ເລກທີ 84//ລບ, 2016), ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ ສ້າງບົດປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ESIA ໂດຍທີ່ບໍ່ໄດ້ຄຳນຶງວ່າຈະເປັນໂຄງການປະເພດໃດ ຫຼື ວ່າ ຂະ ໜາດໃດ.

ນອກນັ້ນ ສປປ ລາວ ຍັງໄດ້ມີ ນະໂຍບາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ສິນທິສັນຍາອື່ນໆ ທີ່ອາດຈະຖືກນຳໃຊ້ໃນໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ ເຊັ່ນ:

- ດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຈາກໂຄງການພັດທະນາ (ເລກທີ 84/ ລຕບ, 5 ເມສາ 2016). ດຳລັດສະບັບປັບປຸງນີ້ ໄດ້ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະຖານ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມທີ່ເປັນດ້ານລົບ ແລະ ຊົດເຊີຍຕໍ່ຜົນເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການເວນຄືນ ທີ່ດິນໂດຍບໍ່ໄດ້ສະມັກໃຈ ຫຼື ຈາກຊັບສິນຄົງທີ່ ແລະ ຊັບສິນທີ່ເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປ່ຽນແປງການ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການສູນເສຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ຂອງຊຸມຊົນ ເຊິ່ງໃດ້ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ລາຍໄດ້ຂອງຊຸມຊົນ. ດຳລັດສະບັບນີ້ມີຈຸດປະສົງເພື່ອສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈວ່າ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຄົວ

ເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແມ່ນໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມາດຖານການດຳລົງຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າດີຂຶ້ນ ຫຼື ຢູ່ໃນລະດັບຄືເກົ່າ ແລະ ຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າຕົກຕໍ່າກວ່າເກົ່າ ຖ້າທຽບໃສ່ໄລຍະທີ່ບໍ່ມີໂຄງການ. ດຳລັດສະບັບນີ້ໄດ້ອະທິບາຍເຖິງ ຫລັກການໆ ຊົດເຊີຍທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມງວດ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນສຳຫລັບຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ໜັງສືກຳມະສິດທີ່ດິນ, ໜັງສືຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ດິນ ແລະ ເອກກະສານໃນການນຳໃຊ້ດິນອື່ນໆ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ. ຖ້າສົມທຽບກັບດຳລັດ ເລກທີ 192/ນຍ ສະບັບເກົ່າທີ່ໃຫ້ສິດແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ໜັງສືຢັ້ງຢືນກຳມະສິດທີ່ດິນທີ່ຖືກກົດໝາຍໃນການຮຽກຮ້ອງເພື່ອໄດ້ຮັບບໍ່ພຽງແຕ່ຄ່າຊົດເຊີຍຈາກການສູນເສຍຊັບສິນເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງລວມເຖິງການໄດ້ຮັບຄ່າສູນເສຍທີ່ດິນ, ສ່ວນດຳລັບສະບັບໃໝ່ນີ້ແມ່ນໃຫ້ສິດທິຮຽກຮ້ອງໃນການໄດ້ຮັບຄ່າສູນເສຍຊັບສິນ ເຊັ່ນ ເຮືອນ/ສິ່ງປຸກສ້າງຕ່າງໆ, ຕົ້ນໄມ້ ແລະ ຜົນລະປູກ ເທົ່ານັ້ນ.

ດຳລັດເລກທີ 84/ລຖບ ແມ່ນໄດ້ມີຄວາມຄ້າຍຄືກັນ ແລະ ມີຄວາມແຕກຕ່າງບາງຢ່າງກັບ ນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍບໍ່ສະມັກໃຈ (OP/BP 4.12) ຂອງທະນາຄານໂລກ 1 ຂອງເອກກະສານກອບນະໂຍບາຍດ້ານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (Resettlement Policy Framework - RPF) ທີ່ເປັນເອກກະສານປະກອບຂອງເອກກະສານ ESMP ສະບັບນີ້. ຖ້າຫາກວ່າມີຄວາມແຕກຕ່າງໃດໆ ລະຫວ່າງດຳລັດເລກທີ 84/ລຖບ ສະບັບປັບປຸງ ກັບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍບໍ່ສະມັກໃຈ (OP/BP 4.12) ແມ່ນໃຫ້ຍິດຕິເອົານະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວຂອງທະນາຄານໂລກ;

- ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ ແມ່ນໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ຈາກລັດທະນາຄານ ປີ 1991 ຂອງ ສປປ ລາວ, ມາດຕາ 8 ເຊິ່ງໄດ້ລະບຸວ່າ “ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າທັງໝົດ ມີສິດທິໃນການຮັກສາຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນາທຳຂອງຕົນ ແລະ ຂອງຊາດ. ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການຈຳແນກຕໍ່ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ”;
- ຄະນະກຳມະການແນວລາວສ້າງຊາດໄດ້ອອກ ບົດແນະນຳແຫ່ງຊາດໃນການເຮັດການປົກສາຫາລືກັບກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າໃນປີ 2012, ເຊິ່ງບົດແນະນຳນີ້ໄດ້ສອດຄ່ອງກັບບົດແນະນຳແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນປີ 2012. ບົດແນະນຳນີ້ໄດ້ມີຈຸດປະສົງເພື່ອຮັບປະກັນວ່າກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າທຸກກຸ່ມທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຫລື ຜົນກະທົບທາງລົບຈາກທຸກໂຄງການພັດທະນາບໍ່ວ່າຈະມີແຫລ່ງເງິນທຶນມາຈາກໃສກໍຕາມ, ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນໃນຂະບວນການປົກສາຫາລືໃນທຸກໄລຍະຂອງໂຄງການ, ເລີ່ມແຕ່ໄລຍະກະກຽມຈົນເຖິງໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ. ບົດແນະນຳສະບັບນີ້ຍັງໄດ້ມຸ້ງໃນການສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈວ່າ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແມ່ນໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ ພ້ອມທັງຜົນກະທົບທາງດ້ານລົບ ແລະ ດ້ານບວກທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຂອງພວກເຂົາ. ນອກນັ້ນກຸ່ມຊົນເຜົ່າເລົ່ານັ້ນຕ້ອງໄດ້ຮັບໂອກາດໃນການຍົກຂໍ້ສະເໜີ ແລະ ຄວາມກັງວົນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ. ບົດແນະນຳໄດ້ອະທິບາຍຫລັກການ ແລະ ຂະບວນການໃນການດຳເນີນການປົກສາຫາລືແບບມີຄວາມໝາຍກັບກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການພັດທະນາ ໃນວິທີທາງທີ່ນັບຖືວັດທະນາທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ພ້ອມທັງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກພວກເຂົາໂດຍບໍ່ມີການບັງຄັບ, ແລະ ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແລະ ໄດ້ໃຫ້ພວກເຂົາຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນກ່ອນ. ບົດແນະນຳປະກອບມີ: a) ຈຸດປະສົງ ແລະ ຂອບເຂດຂອງບົດແນະນຳ, b) ຂະບວນການປົກສາຫາລືກັບກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງໂຄງການພັດທະນາ, c) ແນວທາງ ແລະ ວິທີການໃນການປົກສາຫາລື ກັບຄົນຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ໃນວິທີທາງທີ່ນັບຖືວັດທະນາທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີຂອງພວກເຂົາ, d) ຄາດຄະເນຜົນໄດ້ຮັບຈາກການປົກສາຫາລືໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງໂຄງການ, ແລະ e) ໂຄງຮ່າງການຈັດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
- ກະຊວງພາຍໃນໄດ້ຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການຮ່າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ, ເຊິ່ງຄາດວ່າຈະຖືກຮັບຮອງຈາກສະພາແຫ່ງຊາດໃນປີ 2017. ກົດໝາຍນີ້ຈະໄດ້ຄວບຄຸມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນບັນດາລະບຽບການກ່ຽວກັບກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ ໃນ ສປປ ລາວ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ. ຫລັກການ ແລະ ຂັ້ນຕອນທີ່ສຳຄັນຕ່າງໆ ໃນບົດແນະນຳແມ່ນຈະໄດ້ຖືກບັນຈຸເຂົ້າໃນເຄື່ອງມືການປ້ອງກັນຂອງໂຄງການ ເຊັ່ນ ກອບການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF), ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF) ແລະ ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ (EGEF).
- ການນຳເອົາບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນຂະບວນການພັດທະນາ ແມ່ນໄດ້ຮັບຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ເຊິ່ງໄດ້ມີການນຳເອົາບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍເຂົ້າໃນ ນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນງານຂອງຊາດ. ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດໄລຍະ ຫ້າປີ, 2011-2015, ຄັ້ງທີ 7 ໄດ້ລະບຸກ່ຽວກັບບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ໃນລັກສະນະທີ່ເປັນນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບປະຊາກອນ, ໃນລັກສະນະທີ່ເປັນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການລົບລ້າງຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍທຸກຮູບແບບ. ວຽກງານການພັດທະນາດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍໃນແຜນພັດ

ທະນາທ້າປີ ໄດ້ສຸມສຸມໃສ່ວຽກງານການປົກຄອງ, ການພັດທະນາຂະແໜງການ, ການປົກປ້ອງດ້ານແຮງງານ ແລະ ສັງຄົມ, ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 2003 ເພື່ອຂັບເຄື່ອນນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມຄວາມເທົ່າທຽມກັນລະຫວ່າງ ຍິງຊາຍ ແລະ ການໃຫ້ອຳນາດແກ່ແມ່ຍິງ.

- ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 (NSED) ມີເປົ້າໝາຍເພື່ອບັນລຸ 'ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກ ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ' ເຊິ່ງເປັນໜຶ່ງໃນສາມບຸລິມະສິດຫຼັກ. ເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້ໄດ້ມີການສ້າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການ ຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄາດວ່າຈະຖືກຮັບຮອງໃນປີ 2017 ພ້ອມທັງແຜນຍຸດທະ ສາດແຫ່ງຊາດທ້າປີ (2016-2010). ນັບຈາກປີ 2010, ສປປ ລາວ ໄດ້ມີການພັດທະນາຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດດ້ານ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນ້ຳ ຂອງ ສປປ ລາວ ເລກທີ 106 (1996) ໄດ້ກຳນົດໄວ້ວ່າການ ພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງນ້ຳລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ກົດໝາຍສາກົນ ຫຼື ສົນທິສັນຍາລະຫວ່າງປະເທດ. ກົດໝາຍນີ້ກຳລັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການດັດແກ້ເຊິ່ງໄດ້ຮັບທຶນ ຊ່ວຍເຫຼືອຈາກອົງການການເງິນສາກົນ IFC ແລະ ຄາດວ່າການດັດແກ້ກົດໝາຍນີ້ຈະສຳເລັດ ແລະ ສະເໜີຕໍ່ສະພາ ແຫ່ງຊາດ ໃນປີ 2017 ນີ້, ແລະ
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ (2013) ໄດ້ກຳນົດໄວ້ວ່າການຈ້າງງານຄວນຈະສົ່ງເສີມແກ່ຜູ້ທີ່ທຸກຍາກ , ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ, ຜູ້ພິການ, ຜູ້ຫວ່າງງານ ຕໍ່ກັບຜູ້ຄົນເຫຼົ່ານີ້ທີ່ຍັງເປັນບັນຫາຂອງສັງຄົມ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າໃຫ້ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບການພັດທະນາຄວາມສາມາດໃນວຽກງານດ້ານສາຂາຕ່າງໆ. ກົດໝາຍຍັງໄດ້ລະບຸວ່າສະພາບການເຮັດ ວຽກຈະຕ້ອງປອດໄພ, ເງິນເດືອນ ຫຼື ຄ່າຈ່າງຈະຕ້ອງຈ່າຍເຕັມ ແລະ ຈະຕ້ອງມີປະກັນສັງຄົມ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ມີການບັງຄັບ ແຮງງານບໍ່ວ່າໃນຮູບແບບໃດກໍ່ຕາມ. ນອກຈາກນັ້ນ ກົດໝາຍຍັງໄດ້ລະບຸຈຳນວນຊົ່ວໂມງຂອງການເຮັດວຽກພາຍ ໃນໜຶ່ງອາທິດ ແລະ ໃຫ້ມີການພັກຜ່ອນ ແລະ ພ້ອມກັນນັ້ນກໍ່ໃຫ້ມີການຊົດເຊີຍເຮັດວຽກທີ່ເກີນເວລານຳອີກ.

### 3.2 ກອບດ້ານລະບຽບກົດໝາຍລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ

ນອກຈາກກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງແລ້ວ, ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຍັງໄດ້ລົງ ນາມໃນຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ສົນທິສັນຍາລະດັບສາກົນ ເຊິ່ງອາດຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບ ໂຄງພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານຕ່າງໆໄພນ້ຳຖ້ວມທີ່ ນຳສະເໜີຂຶ້ນນີ້, ເຊິ່ງລວມມີ:

- *ຂໍ້ຕົກລົງ ອາຊຽນ (ASEAN Agreement) ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກທຳມະຊາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (1985).* ໃນຖານະທີ່ເປັນຜູ້ລົງນາມໃນຂໍ້ຕົກລົງນີ້, ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີພັນທະໃນການວາງແຜນການ ພັດທະນາ, ການນຳໃຊ້ຊະນິດພັນທີ່ມີຄວາມຍືນຍົງ, ການອະນຸລັກຄວາມຫລາກຫລາຍທາງດ້ານພັນທຸກຳ, ຊະນິດ ພັນສັດ ແລະ ພືດທາງທຳມະຊາດທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ, ການອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້, ດິນ, ນ້ຳ, ອາກາດ ແລະ ແກ້ ໄຂບັນຫາມົນລະພິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ເສື່ອມໂຊມ;
- *ສົນທິສັນຍາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປົກປ້ອງ ວັດທະນາທຳ ແລະ ມໍລະດົກທາງທຳມະຊາດຂອງໂລກ (1972).* ລັດຖະ ບານເຫັນດີຈະໃຊ້ມາດຕະການດ້ານກົດໝາຍ, ດ້ານວິທະຍາສາດ, ດ້ານເຕັກນິກ, ດ້ານການບໍລິຫານ ແລະ ດ້ານການ ເງິນ ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຈຳເປັນເຂົ້າໃນການກຳນົດສະຖານທີ່ມໍລະດົກ ເພື່ອການປົກປ້ອງ, ການອະນຸລັກ ແລະ ການ ພື້ນຝູ;
- *ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ກ່ຽວກັບຄວາມຫລາກຫລາຍດ້ານຊີວະນາໆພັນ (1996).* ໃນຖານະເປັນຜູ້ລົງ ນາມໃນສົນທິສັນຍານີ້, ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ຈະ:
  - ສ້າງຍຸດທະສາດການອະນຸລັກຊີວະນາໆພັນ ພ້ອມທັງການນຳໃຊ້ ແບບຍືນຍົງ ໃນລະດັບຊາດ;
  - ສ້າງລະບຽບການໃນການປົກປ້ອງຊະນິດພັນ ແລະ ປະຊາກອນສັດ ແລະ ພືດ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການສູນ ພັນ;
  - ປະກອບເອົາການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນດ້ານຊີວະນາໆ ພັນ ແບບຍືນຍົງເຂົ້າໃນການ ຕັດສິນໃຈໃນລະດັບຊາດ;

- ເຮັດການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງໂຄງການພັດທະນາໃນຮູບແບບທີ່ມີການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບ; ແລະ
- ນຳໃຊ້ມາດຕະການໃນການແລກປ່ຽນຜົນຂອງການສຶກສາ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນດ້ານພັນທຸກຳ.
- *ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການ ຊື້ຂາຍສັດ ແລະ ພັນພືດທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ ໃນລະດັບສາກົນ (2004).* ໄດ້ລະບຸກ່ຽວກັບຄຳແນະນຳໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວາມຄຸ້ມຄອງການຊື້ຂາຍ ສັດ ແລະ ພັນພືດທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ; ແລະ
- *ສິນທິສັນຍາ ແຮມຊາ (1982).* ລັດຖະບານໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຢ່າງເປັນທາງການໃນປີ 2010. ສິນທິສັນຍານີ້ໄດ້ກຳນົດ ຫຼັກການ ແລະ ມາດຕະການໃນການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ ພື້ນທີ່ດິນທາມ ແບບຍືນຍົງ. ພື້ນທີ່ດິນທາມ ສອງແຫ່ງໃນ ສປປ ລາວ ຄື ເຊຈຳພອນໃນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ບຶງຂຽດຮ້ອງ ໃນແຂວງຈຳປາສັກ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນໃນລະດັບສາກົນ.

ສປປ ລາວ ຍັງໄດ້ລົງນາມໃນສິນທິສັນຍາ ແຮງງານສາກົນ ເຊິ່ງເປັນອະນຸສັນຍາກັບກົດໝາຍແຮງງານລາວ (2013) ແລະ ອະນຸສັນຍານີ້ລວມເຖິງ:

- C029 - ອະນຸສັນຍາແຮງງານບັງຄັບໃຊ້, 1930 (ເລກທີ. 29). ໃດ້ມີການລົງນາມ, ສປປລາວ ຕ້ອງຢຸດຕິການໃຊ້ແຮງງານແບບບັງຄັບຫຼືບັງຄັບແຮງງານເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ບຸກຄົນ, ບໍລິສັດ ຫຼື ສະມາຄົມ. ອະນຸສັນຍານີ້ບໍ່ລວມເຖິງເງື່ອນໄຂ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນສຳລັບກໍລະນີທີ່ແຮງງານບັງຄັບຫຼືແຮງງານພາກບັງຄັບ ຖືເປັນພາສີ ຫຼືເພື່ອຜົນປະໂຫຍດທາງສາທາລະນະ;
- C100 – ອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕອບແທນຄ່າແຮງງານທີ່ເທົ່າທຽມກັນ. 1951 (ເລກທີ. 100). ອະນຸສັນຍານີ້ກຳນົດວ່າ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ຜູ້ຍິງ ຈະໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນເທົ່າທຽມກັນສຳລັບວຽກງານທີ່ມີຄ່າເທົ່າກັນ;
- C111 – ອະນຸສັນຍາກ່ຽວກັບການເລືອກປະຕິບັດ ( ການຈ້າງ ແລະ ອາຊີບ), 1958 (ເລກທີ 111). ອະນຸສັນຍາກຳນົດເງື່ອນໄຂທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດການເລືອກປະຕິບັດໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ຫຼື ໃນອາຊີບ. ໃດ້ມີການລົງນາມ, ສປປລາວ ໄດ້ຕັ້ງໜ້າດຳເນີນນະໂຍບາຍລະດັບຊາດທີ່ອອກແບບມາເພື່ອສົ່ງເສີມ ໂດຍວິທີທີ່ເໝາະສົມກັບສະພາບເງື່ອນໄຂ ແລະ ການປະຕິບັດ, ສະເໝີພາບ ໃນໂອກາດ ແລະການປະຕິບັດ ໃນການວ່າຈ້ອງ ແລະ ອາຊີບ, ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການເລືອກປະຕິບັດ;
- C137 – ອະນຸສັນຍາກ່ຽວກັບອາຍຸຂຶ້ນຕໍ່າ, 1973 (ເລກທີ138). ປະເທດມີຄວາມຕັ້ງໃຈທີ່ຈະກຳນົດນະໂຍບາຍລະດັບຊາດທີ່ອອກແບບມາເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າການຍົກເລີກແຮງງານເດັກຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ເພື່ອເພີ່ມອາຍຸຂຶ້ນຕໍ່າໃນການສະມັກວຽກ ຫຼືເຮັດວຽກໃຫ້ມີລະດັບທີ່ສອດຄ່ອງກັບພັດທະນາການທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈຂອງເຍົາວະຊົນຢ່າງເຕັມທີ່. ອະນຸສັນຍາກຳນົດອາຍຸຂຶ້ນຕໍ່າ ແມ່ນ 18 ປີ; ແລະ
- C182 – ຮູບແບບທີ່ໂຫດຮ້າຍທີ່ສຸດຂອງອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍການໃຊ້ແຮງງານເດັກ, 1999 (ເລກທີ182). ພາຍໃຕ້ອະນຸສັນຍານີ້ ສປປລາວຕັ້ງໃຈທີ່ຈະໃຊ້ມາດຕະການທີ່ວ່ອງໄວ ແລະ ມີປະສິດທິພາບເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີການໃຊ້ແຮງງານເດັກ ແລະ ແລະ ກຳຈັດຮູບແບບທີ່ໂຫດຮ້າຍທີ່ສຸດຂອງການໃຊ້ແຮງງານເດັກເຊິ່ງລວມເຖິງ, ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຈຳກັດ, ທຸກຮູບແບບ ຂອງການເປັນທາດ, ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ການບັງຄັບ, ການຄຳປະເວນີ ແລະ ການຜະລິດ ຫຼື ການຄ້ຳຢາເສບຕິດ.

ສປປ ລາວ ຍັງໄດ້ລົງນາມໃນສິນທິສັນຍາ ໃນລະດັບສາກົນອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການ ປົກປ້ອງສິດຂອງກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ ເຊິ່ງລວມມີສິນທິສັນຍາສາກົນ ກ່ຽວກັບສິດທິດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ດ້ານວັດທະນາທຳ, ສິນທິສັນຍາສາກົນກ່ຽວກັບສິດທິ ຂອງຜົນລະເມືອງ ແລະ ສິດທິດ້ານການເມືອງ, ແລະ ສິນທິສັນຍາສາກົນໃນການລົບລ້າງການຈຳແນກເຊື້ອຊາດທຸກຮູບແບບ.

### 3.3 ນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ ຂອງທະນາຄານໂລກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບໂຄງການ

ດ້ວຍການທີ່ມີເປົ້າໝາຍທີ່ຈະສ້າງຄວາມຍືນຍົງໃຫ້ກັບບັນດາໂຄງການ, ດັ່ງນັ້ນນະໂຍບາຍປ້ອງກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງທະນາຄານໂລກຈຶ່ງໄດ້ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃຫ້ປະເທດທີ່ກູ້ຢືມເງິນວ່າ ໄດ້ມີເຄື່ອງມືປ້ອງກັນຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ

ໂຄງການ ທີ່ມີຄວາມກຽມພ້ອມເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ວຽກງານດ້ານສິ່ງລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຂອງໂຄງການແມ່ນໄດ້ຖືກພິຈາລະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງສອດຄ່ອງ ແລະ ຖືກຕ້ອງ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວ, ໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວນີ້ ຈະໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນບັນດາໂຄງການຢ່ອຍທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍລົງ ເຊິ່ງໂຄງການຢ່ອຍດັ່ງກ່າວ ແມ່ນບໍ່ທັນໄດ້ຖືກກຳນົດຢ່າງລະອຽດເທື່ອ ແລະ ກໍ່ບໍ່ທັນມີຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງໃນລັກຊະນະ ແລະ ຮູບແບບ ແລະ ກໍ່ເປັນພຽງແຕ່ໃນແນວຄວາມຄິດລິເລີ່ມເທົ່ານັ້ນ ແລະ ໜ້າວຽກລະອຽດ ກໍ່ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນຮູ້ເທື່ອ. ນອກນີ້, ເນື່ອງຈາກວ່າ ສະຖານທີ່ ແລະ ການອອກແບບແມ່ນຍັງຈະຖືກກຳນົດໃນໄລຍະການເຮັດປະເມີນໂຄງການ, ດັ່ງນັ້ນກອບຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF) ຈຶ່ງຖືກເລືອກໃຫ້ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ໃຫ້ປະເທດທີ່ກູ້ຢືມເງິນ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບວ່າ ຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆ ຈາກບັນດາໂຄງການຢ່ອຍ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຢ່າງ ລະອຽດ ແລະ ລະມັດລະວັງ.

ທະນາຄານໂລກຂັດແຍກບັນດາໂຄງການຢ່ອຍ ອອກ ເປັນສາມປະເພດນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ ອີງຕາມຊະນິດ, ສະຖານທີ່, ຄວາມລະອຽດອ່ອນ, ຂອບເຂດ ແລະ ຂະໜາດ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ ພ້ອມທັງ ອີງຕາມ ລັກຊະນະ ແລະ ຂະໜາດ ຂອງຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A2 ແລະ A3 ໃຫ້ ແບບຟອມກັນຕອງ ສຳລັບການປະເມີນ ອີງປະກອບຂອງໂຄງການ Lao PDR DRM ອີງປະກອບ 1 ແລະ 2 ໃນນິຍາມຂອງ ຄູ່ມືປ້ອງກັນຜົນກະທົບ ທີ່ຄວນຖືກນຳໃຊ້. 3ປະເພດນະໂຍບາຍປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມມີ:

**ປະເພດ A:** ນຳໃຊ້ກັບໂຄງການຢ່ອຍທີ່ນຳສະເໜີຂຶ້ນ, ເຊິ່ງການພັດທະນາໂຄງການຢ່ອຍນີ້ ອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທາງລົບຢ່າງຫລວງຫລາຍ ເຊິ່ງຜົນກະທົບນັ້ນແມ່ນຜົນກະທົບທີ່ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນ, ມີຄວາມຫລາກຫລາຍ ແລະ ບໍ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນມາກ່ອນ.

**ປະເພດ B:** ຖືກນຳໃຊ້ກັບໂຄງການຢ່ອຍທີ່ສະເໜີຂຶ້ນນັ້ນ ຊຶ່ງໂຄງການຢ່ອຍດັ່ງກ່າວອາດມີຄວາມອາດສາມາດສ້າງຜົນກະທົບທາງດ້ານລົບສິ່ງແວດລ້ອມ, ຕໍ່ປະຊາກອນ ແລະ ຕໍ່ພື້ນທີ່ ມີຄວາມສຳຄັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ (ຕົວຢ່າງ, ເຂດຊຸ່ມນ້ຳ, ເຂດປ່າດົງ, ເຂດທົ່ງຫໍຍາ, ແລະ ແຫລ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງສັດນາງຊະນິດ) ແຕ່ຜົນກະທົບນັ້ນແມ່ນຈະມີນ້ອຍກວ່າໂຄງການຢ່ອຍ ໃນໝວດປະເພດ “A”. ຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວແມ່ນຈຳກັດສະເພາະທີ່; ເປັນຜົນກະທົບໄລຍະຊົ່ວຄາວ ແລະ ພື້ນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບສ່ວນຫລາຍສາມາດກັບຄືນສູ່ສະພາບເດີມໄດ້; ນອນກນັ້ນ ເກືອບທັງໝົດກໍລະນີທີ່ມີຜົນກະທົບແມ່ນສາມາດສ້າງມາດຕະການແກ້ໄຂ ຫລື ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບໄດ້. ໂຄງການ ປະເພດໝວດ “B” ແມ່ນຈະໄດ້ຖືກປະຕິບັດຕາມຫຼັກການປ້ອງກັນຂອງທະນາຄານໂລກເຊັ່ນດຽວກັນກັບໂຄງການປະເພດ “A” ແຕ່ຈະຢູ່ໃນລະດັບຂອບເຂດທີ່ແຄບກ່ວາ.

**ປະເພດ C:** ນຳໃຊ້ກັບໂຄງການຢ່ອຍທີ່ສະເໜີຂຶ້ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີຜົນກະທົບໜ້ອຍ ຫລື ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມເລີຍ. ໃນກໍລະນີນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນຂອງທະນາຄານໂລກ ພຽງແຕ່ຈະມີການລົງເຮັດການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ກັນຕອງໃນພາກສະໜາເປັນໄລຍະ.

ໂຄງການ SEA DRM ທີ່ມີກຸ່ມສາມປະເທດເຂົ້າຮ່ວມນີ້ ແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານການເງິນຈາກ ສະຖາບັນການເງິນໃນກຸ່ມເຄືອຄ່າທະນາຄານໂລກ ແລະ ກອງທຶນສາກົນເພື່ອການພັດທະນາ (IDA), ເຊິ່ງບັນດາໂຄງການຢ່ອຍຂອງໂຄງການນີ້ ອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຢ່າງຫລວງຫລາຍ ແລະ ຍັງເປັນຜົນກະທົບທີ່ຍັງບໍ່ທັນຮູ້ເທື່ອ. ດັ່ງນັ້ນ, ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມ ກໍ່ຄື ການສ້າງ ESMF, ເຊິ່ງຈະເປັນເອກະສານແນະນຳນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ ວິທີທາງ, ຂະບວນການ, ເຄື່ອງມືສະເພາະ ແລະ ມາດຕະການສະເພາະ ອື່ນໆ ທີ່ຈະຖືກນຳໃຊ້ໃນໄລຍະການເຮັດປະເມີນໂຄງການຢ່ອຍ.

ໂຄງການທີ່ຍື່ນສະເໜີນັ້ນອາດມີຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍສະເພາະແມ່ນພື້ນທີ່ສະເພາະໂຄງການ ແລະ ຜົນກະທົບເຫຼົ່ານີ້ເປັນຜົນກະທົບທີ່ໜ້ອຍກວ່າຈຳນວນໂຄງການທີ່ຢູ່ໃນປະເພດ “A”. ຜົນກະທົບທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ມີການຄວບຄຸມແມ່ນຂີ້ຝຸນ, ສຽງ, ການລົບກວນທຸລະກິດຄົວເຮືອນ (ເປັນຊຸມຊົນ), ການຈັດຫາວັດສະດຸ, ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການກໍ່ສ້າງເຊິ່ງສາມາດຄວບຄຸມໄດ້ໂດຍການປະຕິບັດການກໍ່ສ້າງທີ່ດີ. ບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ເປັນບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນບໍ່ຖາວອນ, ເລັກໜ້ອຍ ແລະ ສະເພາະຈຸດ. ໝວດທີ່ປະເຊີນໜ້າທີ່ໜັກກວ່າໝູ່ແມ່ນ ປະເພດ “B”. ດັ່ງນັ້ນ ການອອກແບບວິທີການປ້ອງກັນຂອງໂຄງການແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ຍືນຍົງ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍໃນ ປະເພດ “B” (ແລະ “C”). ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໜ້າເປັນໄປໄດ້ຄືການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການຢ່ອຍໃນປະເພດ “A” ຈະຍື່ນສະເໜີ, ມັນຄືຊື່ເປັນໄປໄດ້ຍາກທີ່ໂຄງການຈະສາມາດຕອບສະໜອງ ເນື່ອງຈາກວ່າການກະກຽມຈະຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ເວລາ ລວມມີທັງ ບົດການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ຄວາມລ້ຳຊ້າ ຫຼື ການຊະລໍໂຕໃນການຕອບຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການແບບເລັ່ງດ່ວນ. ດັ່ງນັ້ນ ໂຄງການໄດ້ຖືກຈັດເຂົ້າເປັນປະເພດ “B”. ການພິຈາລະນາມາດຕະການປ້ອງກັນກ່ຽວກັບອີງປະກອບ 1 ແລະ 2 ໃນຂະນະທີ່ ອີງປະກອບ 3 ແລະ 4

ບໍ່ມີສ່ວນພົວພັນກັບມາດຕະການປ້ອງກັນໃດໆເລີຍ. ສໍາຫຼັບອົງປະກອບທີ 5 ຈະໄດ້ມີການແຍກເຄື່ອງມືການປ້ອງກັນໃນຊ່ວງ ເວລາການດໍາເນີນໂຄງການ.

ອີງຕາມ ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມຂອງ ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ (OP/BP 4.01) ຈະຕ້ອງໄດ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບເຄື່ອງມືການ ປ້ອງກັນ. ບັນດາໂຄງການຢ່ອຍທີ່ຢືນສະເໝີອດສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊຸມຊົນ ແລະ ປະຊາກອນທີ່ແຕກຕ່າງ (ຕົວຢ່າງ: ຜົນເຜົາ ແລະ ຜູ້ອອນໄຫວ - ແມ່ຍິງ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ສູງອາຍຸ ແລະ ຜູ້ພິການ, ບໍ່ມີທີ່ດິນ ແລະ ຜູ້ທີ່ ທຸກຍາກ ແລະ ອື່ນໆ). ດັ່ງນັ້ນ ມີ ເພີ່ມເຕີມ 3 ນະໂຍບາຍປ້ອງກັນເພີ່ມເຕີມດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມສາມາດນໍາມາໃຊ້ໄດ້; ລວມມີ ທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທໍາມະຊາດ (OP/BP 4.04), ຊັບພະຍາກອນວັດທະນະທໍາທາງກາຍະພາບ (OP/BP 4.11), ແລະ ໂຄງການ ທາງນໍ້າສາກົນ (OP/BP 7.50) ແລະ ນະໂຍບາຍປ້ອງກັນທາງງົດສອງສະບັບກໍ່ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ ລວມມີ ຄົນເຜົາຜື່ນເມືອງ (OP/BP 4.10) ແລະ ການຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະໝັກໃຈ (OP/BP 4.12). ກອບການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF) ຈະແນະນໍາການປະເມີນການຕອບສະໜອງບົດບາດຍິ່ງ-ຊາຍ ເພື່ອກໍານົດການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເພດຍິງ, ການ ປະກອບສ່ວນ, ອຸປະສັກ ແລະ ຜົນກະທົບ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ. ຕາຕະລາງທີ 1 ຄໍາອະທິບາຍເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍການ ດໍາເນີນງານ ແລະ ຄວາມໝາຍຂອງໂຄງການຄຸ້ມຄອງໄຜນໍ້າຖ້ວມຕົວເມືອງ.

### 3.4 ການວິເຄາະຊ່ອງຫວ່າງ ນະໂຍບາຍ ຂອງລັດຖະບານລາວ ແລະ ຂອງ ທະນາຄານໂລກ

ນະໂຍບາຍຂອງທະນາຄານໂລກຕ້ອງການໃຫ້ລັດຖະບານວິເຄາະ ແລະ ສັງລວມບັນດາກົດລະບຽບ ແລະ ກົດໝາຍແຫ່ງຊາດທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເວນຄືນທີ່ດິນ, ການຈ່າຍຄ່າຊົດເຊີຍ, ແລະ ແຜນຂອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ລັດຖະບານຈະປຽບທຽບ ແລະ ຊອກຫາຈຸດຄາດເຄື່ອນຂອງບັນດາກົດລະບຽບ ແລະ ກົດໝາຍເຫຼົ່ານັ້ນຕາມນະໂຍບາຍຫຼັກ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງທະນາຄານ. ຖ້າຫາກມີຊ່ອງຫວ່າງຂອງສອງກົດໝາຍທີ່ມີຢູ່ ລັດຖະບານຈະສະເໜີໃຫ້ມີການຕື່ມ ຊ່ອງຫວ່າງດັ່ງກ່າວເຂົ້າໃນແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ. ໄດ້ມີການປຽບທຽບນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານກັບບັນດາກົດລະບຽບ ແລະ ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ມີຢູ່ໃນດັດຈຸບັນ ແລະ ຊ່ອງຫວ່າງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານ OP 4.01 (ຕາຕະລາງ 2). ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຊ່ອງຫວ່າງ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມນະໂຍບາຍ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງທະນາຄານ.

ກ່ຽວກັບທີ່ຢູ່ອາໄສທາງທໍາມະຊາດ, ໃນຂະນະດຽວກັນກົດໝາຍປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ປີ (2012) ໄດ້ລະບຸຫຼັກການ, ກົດລະບຽບ ແລະ ມາດຕະການໃນການຄຸ້ມຄອງ, ການຕິດຕາມ, ການຝຶນຝູ ແລະ ການປ້ອງກັນສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງການ ປ້ອງກັນທີ່ຢູ່ອາໄສທາງທໍາມະຊາດທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ, ຊ່ອງຫວ່າງຈະໄດ້ມີການເພີ່ມເຕີມໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍ ການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານ OP 4.04 (ຕາຕະລາງ 3). ໃນຂະນະດຽວກັນລັດຖະທໍາມະນູນ ປີ 1991 ໄດ້ລະບຸວ່າ ບັນດາ ຊົນເຜົາມີສິດທີ່ຈະຮັກສາໄວ້ຍັງຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທໍາຂອງຕົນ, ນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານ OP 4.10 ຈະນໍາມາໃຊ້ກັບໂຄງການຢ່ອຍຢູ່ໃນຈຸດທີ່ມີຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົາ. ສປປ ລາວ ມີກົດລະບຽບສໍາຫຼັບການປ້ອງກັນ ຊັບພະຍາກອນດ້ານວັດທະນະທໍາ ລວມທັງມີດໍາລັດວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາວັດທະນະທໍາ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ມໍລະດົກ ທາງທໍາມະຊາດ (1997) ທີ່ໄດ້ໃຫ້ແນວທາງໃນການຄົ້ນພົບໃນຊ່ວງເວລາການກໍ່ສ້າງ ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມນະໂຍບາຍການ ດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານ OP 4.11 ຈະເປັນໂຕເສີມກັບບັນດາກົດລະບຽບຕ່າງໆຂອງຊາດໃນບ່ອນທີ່ມີຊ່ອງຫວ່າງໃນ ປັດຈຸບັນ (ຕາຕະລາງ 4). ໃນຂະນະດຽວກັນ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນໍ້າ ໄດ້ກໍານົດໄວ້ວ່າ ການ ພັດທະນາທາງນໍ້າຈະຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍສາກົນ ຫຼື ສິນທິສັນຍາລະຫວ່າງປະເທດ, ນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານຂອງ ທະນາຄານ OP 7.50 ຈະຖືກນໍາມາໃຊ້ໂດຍສະເພາະໃນສ່ວນທີ່ກ່ຽວກັບການແຈ້ງເຕືອນ ເພື່ອເສີມເຂົ້າກັບກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ. ຂໍ້ສັງເກດຄື ການເຮັດກົດໝາຍທາງນໍ້າ ໃໝ່ຂຶ້ນໂດຍລັດຖະບານລາວ ແລະ ຄາດວ່າຈະສະເໜີຕໍ່ ສະພາແຫ່ງຊາດໃນປີ 2017. ການວິເຄາະຊ່ອງຫວ່າງຂອງກົດລະບຽບ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນກັບນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານຂອງທະນາຄານ OP 4.12 ແມ່ນໄດ້ລະບຸຢູ່ໃນກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ.

**ຕາຕະລາງ 1 ສະຫຼຸບຍ້ອງຍົກ ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານ ແລະ ຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ ຕໍ່ໂຄງການຍ່ອຍ.**

OP/BP No.	ສະຫຼຸບຍ້ອງຍົກ ກ່ຽວກັບເຄື່ອງມືບ້ອງກັນ ແລະ ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານອື່ນໆ	ຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ (ກ່ຽວຂ້ອງ/ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ) ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງແນວໃດ	ຄວາມໝາຍຂອງຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ
4.01	<p><b>ການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ:</b> ການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ທຳມະຊາດ (ອາກາດ, ນ້ຳ ແລະ ດິນ); ທາງສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຄົນ; ທາງຊັບພະຍາກອນວັດທະນະທຳ ທີ່ເປັນວັດຖຸ; ແລະ ດ້ານບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມຂ້າມເຂດແດນ ແລະ ລະດັບສາກົນ.</p> <p>ການປະເມີນດ້ານສັງຄົມ (ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະມັກໃຈ, ປະຊາຊົນພື້ນເມືອງ) ແມ່ນ ໄດ້ມີ ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານຕ່າງຫາກ ແລະ ກໍ່ມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ຂັ້ນຕອນສະເພາະ ດ້ານນັ້ນເອງຢູ່ແລ້ວ.</p>	<p><b>ກ່ຽວຂ້ອງ</b></p> <p>ເພື່ອເປັນການກະກຽມການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ການອອກແບບ ເພື່ອພື້ນຜູ້ ແລະ ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ພາຍໃຕ້ອົງປະກອບ 1 ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ, ເຊິ່ງວຽກທີ່ວາງແຜນຈະດຳເນີນພາຍໃຕ້ໂຄງການຍ່ອຍນີ້ອາດຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຢ່າງຫລວງຫລາຍ ທັງທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ຫຼື ອາດມີຜົນກະທົບແບບສະສົມພາຍໃນພື້ນທີ່ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ຫຼື ໃນລະດັບມະຫາພາກ. ດັ່ງນັ້ນນະໂຍບາຍດຳເນີນງານນີ້ຈຶ່ງມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>(i) ໂຄງການ SEA DRM ແມ່ນຕົກຢູ່ໃນ ໂຄງການ ປະເພດ A ໃນການກະກຽມການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ການສຶກສາອອກແບບ ພາຍໃຕ້ອົງປະກອບ 1.</li> <li>(ii) ແຜນ ESMP ຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນ ສຳຫລັບແຕ່ລະໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ນຳສະເໜີ ເຊິ່ງຈະເປັນວຽກສ່ວນໜຶ່ງຂອງວຽກການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ຈະລວມເອົາແຜນທີ່ອື່ນທີ່ຈຳເປັນ (ແຜນພັດທະນາກຸ່ມເຜົ່າສ່ວນໜ້ອຍ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ).</li> <li>(iii) ເອກກະສານ ESMP ຈະຖືກເຜີຍແຜ່ຕໍ່ສາທາລະນະ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ພ້ອມທັງອົງກອນຈັດຕັ້ງ ດ້ານສັງຄົມຕ່າງໆ.</li> </ul>
4.04	<p><b>ແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທຳມະຊາດ:</b> ທະນາຄານໂລກ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການປົກປັກຮັກສາ, ບຸລະນະ ແລະ ພື້ນຜູ້ ຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ອົງປະກອບເຫຼົ່ານັ້ນ. ການອະນຸລັກແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທຳມະຊາດ ເປັນສິ່ງສຳຄັນ ໃນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທຳມະຊາດ ຈະປະກອບດ້ວຍ ທີ່ດິນ ແລະ ນ້ຳ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>(i) ຊຸມຊົນຊີວະວິທະຍາຂອງລະບົບນິເວດ ຈະປະກອບດ້ວຍ ຊະນິດພັນພືດ ແລະ ສັດ ທ້ອງຖິ່ນ ເປັນສ່ວນຫຼາຍ, ແລະ</li> <li>(ii) ກິດຈະກຳ ຂອງມະນຸດ ຈະບໍ່ປ່ຽນແປງ ບໍລິເວນ ທີ່ເປັນພື້ນທີ່ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ຂອງລະບົບນິເວດປະຖົມມະພູມ.</li> </ul>	<p>ການກະກຽມການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ການອອກແບບ ພາຍໃຕ້ ອົງປະກອບທີ 1, ວຽກງານຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ໄດ້ສະເໜີນັ້ນ ອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບ ແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສ ຕາມເຂດເສື່ອມຕໍ່ຂອງສັດປ່າ, ປ່າຊຸ່ມນ້ຳ ແລະ ອ່າງໂຕ່ງ. ແຜນ OP/BP ຈະຕ້ອງຖືກນຳເຂົ້າມາໃຊ້.</p>	<p>ການກະກຽມໂຄງການຍ່ອຍ ພາຍໃຕ້ ອົງປະກອບທີ 1 ແລະ ການກະກຽມລົງທຶນໃສ່ ອົງປະກອບທີ 1 (ປະກອບມີ ການປ້ອງກັນຕາຝັ່ງ, ຄູກັ້ນນ້ຳ, ຄອງລະບາຍ ນ້ຳ, ປະຕູນ້ຳ ແລະ ສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>(i) ESMF ຈະຕ້ອງໄດ້ຮ່າງ.</li> </ul> <p>ການກະກຽມການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ການອອກແບບ ພາຍໃຕ້ ອົງປະກອບທີ 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>(i) ແຕ່ລະໂຄງການຍ່ອຍ ຈະຕ້ອງຈະດຳເນີນ ESMP ຢ່າງເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ ໃນການນຳໃຊ້ມາດຕະການ ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງ ຫຼື ປ້ອງກັນ, ຫຼຸດໜ້ອຍ, ຫຼຸດຜ່ອນ ຫຼື ການຊົດເຊີຍ ຕໍ່ກັບຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ປັບປຸງປິສິດທິພາບ ໃນການຈັດການທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.</li> </ul>
4.10	<p><b>ປະຊານຊົນ ທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ:</b> ໃນ ສປປ ລາວ, ປະຊານຊົນ ທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ ແມ່ນໝາຍເຖິງ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ. ພວກເຂົາຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນກຸ່ມຄົນດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ດ້ານສັງຄົມ ທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອ ແລະ ມີຄວາມແຕກຕ່າງ ທີ່ມີຄຸນລັກຊະນະສະເພາະຂອງຕົວເອງ ເຊັ່ນມີ ການຕິດພັນກັນແບບລວມໝູ່ ກັບການຢູ່ອາໄສທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານພູມມິສາດ ຫຼື ຕິດພັນກັບພື້ນທີ່ເຂດແດນຂອງບັນພະບຸລຸດໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ ແລະ ກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດພາຍໃນເຂດທີ່ຢູ່ອາໄສນີ້.</p>	<p><b>ກ່ຽວຂ້ອງ</b></p> <p>ແຂວງອຸດົມໄຊເປັນແຂວງທີ່ມີກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າຫລາຍໆ ເຜົ່າ ເຊິ່ງຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນຄົນຊົນເຜົ່າພາຍໃຕ້ນະໂຍບາຍ OP 4.10 ຂອງທະນາຄານໂລກ. ໃນພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການອາດຈະມີກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າອາໄສຢູ່ ດັ່ງນັ້ນໃນກໍລະນີນີ້ ນະໂຍບາຍ OP 4.10 ຈຶ່ງມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ.</p>	<p>ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າສ່ວນໜ້ອຍ (EGEF) ແມ່ນຈະໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ໃຫ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງເອກກະສານ ESMF ສະບັບນີ້.</p>
4.11	<p><b>ຊັບສິນທາງວັນທະນາທຳ ທີ່ເປັນວັດຖຸ:</b> ນະໂຍບາຍນີ້ແມ່ນເວົ້າເຖິງ ການປະຕິບັດຕໍ່ ຊັບພະຍາກອນດ້ານວັນທະນາທຳ ທີ່ເປັນວັດຖຸ, ເຊິ່ງຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນວັດຖຸ ທີ່ເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ ແລະ ບໍ່ເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ ເຊັ່ນ ວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ສະຖານທີ່, ໂຄງສ້າງ, ໂຄງສ້າງທີ່ເປັນກຸ່ມ, ຫົວຫັດ ແລະ ລັກຊະນະ ດ້ານທຳມະຊາດ ທີ່ມີ</p>	<p><b>ກ່ຽວຂ້ອງ</b></p> <p>ເຖິງແມ່ນວ່າບໍ່ມີສະຖານທີ່ດ້ານວັນທະນາທຳທີ່ເປັນວັດຖຸ ນອນໃນພື້ນທີ່ກໍ່ສ້າງໂຄງການ, ແຕ່ມັນກໍ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ວ່າ ຈະສາມາດພົບເຫັນ</p>	<p>ໄດ້ມີການອະທິບາຍກ່ຽວກັບຂະບວນການ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຄົ້ນພົບເຫັນວັດຖຸບູຮານໃນເອກກະສານ ESMF ສະບັບນີ້.</p>

---

ຄວາມສໍາຄັນທາງດ້ານໂບລານນະຄະດີ, ດ້ານປະຫວັດສາດ, ດ້ານສະຖາປະນິກ, ດ້ານສາດສະໜາ, ດ້ານຄວາມສວຍງາມ ແລະ ອື່ນໆ.

ຊັບພະຍາກອນດ້ານວັດທະນະທຳ ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງໂຄງການ ດັ່ງນັ້ນໃນໂຄງການນີ້ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດການສຶກສາ ແລະ ອອກແບບໃນກໍລະນີພົບເຫັນຊັບພະຍາກອນດັ່ງວັດທະນະທຳດັ່ງກ່າວ. ດັ່ງນັ້ນ ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານ OP ນີ້ຈຶ່ງມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ.

---

ຕາຕະລາງ 1 (ຕໍ່.)

OP/BP No.	ສະຫຼຸບຫຍໍ້ ກ່ຽວກັບເຄື່ອງມືບ້ອງກັນ ແລະ ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານອື່ນໆ	ຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ (ກ່ຽວຂ້ອງ/ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ) ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງແນວໃດ	ຄວາມໝາຍຂອງຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ
4.12	<p><b>ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍບໍ່ສະມັກໃຈ:</b> ນະໂຍບາຍນີ້ມີຈຸດປະສົງເພື່ອ ເຮັດການແກ້ໄຂ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກການຍົກຍ້າຍ, ການສູນເສຍດິນ, ແລະ ຊັບສິບອື່ນໆ, ການສູນເສຍລາຍໄດ້ ແລະ ສູນເສຍຮູບແບບການດຳລົງຊີວິດ ທີ່ມີຜົນມາຈາກການສ້າງໂຄງການຢ່ອຍ. ນະໂຍບາຍນີ້ ຍັງນຳໃຊ້ ກັບການຫ້າມການເຂົ້າຫາ ສວນອຸທະຍານ ແລະ ພື້ນທີ່ປົກປ້ອງຕ່າງໆ ທີ່ກຳນົດໄວ້ ເຊິ່ງຈະສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ.</p>	<p><b>ກ່ຽວຂ້ອງ</b></p> <p>ເຖິງແມ່ນວ່າ ຜົນກະທົບຄາດວ່າຈະບໍ່ຫຼວງຫຼາຍ, ແຕ່ຈະມີປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍແບບສົມບູນ ຈາກການກໍ່ສ້າງຄູກັນນ້ຳ, ຄອງລະບາຍນ້ຳ ແລະ ວຽກກໍ່ສ້າງອື່ນໆ.</p> <p>ໄດ້ມີການສ້າງເອກກະສານກອບນະໂຍບາຍດ້ານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ RPF ເພື່ອເປັນ ເອກກະສານແນະນຳວຽກການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໃຫ້ກັບໂຄງການຢ່ອຍ. ດັ່ງນັ້ນ ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານນີ້ຈຶ່ງມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>(i) ຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນສຳຫລັບອົງປະກອບ 1 ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ ເຊິ່ງຈະເປັນເອກກະສານຂັດຕິດກັບເອກກະສານ ESMF ນີ້.</li> <li>(ii) ຈະໄດ້ມີການສ້າງແຜນດຳເນີນງານດ້ານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໂດຍຫຍໍ້ (ARAP) ເພື່ອລະບຸບັນຫາທັງໝົດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ການຊົດເຊີຍ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຢ່ອຍ.</li> <li>(iii) ກົນໄກແກ້ໄຂການຮ້ອງຮຽນ ແມ່ນຈະຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນຫົວຂໍ້ໜຶ່ງໃນ ARAP ສຳຫລັບທຸກໆ ສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງ ໂດຍຈະມີຖືກສ້າງຂຶ້ນຕາມສະພາບຕົວຈິງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ.</li> <li>(iv) ເອກກະສານ ARAP ຂອງແຕ່ລະໂຄງການຢ່ອຍແມ່ນ ຈະຖືກເຜີຍແຜ່ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ໃນລະດັບປະເທດ ແລະ ໃນເວັບໄຊຂອງ MRD ແລະ InfoShop ຂອງທະນາຄານໂລກ.</li> </ul>
7.50	<p><b>ໂຄງການທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນສາຍນ້ຳສາກົນ:</b> ນະໂຍບາຍນີ້ ນຳໃຊ້ກັບຊະນິດ ສາຍນ້ຳສາກົນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: (a) ທຸກໆ ສາຍນ້ຳ, ຄອງເໝືອງ, ໜອງ ຫລື ກະໂຕນ້ຳອື່ນໆ ທີ່ມີລັກຊະນະຄ້າຍຄືກັນກັບທີ່ສິ່ງກ່າວມາ ທີ່ປະກອບເປັນຊາຍແດນລະຫວ່າງປະເທດ, ຫລື ທຸກໆ ແມ່ນ້ຳ ຫຼື ກະໂຕແມ່ນ້ຳ ທີ່ໄຫລຜ່ານສອງປະເທດ ຫລື ຫລາຍກວ່ານັ້ນ ບໍ່ວ່າປະເທດນັ້ນ ຈະເປັນສະມາຊິກຂອງທະນາຄານໂລກ ຫຼື ບໍ່ກໍ່ຕາມ; ແລະ (b) ທຸກໆ ສາຂາແມ່ນ້ຳ ຫຼື ກະໂຕແມ່ນ້ຳ ທີ່ເປັນອົງປະກອບຂອງ ທຸກໆ ສາຍນ້ຳ ທີ່ໄດ້ອະທິບາຍໃນຂໍ້ (a) ຂ້າງເທິງ.</p>	<p><b>ກ່ຽວຂ້ອງ</b></p> <p>ໂຄງການ SEA DRM ທີ່ນຳສະເໜີຂຶ້ນແມ່ນຈະຖືກພັດທະນາ ໃນສາຂາຂອງ ແມ່ນ້ຳຂອງ.</p>	<p>ໃນການປະຕິບັດຕາມນະໂຍບາຍບ້ອງກັນຜົນກະທົບຂອງທະນາຄານໂລກນີ້, ບັນດາການສຶກສາດ້ານເຕັກນິກ ຈະລວມເອົາບັນດາການວິເຄາະ ຜົນກະທົບຂ້າມຊາຍແດນທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຍ້ອນໂຄງການນີ້, ແລະ ການກຳນົດບັນດາມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ເປັນໄປໄດ້. ໜັງສືແຈ້ງການ ສິ່ງເຖິງ ປະເທດ ພະມ້າ, ກຳປູເຈຍ, ໄທ, ຫວຽດນາມ, ຈີນ ແລະ ອົງການແມ່ນ້ຳຂອງ.</p>

ຕາຕະລາງ 2 ການວິເຄາະຊ່ອງຫວ່າງ ລະຫວ່າງ ກອບດ້ານກົດໝາຍ/ລະບຽບການ ແລະ ນະໂຍບາຍການດຳເນີນງານ ຂໍ້ທີ 4.01 ຂອງທະນາຄານໂລກ

ຫົວຂໍ້	OP 4.01	ກອບດ້ານກົດໝາຍຂອງລາວ	ຊ່ອງຫວ່າງ/ມາດຕະການໂຄງການ
<b>1. ຂະບວນການປະເມີນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ</b>			
<p>1.1 ການປະເມີນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້ສຶກສາອີງປະກອບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໃນລັກສະນະການຮວບຮວມເອົາບັນດາການປະຕິບັດພັນທະ, ສິນທິສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງ ໃນລະດັບຊາດ ແລະ ສາກົນ</p>	<p>ປະເມີນຄວາມເໝາະສົມໃນການບັງຄັບໃຊ້ກອບດ້ານລະບຽບການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລວມເຖິງການນຳໃຊ້ຂໍ້ຕົກລົງ ສິ່ງແວດລ້ອມສິ່ງແວດລ້ອມສາກົນ ແລະ ຍືນຍັນວ່າ ໄດ້ຮັບການເຫັນດີແລ້ວວ່າພາກສ່ວນລັດຖະບານ ຈະບໍ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານທາງດ້ານການເງິນຂອງໂຄງການ ເຊິ່ງຈະເປັນການລະເມີດ ກັບພັນທະລະຫວ່າງປະເທດ</p>	<p>ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ມາດຕາ 9 - ລັດ ສິ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ບຸລະນະຜືນຜູ ສິ່ງແວດລ້ອມດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ວິທະຍາສາດ, ແຕັກໂນໂລຊີ ການຍົກລະດັບວິຊາການ, ການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ປະຕິບັດສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.</li> </ul> <p>ຄຳແນະ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 8030/ກຊສ ວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (2013), ພາກທີ 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ 1.2 - ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບຂ້າມຊາຍແດນ ເພີ່ມເຕີມ ໃນກໍລະນີໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆ ຂອງຕົນ ຄາດຄະເນຈະສ້າງຜົນກະທົບ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ຂ້າມຊາຍແດນໄປປະເທດອື່ນ ໂດຍປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບຫຼັກການ ຫຼື ບົດແນະນຳ ທາງດ້ານວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໄດ້ກຳນົດໄວ້.</li> </ul>	<p>ນະໂຍບາຍການດຳເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.01 ຈະໄດ້ນຳໄປໃຊ້ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ໂຄງການພັດທະນາ ຈະບໍ່ລະເມີດບັນດາພັນທະ, ສິນທິສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງຕ່າງໆ ຫຼື ບໍ່ວ່າຈະເປັນຂໍ້ກຳນົດໃນການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມກົດລະບຽບຂອງປະເທດ.</p>
<p>1.2. ການປະເມີນທາງເລືອກຂອງໂຄງການ</p>	<p>ຕ້ອງໄດ້ປະເມີນຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການລົງທຶນ, ເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ບັນດາທາງເລືອກຕ່າງໆ ທີ່ລວມທັງ ທາງເລືອກທີ່ “ບໍ່ມີການດຳເນີນງານ”, ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ, ມາກຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ, ຕົ້ນທຶນໃນການລົງທຶນ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ຄວາມເໝາະສົມຕໍ່ກັບສະພາບທ້ອງຖິ່ນ, ສະຖາບັນທ້ອງຖິ່ນ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ໂຄງການ.</p>	<p>ບໍ່ໄດ້ລວມ.</p>	<p>ນະໂຍບາຍການດຳເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.01 ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ການປະເມີນຜົນກະທົບຜົນກະທົບ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການ ໄດ້ຮັບການທົບທວນ ບັນດາທາງເລືອກທີ່ເປັນໄປໄດ້ ທີ່ລວມໄປທັງ ຕົວເລືອກ “ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການດຳເນີນງານ”.</p>

ຕາຕະລາງ 2 (ຕໍ່)

ຫົວຂໍ້	OP 4.01	ກອບດ້ານກົດໝາຍຂອງລາວ	ຊ່ອງຫວ່າງ/ມາດຕະການໂຄງການ
1.3 ການຮັກສາ ທີ່ປົກກະຕິ ໂຄງການ	ຜູ້ກູ້ຢືມ ຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມກັບຄະນະຜູ້ຊ່ຽວຊານ ທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ທັງອິດສະຫຼະ ແລະ ສາກົນ ທີ່ຈະໃຫ້ຄໍາແນະນໍາໃນທຸກໆດ້ານ ທີ່ກ່ຽວກັບ ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ.	ຄໍາແນະ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 8030/ກຊສ ວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນ ກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (2013): <ul style="list-style-type: none"> <li>ພາກທີ 1, ຂໍ້ທີ 2.7 - ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງສໍາເລັດພາຍໃນ 20 ວັນລັດຖະການ ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບ ເອກະສານຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນຈາກເຈົ້າຂອງໂຄງການ ໃນ ການຄົ້ນຄວ້າແຕ່ງຕັ້ງ ຄະນະຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ເພື່ອທົບທວນ ບປຜສ ເຊິ່ງຄະນະຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານນີ້ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ ຊ່ຽວຊານ ແລະ ທີ່ປົກກະຕິພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕາມການຄັດ ເລືອກເອົາຂອງ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍພາກສ່ວນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງບໍ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມຕໍ່ກັບໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆນັ້ນ.</li> </ul>	ນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.01 ແລະ ຄໍາແນະ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 8030/ກຊສ ຈະໄດ້ຮັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ຕໍ່ກັບຜູ້ກູ້ຢືມ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄໍາແນະນໍາຈາກ ຜູ້ຊ່ຽວຊານທາງດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ເປັນປົກກະຕິສະຫຼະ ແລະ ສາກົນ ທີ່ຈະ ສາມາດກວດສອບໂຄງການໄດ້.

**2. ການປົກກະຕິສາທາລີ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ມວນຊົນ**

2.1. ຂະບວນການປະເມີນ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະຕ້ອງ ລວມ ເອົາວຽກງານ ການປົກກະຕິສາທາລີ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ ມວນຊົນ.	ທະນາຄານ ອາດຈະຕ້ອງການ ການປົກກະຕິສາທາລີ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ມວນຊົນ, ຖ້າເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈໍາເປັນ.  ຜູ້ກູ້ຢືມ ຕ້ອງໄດ້ປົກກະຕິສາທາລີ ກັບກຸ່ມທີ່ໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນ ກັບລັດຖະບານ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ (NGOs).	ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ 2013: <ul style="list-style-type: none"> <li>ມາດຕາ 6 - ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ປົກກະຕິສາທາລີຢ່າງເປັນເຈົ້າການ ຂອງ ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ໃນການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ.</li> </ul> ຄໍາແນະ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 8030/ກຊສ ວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນ ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (2013): <ul style="list-style-type: none"> <li>ພາກທີ 1, ຂໍ້ທີ 1.2 - ໃນລະຫວ່າງການດໍາເນີນການປະເມີນຜົນ ກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງ ຮັບປະກັນວ່າ ການປະຕິບັດງານໄດ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງ ຕໍ່ກັບ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ປົກກະຕິສາທາລີ ກັບອໍານາດການ ປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ຜູ້ທີ່ ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍອື່ນໆ ຕໍ່ກັບຄໍາແນະນໍາ, ຄຸ້ມຄອງໃນການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກົດຫຼາຍ ແລະ ບັນດານິຕິກຳຕ່າງໆ.</li> </ul>	ນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.01 ທີ່ຈະດໍາເນີນ ເພື່ອໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ໃນວຽກງານປົກກະຕິສາທາລີ ແລະ ເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນໃຫ້ມວນຊົນ ເຊິ່ງໃນນັ້ນຈະຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ກັບກຸ່ມ ຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມ.
--	---	---	---

ຕາຕະລາງ 2 (ຕໍ່)

ຫົວຂໍ້	OP 4.01	ກອບດ້ານກົດໝາຍຂອງລາວ	ຊ່ອງຫວ່າງ/ມາດຕະການໂຄງການ
<b>3. ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ</b>			
<p>3.1 ຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງມີການຕິດຕາມກວດກາອິດສະຫຼະ ຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ</p>	<p>ໃນລະຫວ່າງທີ່ດຳເນີນໂຄງການ, ຜູ້ກູ້ຢືມ ຈະຕ້ອງລາຍງານກ່ຽວກັບ ການປະຕິບັດງານທີ່ສອດຄ່ອງ ກັບມາດຕະການ ທີ່ໄດ້ຕົກລົງໄວ້ກັບທະນາຄານ ບົນຜືນຖານການຊອກຫາ ແລະ ຜົນຂອງການປະເມີນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊິ່ງລວມທັງທຸກໆ ການປະຕິບັດງານ ທີ່ນອນຢູ່ໃນ EMP.</p>	<p>ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ມາດຕາ 84 - ອົງການກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ ສະພາແຫ່ງຊາດ, ອົງການກວດກາລັດຖະບານ ແລະ ຕຳນານສຳລັດ ບັງຫຼວງ ແລະ ອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ.</li> </ul> <p>ຄຳແນະ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 8030/ກຊສ ວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນ ກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (2013):</p> <p>ພາກທີ 2, ຂໍ້ທີ 2.14 - ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນວຽກງານຕິດຕາມກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງ ແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະ ຊາດ ແລະ ມີໜ້າທີ່ລາຍງານ ໃຫ້ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນຕາມລຳດັບ ຮັບຊາບ ໃນເມື່ອຫາກເຫັນວ່າ ມີບັນຫາທາງ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ເກີດຂຶ້ນ.</p>	<p>ນະໂຍບາຍການດຳເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.01 ທີ່ຈະຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ. PMU ຈະດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາພາຍ ໃນ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການຈັດສັນ ຍົກຍ້າຍ ແລະ ລາຍງານການປະຕິບັດງານໃນ ESMMP. ການຕິດຕາມກວດກາ ປະກອບດ້ວຍ ການລາຍງານ ຄວາມຄືບໜ້າ, ສະຖານະ ຂອງການດຳເນີນແຜນການຈັດ ສັນຍົກຍ້າຍ, ຂໍ້ມູນທີ່ຕັ້ງ ແລະ ຈຳນວນຂອງປະຊາຊົນທີ່ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ຄ່າຊົດເຊີຍ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍ ໃນແຕ່ລະຫົວ ໜ່ວຍ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ກັບ PAHs. ບົດລາຍ ງານຂອງຜົນການຕິດຕາມກວດກາ ຈະຕ້ອງໄດ້ກະກຽມ ແລະ ສົ່ງ ໃນທຸກໆໄຕມາດ.</p>

ຕາຕະລາງ 3 ການວິເຄາະຊ່ອງຫວ່າງ ລະຫວ່າງ ກອບດ້ານກົດໝາຍ/ລະບຽບການ ແລະ ນະໂຍບາຍການດຳເນີນງານ ຂໍ້ທີ 4.04 ຂອງທະນາຄານໂລກ

ຫົວຂໍ້	OP 4.04	ກອບດ້ານກົດໝາຍຂອງລາວ	ຊ່ອງຫວ່າງ/ມາດຕະການໂຄງການ
<b>1. ການສົ່ງເສີມການພັດທະນາສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ</b>			
<p>1.1 ນຳໃຊ້ ຫຼັກການປ້ອງກັນໄວ້ລ່ວງໜ້າ ເພື່ອໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າ ພັດທະນາ ຈະມີຄວາມຍືນຍົງທາງສິ່ງແວດລ້ອມ.</p>	<p>ທະນາຄານ ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຄາດວ່າ ຜູ້ກູ້ຢືມ ຈະນຳໃຊ້ ຫຼັກການປ້ອງກັນໄວ້ລ່ວງໜ້າ ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເພື່ອໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າ ໂອກາດໃນການພັດທະນາ ຈະມີຄວາມຍືນຍົງທາງສິ່ງແວດລ້ອມ.</p>	<p>ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ມາດຕາ 1 – ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ກວດກາ ການປົກປັກຮັກສາ ການຄວບຄຸມ, ການບຸລະນະພື້ນຟູ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອໃຫ້ມີຄຸນະພາບ, ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ມົນລະພິດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ດ້ວຍການກະທຳຂອງຄົນ ຫຼື ຕາມທຳມະຊາດ, ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ມີຄວາມສົມດຸນ, ຍືນຍົງ, ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ລວມທັງສຸຂະພາບຂອງຄົນໃນສັງຄົມປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງຊາດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນສະພາວະໂລກຮ້ອນ;</li> <li>▪ ມາດຕາ 4 - “ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ” ໝາຍເຖິງ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄົນຮຸນຕ່ຳໄປໃນອະນາຄົດ;</li> <li>▪ ມາດຕາ 6 – ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຕິດພັນກັບການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ແບບຍືນຍົງ;</li> <li>▪ ມາດຕາ 52 – ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຢ່າງປະຢັດ, ສົມເຫດສົມຜົນ, ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຍືນຍົງ.</li> </ul>	<p>ນະໂຍບາຍການດຳເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.04 ຈະໄດ້ດຳເນີນ ເຂົ້າໃນວິທີການປ້ອງກັນໄວ້ລ່ວງໜ້າ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກຳນົດຕ່າງໆຂອງປະເທດ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ການອະນຸລັກ, ການພັດທະນາ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ຈະມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ.</p>
<p>1.2 ຫຼີກລ່ຽງ ບັນດາການການປ່ຽນແປງ ຫຼື ການທຳລາຍແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທຳມະຊາດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ.</p>	<p>ທະນາຄານ ຈະບໍ່ສະໜັບສະໜູນໂຄງການ, ໃນຄວາມຄິດເຫັນຂອງທະນາຄານ ຖ້າຫາກວ່າໂຄງການປ່ຽນແປງ ຫຼື ທຳລາຍແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທຳມະຊາດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ.</p>	<p>ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ມາດຕາ 7 - ບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ມີພັນທະປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ດ້ວຍການປ້ອງກັນ, ປັບປຸງ, ບຸລະນະ ພື້ນຟູ, ຄວບຄຸມ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ, ບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ສິ່ງແວດລ້ອມ ເສື່ອມໂຊມ, ບໍ່ສ້າງ ແລະ ປ່ອຍມົນລະພິດເກີນມາດຕະຖານຄວບຄຸມມົນລະພິດ ແລະ ມາດຕະຖານຄຸນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດແນໃສ່ຮັບປະກັນໃຫ້ສິ່ງແວດລ້ອມ ມີຄຸນະພາບມີດີ ແລະ ຮັບປະກັນ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.</li> </ul>	<p>ເຖິງວ່າແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທຳມະຊາດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ ຈະບໍ່ໄດ້ຢູ່ໃນບໍລິເວນເຂດກໍ່ສ້າງໂຄງການ, ນະໂຍບາຍການດຳເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.04 ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອແນະນຳ ໃນການຫຼີກລ່ຽງ ການປ່ຽນແປງ ຫຼື ທຳລາຍແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທຳມະຊາດ ບໍ່ວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງທາງກົງ ແລະ</p>

ຕາຕະລາງ 3 (ຕໍ່)

ຫົວຂໍ້	OP 4.04	ກອບດ້ານກົດໝາຍຂອງລາວ	ຊ່ອງຫວ່າງ/ມາດຕະການໂຄງການ
1.3 ການນໍາໃຊ້ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ປ່ຽນແປງຮູບແບບການນໍາໃຊ້ແລ້ວ ຈາກແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສທາງທໍາມະຊາດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.	ເມື່ອໃດກໍຕາມ ທີ່ເຫັນໄດ້ວ່າມີຄວາມເປັນໄປໄດ້, ໂຄງການ ໃຫ້ສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານ ຈະໃຫ້ສະເພາະທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຮັບການປ່ຽນ ລັກສະນະການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແລ້ວ.	ບໍ່ໄດ້ລວມ.	ນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.04 ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ໂຄງການຈະຖືກອອກແບບມາໃຫ້ຕັ້ງຢູ່ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແລ້ວ.
1.4 ນໍາໃຊ້ທັກສະໃຫ້ເໝາະສົມ ໃນການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ. ຈາກຄວາມຊໍານິຊໍານານ.	ຖ້າຫາກວ່າ ມີບັນຫາທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຕໍ່ກັບຄວາມສາມາດຂອງອົງກອນ, ໂຄງການ ປະກອບດ້ວຍ ການພັດທະນາ ສັກກະຍະພາບຂອງອົງກອນ ໃນລະດັບຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອໃຫ້ການວາງແຜນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ. ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ສໍາລັບໂຄງການ ເພື່ອເພີ່ມຄວາມອາດສາມາດຂອງອົງກອນທັງໃນລະດັບຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.	ບໍ່ໄດ້ລວມ.	ນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.04 ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອແນະນໍາຜູ້ກູ້ຢືມ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄໍາແນະນໍາຈາກ ຜູ້ຊ່ຽວຊານທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ເປັນປຶກສາອິດສະຫຼະ ແລະ ສາກົນ ທີ່ຈະສາມາດກວດສອບໂຄງການໄດ້.
<b>2. ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ມວນຊົນ</b>			
2.1 ປຶກສາຫາລື ກັບບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ທີ່ ສໍາຄັນ ຕະຫຼອດ ຮອດການ ເຜີຍແຜ່ຮ່າງແຜນການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ໃນ	ທະນາຄານ ຄາດວ່າຜູ້ກູ້ຢືມ ຈະຄໍານຶງເຖິງມູມມອງ, ບົດບາດ ແລະ ສິດທິ ຂອງກຸ່ມຄົນ ທີ່ລວມທັງ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ, ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການ ໃຫ້ສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທີ່ຢູ່ອາໄສທາງທໍາມະຊາດ, ຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບ ບັນດາກຸ່ມຄົນ ໃນການວາງແຜນ, ອອກ	ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປຶກສາຫາລືສິ່ງແວດລ້ອມ 2013:  ມາດຕາ 5 - ລັດ ສິ່ງເສີມການປຶກສາຫາລື, ບຸລະນະພື້ນຜູ້ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ ດ້ວຍການເຜີຍແຜ່ ລະບຽບກົດໝາຍ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ສ້າງຈິດສໍານຶກຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມ ລວມທັງປຸກລະດົມບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ເຫັນໄດ້ ເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ ໃນການດໍາລົງຊີວິດປະຈໍາວັນ, ປະຕິບັດລະບຽບກົດການ, ວິທີການ ແລະ	ນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.04 ແລະ ຄໍາແນະ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 8030/ກຊສ ທີ່ຈະດໍາເນີນເພື່ອໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ໃນວຽກງານປຶກສາຫາລື ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ມວນຊົນ ເຊິ່ງໃນນັ້ນຈະຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ກັບກຸ່ມຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມ.

ຕາຕະລາງ 3 (ຕໍ່)

ຫົວຂໍ້	OP 4.04	ກອບດ້ານກົດໝາຍຂອງລາວ	ຊ່ອງຫວ່າງ/ມາດຕະການໂຄງການ
<p>2.1 (ຕໍ່)</p> <p>ເວລາທີ່ເໝາະສົມ, ກ່ອນຈະເລີ່ມການປະເມີນລາຄາ ທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ ໃນຮູບແບບຂອງຟອມ ແລະ ພາສາທີ່ສາມາດ ສື່ສານກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ ທີ່ສໍາຄັນໄດ້.</p>	<p>ແບບ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້.</p>	<p>ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ມາດຕາ 6 - ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ປົກສາຫາລືຢ່າງເປັນເຈົ້າການ ຂອງບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ໃນການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ.</li> <li>▪ ມາດຕາ 82 - ເຜີຍແຜ່, ສຶກສາອົບຮົມ, ສ້າງຈິດສຳນຶກ, ນຳພາ, ປຸກລະດົມ ຊຸກຍູ້ ແລະ ຂຶ້ນຂວາຍປະຊາຊົນ ໃຫ້ເປັນເຈົ້າການ ໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ບຸລະນະຜື່ນຜູ້ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ພາຍໃນບ້ານ.</li> </ul> <p>ຄຳແນະ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 8030/ກຊສ ວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (2013):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ພາກທີ 2, ຂໍ້ທີ 2.20 - ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຕ້ອງເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສູ່ສາທາລະນະ ສຳລັບຂໍ້ມູນທີ່ຕິດພັນກັບເຈົ້າຂອງໂຄງການ, ຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ທຳມະຊາດ, ການໃຫ້ພັນທະສັນຍາ ແລະ ມາດຕະການ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ; ແຜນແຜ່ບົດ ບົດປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ລວມທັງ ESMMP.</li> </ul>	

ຕາຕະລາງ 4 ການວິເຄາະຊ່ອງຫວ່າງ ລະຫວ່າງ ກອບດ້ານກົດໝາຍ/ລະບຽບການ ແລະ ນະໂຍບາຍການດຳເນີນງານ ຂໍ້ທີ 4.11 ຂອງທະນາຄານໂລກ

ຫົວຂໍ້	OP 4.11	ກອບດ້ານກົດໝາຍຂອງລາວ	ຊ່ອງຫວ່າງ/ມາດຕະການໂຄງການ
<b>1. ການເກັບຮັກສາຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານວັດທະນະທຳທາງກາຍະພາບ</b>			
<p>1.2 ສ່ວນໜຶ່ງຂອງ EA, ຖ້າ ເປັນໄປໄດ້ ຄວນຈະມີການສຳ ຫຼວດພາກສະໜາມ ໂດຍໃຫ້ຜູ້ ຊ່ຽວຊານ ໄດ້ປຶກສາ ກັບ ພາກສ່ວນລັດຖະບານ, ອົງການຈັດ ຕັ້ງສາກົນ, ຜູ້ ຊ່ຽວຊານ ອື່ນໆ ແລະ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຮ່າງ ເອກະສານ ທີ່ກ່ຽວກັບ ຊັບພະຍາກອນທາງ ວັດທະນະທຳ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ແລະ ມີຄວາມສຳຄັນ ໃນບໍລິເວນ ໂຄງການ</p>	<p>ເພື່ອພັດທະນາ TORs ສຳລັບ EA, ຜູ້ກູ້ຢືມ ໃຫ້ ປຶກສາຫາລື ກັບ ທະນາຄານ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ລະບຸ ບັນຫາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານ ວັດທະນະທຳທາງກາຍະພາບ ທີ່ຖືກຮວບຮວມຢູ່ ໃນ EA.</p>	<p>ລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ໝວດທີ 2, ມາດຕາ 23 - ລັດ ສິ່ງເສີມການເຄື່ອນໄຫວວັດທະນະທຳ , ສິລະປະວັນນະຄະດີ, ການປະດິດຄົດແຕ່ງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປຶກປັກ ຮັກສາມໍຣະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດ , ບູລະນະ, ປະຕິສັງຂອນວັດຖຸບູຮານ ແລະ ປູຊະນິຍະສະຖານ.</li> </ul> <p>ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ມາດຕາ 57 - ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດຳເນີນການ ຜະລິດ, ທຸລະກິດ, ການບໍລິການ ຫຼື ກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດ ຄວາມເສຍຫາຍ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບແກ້ໄຂ, ບູລະນະ ພື້ນຜູ້ຄົນເຂດ, ສະຖານທີ່ທົ່ວທັດທຳມະຊາດ, ມໍຣະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ສະຖານທີ່ປະຫວັດສາດ ແລະ ວັດຖຸບູຮານ ທີ່ຖືກທຳລາຍ ພາຍໃຕ້ການ ຕິດຕາມກວດກາ ຂອງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ.</li> </ul> <p>ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການອະນຸລັກມໍຣະດົກແຫ່ງຊາດທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດ 1997:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ມາດຕາ 15 - ຫ້າມບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ ວັດຖຸບູຮານ, ສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງສິລະປະ ທີ່ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບ, ສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ສະຖານທີ່ທາງທຳມະຊາດ ທີ່ເປັນມໍຣະດົກແຫ່ງຊາດ ຈະແມ່ນການກະທຳ ໂດຍເຈດຕະນາ ຫຼື ດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງກໍ ຕາມ. ຫ້າມປຸກສິ່ງກໍ່ສ້າງ, ຮ່ານອາຫານ ຫຼື ຈັດສະຖານທີ່ບັນເທີງ ໃສ່ ໃນບໍລິເວນ ສະຖານທີ່ບູຮານ ຫຼື ສະຖານທີ່ທົ່ວທັດທຳມະຊາດ ທີ່ເປັນ ມໍຣະດົກແຫ່ງຊາດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກກະຊວງຖະແຫຼງ ຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳເທົ່ານັ້ນ.</li> </ul>	<p>ນະໂຍບາຍການດຳເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.11 ແລະ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການອະນຸລັກມໍຣະດົກແຫ່ງຊາດທາງດ້ານ ວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດ 1997 ຈະ ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ຜູ້ຊ່ຽວຊານສະເພາະ ທາງ ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການປະເມີນ ເພື່ອລະບຸບັນຫາ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານວັດທະນະທຳ.</p>

ຕາຕະລາງ 4 (ຕໍ່)

ຫົວຂໍ້	OP 4.11	ກອບດ້ານກົດໝາຍຂອງລາວ	ຊ່ອງຫວ່າງ/ມາດຕະການໂຄງການ
<p>1.2 ສໍາລັບ ວັດຖຸ ທີ່ຖືກຄົ້ນ ພົບ ໃນລະຫວ່າງທີ່ດໍາເນີນ ໂຄງການ, ໃຫ້ນໍາໃຊ້ ຂະບວນ ການ “ຄຸ້ມຄອງບູຮານນະຄະດີ ກໍລະນີພົບເຫັນແລ້ວ ຢຸດວຽກ ໜ້າວຽກອື່ນໆ” ເຂົ້າໃນແຜນ ການ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາ ກອນ ທາງວັດທະນະທໍາ ຫຼື ອີງ ປະກອບທາງດ້ານຂັບ ພະຍາກອນທາງວັດທະນະ ທໍາ ໃນແຜນຄຸ້ມຄອງ ສິ່ງແວດລ້ອມ.</p>	<p>ຜູ້ກູ້ຢືມ ຕ້ອງພັດທະນາແຜນຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນທາງວັດທະນະທໍາ ທີ່ກວມເອົາ ມາດຕະການຫຼີກລ່ຽງ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນ ຜົນກະທົບ ທາງລົບ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ກັບຊັບ ພະຍາກອນ ທາງດ້ານວັດທະນະທໍາ, ບັນຍັດຂໍ້ ການຄຸ້ມຄອງ ບູຮານນະຄະດີ ກໍລະນີພົບເຫັນແລ້ວ ຢຸດວຽກໜ້າ ວຽກອື່ນໆ, ສ້າງທຸກໆມາດຕະການ ທີ່ຈໍາເປັນ ທີ່ ຈະເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ກັບອົງກອນ ແລະ ລະບົບການຕິດຕາມກວດກາ ເພື່ອກວດ ສອບຄວາມຄົບໜ້າຂອງກົດຈະກໍາເຫຼົ່ານັ້ນ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ມາດຕາ 18 - ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດ ຫາກໄດ້ພົບເຫັນວັດຖຸບູຮານ , ບູຮານສະຖານ, ຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດເກົ່າແກ່ ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງ ດ້ານປະຫວັດສາດ, ສິລະປະວັດທະນະທໍາ, ບູຮານວິທະຍາ ຕ້ອງແຈ້ງຕໍ່ ອໍານາດການປົກຄອງ, ຫ້ອງການຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທໍາ ເມືອງ ຫຼື ພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທໍາແຂວງ, ກໍາແພງ ນະຄອນ ແລະ ເຂດພິເສດ ບ່ອນທີ່ວັດຖຸບູຮານຕັ້ງຢູ່ ຫຼື ຕໍ່ກະຊວງ ຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທໍາ ພາຍໃນກໍານົດ ສາມວັນ ນັບແຕ່ມີໄດ້ ພົບເຫັນເປັນຕົ້ນໄປ.</li> </ul>	<p>ນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.11 ແລະ ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍ ການອະນຸລັກມໍຣະດົກແຫ່ງຊາດທາງດ້ານ ວັດທະນະທໍາ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທໍາມະຊາດ 1997 ຈະ ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອເປັນແນວທາງ ໃນການກະກຽມ ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານວັດທະນະທໍາ ເພື່ອຮອງຮັບ ຊັບພະຍາກອນທາງວັດທະນະທໍາ ທີ່ຖືກຄົ້ນ ພົບ ລະຫວ່າງການກໍ່ສ້າງໂຄງການ.</p>

**2. ການປົກສາຫາລື ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ມວນຊົນ**

<p>2.1 ການເຜີຍແຜ່ ແຜນງານ ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ເປັນ ສ່ວນໜຶ່ງໃນຂະບວນການ EA ຫຼື ຂະບວນການອື່ນ ທີ່ ທຽບເທົ່າ, ເຜີຍແຜ່ ໃນໄລຍະ ເວລາ ທີ່ເໝາະສົມ ກ່ອນການ ປະເມີນລາຄາ ຢ່າງເປັນທາງ ການຈະ ເລີ່ມ ທີ່ສາມາດເຂົ້າ ເຖິງໄດ້ ໃນຮູບແບບຂອງຟອມ ແລະ ພາສາທີ່ສາມາດ ສື່ສານ ກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ ທີ່ສໍາຄັນ ໄດ້.</p>	<p>ຂະບວນການປົກສາຫາລື ຖືວ່າເປັນພາກ ສ່ວນ ໜຶ່ງ ໃນຂະບວນການປະເມີນສິ່ງແວດ ລ້ອມ, ໃນ ຂັ້ນຕອນການປົກສາຫາລື ກ່ຽວກັບ ຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານວັດທະນະທໍາ ຈະຕ້ອງ ປະກອບດ້ວຍ ກຸ່ມຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ ໂຄງການ, ອໍານາດການປົກຄອງລັດ ແລະ ອົງ ການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຮ່າງ ເອກະສານ ທີ່ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນທາງ ວັດທະນະທໍາ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ແລະ ມີຄວາມສໍາຄັນ ໃນບໍລິເວນໂຄງການ, ພ້ອມທັງປະເມີນຜົນກະທົບ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຊອກຫາທາງເລືອກທີ່ຈະ ຫຼີກລ່ຽງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ.</p> <p>ຜົນຂອງການສຶກສາອົງປະກອບທາງດ້ານ ຊັບພະຍາກອນທາງວັດທະນະທໍາ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນຂະບວນການ EA ແລະ ຈະເຜີຍແຜ່ພ້ອມກັບ ບົດລາຍງານການປະເມີນສິ່ງແວດ ລ້ອມ.</p>	<p>ບໍ່ພົບ</p>	<p>ນະໂຍບາຍການດໍາເນີນງານ ຂໍ້ທີ OP 4.11 ຈະຖືກຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ເພື່ອໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ໃນວຽກງານປົກສາຫາລື ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ມວນຊົນ ເຊິ່ງໃນນັ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ ກັບກຸ່ມຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ອົງ ການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ ຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມ.</p>
--	--	---------------	---



## 4.0 ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ

### 4.1 ບັນຫາ, ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ພາກສະເພາະພື້ນທີ່

ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງທະນາຄານໂລກ (ວັນທີ 13 ພຶດສະພາ 2016) ລະບຸວ່າ:

“ເປົ້າໝາຍຂອງ ຈຳນວນເງິນ ສິບລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ<sup>1</sup> ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນ ອົງປະກອບ ເພື່ອການລົງທຶນໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, ຈະໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເງິນ ໃຫ້ໂຄ່ງລ່າງພື້ນຖານປ້ອງກັນນ້ຳຖ້ວມ, ລວມເອົາ ການລົງທຶນໃສ່ ຕາຝັງກັນເຈື່ອນ ແລະ ຄັນຄູກັນນ້ຳ, ປະຕູລະບາຍນ້ຳ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ສວນແຄມນ້ຳ, ແລະ ຄອງເໝືອງລະບາຍນ້ຳ. ລະບົບໂຄ່ງລ່າງ ຈະຊ່ວຍປ້ອງກັນ ຕົວເມືອງ ຈາກນ້ຳປ່າ ເຊິ່ງເກີດຂຶ້ນປະຈຳ ແລະ ເປັນສາເຫດໃຫ້ເກີດນ້ຳຖ້ວມຮຸນແຮງ. ການລົງທຶນໃສ່ລະບົບໂຄ່ງລ່າງ ຈະໄດ້ເຮັດຄຽງຄູ່ກັບບັນດາມາດຕະການທີ່ບໍ່ມີການກໍ່ສ້າງ, ລວມມີການຍົກລະດັບການຈັດສັນທີ່ດິນ. ນີ້ແມ່ນ ນອນໃນລາຍການການຈັດການໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນເຂດອ່າງໄຕ່ງ, ການສຳຫຼວດ ວິທີການອະນຸຍາດພື້ນທີ່ ເພື່ອຮອງຮັບນ້ຳ ໃນເຂດພື້ນທີ່ຕ່ຳ, ໃນຂະນະດຽວກັນ ແມ່ນປ້ອງກັນໄພນ້ຳຖ້ວມໃນເຂດທີ່ສູງ.”

ຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນຜົນມາຈາກ ໂຄງການ Lao PDR DRM ໂດຍການປຽບທຽບອົງປະກອບຕ່າງໆຂອງໂຄງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນເບື້ອງຕົ້ນ, ວ່າແຂວງອຸດົມໄຊ ເຄີຍປະສົບກັບໄພນ້ຳຖ້ວມກະທັນຫັນ ແລະ ໄດ້ທຳລາຍຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນ ພາຍໃນຕົວເມືອງໄຊ ໃນຊຸມປີ 1845, 1985, 2008 ແລະ 2013. ໃນລະຫວ່າງທີ່ເກີດນ້ຳຖ້ວມໃນຂະນະນັ້ນ ປະລິມານນ້ຳຝົນທີ່ບັນທຶກໄດ້ໃນມື້ໜຶ່ງ ປະມານ 93,6 ມມ ທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຊັບສິນ ແລະ ມີຄົນເສຍຊີວິດປະມານ 17 ຄົນ. ນ້ຳຖ້ວມ ໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ໃນຕົວເມືອງເປັນບໍລິເວນກວ້າງ ຈາກລະດັບນ້ຳທີ່ຂຶ້ນສູງ ຂອງສາຍນ້ຳກໍ່ ແລະ ບັນດາສາຂາຍ່ອຍ ເຊິ່ງປະກອບມີ ນ້ຳເມົາ, ນ້ຳສິນ ແລະ ນ້ຳຫີນ.

ເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະຄາດຄະເນເຖິງການລົງທຶນໃສ່ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ໃນເທດສະບານເມືອງຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ ຈະມີຜົນກະທົບທາງບວກ ແລະ ທາງລົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ທີ່ຈະກໍ່ສ້າງ ລະບົບປ້ອງກັນຕາຝັງເຈື່ອນ, ຄອງລະບາຍນ້ຳ, ຄັນຄູກັນນ້ຳ, ປະຕູນ້ຳ ແລະ ສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ. ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນຕົວເມືອງ ແລະ ກິດຈະກຳກໍ່ສ້າງຕ່າງໆ ຈະນຳສິດຜົນປະໂຫຍດ ມາສູ່ປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍຂອງເມືອງໄຊ ຜູ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ສູນເສຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການລົບກວນ ຈາກການກໍ່ສ້າງຂອງໂຄງການ. ຄາດວ່າການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການຕິດຕັ້ງ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ຈະນຳຜົນປະໂຫຍດທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສຸຂະພາບ ແລະ ລະບົບນິເວດ. ໃນກໍລະນີຕົວຢ່າງ ຍັງຊ່ວຍປ້ອງກັນແມ່ນ້ຳ ຈາກການຕົກຕະກອນ ທີ່ເກີດຈາກການໄຫຼປ່າ ແລະ ຕາຝັງເຈື່ອນ ເຊັ່ນດຽວກັບການສູນເສຍຊີວິດ ແລະ/ຫຼື ການດຳລົງຊີວິດ ຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ. ໂຄງການນີ້ ຈະຊ່ວຍໃນການສ້າງ ຄວາມປອດໄພທາງສິ່ງແວດລ້ອມ, ສຸຂະພາບ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ສຳລັບຄົນສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເຕືອດຮ້ອນ ຈາກຜົນກະທົບຊອງໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນອະດີດທີ່ຜ່ານມາ.

ຜົນສະທ້ອນ ແລະ ຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງເຫັນໄດ້ຊັດເຈນ ຂຶ້ນຢູ່ກັບປະເພດ ແລະ ຂອບເຂດ ຂອງໂຄງການການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ແລະ ສະຖານທີ່ຂອງໂຄງການ. ສຳລັບການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄ່ງລ່າງໃໝ່ ພາຍໃນເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ ມີແນວໂນ້ມເພື່ອປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່, ຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ປານກາງ ແລະ ຢູ່ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ເຖິງວ່າຜົນກະທົບສະສົມຈະບໍ່ຫຼຸດລົງກໍຕາມ. ແຕ່ວ່າ, ສຳລັບຄົນທີ່ຢູ່ອາໄສ ໃນພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍ ໃນບໍລິເວນ ທີ່ກໍ່ສ້າງສວນສາທາລະນະ 2 ແຫ່ງ, ຜົນກະທົບຫຼັກໆ ແມ່ນມາຈາກການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ/ຫຼື ການສູນເສຍທີ່ດິນ. ດັ່ງໃນ ຕາຕະລາງທີ່ ການຈຳແນກປະເພດຂອງຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ພາກສະເພາະພື້ນທີ່ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຈະຝ່າຈະລະນາ ຄວາມສຳພັນ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ.

ນະໂຍບາຍການປ້ອງກັນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ມີດັ່ງນີ້:

- ການຄັດກອງ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຂອງນະໂຍບາຍການປ້ອງກັນ: ພາກສ່ວນນີ້ ຈະຫຼຸດລົງຕາມການລະບຸ ແລະ ການສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈວ່າ ການປະຕິບັດກອບກົດລະບຽບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງ ສປປ ລາວ ລວມທັງ

<sup>1</sup> ນວນເງິນທີ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ 10.0 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ ໃນບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ ຫາ 12.0 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ ໃນເອກະສານປະເມີນໂຄງການ (PAD).

ນະໂຍບາຍການປ້ອງກັນ ຂອງກຸ່ມທະນາຄານໂລກ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ໃນຂັ້ນຕອນການກະກຽມໂຄງການ ແລະ ໃນລະຫວ່າງທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

- *ຜົນກະທົບຈາກກິດຈະກຳກໍ່ສ້າງ:* ຄາດວ່າ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໃນລະດັບປານກາງ ຫາຫຼາຍ ຖ້າການປະກອບສ່ວນທີ່ດິນຖືກຮຽກຮ້ອງ ເພື່ອ ບາງໂຄງການຢ່ອຍ ແລະ ຫຼື ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຖືກພິຈາລະນາ, ຖ້າໃນກໍລະນີນີ້, ການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ຫຼື ມາດຕະການ ການຊຶດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ ຕ້ອງໄດ້ລະບຸ ໃນແຜນມາດຕະການປ້ອງກັນ ແລະ ຂະບວນການ ໃນບົດ ESMF. ບາງຕົວຢ່າງ ຜົນສະທ້ອນ ຂອງການກໍ່ສ້າງ ລວມມີ:

- *ມົນລະພາວະທາງສຽງ ແລະ ອາກາດ:* (ຕົວຢ່າງຝຸ່ນລະອອງ) ຜົນກະທົບທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ ແມ່ນມາຈາກກິດຈະກຳການກໍ່ສ້າງ. ບັນດາຜົນກະທົບເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດຈຳກັດໄດ້ ໂດຍການສ້າງມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ ເວລາມີການກໍ່ສ້າງໃກ້ເຂດຊຸມຊົນ ແລະ ເຂດທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ຊຸມຊົນ. ຕົວຢ່າງ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບລວມມີ: ກ) ການຫຼີກຖີ່ໃສ່ເຂດການກໍ່ສ້າງເປັນປະຈຳ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນປະລິມານຝຸ່ນທີ່ເກີດຈາກການກໍ່ສ້າງ. ການບຳລຸງຮັກສາອຸປະກອນເຄື່ອງຈັກກໍ່ສ້າງເປັນປະຈຳ ຈະຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນ ການປ່ອຍອາຍຄວັນ. ພາຍຫຼັງການກໍ່ສ້າງແລ້ວໃຫ້ປຸກພືດທົດແທນໃສ່ທັນທີ ເພື່ອເປັນການຫຼຸດຜ່ອນປະລິມານຝຸ່ນລະອອງ; ແລະ ຂ) ໃນເວລາກໍ່ສ້າງ, ການໃຊ້ກຳແພງກັນສຽງໃນເຂດທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ ແລະ ຄວບຄຸມເວລາເຮັດວຽກ ຈະຊ່ວຍໃນການຫຼຸດຜ່ອນມົນລະພາວະທາງສຽງລົງໄດ້.

ມັນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຕ້ອງຄຳນຶງໄວ້ວ່າ ມົນລະພາວະ ທາງສຽງ ແລະ ທາງອາກາດ ຈະເກີດຂຶ້ນ ຊົ່ວຄາວ ແລະ ເປັນບັນຫາກຶງວິນໃນໄລຍະສັ້ນ ທີ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້.

- *ກະແສໄຫຼບ່າຂອກຕະກອນ ຈາກເຂດກໍ່ສ້າງ:* ໃນເວລາຝົນຕົກ ອາດເກີດມີການເຊາະເຈື່ອນ ມີການຕົກຕະກອນ ແລະ ສານມົນລະພິດອື່ນໆ (ເຊັ່ນ: ໄຮໂດ ກາກບອນ, ທາດໂລຫະໜັກ, ແລະ ອື່ນໆ). ການປະຕິບັດວຽກຢ່າງມາດຕະຖານໄດ້ລະບຸ ໃນຂໍ້ກຳນົດປະຕິບັດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (ECoP) ຄວນໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ມີການບຳບັດ ກະແສໄຫຼຜ່ານຂອງຕະກອນ ຈາກເຂດກໍ່ສ້າງ. ການໃຊ້ມາດຕະການໃນການຄວບຄຸມຕະກອນ (ຕົວຢ່າງ: ຕະໜ່າງດັກຈັບຕະກອນ, ອ່າງຮອງຮັບຕະກອນ, ໜອງຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນທີ່ໃຊ້ເກັບຕະກອນ, ໃຊ້ພືດໃນການດັກຕະກອນ ແລະ ອື່ນໆ), ໃນເວລາທີ່ດຳການໄປຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ມັນຈະຊ່ວຍໃນການປົກປັກຮັກສາຄຸນນະພາບແຫຼ່ງນ້ຳ ໃກ້ເຂດລຳທານ ໃນຊ່ວງການກໍ່ສ້າງ ແລະ ໃນຊ່ວງດຳເນີນການ ຂອງວຽກງານປ້ອງກັນຕາຝັ່ງ (ເຊັ່ນ ຄັນຄູກັນນ້ຳ, ຄອງລະບາຍນ້ຳ, ປະຕູນ້ຳ, ຝາຍ ແລະ ສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ) ແລະ ການລິເລີ່ມໂຄງການ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນຕົວເມືອງ.
- *ສົ່ງເສດເຫຼືອຈາກການກໍ່ສ້າງ:* ມັນເກີດຂຶ້ນໃນຊ່ວງການກໍ່ສ້າງ ລວມເຖິງ ເສດນ້ຳມັນ ແລະ ສານເຄມີ ເກີດຂຶ້ນໃນພື້ນທີ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ສຸດທ້າຍ ແມ່ນວິທີການບຳບັດ ຫຼື ຈັດການ ກັບສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂຕ້ອງໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນບົດ ECoP. ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງການຕີ່ມ (ຢືມ) ວັດສະດຸ ຕ້ອງຖືກສ້າງຂຶ້ນ ໃນເຂດ ກໍ່ສ້າງຄັນຄູ (ຝາຍ). ຖ້າມີຝ້ອມ, ການສ້າງບໍ່ດິນຄວນໄດ້ນຳໃຊ້. ຖ້າການຂຸດບໍ່ດິນໃໝ່ ມີຄວາມຈຳເປັນ, ຂະບວນການປ້ອງກັນ ຈະຕ້ອງຖືກສ້າງຂຶ້ນໃນ ບົດ ECoP.

- *ການຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ:* ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຂຶ້ນຢູ່ກັບການອອກແບບພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ໃນ ໂຄງການຢ່ອຍ, ທີ່ດິນ ທີ່ມີວັດຖຸປະສົງທີ່ຈະນຳໃຊ້ ຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ ຕ້ອງຢູ່ບົນພື້ນຖານ ການຊຶດເຊີຍທີ່ດິນ ຫຼື ບໍ່ຢູ່. ຖ້າຫາກວ່າ ສວນສາທາລະນະແຄມແມ່ນ້ຳ ຖືກລວມຢູ່ນຳຕົວເລືອກຢ່ອຍ ຂອງໂຄງການ ສະບັບສຸດທ້າຍແລ້ວນັ້ນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ຫຼື ຄົວເຮືອນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH) ຈະໄດ້ຮັບການຍົກຍ້າຍ. ນອກຈາກນີ້, ການຍ້າຍອາຄານ, ໂຄງສ້າງຫຼັງຄາ ແລະ ຄອນກິດພື້ນເຮືອນ ຈາກຫ້າງຮ້ານ ຊົ່ວຄາວ ລວມທັງບ້ານເຮືອນທີ່ຖາວອນ, ທັນຍາພືດ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ ທີ່ຢູ່ໃນເຂດອະນຸລັກ. ອາດຈະມີການຫຍັບຍ້າຍ ທີ່ດິນເກີດຂຶ້ນ ຈາກການກໍ່ສ້າງລະບົບການປ້ອງກັນຕາຝັ່ງ, ຄອງລະບາຍນ້ຳ, ຄັນຄູກັນນ້ຳ, ປະຕູນ້ຳ ແລະ ສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈະຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ຈະມີການລະບຸໃນໄລຍະການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ການອອກແບບລາຍລະອຽດ ໃນລະຫວ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການເວລາທີ່ຂອບການສຶກສາ ແລະ ການອອກແບບຂອງໂຄງການຢ່ອຍມີຄວາມຈະແຈ້ງ. ການລົງທຶນສ່ວນໄຫ່ຍເຜືອທີ່ດິນເວນຄືນຈະບໍ່ຖືກພິຈາລະນາສຳລັບໂຄງການ Lao PDR DRM.

- **ກຸ່ມຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ:** ກຸ່ມຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ ແມ່ນມີຜົນກະທົບໂດຍກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ຈາກກິດຈະກຳຂອງ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນຕົວເມືອງ. ດັ່ງນັ້ນ, ກອບໜ້າວຽກການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມ ຊົນເຜົ່າ (EGEF) ຈຶ່ງເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ESMF.
- **ຄຸນລັກສະນະທາງກາຍະພາບ-ວັດທະນະທຳ ແລະ ຄວາມອ່ອນໄຫວຂອງພື້ນທີ່:** ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໂຮງໝໍ້, ໂຮງຮຽນ, ວັດ ແລະ ຕະຫຼາດ ທີ່ຢູ່ນອກບໍລິເວນເຂດພື້ນທີ່ອະນຸລັກ ເພື່ອໃຫ້ການເຮັດວຽກການກໍ່ສ້າງ ບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບ ສະຖານທີ່ເຫຼົ່ານັ້ນ. ແຕ່ວ່າ, ລາຍລະອຽດ ແລະ ແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMP) ພາກ ສະເພາະພື້ນທີ່ ເຊິ່ງລວມທັງການຊອກຫາໂອກາດ ແລະ ການອອກແບບທາງວິສະວະກຳທີ່ດີ (ເຊັ່ນ ECoP) ຈະຕ້ອງ ຖືກນຳມາໃຊ້ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຈາກການສະເໜີໂຄງການຢ່ອຍ.

ຜົນກະທົບສະສົມ ແມ່ນບັນດາຜົນກະທົບທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ ເມື່ອໄດ້ສ້າງຂຶ້ນແລ້ວໃນອະດີດທີ່ຜ່ານມາ, ປັດຈຸບັນ ແລະ ຄາດວ່າຈະສ້າງໃນອະນາຄົດອັນໃກ້. ຜົນກະທົບ ທີ່ຄວນຈະໄດ້ປະເມີນ ແມ່ນຄວາມອາດສາມາດຂອງແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນ ນ້ຳ, ລະບົບນິເວດ ແລະ/ຫຼື ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈະຮອງຮັບບັນດາຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວນັ້ນ.

**ຕາຕະລາງທີ 5 ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ**

ລດ.	ກິດຈະກຳຢ່ອຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ໂຄງການ	ບັນຫາທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ອາດຈະເກີດ	ລະດັບຄວາມ ສຳຄັນ
1	ຄັນຄູ, ປະຕູນ້ຳ ແລະ ຝາຍ	ມົນລະພິດທາງອາກາດ ແລະ ສຽງ ມົນລະພິດທາງນ້ຳ ດິນເຊາະເຈື່ອນ ການປ່ຽນແປງທາງລະບົບອຸທິກກະສາດ ທຳລາຍແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງພືດ ແລະ ສັດ ການຍົກຍ້າຍທີ່ບໍ່ໄດ້ສະໝັກໃຈ ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ການແຜ່ກະຈາຍຂອງເຊື້ອພະຍາດ ຄັນຄູ ແລະ ຝາຍ ອາດຈະພັງຜັງ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ	ຕ່ຳ ປານກາງ ປານກາງ ຕ່ຳ ປານກາງ ປານກາງ ປານກາງ ຕ່ຳ ປານກາງ ຕ່ຳ
2	ເສັ້ນທາງ	ມົນລະພິດທາງຜຸ່ນ ແລະ ສຽງ ມົນລະພິດທາງນ້ຳ ການກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ ການກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ບິນເປື້ອນນ້ຳມັນ/ນ້ຳມັນ ຄວາມປອດໄພ ແລະ ສຸຂະພາບ ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ	ປານກາງ ປານກາງ ປານກາງ ປານກາງ ຫຼັກ ປານກາງ ປານກາງ
3	ສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ	ມົນລະພິດທາງນ້ຳ ດິນເຊາະເຈື່ອນ ນ້ຳຖ້ວມ ການປ່ຽນແປງທາງລະບົບອຸທິກກະສາດ ການຍົກຍ້າຍທີ່ບໍ່ໄດ້ສະໝັກໃຈ (ສະເພາະເຂດທີ່ສ້າງສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ) ການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ	ປານກາງ ຕ່ຳ ຕ່ຳ ຫຼັກ ຫຼັກ ຫຼັກ
4	ການພັດທະນາວຽກງານ ກະສິກຳ	ມົນລະພິດທາງນ້ຳ ນ້ຳຖ້ວມ ການປ່ຽນແປງທາງລະບົບອຸທິກກະສາດ ທຳລາຍແຫຼ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງພືດ ແລະ ສັດ ການຍົກຍ້າຍທີ່ບໍ່ໄດ້ສະໝັກໃຈ ການເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນ ແລະ ທີ່ດິນ (ດິນເຄັມ)	ປານກາງ ປານກາງ ປານກາງ ຕ່ຳ ປານກາງ ປານກາງ

5	ບັນຫາສະເພາະທາງສັງຄົມ	ການສູນເສຍວິທີການດຳລົງຊີວິດ	ປານກາງ
		ການຢຸດສະຫັກຂອງຊຸມຊົນ	ປານກາງ
		ທຳລາຍພື້ນທີ່ ທີ່ເປັນມໍລະດົກທາງວັດທະນະທຳ	ປານກາງ
		ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການກົດກັນ ການເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນຂອງ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ບໍ່ມີທີ່ດິນ	ປານກາງ
		ສູນເສຍການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນຊີວະນານາຜັນ (ສຳລັບ ອາຫານ, ກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດ ຫຼື ຢາ)	ປານກາງ
6	ບັນຫາບົດບາດຍິງ-ຊາຍ	ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງແຮງງານແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ	ປານກາງ
		ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຫຼຸດລົງ ບໍ່ວ່າຈະເປັນທີ່ດິນ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (NTFPs) ສຳລັບເພດຍິງ	ຫຼັກ
		ການຕັດສິນໃຈໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໄດ້ຮັບການລະງັບສິດ	ປານກາງ

ສິ່ງທີ່ເປັນອຸປະສັກຢ່າງຍິ່ງ ສຳລັບຍົກລະດັບໄຮໂດຼແມັດ ຄາດວ່າຈະມີໜ້ອຍທີ່ສຸດ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ ສະຖານີ ອຸຕຸນິຍົມ - ອຸທິກກະສາດ (ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ເຄື່ອງເກັບນ້ຳຝົນ, ເຄື່ອງວັດແທກການໄຫຼຂອງແມ່ນ້ຳ, ພາບຖ່າຍທາງດາວທຽມ ໆລຽ). ຖ້າຫາກມີການປັບປຸງ ສະຖານີ ອຸຕຸນິຍົມ - ອຸທິກກະສາດ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວນັ້ນ ໃຫ້ທັນສະໄໝ ກໍສາມາດນຳມາພິຈາລະນາ ເຂົ້າໃນອົງປະກອບ “C” ຂອງນະໂຍບາຍກອບການປ້ອງກັນ ຂອງທະນາຄານໂລກ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຖ້າຫາກພິຈາລະນາຈາກ ສະຖານີໃໝ່ ທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນໃນສະຖານທີ່ໃໝ່ (ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ສະຖານທີ່ສາທາລະນະ ຫຼື ສ່ວນບຸກຄົນ) ກໍຖືໄດ້ວ່າ ຈັດຢູ່ໃນອົງປະກອບ “B”. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A3.2 ໃຫ້ຕົວຢ່າງ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ສະເພາະພື້ນທີ່ ເຊິ່ງໄດ້ການກັ່ນຕອງ ຈາກນະໂຍບາຍກອບການປ້ອງກັນ ຂອງທະນາຄານໂລກ ເພື່ອຄັດເລືອກສະຖານທີ່ ທີ່ຈະຕັ້ງສະຖານີ ອຸຕຸນິຍົມ - ອຸທິກກະສາດ.

#### 4.2 ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ

ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນຈະມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຈະແຈ້ງ ຂຶ້ນກັບຊະນິດ ແລະ ຂອບເຂດ ຂອງໜ້າວຽກສະເພາະ ພ້ອມທັງຂຶ້ນກັບຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງແຕ່ລະໂຄງການຍ່ອຍ. ສຳລັບວຽກງານການກໍ່ສ້າງ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ເຊັ່ນ ວຽກກໍ່ສ້າງປ້ອງກັນຕາຝັ່ງ, ວຽກກໍ່ສ້າງຄູກັນນ້ຳ, ຄອງລະບາຍນ້ຳ, ປະຕູນ້ຳ ແລະ ວຽກງານກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ເຊັ່ນ, ວຽກກໍ່ສ້າງສວນທາລະນະ ແຄມນ້ຳສອງແຫ່ງ, ໃນພື້ນທີ່ໆໃຫຍ່ ພາຍໃນຕົວເມືອງ, ຜົນກະທົບດ້ານລົບທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນແມ່ນຈະຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ, ແລະ ຈຳກັດສະເພາະທີ່ ແລະ ກໍ່ເປັນຜົນກະທົບແບບຊົ່ວຄາວ ແລະ ແບບຖາວອນ.

ເຖິງແມ່ນວ່າໃນກໍລະນີທີ່ນຳໃຊ້ແນວທາງແບບ “ບໍ່ເຮັດໂຄງການຫຍັງເລີຍ” ມັນກໍ່ຈະມີຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທາງລົບເຊັ່ນກັນ. ຕົວຢ່າງວ່າ ການທີ່ບໍ່ເຮັດໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ຕາຝັ່ງຂອງແມ່ນ້ຳມີການສືບຕໍ່ເຊື່ອມໂຊມຈາກການເຊາະເຈື່ອນ ແລະ ຜົນຕາມມາກໍ່ແມ່ນການສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນໄລຍະທີ່ມີເຫດການນ້ຳຖ້ວມຮຸນແຮງ. ກະແສນ້ຳທີ່ໄຫລຜ່ານຕົວເມືອງສາມາດສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຕໍ່ຊັບສິນຂອງເມືອງ ແລະ ຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນ ຖ້າຫາກບໍ່ມີລະບົບລະບາຍນ້ຳທີ່ດີ. ຍິ່ງຕົວເມືອງມີຄວາມໜາແໜ້ນ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມກຽມພ້ອມເທົ່າໃດ, ຍິ່ງຈະມີຄວາມສູນເສຍ ແລະ ອັນຕະລາຍຕໍ່ຊີວິດເທົ່ານັ້ນ. ໃນພື້ນທີ່ໆ ມີຜົນຕົກຢ່າງຮຸນແຮງ ເຊິ່ງອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດນ້ຳຖ້ວມໜັກ, ຄວາມສ່ຽງ ທີ່ມີຕໍ່ໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂອງຕົວເມືອງ, ຊັບສິນສ່ວນຕົວ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນແມ່ນອາດຈະມີຄວາມຍິ່ງໃຫຍ່.

ຕ້ອງໄດ້ມີການພິຈາລະນາດ້ານວິສະວະກຳຢ່າງລະອຽດ ແລະ ລະມັດລະວັງເຂົ້າໃນຂະບວນການວາງແຜນໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມທີ່ນຳສະເໜີຂຶ້ນນີ້, ໂດຍສະເພາະໃນໄລຍະການອອກແບບບັນດາໜ້າວຽກ ແລະ ໄລຍະການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້. ຕ້ອງໄດ້ມີການໄຕ່ຕອງຢ່າງລະອຽດວ່າ ວັດສະດຸໃນການກໍ່ສ້າງ ເຊັ່ນດິນ ແລະ ຫີນແຮ່ (ເຊັ່ນ ການກໍ່ສ້າງປ້ອງກັນຕາຝັ່ງ, ຄູກັນນ້ຳ, ຄອງລະບາຍນ້ຳ, ປະຕູນ້ຳ, ສວນສາທາລະນະ ແລະ ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ) ຈະເອົາມາຈາກໃສ, ເພາະວ່າການເປີດ ແລະ ນຳໃຊ້ບໍ່ດິນ ຫຼື ຫີນ ບໍ່ວ່າໃນແມ່ນ້ຳ ຫລື ເທິງໜ້າດິນ ສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. ນອກນັ້ນຕ້ອງໄດ້ມີການພິຈາລະນາມາດຕະການປ້ອງກັນ ຫລືພື້ນຜູ້ ບໍ່ເອົາດິນ ແລະ ຫີນ ຫຼັງຈາກທີ່ສິ້ນສຸດການກໍ່ສ້າງແລ້ວ ເຊັ່ນວ່າການລ້ອມຂອບເຂດໄວ້ຕາມສະພາບຕົວຈິງ.

ມາດຕະການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກວຽກງານຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມປະກອບມີ: (i) ການກຳນົດຂອບເຂດບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ດ້ານທີ່ດິນ; (ii) ການກັ່ນຕອງຜົນກະທົບ ດ້ານ

ລົບ ແລະ ດ້ານບວກ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ; (iii) ການເຊື່ອມໂຍງເອົາມາດຕະການຄຸ້ມຄອງຕ່າງໆ ເຂົ້າໃນການອອກແບບ ແລະ ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການຢ່ອຍຢ່າງລະອຽດ; (iv) ການເຮັດບົດລາຍງານຜົນກະທົບ ທີ່ມີຄວາມຊັດເຈນ ແລະ ລະອຽດ; (v) ການກຳນົດແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ; ແລະ (vi) ການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ການຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ເພື່ອທົບທວນ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາດ ແລະ/ຫລື ການເຮັດທັດສະນະສຶກສາ.

### 4.3 ຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ

ມັນອາດຈະມີຜົນກະທົບທາງລົບ ແລະ ຄວາມສ່ຽງດ້ານສັງຄົມຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານກໍ່ສ້າງໂຄງການຢ່ອຍ ຕໍ່ຊຸມຊົນ, ຕໍ່ປະຊາຊົນກຸ່ມຕ່າງໆ ແລະ ຕໍ່ພະນັກງານຂອງບໍລິສັດຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ.

#### 4.3.1 ການລ້ຽງໄຫຼເຂົ້າມາຂອງກຳມະກອນ

ເນື່ອງຈາກວ່າໂຄງການ ເປັນໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຍທາ ຈຶ່ງມີຄວາມເປັນ ທີ່ຈະນຳເອົາແຮງງານຈາກພາຍນອກເຂົ້າມາ ໃນພື້ນທີ່. ຄາດວ່າແຮງງານຈາກພາຍນອກ ທີ່ຈະຖືກວ່າຈ້າງໃນໄລຍະການດຳເນີນງານໂຄງການ ບໍ່ເກີນ 50 ຄົນ. ຈຳນວນກຳມະກອນ ທີ່ມາຈາກພາຍນອກຊຸມຊົນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບທີ່ຕັ້ງຂອງບໍລິສັດຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ. ຄາດວ່າແຮງງານຈາກພາຍນອກ ຈະເປັນກຳມະກອນພາຍໃນປະເທດ ເຊິ່ງມີພື້ນຖານ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໃກ້ຄຽງກັບຊຸມຊົນເຈົ້າບ້ານ. ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຈາກກຳມະກອນທີ່ມາຈາກພາຍນອກນີ້ ຈະຖືກຫຼຸດຜ່ອນ ເພາະຈະໃຫ້ວຽກໃນສະເພາະບໍລິເວນຕົວເມືອງ, ເຊິ່ງຈະອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການຈ້າງງານກຳມະກອນທ້ອງຖິ່ນ (ລວມທັງ ທັກສະ-ສີມີແຮງງານ) ແລະ ການຈັດຫາແຫຼ່ງທີ່ຝັກ ແລະ ສະຖານທີ່ຝັກຜ່ອນຢ່ອນໃຈ ທີ່ພຽງພໍ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ສະຖານທີ່ໃນຕົວເມືອງ, ຄວນແຍກທີ່ຝັກກຳມະກອນໄວ້ຕ່າງຫາກ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ກອບການປ້ອງກັນນີ້ ຍັງໃຫ້ຄຳແນະນຳທີ່ກ່ຽວ ເງື່ອນໄຂການຈ້າງງານ ແລະ ການປະຕິບັດຂອງກຳມະກອນ ໃຫ້ມີສາຍສຳພັນທີ່ດີ ກັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.

#### 4.3.2 ມາດຕະຖານຫລັກດ້ານແຮງງານ

ໃນໂຄງການທີ່ ບໍລິສັດຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງຫລັກ, ບໍລິສັດຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງຢ່ອຍ, ແລະ ຜູ້ສະໜອງວັດສະດຸ ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ການບໍລິການອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ ນຳໃຊ້ແຮງງານຄົນທີ່ມາຈາກກຸ່ມຄົນຕ່າງໆ, ຄວນຈະມີການພິຈາລະນາ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ການນຳໃຊ້ແຮງງານນັ້ນແມ່ນໄດ້ເຮັດຕາມລະບຽບກົດໝາຍດ້ານແຮງງານ ທັງຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂອງປະເທດ ພ້ອມທັງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານດ້ານແຮງງານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໃນສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບດ້ານການໃຊ້ແຮງງານຜູ້ຍິງ ແລະ ເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກຂອງເຈົ້ານັ້ນ, ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານຫຼັກດ້ານແຮງງານ ເຊິ່ງລວມມີ ການຫ້າມການເຮັດການແບ່ງແຍກທຸກຮູບແບບ ລະຫວ່າງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ໃນໄລຍະການວ່າຈ້າງ, ພ້ອມທັງໃຫ້ເຮັດວຽກ ແລະ ໄດ້ຮັບຄ່າຈ້າງທີ່ມີຄວາມສະເໝີພາບກັນ ລະຫວ່າງຍິງຊາຍ. ການພິຈາລະນາດ້ານອື່ນໆ ທາງດ້ານການໃຊ້ແຮງງານ ໃນການພັດທະນາໂຄງການຢ່ອຍອາດຈະລວມມີ ຄວາມສຳພັນໃນການເຮັດວຽກ, ເງື່ອນໄຂໃນການເຮັດວຽກ ແລະ ເງື່ອນໄຂການວ່າຈ້າງ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ການບໍ່ເຮັດການຈຳແນກ ແລະ ການໄດ້ຮັບໂອກາດໃນການເຮັດວຽກທີ່ເທົ່າທຽມກັນ, ການຖືກຕັດຖອນຜົນປະໂຫຍດໃນການເຮັດວຽກ ແລະ ກິນໄກການຮ້ອງຮຽນ, ການປົກປ້ອງສິດທິດ້ານແຮງງານ (ຕົວຢ່າງ, ການນຳໃຊ້ແຮງງານເດັກ ແລະ ແຮງງານທີ່ຖືກບັງຄັບ), ດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃນການເຮັດວຽກຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ, ບັນຫາຄົນງານທີ່ໄດ້ຮັບການວ່າຈ້າງຈາກບຸກຄົນທີ່ສາມ, ລະບົບຕ້ອງໄດ້ສ້າງການສະໜອງແຮງງານໃນລະດັບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເນື່ອງ ຈາກສະພາບຂອງທ້ອງຖິ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງ, ເຊິ່ງບັນຫາທັງໝົດນີ້ອາດຈະສະທ້ອນເຖິງນະໂຍບາຍດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດໂດຍລວມ. ນອກຈາກນີ້, ບັນດາຫຼັກການການປະຕິບັດ, ແຮງງານແຕ່ລະຄົນ, ຈະຢູ່ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຊຸມຊົນກັບແຮງງານທີ່ເຮັດວຽກໃຫ້ຜູ້ຮຸບເໝົາກໍ່ສ້າງ, ຜູ້ຮັບເໝົາຢ່ອຍ ແລະ ຜູ້ ສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ. ສິ່ງນີ້ມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍຕໍ່ຄວາມສ່ຽງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ, ແຮງງານເດັກນ້ອຍຫຼືການລ່ວງລະເມີດສິດທິເດັກ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພະຍາດໂລກເອດ, ແລະ ຫຼືຄວາມຊຸ່ງຮຸນໃນການສູນເສຍສິນລະທຳໃນຊຸມຊົນ.

#### 4.3.3 ການເວນຄົນທີ່ດິນ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ

ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນບາງຄົວເຮືອນ ແມ່ນຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ອາດຈະຕ້ອງໄດ້ປະລະທີ່ດິນຂອງຕົນເອງເພື່ອຍົກຍ້າຍໄປຢູ່ບ່ອນໃໝ່, ເຊິ່ງບ່ອນໃໝ່ນີ້ອາດຈະເປັນບ່ອນຊົ່ວຄາວ ຫຼື ເປັນບ່ອນຖາວອນ. ຜົນກະທົບດ້ານອື່ນໆ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນອາດຈະລວມມີການຍົກຍ້າຍເຮືອນຊານ ຫຼື ອາຄານຕ່າງໆ ໃນໄລຍະຊົ່ວຄາວ, ແລະ ກໍ່ຈະສ້າງຄວາມສູນເສຍຕໍ່ຜົນລະປຸກ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ທີ່ມີຄ່າທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ຢູ່ລຽບຕາມແຄມຝັ່ງແມ່ນ້ຳ ແລະ ຕາມຄອງລະບາຍນ້ຳ.

ເນື່ອງຈາກມີການຄາດການວ່າຈະມີການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ກອບນະໂຍບາຍດ້ານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF) ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ OP/BP 4.12 ຂອງທະນາຄານໂລກ ແມ່ນໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອປະກອບເຂົ້າໃນເອກກະສານ ESMF ສະບັບນີ້. ນອກຈາກນັ້ນ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ຫຼື ທາງດ້ານລົບ ແລະ ດ້ານບວກ ເຊັ່ນກັນ, ດັ່ງນັ້ນ ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ (EGEF) ເຊິ່ງມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັບນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ OP/BP 4.10 ຂອງທະນາຄານໂລກ ກໍ່ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໃຫ້ເປັນເອກກະສານຂັດຕິດກັບເອກກະສານ ESMF ນີ້ເຊັ່ນກັນ.

ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳພາຍໃນກະຊວງ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (ຍທຂ) ໂດຍການປະສານສົມທົບກັບກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ເຊັ່ນ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ) ຈະເປັນແຜນນຳຫລັກ ໃນການວາງແຜນກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການເຮັດການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ຈະເປັນຜູ້ຮັບປະກັນໃຫ້ມີການເຮັດວຽກ ແລະ ປະສານງານທີ່ດີລະຫວ່າງ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຈາກໂຄງການ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຜູ້ທີ່ມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ການເຮັດການຕິດຕາມກວດກາ. ໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນຂອງໂຄງການ, ແມ່ນຈະໄດ້ມີການເຮັດການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຕ່າງໆ ເພື່ອກຳນົດຫລັກການໃນການວາງແຜນ ແລະ ກຳນົດໜ້າວຽກ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອໃຫ້ສາມາດ ລະບຸ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງດ້ານສັງຄົມ ທີ່ເປັນດ້ານລົບ ທີ່ມີສາເຫດມາຈາກວຽກງານຂອງໂຄງການຢ່ອຍ.

ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ພາຍໃນພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງ ແຜນດຳເນີນງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໂດຍຫຍໍ້ (abbreviated resettlement action plan - ARAP) ເຊິ່ງຈະເປັນແຜນໃດນັ້ນແທ້ແມ່ນຂຶ້ນກັບຂອບເຂດຜົນກະທົບ ແລະ ຈຳນວນບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ຂໍ້ມູນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ຈະປະກອບເຂົ້າໃນແຜນ ARAP ແມ່ນຈະໄດ້ມາຈາກການເຮັດການສຳຫລວດ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ເຊິ່ງອາດຈະລວມມີ ຂໍ້ມູນການປະເມີນຄ່າ ຂອງສັບສິນ ແລະ ກຳນົດວ່າ ຈະເຮັດການຊົດເຊີຍໃນລະດັບໃດ, ພ້ອມທັງເຮັດການປະເມີນວ່າການຊົດເຊີຍ ຈະຢູ່ໃນລະດັບ ທີ່ມີການຍົກຍ້າຍແບບຊົ່ວຄາວ ຫລື ແບບຖາວອນ, ແລະ ໃນສະພາບທີ່ມີການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ. ການເຮັດການປຶກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນ ຢ່າງເປີດກ້ວາງ ແລະ ເຕັມສ່ວນ ແມ່ນເປັນເງື່ອນໄຂທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດໃນຂະບວນການສ້າງແຜນ ARAP.

ກົມໂຍທາທິການ ທາງນ້ຳ ຂອງ ກະຊວງ ຍທຂ ໃນນາມທີ່ເປັນອົງກອນທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການນີ້ ຈະໄດ້ມີຊ່ຽວຊານດ້ານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໜຶ່ງທ່ານ ເຂົ້າມາເຮັດວຽກຮ່ວມນຳກັບທີມງານຂອງໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຊ່ຽວຊານດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຈະເປັນຜູ້ຊ່ວຍໃນການກະກຽມ, ໃນການຕິດຕາມ ແລະ ລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທັງກອບ RPF ແລະ ພາກສະໜາມເຈາະຈີ່ງ (ຕົວຢ່າງ: ເຂດໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນ [ROI]) ແຜນ ARAP ທີ່ມີຄວາມເຈາະຈົງສະເພາະທີ່ຂອງແຕ່ລະໂຄງການຢ່ອຍ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າທາງໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຢູ່ພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໄດ້ດຳເນີນການຢ່າງເໝາະສົມຕໍ່ບັນຫາການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ. ຫຼັງຈາກການຮັບຮອງເອົາ RPF ແລະ ARAP ແລ້ວ, ຈະໄດ້ມີການພິຈາລະນາ ແລະ ດຳເນີນການແກ້ໄຂ ບັນຫາຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນ ແຕ່ລະການລິເລີ່ມ ໂຄງການຢ່ອຍ ແລະ ຫຼື ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເວນຄືນທີ່ດິນ (ລວມເຖິງການອຸທິດດິນ) ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ. ການໄດ້ຮັບການເຫັນດີ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນຈາກຄົວ ເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ພ້ອມທັງການຊົດເຊີຍທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນທຶກຖືກສູນເສຍ ແມ່ນຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດກ່ອນທີ່ຈະມີການດຳເນີນວຽກກໍ່ສ້າງ ຫລືຕາມກອບເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ແລະ ລະບຸໄວ້ໃນແຜນ ARAP. ໃນນີ້, ການນຳໃຊ້ວິທີທາງແບບມີສ່ວນຮ່ວມແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຕ່າງໆ ພ້ອມທັງບຸກຄົນ ຫລື ຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນໂຄງການ ແລະ ກໍ່ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າໂຄງການຢ່ອຍທີ່ນຳສະເໜີຂຶ້ນແມ່ນເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງຄົນສ່ວນໃຫຍ່.

ຂະບວນກັນຕອງ ແລະ ທົບທວນ ຄວນຈະຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການເຮັດການເວນຄືນທີ່ດິນ, ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນການວາງແຜນໃນການຊົດເຊີຍ, ຖ້າຫາກວ່າມັນສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້. ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍຂອງການນຳໃຊ້ຂະບວນການກັນຕອງ ແລະ ທົບທວນ ແມ່ນເພື່ອລະບຸການເວນຄືນທີ່ດິນ, ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ບັນຫາການທົດແທນອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານຂອງໂຄງການຢ່ອຍໃນຂອບເຂດພື້ນທີ່ ແລະ ສິດອຳນາດຂອງໂຄງການ (ເບິ່ງເອກກະສານຊ້ອຍທ້າຍ A4). ເພື່ອໃຫ້ການວາງແຜນໄດ້ມີປະສິດທິພາບສູງສຸດ, ການກັນຕອງ ແມ່ນຄວນຈະເຮັດໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນຂອງຂະບວນການ RPF ເພື່ອໃຫ້ຊ່ຽວຊານດ້ານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໄດ້ຮັບຊາບ ແລະ ມີຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນໃນການສ້າງແຜນ ARAP ໃນຂອບເຂດພື້ນທີ່ ແລະ ສິດອຳນາດຂອງໂຄງການ. ໃນການສ້າງ ARAP ຈຳເປັນຕ້ອງມີຂໍ້ມູນທີ່ຄົບຖ້ວນ ແລະ ເຈາະຈົງສະເພາະທີ່ເພື່ອລະບຸ: (i) ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ (ທັງທາງບວກ ແລະ ທາງລົບ) ຈາກວຽກງານຂອງໂຄງການຢ່ອຍ; (ii) ບຸກຄົນ ແລະ ຄົວ

ເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ທີ່ມີສິດໃນການໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍ ຫຼື ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອ; ແລະ (iii) ຮູບແບບການຊົດເຊີຍ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ. ຫ້າງຈາກທີ່ສໍາເລັດການສ້າງ ARAP ແລ້ວ, ຈະມີການຍື່ນສະເໜີຕໍ່ອົງກອນທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງ ແລະ ຫ້າງຈາກມີການຮັບຮອງແລ້ວ ຈຶ່ງນໍາສະ ເໜີຕໍ່ທະນາຄານໂລກ.

#### 4.3.4 ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ

ນະໂຍບາຍດໍາເນີນງານ OP/BP 4.10 ຂອງທະນາຄານໂລກແມ່ນຖືກນໍາໃຊ້ໂດຍອີງໃສ່ການສັງເກດເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ຈາກຂໍ້ມູນ ທີ່ໄດ້ຮັບ. ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍ OP/BP 4.10 ນີ້, ກອບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ (EGEF) ແມ່ນໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ຖືກນໍາໃຊ້ໃນໂຄງການນີ້. ຈຸດປະສົງຂອງ EGEF ແມ່ນເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືແນະນໍາໃຫ້ແກ່ອົງກອນ ພາກລັດ, ທີ່ປຶກສາ, ອໍານາດການປົກຄອງບ້ານ ພ້ອມທັງອົງກອນເອກກະຊົນ ແລະ ອົງກອນມວນຊົນອື່ນໆ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ໄດ້ມີການປຶກສາຫາລືຢ່າງເຕັມທີ່ກັບກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ໄດ້ເອົາເຂົາເຈົ້າເຂົ້າຮ່ວມໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ການເຮັດແນວນີ້ອາດຈະເຮັດໃຫ້ຜົນກະທົບທີ່ເປັນທາງລົບສາມາດຫລີກລ່ຽງ, ຫລຸດຜ່ອນ ຫລື ແກ້ໄຂໄດ້. ນະໂຍບາຍຂອງທະ ນາຄານໂລກ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ ແມ່ນໄດ້ກໍານົດໃຫ້ມີຂະບວນການ ປຶກສາຫາລືແບບເປັນອິດສະລະ, ແບບແຈ້ງ ໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແລະ ແບບໄດ້ຮັບຮັບຂໍ້ມູນພຽງພໍ ເຊິ່ງການເຮັດການປຶກສາຫາລືແບບນີ້ຈະນໍາໄປສູ່ການໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ຈາກກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ ບໍ່ວ່າກຸ່ມຄົນເລົ່ານັ້ນຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຍ່ອຍ ກໍ່ຕາມ. ຫຼັກການຂອງການເຮັດການປຶກສາຫາລືແບບເປັນອິດສະລະ, ແບບແຈ້ງໃຫ້ຊາບລ່ວງໜ້າ ແລະ ແບບໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ພຽງພໍ ແມ່ນການຮັບຮູ້ເຖິງສິດທິໂດຍທໍາມະຊາດ ແລະ ສິດທິທີ່ສືບທອດກັນມາຂອງກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າທີ່ມີຕໍ່ທີ່ດິນ, ຂອບເຂດ ດິນ ແດນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຂອງເຂົາເຈົ້າ, ນອກນັ້ນຍັງແມ່ນການຮັບຮູ້ ແລະ ນັບຖືສິດທິອັນຊອບທໍາຂອງເຂົາເຈົ້າ ພ້ອມທັງ ກໍານົດໃຫ້ມີຂະບວນການທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໃຫ້ໄດ້ມີທາງເລືອກທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ວິທາງໃນການການພັດທະນາຂອງເຂົາ ເຈົ້າເອງ. ຜູ້ກູ້ຢືມເງິນຕ້ອງໄດ້ນໍາໃຊ້ວິທີການປຶກສາຫາລື ທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມ ຕໍ່ຄຸນຄ່າດ້ານວັດທະນະທໍາ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງ ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ພ້ອມທັງວິທີການດໍາລົງຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ນອກນັ້ນໃນການອອກແບບວິທີການໃນ ການປຶກສາຫາລື ກໍ່ຈະຕ້ອງໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນເປັນພິເສດ ຕໍ່ບັນຫາຂອງຜູ້ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ເດັກນ້ອຍທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າ, ໂດຍສະ ເພາະແມ່ນການໄດ້ຮັບໂອກາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດໃນການພັດທະນາຂອງກຸ່ມຄົນດັ່ງກ່າວ.

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາໃນເອກກະສານ EGEF, ຂະບວນການກັນຕອງແມ່ນສາມາດນໍາໃຊ້ໃນການລະບຸກຸ່ມຄົນ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ມີ ຄວາມອ່ອນແອອື່ນໆ ເຊິ່ງອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຍ່ອຍ, ເຊິ່ງກຸ່ມຄົນເລົ່ານັ້ນອາດຈະຖືກມອງຂ້າມ ຫລື ບໍ່ໄດ້ ເອົາເຂົາມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນວຽກງານຂອງໂຄງການ. ກຸ່ມຄົນຕ່າງເຫຼົ່ານັ້ນ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອ ອາດລວມໄປເຖິງ ກຸ່ມຖືສາດສະໜາສ່ວນນ້ອຍ, ຜູ້ຄົນຜູ້ຫລີ້ໄພ, ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ. ບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອ ອາດຈະລວມມີ ແມ່ໜ້າ ຍາຍ, ແມ່ຍິງທີ່ເປັນຫົວໜ້າຄອບຄົວ, ລູກກໍາຜ້າ, ຄົນພິການ, ຊາວໜຸ່ມຍິງຊາຍ.

ຖ້າ, ໃນການກັນຕອງຫາກພົບວ່າໄດ້ມີກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າອາໄສຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ກຸ່ມຄົນຊົນເຜົ່າເລົ່ານັ້ນກໍ່ມີ ຄວາມພຸກພັນຢູ່ນໍາກັນແບບລວມໝູ່, ແມ່ນຈະໄດ້ສ້າງແຜນ EGDG ແລະ ເອົານໍາໃຊ້ໃນໂຄງການຍ່ອຍ. ການກັນຕອງຄວນ ກວດສອບ ຊື່ ແລະ ຈໍານວນ ຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ເຊັ່ນດຽວກັບການເກັບກໍາຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານພົນລະເມືອງຍິງ ຊາຍ (ເອກະສານຊ້ອນທໍານ A3, ແບບ ຟອມ C). ແຜນ EGDG ຈະປະກອບມີຂັ້ນຕອນ, ຂະບວນການ, ໂຄງຮ່າງການ ຈັດຕັ້ງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ, ພ້ອມທັງງົບປະມານ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີມາດຕະການທີ່ ພຽງພໍໃນການແກ້ ຫລື ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ. ແຜນ EGDG ຍັງຊ່ວຍຮັບປະກັນວ່າ ກຸ່ມຊົນບັນ ດາເຜົ່າໄດ້ຮັບສະໜັບສະໜູນທີ່ຈໍາເປັນໃນການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການ ໃນວິທີທີ່ ມີຄວາມເໝາະ ສົມກັບວັດທະນະທໍາຂອງເຂົາເຈົ້າ. ເນື້ອໃນຂອງ EGDG ແມ່ນໄດ້ອະທິບາຍໃນພາກ 5.4.2.

#### 4.3.5 ຜົນກະທົບແບບຊົ່ວຄາວ ແລະ ນ້ອຍ

ອາດຈະມີຜົນກະທົບໃນໄລຍະຊົ່ວຄາວທີ່ຖືວ່າເປັນຜົນກະທົບທີ່ໜ້ອຍ ຈາກວຽກງານກໍ່ສ້າງໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກ ໄພພິບັດໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ເຊິ່ງຜົນກະທົບນັ້ນລວມມີ ບັນຫາດ້ານຂີ້ຝຸ່ນ, ສຽງ ແລະ ບັນຫາພາຫະນະສັນຈອນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ພ້ອ ມທັງຈາກແສງໄຟໃນເວລາກາງຄືນ.

ສ່ວນບັນຫາເລື່ອງຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ, ມັນອາດຈະມີຜົນປະໂຫຍດດ້ານເສດຖະກິດທີ່ເປັນດ້ານບວກ ແລະ/ຫຼື ອາດຈະ ມີຜົນກະທົບດ້ານລົບ ຕໍ່ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ຫຼື ຕໍ່ບຸກຄົນທີ່ເຮັດທຸລະກິດກ່ຽວກັບສິ່ງເສດເຫລືອ. ດັ່ງນັ້ນມັນຈຶ່ງຈໍາເປັນ ທີ່ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການດໍາເນີນງານບາງຢ່າງເພື່ອ ຫລີກລ່ຽງຜົນກະທົບດ້ານລົບ ຫລື ພື້ນຜູ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຕາມນະໂຍບາຍດໍາເນີນ ງານດ້ານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ. ການຫລຸດຜ່ອນການສ້າງສິ່ງເສດເຫຼືອ ແມ່ນສິ່ງຜົນດີຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ສ້າງຄວາມປອດໄພຕໍ່ຊີ

ວິດ (ຕົວຢ່າງ, ການຫລຸດຜ່ອນໂອກາດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການກະທົບຈາກສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ນໍ້າເປື້ອນທີ່ຊົມຜ່ານສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຫລຸດຜ່ອນຄວາມຕ້ອງການພື້ນທີ່ດິນສໍາຫລັບການຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຫລຸດຜ່ອນສັດບັນດາແມງໄມ້ ແລະ ເຊື້ອໂລກ). ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງມີຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດດ້ານເສດຖະກິດຈາກການນໍາເອົາສິ່ງເສດເຫຼືອ ກັບຄືນມາໃຊ້ ຫລື ກັບມາປັບໃຊ້.

#### 4.4 ການພິຈາລະນາດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ

ການເຮັດໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນໃນການປະກອບເອົາ ບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ບັນຫາອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍນີ້ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາໂຄງການ. ໃນເວລາໃດທີ່ບັນດາວຽກງານຂອງໂຄງການຍ່ອຍໄດ້ຖືກກໍານົດ ແລະ ເປັນທີ່ຮັບຮອງແລ້ວ, ມັນມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ມີຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ຄວາມສໍາພັນຂອງເຂົ້າເຈົ້າໃນສັງຄົມ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດກໍານົດບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ພ້ອມທັງສາມາດປະເມີນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເປັນໄປໄດ້ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ. ການປະເມີນດ້ານສັງຄົມທີ່ມີການຕອບໂຕ້ຕອບບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ຈະສາມາດສະໜອງຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍໄດ້ ແລະ ສາມາດລະບຸເຖິງຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນກັບປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ( ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ, ກຸ່ມຄົນທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອ - ແມ່ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມຍິງ / ຊາຍ, ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ເຖົ້າ, ຄົນພິການ, ຄົນບໍ່ມີດິນຢູ່, ຄົນທຸກຍາກ ແລະ ອື່ນໆ) ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງເຂົ້າເຈົ້າ. ພາກຍ່ອຍຕໍ່ໄປນີ້ ຈະໄດ້ລົງເລິກກ່ຽວກັບຂອບເຂດ ແລະ ລາຍລະອຽດ ທີ່ຄວນພິຈາລະນາໃນການສ້າງຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ແລະ ການເຮັດການວິເຄາະດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ.

##### 4.4.1 ກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ແລະ ກອບດ້ານກົດໝາຍ

ໂດຍລວມແລ້ວ ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ປະກອບກັບຄວາມກ້າວໜ້າທາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ວ່ອງໄວ ແມ່ນໄດ້ເຮັດໃຫ້ສະຖານະຂອງແມ່ນຍິງມີຄວາມກ້າວໜ້າຂຶ້ນ ໃນ ສປປ ລາວ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ໃນຕົວເມືອງ. ໄດ້ມີກອບກົດໝາຍທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການສົ່ງເສີມຄວາມເທົ່າທຽມກັນດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍໃນ ສປປ ລາວ, ໂດຍທາງລັດຖະບານໄດ້ມີການອອກກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ພ້ອມທັງໄດ້ລົງນາມໃນສົນທິສັນຍາສາກົນ ຕ່າງໆ ທີ່ສະໜັບສະໜູນການມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ສະເໝີພາບກັນ ລະຫວ່າງຍິງຊາຍ ບໍ່ວ່າທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ດ້ານສັງຄົມ ແລະ ດ້ານການເມືອງ.

ລັດຖະທໍາມະນູນປີ 1991 ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບປະກັນສິດສະເໝີພາບ ລະຫວ່າງຍິງຊາຍ (ມາດຕາ 22 ແລະ 24). ມາດຕາດັ່ງກ່າວໄດ້ກ່າວໄວ້ວ່າ “ພົນລະເມືອງລາວ ທັງສອງເພດແມ່ນມີສິດທີ່ສະເໝີພາບກັນ ໃນວຽກງານດ້ານການເມືອງ, ດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ແລະ ດ້ານຄອບຄົວ”. ລັດຖະທໍາມະນູນໄດ້ໄຫ້ສິດອໍານາດແກ່ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ໃນການພັດທະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມກ້າວໜ້າແກ່ແມ່ຍິງ (Article 7). ການມີສິດເທົ່າທຽມກັນຂອງແມ່ນຍິງ ແມ່ນໄດ້ຖືກລະບຸໃນກົດໝາຍຄອບຄົວ, ກົດໝາຍທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ, ກົດໝາຍແຮງງານ, ກົດໝາຍການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ກົດໝາຍອາຍາ.

ສິດທິໃນການສືບທອດມໍລະດົກ ຂອງຜູ້ຊາຍ ແລະ ຜູ້ຍິງ ແລະ ການຈັດການດ້ານຊັບສິນໃນກໍລະນີມີການຢ່າທ້າງ ຫລື ເລິກລ້າງ ແມ່ນໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນລັດຖະທໍາມະນູນ (ມາດຕາ 17), ໃນກົດໝາຍດ້ານຄອບຄົວ, ກົດໝາຍການສືບທອດມໍລະດົກ, ກົດໝາຍຊັບສິນ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍິງ, ແລະ ກົດໝາຍທີ່ດິນ.

##### *ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ (2011-2015)*

ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ແມ່ນໄດ້ກໍານົດຂຶ້ນເພື່ອສົ່ງເສີມ ສປປ ລາວ ໃຫ້ເປັນປະເທດ “ ທີ່ມີຜູ້ຍິງທັງໝົດມີຄວາມເຜິ້ງພໍໃຈທີ່ມີຄວາມສະເໝີພາບກັບຜູ້ຊາຍ ແລະ ສາມາດບັນລຸຂີດຄວາມສາມາດສູງສຸດຂອງຕົນໃນຊີວິດດ້ານການເມືອງ, ດ້ານເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທໍາ, ສັງຄົມ ແລະ ດ້ານຄອບຄົວ ແລະ ກໍ່ເຜິ້ງພໍໃຈຕໍ່ສະພາບທີ່ມີຄວາມປອດໄພໃນການດໍາລົງຊີວິດ”. ເປົ້າໝາຍລວມຂອງຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວແມ່ນເພື່ອ: ເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຍອມຮັບຄວາມເທົ່າທຽມກັນລະຫວ່າງຍິງຊາຍ; ສາມາດເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງ ເຂົ້າຮ່ວມໃນສະຖານະທີ່ເປັນຜູ້ເຮັດການຕັດສິນໃຈ; ໃຫ້ໂອກາດແກ່ແມ່ຍິງ ແລະ ຊາວໜຸ່ມຍິງ ສາມາດເຂົ້າເຖິງການດູແລດ້ານສຸກຂະພາບ, ການສຶກສາ, ການພັກອົບຮົມ, ການຈ້າງງານ, ການສ້າງລາຍໄດ້, ລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ແລະ ການປົກປ້ອງທາງສັງຄົມ; ສົ່ງເສີມໃຫ້ແມ່ຍິງຈາກທຸກກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ໃນວຽກງານດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສັງຄົມຕ່າງໆ; ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ເຄື່ອງມືດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍພາຍໃນປະເທດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃຫ້ແກ່ ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ. ໃນມາດຕະການສະໜອງງົບປະມານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ໄດ້ກໍານົດໄວ້ວ່າ ລັດຖະບານເປັນຜູ້ອອກ ຄໍາແນະນໍາແກ່ ຂະແໜງການ ແລະ ອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໃນທຸກລະດັບ ໃຫ້ນໍາເອົາແຜນດໍາເນີນງານຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ກ່ຽວ

ກັບຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍພັດທະນາຂອງຕົນ ແລະ ໃຫ້ຈັດສັນງົບປະມານ ຈາກງົບປະມານຂອງຕົນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ກະຊວງການເງິນແມ່ນຈະເປັນຜູ້ອອກຄໍາແນະນໍາ ໃນການຈັດສັນກອບງົບປະມານ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍສໍາຫລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ (ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ແລະ ທະນາຄານໂລກ 2012).

### **ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ**

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຮັບຜິດຊອບໃນການເປັນຕົວແທນແມ່ຍິງ ຂອງທຸກກຸ່ມຊົນເຜົ່າໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ໃນການ “ປົກປ້ອງສິດທິ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິງ”. ສະຫະພັນແມ່ຍິງໄດ້ມີ “ເປົ້າໝາຍດ້ານຄຸນນະພາບສາມຢ່າງ” ທີ່ເປັນແນວທາງ, ເຊິ່ງລວມມີ “ເປັນພົນລະເມືອງທີ່ດີ, ເປັນຄົນທີ່ດີໃນການພັດທະນາ, ແລະ ມີຄອບຄົວທີ່ມີວັດທະນະທໍາທີ່ດີ”. ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວໄດ້ມີຕົວແທນໃນແຕ່ລະບ້ານ, ແລະ ສະມາຊິກຄົນໜຶ່ງຂອງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງຂັ້ນບ້ານ ແມ່ນເປັນຕົວແທນໃຫ້ແມ່ຍິງໃນສະພາຫລື ຄະນະກຳມະການຂັ້ນບ້ານ. ສະຫະພັນແມ່ຍິງຍັງໄດ້ຮັບໃຊ້ໃນການເປັນຂົວຕໍ່ ລະຫວ່າງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ລັດຖະບານ ແລະ ແມ່ຍິງຈາກຕົວເມືອງ ແລະ ໃນພື້ນທີ່ຊຸມນະບົດ ດ້ວຍການເຂົ້າເຖິງແມ່ຍິງໃນລະດັບຊາດ, ລະດັບແຂວງ, ລະດັບເມືອງ ແລະ ລະດັບບ້ານ. ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຍັງ ສົ່ງເສີມ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນພັດທະນາແມ່ຍິງ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລັດ, ກັບລັດຖະທໍາມະນູນ, ແລະ ກັບລະບຽບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ຮັບປະກັນສິດທິຄວາມສະເໝີພາບກັນລະຫວ່າງຍິງຊາຍ. ແຜນງານຫລັກໆ ຂອງສະພັນແມ່ຍິງ ແມ່ນລວມມີໂຄງການກ່ຽວກັບແມ່ຍິງ ທີ່ເໝັນໃສ່ການສ້າງລາຍຮັບ, ການທ້ອນຫອມເງິນ, ການສຶກສາ, ດ້ານໂພສະນາການ, ດ້ານສຸກຂະພາບຈະເລີນພັນ, ເຊິ່ງໂຄງການດັ່ງກ່າວສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວແມ່ນບັນດາອົງກອນຊ່ວຍເຫລືອຕ່າງໆ ເປັນຜູ້ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ. ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວໄດ້ປະຕິບັດບັນດາໜ້າວຽກຄ່ຽງບ່າຄ່ຽງໄລ່ ກັບຄູ່ຮ່ວມງານພາກລັດນໍາກັນ ແລະ ກໍ່ໄດ້ຮ່ວມມືກັບຫລາຍໆ ອົງກອນສາກົນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ (ibid).

ໃນປີ 1997, ສະຫະພັນແມ່ຍິງໄດ້ສ້າງຕັ້ງ ສູນຂໍ້ມູນຊັບພະຍາກອນ ແລະ ພັດທະນາດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ (Gender Resource Information and Development Center — GRID). ໃນນາມທີ່ເປັນສູນດ້ານວິຊາການ, ສູນດັ່ງກ່າວໄດ້ເຮັດການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ບັນດາຄູ່ຝຶກ ແລະ ນັກວິໄຈ ໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ. ນອກນັ້ນຍັງໄດ້ສ້າງເອກກະສານການຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆ ພ້ອມທັງໄດ້ເຮັດການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ວິໄຈດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ໃນຫລາກຫລາຍຫົວຂໍ້, ເຊິ່ງໄດ້ຖືກເຜີຍແຜ່ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ, ລວມໄປເຖິງການເຜີຍແຜ່ທາງທໍາມະດາແຫ່ງ ແລະ ທາງສູນ ຂອງຕົນ (ibid).

### **ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ (NCAW)**

ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ (NCAW) ແມ່ນຮັບຜິດຊອບໃນການກຳນົດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດເພື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ພ້ອມທັງເຮັດການສະເໜີ ແລະ ນຳເອົາວຽກງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍເຂົ້າໃນທຸກໆ ຂະແໜງການ. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຢ່າງເປັນທາງການຕາມດຳລັດ ຂອງນາຍຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 37 ປີ 2003, ເຊິ່ງຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວແມ່ນ ຮອງນາຍຍົກລັດຖະມົນຕີເປັນປະທານ ແລະ ມີ 4 ທ່ານທີ່ເປັນຜູ້ຮອງ: ປະທານສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ, ລັດຖະມົນຕີປະຈຳສຳນັກງານນາຍຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ແລະ ຮອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງປະກອບມີສະມາຊິກ 16 ທ່ານ ເຊິ່ງລວມຮອງລັດຖະມົນຕີຂອງບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງກອນຕ່າງໆ; ຮອງປະທານສະພາສາມປະຊາຊົນສູງສຸດ ແລະ ຫ້ອງການໄອຍະການ; ແລະ ຮອງຜູ້ວ່າການທະນາຄານກາງ ຂອງ ສປປ ລາວ (ibid).

ອະນຸກຳມະການ ເພື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ແມ່ນໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ໃນທຸກໆກະຊວງ ແລະ ອົງກອນທີ່ເປັນຂອງລັດໃນຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນນະຄອນຫລວງ, ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງເຄືອຂ່າຍທີ່ກ້ວາງຂວາງທີ່ເປັນຈຸດສຸມດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ. ເຖິງແມ່ນວ່າສະມາຊິກຂອງອະນຸກຳມະການປະກອບມີທັງເພດຊາຍ ແລະ ສະມາຊິກທີ່ເປັນເພດຊາຍສ່ວນຫລາຍເລົ່ານີ້ ໄດ້ມີສິດອຳນາດໃນການຕັດສິນໃຈທີ່ດີ, ແຕ່ພວກເຂົາສ່ວນຫລາຍກໍ່ຍັງຂາດຄວາມສາມາດດ້ານແນວຄວາມຄິດພື້ນຖານກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ແນວຄວາມຄິດໃນການປະກອບເອົາວຽກງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍເຂົ້າໃນການພັດທະນາ. ການທີ່ມີຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຄວາມຈຳກັດ ພ້ອມທັງການແຂ່ງຂັນກັນໃນການພັດທະນາແຕ່ລະດ້ານຂອງແຕ່ຂະແໜງການ, ຍິ່ງເປັນອຸປະສັກເພີ່ມເຕີມໃນຄວາມພະຍາຍາມໃນການປະຕິບັດວຽກງານຂອງອະນຸກຳມະການ. ໃນໄລຍະສອງສາມປີຜ່ານມານີ້, ກອງເລຂາຄະນະກຳມະການເພື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ບາງໜ່ວຍງານ ຂອງຄະນະອະນຸກຳມະການເພື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນ, ແຕ່ວ່າຍັງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອສ້າງຄວາມອາດ

ສາມາດ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ກັບອົງກອນຂອງຕົນ ແລະ ມີຊັບພະຍາກອນທີ່ພຽງພໍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ (ibid).

#### 4.4.2 ດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ

ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນການປະສົບໄພພິບັດ, ການຕອບໂຕ້ຕໍ່ໄພພິບັດ, ແລະ ການຟື້ນຟູຈາກໄພພິບັດ, ເຊິ່ງຈະສົ່ງຜົນກະທົບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ລະຫວ່າງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ. ໄດ້ມີຂໍ້ມູນ, ໄດ້ມີການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການບັນທຶກຢ່າງກ້ວງຂວາງວ່າ ດ້ວຍຫລາຍໆ ເຫດຜົນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ຜູ້ຍິງແມ່ນມີຄວາມອ່ອນແອກວ່າຜູ້ຊາຍ ໃນທຸກໄລຍະຂອງການເກີດໄພພິບັດ ເຖິງຈະຢູ່ໃນກໍລະນີທີ່ມີສະຖານະພາບດ້ານສັງຄົມທີ່ເທົ່າທຽມກັນ, ມີເຊື້ອຊາດ ແລະ ຊົນເຜົ່າອັນດຽວກັນ, ມີອາຍຸໃນກຸ່ມດຽວກັນ (UNISDR 2009). ໂດຍສະເຫລ່ຍແລ້ວ, ແມ່ຍິງແມ່ນມີຄວາມທຸກຍາກກວ່າ ແລະ ໂດຍລວມແລ້ວພວກເຂົາຍັງຂາດແຄນການເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອເຮັດການຟື້ນຟູ ແລະ ເຮັດການປັບຕົວ. ໃນຊຸມຊົນທີ່ມີການເພິ່ງພາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເປັນຫຼັກ, ແມ່ຍິງແມ່ນໄດ້ແບກຮັບພາລະຄວາມລຳບາກທີ່ບໍ່ສົມສ່ວນ ຈາກຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແມ່ນໄດ້ເພີ່ມທະວີຜົນກະທົບຕໍ່ບັນດາຂະແໜງ ການທີ່ມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງຕໍ່ການທຳມາຫາກິນ, ເຊິ່ງການທຳມາຫາກິນນັ້ນສ່ວນຫລາຍແມ່ນແມ່ຍິງເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ເຊັ່ນວ່າ ດ້ານກະສິກຳທີ່ສະໜອງອາຫານ, ດ້ານການສະໜອງນໍ້າ ແລະ ພະລັງງານ ສຳຫລັບຄົວເຮືອນ. ຍິ່ງກວ່ານັ້ນ, ເນື່ອງ ຈາກວ່າມັນມີຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານສິດທິໃນຊັບສິນ, ດ້ານເຂົ້າຫາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ບົດບາດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ການເກີດໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ໃນສະພາບການທີ່ເກີດໄພພິບັດ ທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຄອບຄົວ, ຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ອົງກອນ ແມ່ນຍິ່ງເຮັດໃຫ້ເພີ່ມຄວາມແຕກຕ່າງ ລະຫວ່າງຍິງຊາຍຫລາຍຂຶ້ນກວ່າສະພາບທີ່ເປັນປົກກະຕິຫຼາຍເທົ່າ ແລະ ກໍ່ເຮັດໃຫ້ກຸ່ມຄົນທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອຢູ່ໃນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຫລາຍຂຶ້ນ. ດັ່ງນັ້ນການພິຈາລະນາ ບັນຫາຄວາມສຳພັນດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຕໍ່ສະຖານະພາບ ຂອງແມ່ຍິງໄພຜ່ອມໆ ກັນກັບຄວາມທຳທາຍຕ່າງ ທີ່ພວກເຂົາປະສົບຢູ່.

ຜົນສຳເລັດຂອງວຽກງານທີ່ຕ້ອງການພັດທະນາແມ່ນຂຶ້ນກັບ ຄວາມສະເໝີພາບກັນລະຫວ່າງຍິງຊາຍ ແລະ ລະຫວ່າງແຕ່ລະກຸ່ມຄົນໃນສັງຄົມຕ່າງໆ. ໃນທັດສະນະທາງດ້ານໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແລ້ວ, ມັນຈະເລີ່ມຈາກການທຳຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບຄວາມແຕກຕ່າງໃນຄວາມອາດສາມາດໃນການປັບຕົວ ລະຫວ່າງກຸ່ມຄົນຕ່າງໆ ແລະ ລະຫວ່າງຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງເຮັດການອອກແບບຍຸດທະສາດ ໃນການການຫລຸດຜ່ອນ ແລະ ການປັບຕົວ ທີ່ຈະສາມາດຮັບປະກັນວ່າ ກຸ່ມຄົນທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອ ແມ່ນມີສິດເທົ່າທຽມກັນໃນການເຂົ້າຫາຊັບພະຍາກອນ, ໃນການມີສິດທິ ແລະ ການໄດ້ຮັບໂອກາດ.

ຫຼັງຈາກທີ່ມີໄພພິບັດເກີດຂຶ້ນ ເຊັ່ນ ໄພນໍ້າຖ້ວມໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ໃນ ປີ 2008 ແລະ ປີ 2013, ແມ່ຍິງແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແບບບໍ່ສົມສ່ວນ ຈາກການທີ່ຖືກທຳລາຍທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຂອງຄົວເຮືອນ. ພວກເຂົາບໍ່ພຽງແຕ່ຕ້ອງໄດ້ແກ້ໄຂ ແລະ ຜ່ານຜ່າລະບົບ ແລະ ວິທີການທຳມາຫາກິນທີ່ຖືກຍຸດສະງັກ ແລະ ຖືກເສຍຫາຍ ແຕ່ພວກເຂົາຍັງ ຕ້ອງໄດ້ປະເຊີນໜ້າກັບການປ່ຽນແປງທີ່ຍິ່ງໃຫຍ່ທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ດ້ານຄວາມຮູ້ສຶກ, ພ້ອມທັງຄວາມສະເຫຼືອນໃຈທີ່ມາຈາກການສູນເສຍຊີວິດ, ການເກີດພະຍາດ ແລະ ການຂາດແຄນນໍ້າ ເຊິ່ງເກີດຂຶ້ນຈາກຜົນຂອງໄພນໍ້າຖ້ວມ. ຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ ແລະ ດ້ານຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ເກີດມາຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ນຈະຖືກມອງຂ້າມດ້ວຍຊຳ ເພາະວ່າ ໃນວຽກງານການຟື້ນຟູແລ້ວສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຈະສຸມໃສ່ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ຖືກສູນເສຍ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແມ່ຍິງບໍ່ເປັນພຽງແຕ່ຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ຈາກການເກີດໄພພິບັດ ເຊັ່ນວ່າໄພນໍ້າຖ້ວມ – ແຕ່ພວກເຂົາຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງກຳລັງພິເສດຂອງພວກເຂົາໃນການປັບຕົວ ໃນເວລາທີ່ເກີດໄພພິບັດ ພ້ອມທັງນຳໃຊ້ປະສົບການແບບພິເສດ ແລະ ຄວາມສາມາດທີ່ມີຄ່າ ທີ່ອາດຈະມີປະໂຫຍດຕໍ່ການຫລຸດຜ່ອນ ແລະ ການກະກຽມຕໍ່ຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ. ດ້ວຍການຍອມຮັບ ແລະ ສົ່ງເສີມ ຄວາມອາດສາມາດພິເສດນັ້ນຂອງເຂົາເຈົ້າ, ແມ່ນຈະສາມາດສືບຕໍ່ເຮັດການປັບຕົວໃນຊຸມຊົນ ໄປພ້ອມໆກັນກັບການພັດທະນາ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ. ປະສົບການໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ແມ່ຍິງແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນຕໍ່ການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຄອບຄົວ ແລະ ຂອງຊຸມຊົນແບບໝັ້ນຄົງ, ດັ່ງນັ້ນ ຜູ້ຍິງຕ້ອງມີບົດບາດສຳຄັນໃນການກຳນົດຍຸດທະສາດການຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ. ນອກນັ້ນຍິງມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍແມ່ນມີຄວາມຮູ້ທີ່ມີຄ່າ ແລະ ແຕກຕ່າງກັນກ່ຽວກັບການປັບຕົວຕໍ່ຜົນກະທົບດ້ານລົບ ຂອງໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ການໃຫ້ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ກ່ຽວກັບບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ໝາຍເຖິງການຮັບຮູ້ ແລະ ຍອມຮັບຄວາມຕ້ອງການທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງຍິງຊາຍ ພ້ອມກັບຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ການປະກອບສ່ວນຂອງຍິງຊາຍ. ຍ້ອນມີການກຳນົດໃຫ້

ມີບົດບາດ ແລະ ປະສິບການຊີວິດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍສາມາດເຕີມເຕັມເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ໃນການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ.

### 4.4.3 ສະຫລຸບຂໍ້ມູນດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍໃນ ສປປ ລາວ

ຜົນຂອງການວິໄຈດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍໃນ ສປປ ລາວ ຂອງທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ໃນປີ 2011 ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ເຖິງວ່າຊ່ອງຫວ່າງລະຫວ່າງເດັກນ້ອຍຍິງ ແລະ ຊາຍ ແມ່ນມີໜ້ອຍລົງ, ແຕ່ກໍຍັງພົບວ່າມີເດັກນ້ອຍຜູ້ຍິງທີ່ລົງທະບຽນເຂົ້າໂຮງຮຽນໜ້ອຍກວ່າຜູ້ຊາຍໃນທຸກລະດັບຂັ້ນຂອງການສຶກສາ. ຊ່ອງຫວ່າງນີ້ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນໃນແຕ່ລະດັບຂັ້ນຂອງການສຶກສາ. ຍິງລະດັບຂັ້ນການສຶກສາສູງເທົ່າໃດຄວາມຊ່ອງວ່າຍິງສູງຂຶ້ນເທົ່ານັ້ນ. ນອກນັ້ນຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫລາຍລະຫວ່າງພື້ນທີ່ຕົວເມືອງ ແລະ ພື້ນທີ່ຊຸມນະບົດ, ເຊິ່ງຄວາມແຕກຕ່າງນັ້ນແມ່ນສູງສຸດຢູ່ໃນພາກເໜືອ ແລະ ໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ເຂດບໍ່ມີທາງລົດ, ເຂດທີ່ເປັນກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ເຊິ່ງໃນນີ້ເດັກນ້ອຍຍິງປະກອບເປັນສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ. ອັດຕາການຕາຍຂອງແມ່ໃນເວລາຖືພາ ຫລື ອອກລູກ ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນລະດັບສູງສຸດຂອງໂລກ, ຢູ່ທີ່ 405 ຄົນ ຕໍ່ 100,000 ຂອງການເກີດ. ການຂາດຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດໃນເວລາຖືພາ ແລະ ເວລາເກີດ, ການເຂົ້າຫາການປິ່ນປົວ ແລະ ເບິ່ງແຍງແບບສຸກເສີນພື້ນຖານ ແລະ ການເຂົ້າຫາໂຮງໝໍ, ການມີໂພສະນາການທີ່ຕໍ່າ ແລະ ການຫ້າມບາງອາຫານໃນເວລາຖືພາ ແມ່ນເປັນປັດໃຈສໍາຄັນທີ່ເຮັດໃຫ້ມີອັດຕາການຕາຍຂອງແມ່ທີ່ສູງ. ການແຕ່ງງານ ແລະ ຖືພາກ່ອນໄວກໍ່ສ້າງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ແມ່ຍິງທີ່ຍັງໜຸ່ມ, ນອກນັ້ນການເຂົ້າເຖິງການວາງແຜນຄອບຄົວ ແລະ ເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ກໍ່ມີຄວາມຈໍາກັດ (ADB 2011).

ໃນຄະນະທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ຖືວ່າມີອັດຕາຕິດເຊື້ອເອດທີ່ຕໍ່າ, ແຕ່ພະຍາດັ່ງກ່າວກໍ່ປະກົດວ່າແຜ່ລາມໄວໃນແມ່ຍິງທີ່ຢູ່ໃນກຸ່ມທີ່ມີອາຍຸ ແຕ່ 15–29 ປີ. ມີພຽງແຕ່ 23% ຂອງຄົວເຮືອນທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ຫ່າງໄກສອກຫລີກ ທີ່ບໍ່ມີທາງເຂົ້າຫາ ທີ່ມີນໍ້າສະອາດໃຊ້ (ນໍ້າປະປາຈາກແຫລ່ງນໍ້າໃນທ້ອງຖິ່ນທີ່ໄດ້ຮັບການຮັກສາໄວ້ຢ່າງດີ), ຖ້າທຽບໃສ່ 88% ຂອງຄົວເຮືອນພາຍໃນຕົວເມືອງທີ່ມີນໍ້າສະອາດໃຊ້. ແມ່ຍິງແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫລາຍກວ່າ ຈາກການທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຫາແຫລ່ງນໍ້າທີ່ສະອາດໃຊ້ ເພາະວ່າ ພວກເຂົາເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຫລັກ ໃນການສະໜອງນໍ້າໃຊ້ພາຍໃນຄົວເຮືອນ, ນອກນັ້ນຍັງເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກນ້ອຍທີ່ປ່ວຍ ຈາກພະຍາດທີ່ມາຈາກນໍ້າ (ibid).

ແມ່ຍິງລາວແມ່ນກວມເອົາຫລາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ (54%) ຂອງແຮງງານໃນພາກກະສິກໍາ ແລະ ກໍ່ມີອັດຕາສູງສຸດ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມເປັນກໍາລັງແຮງງານ ພາຍໃນພາກພື້ນ, ຢູ່ທີ່ 80%. ຕາມຮີດຄອງປະເພນີແລ້ວ ພວກເຂົາເຈົ້າຮັບຜິດຊອບໃນວຽກງານດ້ານການເງິນ ແລະ ຊອກຫາອາຫານພາຍໃນຄອບຄົວ. ພວກເຂົາຍັງຂະຫຍັນຂັ້ນແຂງໃນການເຮັດທຸລະກິດ, ເຊິ່ງຮັບຜິດຊອບປະມານ 52% ຂອງທຸລະກິດຄອບຄົວ, ນອກນັ້ນພວກເຂົາຍັງເປັນເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ ບາງສ່ວນ ຫລື ເຕັມສ່ວນ ປະມານ 31% ຂອງ ທຸລະກິດທັງໝົດທີ່ລົງທະບຽນ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ຖ້າສິມທຽບແລ້ວການເຂົ້າຮ່ວມເປັນກໍາລັງແຮງງານຖືວ່າສູງ, ແມ່ຍິງກໍ່ຍັງມີແນວໂນ້ມວ່າຢູ່ໃນສະພາບທີ່ເສຍປຽບ. ແຮງງານຜູ້ຍິງ ໂດຍສະເຫລ່ຍແລ້ວແມ່ນໄດ້ຮັບຄ່າຈ້າງ ແລະ ຄ່າຕອບແທນອື່ນໆ ໜ້ອຍກວ່າແຮງງານຊາຍ; ນອກນັ້ນ ຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງວຽກ, ຊະນິດຂອງວຽກ, ແລະ ເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກ. ແມ່ຍິງຍັງເປັນກໍາລັງສໍາຄັນໃນພາກວິສະຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍແບບອິດສະຫລະ ເຊິ່ງວິສະຫະກິດນີ້ ແມ່ນມີຄວາມຈໍາກັດໃນການຂະຫຍາຍທຸລະກິດໃຫ້ເປັນທຸລະກິດແບບມິວິທິການ ແລະ ຫລັກການ. ທັງນີ້ກໍ່ຍ້ອນຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສື, ຄວາມຈໍາກັດໃນການເຂົ້າຫາແຫລ່ງທຶນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ ພ້ອມທັງຂັ້ນຕອນໃນການລົງທະບຽນທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ. ການມີຄວາມຈໍາກັດໃນເຂົ້າການບໍລິການແບບເຄືອຂ່າຍ, ເຂົ້າຫາເທັກໂນໂລຊີໃນການເພີ່ມການຜະລິດ, ເຂົ້າຫາຂໍ້ມູນການຕະຫລາດ ແລະ ເຂົ້າຫາແຫລ່ງທຶນ ກໍ່ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ຄວາມອາດສາມາດຂອງແມ່ຍິງໃນການທີ່ຈະຜັນປ່ຽນ ຈາກການເຮັດພາກກະສິກໍາແບບເຜື່ອຢູ່ລອດ ມາເປັນການເຮັດການຜະລິດແບບເໝາະໃສ່ການຕະຫລາດ. ການມີລະດັບການສຶກສາທີ່ບໍ່ສູງຍັງໝາຍເຖິງການທີ່ບໍ່ມີໜັງສືຮັບຮອງດ້ານການສຶກສາທີ່ຈໍາເປັນໃນການທີ່ຈະໄດ້ເຮັດວຽກທີ່ມີຄ່າຈ້າງສູງໃນ ຕະຫລາດວິຊາອາຊີບທີ່ເກີດຂຶ້ນໃໝ່. ນອກນັ້ນແລ້ວ ການແບກຮັບພາລະວຽກງານພາຍໃນຄອບຄົວ ແລະ ວຽກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈະເລີນພັນ, ເຊັ່ນການຖືພາ ແລະ ລ້ຽງລູກນ້ອຍ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີເວລາໜ້ອຍລົງ ແລະ ຈໍາກັດຂີດຄວາມສາມາດໃນການສ້າງລາຍໄດ້ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ການເຊື່ອມໂຍງດ້ານເສດຖະກິດ ຂອງ ສປປ ລາວ ກັບບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນອາຊີຕະເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງມີການຍົກຍ້າຍ ລະຫວ່າງປະເທດ ເພື່ອຊອກຫາວຽກເຮັດງານທຳ, ເຊິ່ງສິ່ງເລົ່ານີ້ໄດ້ເພີ່ມຄວາມອ່ອນແອຂອງແມ່ຍິງຕໍ່ຄວາມສ່ຽງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການອົບພະຍົກ ແບບບໍ່ຖືກກົດໝາຍ, ການຄ້າມະນຸດ, ໂລກເອດ, ການຂຸດຮີດທາງເພດ ແລະ ຄວາມຮຸນແຮງ (ibid).

ອັດຕາສ່ວນການເກີດຄວາມຮຸນແຮງພາຍໃນຄອບຄົວແມ່ນໄດ້ແຜ່ຂະຫຍາຍດ້ວຍອັດຕາສ່ວນ 1 ໃນ 5 ທີ່ມີລາຍງານວ່າໄດ້ມີການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ 1 ໃນ 3 ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງດ້ານອາລົມ. ການໄດ້ຮັບການບໍລິການໃນການຊ່ວຍ

ເຫຼືອທີ່ມີຄວາມຈຳກັດ (ດ້ານກົດໝາຍ, ດ້ານສຸຂະພາບ, ແລະ ດ້ານຄວາມປອດໄພ) ແລະ ໂຄງສ້າງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ຄວາມກົດດັນທາງສັງຄົມ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ ຄວາມຖືກຕ້ອງປອງປອງພາຍໃນຄອບຄົວສຳຄັນກ່ອນການປົກປ້ອງແມ່ຍິງ. ການກໍ່ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ຫລື ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ແມ່ນຖືວ່າບໍ່ແມ່ນ ອາຊະຍາກຳ. ຍັງບໍ່ທັນມີລະບຽບກົດໝາຍດ້ານຄວາມຮຸນແຮງ, ເຊັ່ນວ່າ ກົດໝາຍກ່ຽວກັບການຜັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ( 2004) ໄດ້ກ່າວກ່ຽວກັບຄວາມຮຸນແຮງພາຍໃນຄອບຄົວ ແຕ່ກໍ່ບໍ່ໄດ້ເວົ້າຕໍ່ໄປວ່າ ມັນຈະຖືກລົງໂທດແນວໃດ (ibid).

#### 4.4.4 ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນໃນການເຊື່ອມໂຍງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍເຂົ້າໃນວົງຈອນຂອງໂຄງການ

ການຮັບປະກັນວ່າການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງໂຄງການ ທີ່ໄດ້ລວມເອົາການເຮັດການວິເຄາະດ້ານສັງຄົມທີ່ມີການໂຕ້ຕອບບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແມ່ນເປັນອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຕໍ່ທຸກໄລຍະ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ໃນການດຳ ເນີນງານຂອງທະນາຄານໂລກ: ການປະເມີນ ແບບເບື້ອງເທິງ / ມະຫາພາກ (macro-social analysis) (ລະດັບຊາດ, ລະດັບເຂດ ຫລື ລະດັບຂະແໜງການ), ການເຮັດການປະເມີນດ້ານສັງຄົມວິທະຍາ ເຊິ່ງໃຫ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການປະເມີນ ແລະ ຂັດເລືອກໂຄງການ, ແລະ ການປະເມີນດ້ານສັງຄົມ ສຳຫລັບທຸກໂຄງການສະເພາະໃດໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃນເວລາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໃນໄລຍະຂອງວົງຈອນໂຄງການ (World Bank 2005).

ເນື່ອງຈາກລັກຊະນະທາງດ້ານພູມິສາດຂອງ ສປປ ລາວ, ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ປະເທດນີ້ ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການເກີດໄພພິບັດ ຫລາຍຄັ້ງ, ແຕ່ວ່າໄພນ້ຳຖ້ວມຖືວ່າເປັນໄພພິບັດທີ່ເກີດຂຶ້ນຕະຫລອດກວ່າໝູ່ໃນປະເທດ. ແຂວງອຸດົມໄຊແມ່ນໄດ້ປະສົບກັບໄພນ້ຳຖ້ວມກະທັນຫັນ ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງຮຸນແຮງຕໍ່ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ຊີວິດຊັບສິນ ພາຍໃນເທດສະບານເມືອງໄຊ ໃນປີ 1945, 1985, 2008 ແລະ 2013. ຍ້ອນສາເຫດດັ່ງກ່າວ, ຈຶ່ງໄດ້ມີການນຳສະເໜີ ໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂະໜາດໃຫຍ່ ໃຫ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນເທດສະບານຂອງແຂວງ ອຸດົມໄຊ.

ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງການເຊື່ອມໂຍງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ໃນໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແມ່ນການເຮັດການວິເຄາະດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍທີ່ຈຳເປັນ ໃນເວລາທີ່ໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ພື້ນທີ່ກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍໄດ້ຖືກລະບຸ ແລະ ກຳນົດອອກມາແລ້ວ. ການວິເຄາະດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍໂດຍລວມແລ້ວ ປະກອບມີການກວດກາເບິ່ງ ຜົນກະທົບທີ່ແຕກຕ່າງກັນທີ່ມີຕໍ່ ຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ, ເຊິ່ງອາດຈະລວມເຖິງການເກັບກຳຂໍ້ມູນທາງເພດແບບແຍກກັນ ຫຼື ຂໍ້ມູນດ້ານເພດທີ່ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນ. ການວິເຄາະດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍຈະໄດ້ສຶກສາເບິ່ງ ສິດທິ ແລະ ບົດບາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງ ຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ, ໂອກາດຂອງຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ພ້ອມກັບຄວາມສຳພັນ ລະຫວ່າງພວກເຂົາເອງ (ຕົວຢ່າງ, ຄວາມສຳພັນດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ລະຫວ່າງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ທີ່ອີງກອນດ້ານສັງຄົມເປັນຜູ້ກຳນົດຂຶ້ນ ແລະ ນຳໃຊ້). ນອນນັ້ນ ຍັງລະບຸກ່ຽວກັບຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ເຮັດການສຳຫລວດເບິ່ງວ່າ ເປັນຫຍັງຈຶ່ງມີຄວາມແຕກຕ່າງນັ້ນ, ພ້ອມທັງກຳນົດວ່າຄວາມແຕກຕ່າງນັ້ນເປັນອຸປະສັກ ຫລື ບໍ່ໃນການບັນລຸໝາກຜົນ ຖ້າເປັນອຸປະສັກແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຍັງພິຈາລະນາເບິ່ງວ່າມັນສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ແນວໃດ (USAID 2011). ຕ້ອງມີການນຳສະເໜີມາດຕະການໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ, ພ້ອມທັງການເຮັດການວິເຄາະ ແບບ SMART (ເຈາະຈົງ - specific, ສາມາດວັດໄດ້ - measurable, ສາມາດບັນລຸໄດ້ - achievable, ກ່ຽວຂ້ອງ - relevant ແລະ ສາມາດບັນລຸຕາມເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້ - time-bound) ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືປຸງບອກ ໃນການຕິດຕາມ ຜົນປະໂຫຍດດ້ານສັງຄົມທີ່ຄາດໝາຍໄວ້ ພ້ອມທັງຜົນຂອງການຜັດທະນາ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໂຄງການຍ່ອຍ.

ການເຮັດການວິເຄາະ ດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍໃນເວລາທີ່ອອກແບບໂຄງການໃໝ່ ຫລື ວຽກງານໂຄງການແມ່ນຈະຊ່ວຍໃນການ:

- ວິເຄາະກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ໃນການອອກແບບໂຄງການ.
- ລະບຸສາເຫດທີ່ເປັນຕົ້ນກຳເນີດຂອງການທີ່ມີຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບກັນລະຫວ່າງຍິງຊາຍ ໃນສະພາບຂອງໂຄງການນັ້ນໆ ເພື່ອນຳເອົາໄປພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ໃນການອອກແບບໂຄງການ.
- ລະບຸຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ບຸລິມະສິດ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ລະຫວ່າງຍິງຊາຍ ທັງໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ.
- ເກັບກຳຂໍ້ມູນພື້ນຖານກ່ຽວດ້ານເພດແບບແຍກກັນ.
- ຫລີກຫລ່ຽງການສ້າງຄວາມບໍ່ສົມດຸນກັນ ຂອງອຳນາດຕາມຮິດຄອງປະເພນີ.
- ເພີ່ມພູນໝາກຜົນທີ່ອາດຈະເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງ.

### ຂັ້ນຕອນການກະກຽມ ແລະ ການປະເມີນໂຄງການ

ຂັ້ນຕອນນີ້ແມ່ນຂັ້ນຕອນທີ່ເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນທີ່ສໍາຄັນໃນການເຊື່ອມໂຍງດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ. ສິ່ງສໍາຄັນກໍຄືຈະຕ້ອງໄດ້ມີຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ທີ່ດີ ແລະ ຄວາມສໍາພັນທາງສັງຄົມຂອງພວກເຂົາ ເພື່ອຈະສາມາດ ລະບຸບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ປະເມີນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ສາມາດດໍາເນີນການໄດ້ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັນໂຄງການ. ອີງຕາມບັນຫາດ້ານສັງຄົມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ ຂັ້ນຕອນການເຮັດບົດບັນທຶກແນວຄວາມຄິດຂອງໂຄງການແລ້ວ, ການປະເມີນດ້ານສັງຄົມແບບລະອຽດ ແມ່ນຈະໄດ້ເຮັດໃນຂັ້ນຕອນການກະກຽມ ແລະ ປະເມີນໂຄງການ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ຜູ້ທີ່ກູ້ຢືມເງິນຈະຮັບຜິດຊອບໃນການເຮັດການປະເມີນດ້ານສັງຄົມ, ເຖິງແມ່ນວ່າການວິເຄາະນັ້ນ ອາດຈະແມ່ນທະນາຄານໂລກເປັນຜູ້ເຮັດໂດຍກົງ ຫລື ໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຮັດແຕ່ເຮັດການປຶກສາຫາລືກັບທະນາຄານໂລກ.

ມັນມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການດໍາເນີນການແບບສະເພາະ ໃນໄລຍະການອອກແບບໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ເຊິ່ງອາດຈະລວມເຖິງການເຮັດການປະເມີນດ້ານໄພອັນຕະລາຍ, ດ້ານຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການປະເມີນດ້ານສັງຄົມ. ການປະເມີນດັ່ງກ່າວປະກອບມີຂັ້ນຕອນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ລະບຸພື້ນທີ່ ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການເກີດໄພນໍ້າຖ້ວມ;
- ສໍາຫລວດເບິ່ງລະບົບການດໍາລົງຊີວິດຕ່າງໆ ໃນພື້ນທີ່ ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການເກີດໄພນໍ້າຖ້ວມນັ້ນ ດ້ວຍການພິຈາລະນາເຖິງ ບົດບົດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ;
- ສ້າງຂໍ້ມູນທາງເພດແບບແຍກກັນ ທີ່ລະບຸກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຂອງຊຸມຊົນ ພ້ອມທັງປະເມີນຄວາມອາດສາມາດ ທີ່ມີຢູ່ ໃນການຕອບໂຕ້ໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພພິບັດ;
- ຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຂໍ້ຫ້າມ ແລະ ຂໍ້ຈໍາກັດທາງດ້ານວັດທະນະທໍາ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ແມ່ຍິງປະເຊີນຢູ່;
- ລະບຸເຖິງແມ່ຍິງ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ ໃນສະພາບທີ່ເກີດໄພນໍ້າຖ້ວມ ເຊິ່ງອາດຈະລວມມີ ແມ່ຍິງທີ່ມີຄວາມດ້ອຍກ່ວາທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ແມ່ຍິງທີ່ນອນໃນກຸ່ມຄົນຊົນເຜົ່າ ແລະ ເຊື້ອຊາດສ່ວນນ້ອຍ, ແມ່ຍິງທີ່ມີຄວາມພິການຊໍ້າເຮື້ອຫລື ແມ່ຍິງທີ່ມີບັນຫາດ້ານສຸກຂະພາບ; ແລະ
- ນໍາເອົາແມ່ຍິງເຂົ້າມາເປັນສ່ວນຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ເປັນຄູ່ຮ່ວມເຮັດວຽກທີ່ສະເໝີພາບກັນໃນວຽກງານການວາງແຜນ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນ ໄພພິບັດດ້ວຍວິທີການທີ່ເອົາຊຸມຊົນເປັນຫລັກ.

ຜົນຂອງການເຮັດການປະເມີນດ້ານໄພອັນຕະລາຍ, ດ້ານຄວາມສ່ຽງ ແລະ ດ້ານຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ການປະເມີນດ້ານສັງຄົມ ແມ່ນຈະເປັນຂໍ້ມູນທີ່ສໍາຄັນ ທີ່ຈະປະກອບເຂົ້າໃນຄູ່ມືການດໍາເນີນງານຂອງໂຄງການ. ຊ່ຽວຊານດ້ານສັງຄົມທີ່ ນໍາໃຊ້ການປະເມີນດ້ານສັງຄົມ ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການກະກຽມຄູ່ມືການດໍາເນີນງານຂອງໂຄງການ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຜົນຂອງການວິເຄາະດ້ານສັງຄົມ ແມ່ນຖືກປະກອບເຂົ້າໃນຄູ່ມືການດໍາເນີນງານ. ນອກນັ້ນມັນຍັງມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ແມ່ຍິງຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການວາງແຜນ ແລະ ການເຮັດການຕັດໃຈ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປຶກສາປ້ອງອາຫານ, ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ທັງໃນລະດັບຊາດ ຈົນເຖິງລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.

ບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດທີ່ລະບຸໃນ ຕາຕະລາງທີ 6. ຄວນຈະປະກອບເຂົ້າໃນການປະເມີນດ້ານສັງຄົມແບບລະອຽດ.

**ຕາຕະລາງ 6 ບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍທີ່ຈະຖືກພິຈາລະນາ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການເຮັດການປະເມີນດ້ານສັງຄົມໃນມາດຕະການຫລຸດຜ່ອນ ແລະ ປົກປ້ອງອາຫານ.**

ປະເພດ	ບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ
ສະພາບດ້ານສັງຄົມ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນປະເທດ	ໄດ້ມີນະໂຍບາຍ ຫຼື ກົດໝາຍກ່ຽວກັບຄວາມເທົ່າທຽມ ຫຼື ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດບໍ່ (ກົດໝາຍແຮງງານ, ກົດໝາຍກ່ຽວກັບການເປັນເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ ແລະ ຊັບສິນ, ການເປີດບັນຊີທະນາຄານ, ການຖືບັດສະບັບ, ການມີທ້ອງຖານສ່ວນລວມ)?
	ຍຸດທະສາດ ແລະ ນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໄດ້ເຊື່ອມໂຍງເອົາບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍເຂົ້ານຳບໍ່?
ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມຈຳເປັນຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບເຊິ່ງລວມເຖິງ ແມ່ຍິງ, ຜູ້ຊາຍ, ເດັກນ້ອຍ, ແລະ ຜູ້ອ່ອນແອ.	ທ່ານມີຂໍ້ມູນຜືນຖານກ່ຽວກັບປະຊາກອນ ແລະ ຂໍ້ມູນດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມ ຂອງ ປະຊົນບໍ່, ເຊັ່ນວ່າ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການດຳລົງຊີວິດ/ອາຊີບ, ລະດັບລາຍໄດ້, ສະພາບດ້ານໂພສະນາການ, ການຮູ້ທັງສີ່/ລະດັບການສຶກສາ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ສາດສະໜາ, ແລະ ຂໍ້ມູນການວິເຄາະກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຂອງເຂົາເຈົ້າ?
	ຂໍ້ມູນຖານໄດ້ເຮັດການແຍກ ຕາມເພດ ແລະ ຕາມອາຍຸບໍ່ (ກໍລະນີໄດ້ນຳໃຊ້)?
	ທ່ານໄດ້ລະບຸຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນ ໃນໄລຍະສັ້ນ, ໄລຍະປານກາງ ແລະ ຍາວ ຕໍ່ກັບ ໝວດທີ່ກ່ຽວກັບການດຳລົງຊີວິດ, ໝວດທີ່ກ່ຽວກັບເພດ, ແລະ ໝວດທີ່ມີເປົ້າໝາຍເຈາະຈົງອື່ນໆ ບໍ່?
	ຂໍ້ມູນທີ່ເກັບກຳໃນໄລຍະການເຮັດການປະເມີນ ແມ່ນໄດ້ແຍກຕາມເພດ, ຕາມກຸ່ມມອະຍຸ ແລະ ຕາມກຸ່ມເປົ້າໝາຍບໍ່?
	ທ່ານໄດ້ນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືໃນການປະເມີນ (ເຊັ່ນວ່າ ການທົບທວນຂໍ້ມູນທີ່ມາຈາກແຫຼ່ງທີ່ສອງ, ການເຮັດການສຳພາດ ຄົວເຮືອນ/ຫຼືຜູ້ມີຂໍ້ມູນຫລັກ, ແລະ ການເຮັດການສັງເກດ)?
	ກຸ່ມເປົ້າໝາຍຂອງທ່ານແມ່ນໃຜ? ທ່ານໄດ້ສ້າງຂໍ້ກຳນົດໃຫ້ກຸ່ມເປົ້າໝາຍນັ້ນ ແລະ ເປົ້າໝາຍນັ້ນແມ່ນມີຄວາມຈະແຈ້ງ ແລະ ເຈາະຈົງພຽງພໍ ຕໍ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບສ່ວນໃຫຍ່?
	ໂຄງການໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອຕໍ່ກຸ່ມຄົນທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອບໍ່ ເຊັ່ນວ່າ ຜູ້ຖືພາ, ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນໄລຍະໃຫ້ນົມບູດ, ເດັກນ້ອຍ, ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ໄດ້ຕິດເຊື້ອ ເຮັດໄອວີ /ເອດ, ຄົນພິການດ ແລະ / ຫລື ຄົນທຸກຍາກທີ່ສຸດ?
ການວັດຜົນກະທົບ ຂອງຄອງການ ທີ່ມີຕໍ່ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ	ທ່ານໄດ້ມີລະບົບໃນການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນກະທົບຂອງໂຄງການທີ່ມີຕໍ່ ແມ່ຍິງ, ຜູ້ຊາຍ, ເດັກນ້ອຍ, ແລະ ກຸ່ມຄົນເປົ້າໝາຍບໍ່, ແລະ ທ່ານໄດ້ເຮັດການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນນັ້ນແຍກເປັນສະເພາະກຸ່ມບໍ່?
	ທ່ານໄດ້ເຮັດການວິເຄາະຜົນຂອງການເຮັດການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນບໍ່ ແລະ ທ່ານໄດ້ເຮັດການບັນທຶກ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຈາກໂຄງການບໍ່?
	ທ່ານໄດ້ເຮັດການຕິດຕາມ ແລະ/ຫລື ເຮັດການປະເມີນການປ່ຽນແປງ ທີ່ມີຕໍ່ຄວາມອາດສາມາດຂອງແມ່ຍິງໃນການມີສິດອຳນາດໃນການຕັດສິນໃຈ ພາຍໃນຄອບຄົວ ແລະ ໃນຊຸມຊົນບໍ່?
	ທ່ານໄດ້ເຮັດການຕິດຕາມ ແລະ/ຫລື ເຮັດການປະເມີນການປ່ຽນແປງ ທີ່ມີຕໍ່ກຸ່ມຄົນເປົ້າໝາຍ ໃນການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ?
	ທ່ານໄດ້ເຮັດການປະເມີນຜົນກະທົບ ຫລື ຜົນໄດ້ຮັບ ຫລັງຈາກສຸດໂຄງການບໍ່?
ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໂດຍແມ່ຍິງ, ເດັກນ້ອຍຍິງ ແລະ ຜູ້ຄ້ອຍໂອກາດອື່ນໆ	ທ່ານໃດໃຫ້ ຜູ້ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ (ຫຼື ກຸ່ມຄົນອ່ອນແອອື່ນໆໃນກຸ່ມເປົ້າໝາຍຂອງທ່ານ) ໂດຍການໃຫ້ເຂົ້າເຖິງ ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງເສີມສິ່ງແວດລ້ອມ ບ່ອນທີ່ຜູ້ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ (ແລະ ກຸ່ມເປົ້າໝາຍອື່ນໆ) ຮູ້ສຶກສະດວກ ແລະໝັ້ນໃຈ ໃນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເຫຼົ່ານັ້ນ?
ບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ຄວາມຫລາກຫລາຍ ໃນການຄຸ້ມ	ໄດ້ມີນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບບັນຫາດ້ານຍິງຊາຍ / ກ່ຽວກັບຄວາມຫລາກຫລາຍ ບໍ່? ນະໂຍບາຍນີ້ໄດ້ຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນງານຂອງໂຄງການບໍ່?

**ຄອງໂຄງການຕອບໂຕ້ຕໍ່ໄພພິບັດທີ່ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນ.**

ທ່ານໄດ້ເຮັດການຝຶກອົບໃຫ້ພະນັກງານ ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງ ຫລື ຄວາມອ່ອນແອຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນຕ່າງໆທີ່ມີຕໍ່ໄພພິບັດບໍ່?

ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ / ກ່ຽວກັບຄວາມຫລາກຫລາຍຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນ ບົດແນະນຳ/ ເຄື່ອງມື ໃນການຄວບຄຸມໄພພິບັດບໍ່?

ພະນັກງານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານໄດ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຮັບຜິດຊອບໃນການກຳນົດ ແລະ ບັນລຸຈຸດປະສົງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຊື່ອມໂຍງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍເຂົ້າໃນວົງຈອນຂອງໂຄງການບໍ່?

ທ່ານໄດ້ເຮັດການປຶກສາຫາລືກັບຊ່ຽວຊານກ່ຽວກັບ ປະຊາຊົນທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍສະເພາະ (ຕົວຢ່າງວ່າ ແມ່ຍິງ, ຜູ້ຝຶກ, ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ຕິດເຊື້ອເຮັດໄອວີ/ໂລກເອດ) ໃນເວລາທີ່ທ່ານຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳທາງດ້ານວິຊາການ?

ໃນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນໂຄງການຂອງທ່ານ, ທ່ານໄດ້ເຮັດການບັນທຶກເປັນເອກກະສານ ບໍ່ ຜົນຂອງການຄົ້ນພົບກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນຕ່າງໆ ວ່າອັນໃດສາມາດບັນລຸໄດ້ ແລະ ອັນໃດທີ່ບໍ່ສາມາດບັນລຸໄດ້, ແລະ ເອກກະສານນັ້ນໄດ້ຖືກເຜີຍແຜ່ຕໍ່ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຂອງໂຄງການບໍ່?

ທ່ານໄດ້ເຮັດການບັນທຶກເປັນເອກກະສານບໍ່ ກ່ຽວກັບບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ຈາກໂຄງການທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ທ່ານໄດ້ເຜີຍແຜ່ບົດຮຽນດັ່ງກ່າວຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຂອງໂຄງການບໍ່?

**ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນເພື່ອເຊື່ອມໂຍງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ.**

ຊັບພະຍາກອນຫລາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ ແມ່ນຖືກຈັດສັນໃຫ້ແກ່ເດັກນ້ອຍຍິງ ແລະ ແມ່ຍິງບໍ່?

ໄດ້ມີງົບປະມານສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງບໍ່ທີ່ຖືກຈັດສັນເພື່ອດຳເນີນກິດຈະກຳທີ່ສົ່ງເສີມຄວາມເທົ່າທຽມກັບຂອງຍິງຊາຍ (ຕົວຢ່າງ ການສົ່ງເສີມການເຂົ້າຫາການບໍລິການ ແລະ ໂອກາດທີ່ເທົ່າທຽມກັນ ລະຫວ່າງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ)?

**ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ**

ທ່ານໄດ້ເຮັດການສື່ສານ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ໃຫ້ກັບປະຊາຊົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອບໍ່ ເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບພາລະ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ສິດ ແລະ ສິດທິໃນການໄດ້ຮັບ ຂອງຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ, ແລະ ເປັນເຜີຍແຜ່ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ພາສາ ແລະ ສື່ສານແບບທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້ງ່າຍບໍ່?

ທ່ານໄດ້ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການກວດພົບໃນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນໂຄງການໃຫ້ກັບປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອບໍ່?

**ຂີດຈຳກັດ ແລະ ໂອກາດ ທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍທີ່ເປັນໄປໄດ້ ໃນໂຄງການປ້ອງກັນໄພນ້ຳຖ້ວມ**

ໂຄງການທີ່ຖືກອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອປັບປຸງການປ້ອງກັນຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມສ່ວນຫລາຍແລ້ວແມ່ນຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໃຫ້ກັບຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ກໍ່ບໍ່ແມ່ນຜົນປະໂຫຍດທີ່ເປັນທາງບວກສະເໝີໄປ. ການເຮັດການຝຶກລະນາທີ່ບໍ່ພຽງພໍ ຕໍ່ຄວາມຈຳເປັນຂອງຍິງຊາຍ ໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ສາມາດເຮັດໃຫ້ບາງກຸ່ມຄົນບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ຫຼື ມີຂີດຈຳກັດໃນການເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈ ພ້ອມນັ້ນຍັງຈະເຮັດໃຫ້ເພີ່ມຄວາມທຸກຍາກຫລາຍກົວເກົ້າອີກຖ້າວ່າໂຄງການບໍ່ໄດ້ອອກແບບໃຫ້ຍິງຊາຍ ແລະ ສັງຄົມມີສ່ວນຮ່ວມ. ເຖິງແມ່ນວ່າໄພພິບັດຈະສ້າງໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ຊີວິດ ແລະ ການເປັນຢູ່ຂອງທຸກໆຄົນ, ແຕ່ໄພພິບັດນັ້ນມີແນວໂນ້ມວ່າຈະສົ່ງຜົນກະທົບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ຕໍ່ປະຊາກອນສະເພາະກຸ່ມໃດໜຶ່ງ. ທັງນີ້ກໍ່ຍ້ອນວ່າ ຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດແມ່ນເປັນໜ້າທີ່ຂອງ ‘ຄວາມອາດສາມາດໃນການປັບຕົວ’ - ຄວາມອາດສາມາດຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນໃນການແກ້ໄຂໄພພິບັດດ້ວຍມືຂອງຕົນເອງ. ເຖິງວ່າຈະມີຄວາມສ່ຽງທີ່ມີທັງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍເປັນຫລັກ, ແຕ່ແມ່ຍິງກໍ່ເປັນຕົວແທນທີ່ສຳຄັນໃນການເຮັດການປ່ຽນແປງທີ່ເປັນທາງບວກຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ. ການໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ການສົ່ງເສີມການປະກອບສ່ວນຢ່າງຂະຫຍັນຂັ້ນແຂງຂອງແມ່ຍິງ ຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມຂອງຊຸມຊົນໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ແມ່ຍິງກາຍເປັນຕົວແທນທີ່ມີຄວາມຫ້າວຫັນໃນການປັບຕົວຂອງຊຸມຊົນຕໍ່ໄພພິບັດ. ຕາຕະລາງ 7 ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ພ້ອມທັງຂີດຈຳກັດ ແລະ ໂອກາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆ, ບັນຫາສ່ວນຫລາຍ ແມ່ນເກັບກຳໄດ້ຈາກການປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນໃນໄລຍະການລົງເຮັດວຽກຝາກສະໜາມ.

**ຕາຕະລາງ 7 ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ, ຂີດຈຳກັດ ແລະ ໂອກາດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ DRM.**

ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍຫລັກ	ຂີດຈຳກັດ	ໂອກາດ (ແລະ ຄຳແນະນຳ?)
ການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ໄພພິບັດແມ່ນເພີ່ມວຽກພາຍໃນຄົວ ເຮືອນ ແລະ ວຽກເບິ່ງແຍງຮັກສາອື່ນໆ ໃຫ້ຜູ້ຍິງຢ່າງຫລວງຫລາຍ ແລະ ກິນເວລາຍາວນານ ເພາະວ່າ ຖ້າເຮືອນຊານ ແລະ ລະບົບໂຄງລ່າງດ້ານສັງຄົມ ໃນເວລາທີ່ຖືກທຳລາຍຈາກໄພພິບັດແລ້ວ ການສ້ອມແປງ ຫລື ສ້າງຄືນໃໝ່ ຈະໃຊ້ເວລາດົນ.</li> <li>ໄພທຳມະຊາດເຮັດໃຫ້ຜູ້ຍິງ ຕ້ອງໄດ້ເປັນຜູ້ຈັດການ ກັບຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ ແລະ ເປັນຜູ້ຝຶນຜູ້ຊີວິດການເປັນ ຢູ່ຂອງຄອບຄົວ.</li> <li>ການຊ່ວຍເຫຼືອຫຼັງໄພພິບັດມັກເນັ້ນໄປ ໃສ່ຄົວເຮືອນທີ່ມີ ຫົວໜ້າຄອບຄົວ ທີ່ ເປັນຜູ້ຊາຍ ໃນການຮ້ອງການຊ່ວຍເຫຼືອ ຈາກລັດ ທະບານ ແລະ ຈາກພາກສ່ວນອື່ນໆ ແລະ ໄດ້ມອງຂ້າມການຮ້ອງຂໍ ແບບຮ່ວມກັນລະຫວ່າງຍິງ ແລະ ຊາຍ ຕໍ່ຊັບສິນຂອງຄອບຄົວ.</li> <li>ຜູ້ຍິງມີສິດທິ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ຫລື ໜ້າເຊື່ອຖື ຕໍ່ທີ່ດິນ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ກໍ່ມີອັດຕາຕ່ຳໃນການຄອບຄອງຊັບສິນ, ເຊິ່ງສົ່ງຜົນໃຫ້ແມ່ຍິງ ບໍ່ມີຊັບສິນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອເປັນຫຼັກປະກັນໃນການຍື່ນ ສະເໜີຂໍ້ກູ້ຢືມເງິນ ຈາກສະຖາບັນການ ທີ່ຖືກກົດໝາຍ ຫຼື ຕົກຢູ່ໃນສະຖານະທີ່ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບ ທີ່ຈະເປັນສະມາຊິກ ຂອງກຸ່ມຜະລິດຕະພັນ, ກຸ່ມການຕະ ຫຼາດ, ຫຼື ສະມາຄົມຜູ້ນຳໃຊ້ນ້ຳ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ນຳສະເໜີຜະລິດຕະພັນໃໝ່, ທັກສະ, ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເໝາະສົມກັບຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຂອງແມ່ຍິງ.</li> <li>ສົ່ງເສີມເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຊ່ວຍປະຢັດແຮງງານທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມສຳລັບຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ ຊາຍ ດ້ວຍການເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດຕໍ່ ການ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມເປື້ອນາຍຂອງແມ່ຍິງ ທີ່ມີຕໍ່ ວຽກເບິ່ງແຍງຮັກສາພາຍໃນຄົວເຮືອນ.</li> <li>ສົ່ງເສີມໃຫ້ແມ່ຍິງເຂົ້າ ຫລື ຜະລິດຜົນລະ ປຸກ ແລະ ສັດລ້ຽງທີ່ມີຜົນກຳໄລ.</li> <li>ສົ່ງເສີມໃຫ້ຜູ້ຍິງເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ແລະ ໄດ້ຮັບບົດບາດໃນການເປັນຕ້ອງໄສ້ ທີ່ມີຜົນກຳໄລຫລາຍຂຶ້ນ.</li> <li>ສົ່ງເສີມໃຫ້ແມ່ຍິງໃນການເຂົ້າເຖິງ ຊັບພະ ຍາກອນທຳມະຊາດ, ການກູ້ຢືມທຶນ, ການ ປະກັນໄພ ແລະ ກິນໄກດ້ານການເງິນຕ່າງໆ.</li> <li>ຈັດສັນການຄອບຄອງທີ່ດິນຄືນ ເພື່ອເພີ່ມ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ໃນການຖືສິດໃຫ້ເທົ່າທຽມ ກັນລະຫວ່າງຍິງຊາຍ.</li> <li>ນຳສະເໜີການເກັບກັກອາຫານ ທີ່ມີການປັບ ຕໍ່ສະພາບອາກາດ ແລະ ໄພພິບັດ.</li> <li>ຮັບຮູ້ ແລະ ປົກປ້ອງ (ລວມທັງການກຳນົດ) ການດຳເນີນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແບບບໍ່ເປັນ ທາງການ.</li> </ul>

- 
- ຜູ້ຍິງມີອັດຕາການຮູ້ໜັງສືຕໍ່າກວ່າ, ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເຂົາເປັນກຸ່ມທີ່ບໍ່ສາມາດ ຊ່ວຍເຫຼືອໂຕເອງໄດ້ດ້ານເສດຖະກິດ.
  - ຜູ້ຍິງ ໃດ້ຮັບຄ່າແຮງງານທີ່ຕໍ່າກວ່າ ແລະ ມີຄວາມໜັ້ນຄົງໃນວຽກງານໜ້ອຍ ກວ່າຜູ້ຊາຍ.
  - ສິ່ງເສີມໃຫ້ແມ່ຍິງ ເຂົ້າເຖິງ ລະບົບການ ບໍລິການ ທີ່ມີການຂະຫຍາຍ, ເຂົ້າເຖິງສິນ ເຊື່ອ ແລະ ແນວພັນພິດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີທີ່ເໝາະສົມ.
-

ຕາຕະລາງ 7 (ຕໍ່)

ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ	ຂໍ້ຈຳກັດ	ໂອກາດ (ແລະ ຂໍ້ສະເໜີ?)
ດ້ານສຸຂະພາບ	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນ ດ້ານສຸຂະພາບ ຂອງ ຍິງຊາຍ ແມ່ນເປັນບັນຫາ ໃຫຍ່ໃນເຂດ ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ: ຕົວຢ່າງ, ການເສຍ ຊີວິດຂອງແມ່ຍິງໃນການໃຊ້ແຮງງານ ຫຼື ໃນ ການເກີດລູກ ຍ້ອນຂາດລະບົບຄົມມະນາຄົມ ຂົນສົ່ງ, ນ້ຳສະອາດ, ຫຼື ພະລັງງານ.</li> <li>▪ ແມ່ຍິງແມ່ນີ້ອັດຕາຄວາມຜິດປົກກະຕິດ້ານສຸ ຂະພາບທີ່ສູງກວ່າ ຍ້ອນພາລະການເບິ່ງແຍງ ຄອບຄົວ (ການຂົນນ້ຳ ແລະ ນ້ຳມັນ, ມົນລະ ຜິດທາງອາກາດຈາກຄ້ວນໄຟໃນການແຕ່ງ ກິນ).</li> <li>▪ ອັດຕາຂາດໄພສະນາການຂອງຜູ້ຍິງແມ່ນສູງ ກ່ວມເນື່ອງຈາກພວກເຂົາມັກໃຫ້ ຄອບຄົວ ກິນອາຫານກ່ອນ ແລະ ເຂົ້າຈີ່ ຈະກິນສ່ວນ ທີ່ເຫຼືອ.</li> <li>▪ ຜູ້ຊາຍແມ່ນຕົກຢູ່ໃນສະຖານະທີ່ມີຄວາມ ສ່ຽງດ້ານສຸຂະພາບທີ່ແຕກຕ່າງກັນຖ້າທຽບ ໃສ່ແມ່ຍິງ; ໃວໜຸ່ມຊາຍ ມີອັດຕາການຜິດ ປົກກະຕິດ້ານສຸຂະພາບ ສູງກວ່າເນື່ອງຈາກ ຂາດສຸຂະອານາໄມທີ່ດີ, ຜູ້ຊາຍທີ່ອົບພະຍົບ ມາໄປຢູ່ບ່ອນອື່ນ ມີຄວາມສ່ຽງໃນການຕິດ ເຊື້ອເອດ. ອັດຕາການຕາຍຈາກອຸບັດຕິເຫດ ທາງ ຖະໜົນຂອງຜູ້ຊາຍສູງກວ່າຜູ້ຍິງ.</li> <li>▪ ບົດບາດທາງດ້ານຮີດຄອງປະເພນີສິ່ງຜົນກະ ທົບຕໍ່ ສຸຂະພາບແມ່ຍິງ ຫຼາຍກວ່າ ຜູ້ຊາຍ.</li> <li>▪ ສະພາບດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມສ້າງຄວາມຈຳ ກັດໃຫ້ແມ່ຍິງ ໃນການເຂົ້າ ເຖິງ ການ ບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ.</li> <li>▪ ລະດັບການສຶກສາທີ່ຕໍ່າ ແມ່ນຈຳກັດ ຄວາມ ສາມາດໃນການເຂົ້າຫາຂໍ້ມູນດ້ານ ສຸຂະພາບ.</li> <li>▪ ອຳນາດການຕັດສິດໃຈຂອງຜູ້ຍິງຕໍ່າ ກວ່າກຳ ລັງດ້ານຮ່າງກາຍຂອງ ເຂົາ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມ ສ່ຽງດ້ານຕໍ່ສຸຂະພາບທີ່ສູງກວ່າ.</li> <li>▪ ຄວາມຈຳກັດ ໂຄງລ່າງດ້ານສາທາລະນະ ສູກ ແລະ ການຂົນສົ່ງ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຍິງ ແລະ ຕົກ ນ້ອຍມີຄວາມສ່ຽງໃນການເຂົ້າຫາການ ປິ່ນປົວ.</li> <li>▪ ຍ້ອນສະຖານະພາບດ້ານເສດຖະກິດຕໍ່າ ແລະ ໄພສະນາການທີ່ບໍ່ດີ ຂອງຜູ້ຍິງ, ພວກເຂົາມີ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການ ຕິດເຊື້ອ ໃດ້ງ່າຍ ຈາກ ການປ່ຽນແປງສະພາບ ອາກາດ ແລະ ຈາກ ຄຸນນະພາບນ້ຳທີ່ເຊື້ອມໂຊມລົງ ເຫດການທີ່ ຮ້າຍແຮງເຊັ່ນ ຈາກນ້ຳຖ້ວມ ຫຼື ໄຟແລ້ງ, ຄື້ນ ຄວາມຮ້ອນ ແລະ ພາຍຸ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ເຮັດການປະເມີນທີ່ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນ ດ້ານ ບົດບາດຍິງຊາຍ ກ່ຽວກັບບັນຫາດ້ານສຸຂະພາບ ໃນເຂດໂຄງການ ແລະ / ຫຼື ໃນລະ ດັບຊາດ ແລະ ພາກພື້ນ, ພ້ອມທັງອະທິ ບາຍຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເພດ ທີ່ແຍກກັນ, ຄວາມ ຊ່ຽງດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ຜົນ ຂອງຄວາມແຕກຕ່າງ ແລະ ຄວາມສ່ຽງ ຂອງດິນ ຝ້າອາກາດ.</li> <li>▪ ສ້າງແຜນດ້ານສຸຂະພາບໃນການຫລຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງຈາກໄຟຟ້າບັດ (DRR) ແລະ ໃນ ການການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (CCA) ທີ່ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນດ້ານບົດບາດ ຍິງຊາຍ ເຊິ່ງອາດຈະປະກອບມີ ການຂະຫຍາຍ ການປິ່ນປົວດ້ານສຸຂະພາບ, ການເພີ່ມການເຂົ້າ ຫາຄຣິນິກດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ທ່ານໝໍເພື່ອ ເພື່ອ ໃຫ້ບໍລິການ ແກ່ ຜູ້ທຸກ.</li> <li>▪ ປັບປຸງ ຄວາມກຽມພ້ອມໃນການໃຫ້ການບໍລິ ການດ້ານສຸຂະພາບແກ່ມວນຊົນ ໃນກໍລະນີເກີດ ໄຟຟ້າບັດ, ເຊິ່ງລວມມີ ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ພະນັກ ງານການແພດ, ສ້າງບ່ອນເກັບມ້ຽນຢາລັກສາທີ່ ເປັນພື້ນຖານ ແລະ ນ້ຳຕົ້ມທີ່ເປັນຂວດ ພ້ອມທັງ ສ້າງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານສາທາລະນະສູກ ໃຫ້ມວນຊົນ.</li> <li>▪ ສ້າງລະບົບການຕິດຕາມ ແລະ ຖານຂໍ້ມູນ ເພື່ອ ຕິດຕາມດ້ານສຸຂະພາບ ພ້ອມທັງ ແຈ້ງເຕືອນລ່ວງ ໜ້າ ກ່ຽວກັບໄຟຟ້າບັດ ເຊິ່ງສາມາດຊ່ວຍໃນການ ປັບຕົວ ຕໍ່ຜົນ ສະທ້ອນຂອງມັນ.</li> </ul>

ຕາຕະລາງ 7 (ຕໍ່)

ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ	ຂໍ້ຈຳກັດ	ໂອກາດ (ແລະ ຂໍ້ສະເໜີ?)
ສຸຂະພາບ (ຕໍ່.)	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ໄພພິບັດໂດຍສະເຫລ່ຍແລ້ວແມ່ນໄດ້ຂ້າຊີວິດແມ່ຍິງ ຫລາຍກວ່າຜູ້ຊາຍ, ຫຼື ຂ້າແມ່ຍິງທີ່ຍັງມີອາຍຸນ້ອຍ ກວ່າຜູ້ຊາຍ.</li> </ul>	
ໂລກເອດ, ການຕິດເຊື້ອພະຍາດທາງ ເພດສຳພັນ, ແລະ ໂລກຕິດຕໍ່ອື່ນໆ.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ໂຄງການການກໍ່ສ້າງລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂະໜາດໃຫຍ່ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຈະນຳແຮງງານ ຊາຍ ຈາກຖິ່ນຕ່າງໆເຂົ້າມາໃນເຂດໂຄງ ການຢ່າງຫລວງຫລາຍ ແລະ ພວກເຂົາກໍ່ມີລາຍຮັບຈາກວຽກທີ່ພວກເຂົາເຮັດ ໃນໂຄງການ ເຊິ່ງເງິນທີ່ພວກເຂົາມີນັ້ນ ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາມີຄວາມສາມາດ ເຂົ້າ ເຖິງການໃຊ້ບໍລິການປະເວນີ, ເຊິ່ງມັນ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງໃນການແພ່ເຊື້ອ ທາງເພດສຳພັນ ເຊັ່ນ ໂລກເຮັດໄອວີໄປສຸຊາວໜຸ່ມທີ່ເປັນຜູ້ຍິງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຫລື ໃນບໍລິເວນໄກ້ຄຽງ ຜູ້ທີ່ຢາກຊອງໂອກາດໃນການ ຫລາຍໄດ້ຈາກ ການການຄ້າປະເວນີ.</li> <li>▪ ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍຍິງ ຂອງກຸ່ມທີ່ ມີຄວາມອ່ອນແອ (ຄົນທຸກຍາກ, ຄົນ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ) ອາໄສຢູ່ໃນເຂດຫ່າງໄກ ຊອກຫຼີກທີ່ຢູ່ໄກເຂດພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ ແມ່ນມີຄວາມຊຽງສູງທີ່ສຸດ ໃນການຕິດເຊື້ອເຮັດໄອວີ.</li> <li>▪ ແມ່ຍິງ ແມ່ນມີຄວາມຊຽງສູງໃນການຕິດເຊື້ອ ຈາກສາມີຂອງພວກເຂົາທີ່ ເຮັດວຽກເປັນພະນັກງານຂັບລົດ ຫຼື ແຮງງານກໍ່ສ້າງຢູ່ບ່ອນອື່ນ ແລະ ກັບມາ ຢາມບ້ານໂດຍການຕິດເຊື້ອຈາກບ່ອນ ອື່ນມາ, ແລະ ໃນກໍລະນີນີ້ ແມ່ຍິງ ອາດຕ້ອງໄດ້ຮັບພາລະໜັກ ຍິ່ງກວ່າເກົ່າອີກໃນ ເບິ່ງແຍງສາມີ ຜູ້ທີ່ເຈັບປ່ວຍຍ້ອນການຕິດເຊື້ອໂລກຂອງພວກເຂົາ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ເຮັດການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຮູ້ທີ່ ເໝາະສົມ ແກ່ບໍລິສັດຜູ້ຮັບເໝົາ.</li> <li>▪ ບັນຈຸ ຂັ້ນຕອນປ້ອງກັນ ໂລກ HIV/AIDS ແລະ ໂລກ STI ເຂົ້າໃນແຜນງານດ້ານ ຄວາມປອດໄພ ແລະ ດ້ານສຸຂະພາບ ໃນ ການເຮັດວຽກ.</li> <li>▪ ແຈກຢາຍຖົງຢາງອານາໄມໃຫ້ຫລ້າ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າມີຈຳນວນພຽງພໍໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ.</li> <li>▪ ເຮັດການໂຄສະນາ ການນຳໃຊ້ຖົງຢາງອານາ ໄມ ໃຫ້ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ.</li> <li>▪ ເຮັດການໂຄສະນາເພື່ອສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ໃຫ້ແກ່ມວນຊົນ, ໂດຍເນັ້ນໃສ່ ກຸ່ມແຮງງານກໍ່ສ້າງ, ສະຖານບັນເທີງ, ສະຖານທີ່ຢາງ ເປັນບ່ອນລົດຜ່ານ ແລະ ເປັນບ່ອນແວໝ້າ ແລະ ຊຸມຊົນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ (ຕົວຢ່າງ, ແມ່ຄົວ ໃນເຂດກໍ່ສ້າງ, ຜູ້ຍິງຊົນເຜົ່າ).</li> <li>▪ ໃຫ້ການປຶກສາ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິການໆ ປົ້ນປົວແກ່ພະນັກງານຂັບລົດຂົນສົ່ງ, ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການທາງເພດ, ເມຍ ແລະ ຄູ່ສົມຮິດ ຂອງພະນັກງານຂັບລົດຂົນສົ່ງ.</li> <li>▪ ເຮັດການປະສານງານກັບອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຫລື ໜ່ວຍງານທີ່ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບໂລກ ເຮດໄອວີ (ບ່ອນໃດທີ່ມີ) ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການປະຕິບັດງານດ້ານນີ້ມີປະສິດຕິພາບສູງຂຶ້ນ.</li> <li>▪ ສ້າງໃຫ້ເປັນຄູ່ຮ່ວມງານກັບຜູ້ສະໜອງ ດ້ານສຸຂະພາບພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອເຮັດການສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ໃຫ້ຊຸມຊົນ.</li> <li>▪ ສ້າງຄວາມສາມາດ ໃຫ້ກັບ ອົງກອນ ທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຂະແໜງການຂົນສົ່ງ ໃນການເຊື່ອມໂຍງວຽກງານການປ້ອງກັນ ໂລກເຮັດໄອວີ ໃນໂຄງການຂົນສົ່ງ, ລວມເຖິງ ການສ້າງຄູ່ມືໃນການປ້ອງກັນໂລກ ເຮັດໄອວີ.</li> </ul>

ຕາຕະລາງ 7 (ຕໍ່)

ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ	ຂໍ້ຈຳກັດ	ໂອກາດ (ແລະ ຂໍ້ສະເໜີ?)
ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຕໍ່ຜູ້ຍິງ	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ຜູ້ຍິງ (GBV) ສາມາດເປັນບັນຫາໃຫຍ່ ຫລັງຈາກເກີດໄພພິບັດ; ມີຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນວ່າ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງກັບຜູ້ຍິງ ຈາກຜູ້ຊາຍທີ່ເປັນຄົນໄກ້ຊິດຂອງພວກເຂົາ ຫຼື ຜູ້ຊາຍຄົນອື່ນ ແມ່ນມີແນວໂນ້ມເພີ່ມຂຶ້ນ.</li> <li>▪ ໃນຄ້າຍທີ່ເປັນທີ່ພັກສຳລັບຜູ້ອົບພະຍົບ ແລະ ຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍ, ຜູ້ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍຍິງ ມີຄາມສ່ຽງຕໍ່ການຖືກ ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງເປັນພິເສດ.</li> <li>▪ ການອອກແບບບ່ອນພັກເຊົາສຸກເສີນ ອາດຈະມີຜົນເປັນໄປໄດ້ທັງສອງທາງ ຄື ອາດຈະເຮັດໃຫ້ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ກັບແມ່ຍິງເພີ່ມຂຶ້ນ ຫລື ອາດຈະປ້ອງກັນການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງກັບແມ່ຍິງ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງກັບຜູ້ຍິງ ແລະ ສ້າງລະບົບເກັບມ້ຽນ ແລະ ຮັກສາຂໍ້ມູນນີ້ຂຶ້ນມາ.</li> <li>▪ ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ທີ່ຕິກເປັນຫຍໍ້ຂອງການໃຊ້ ຄວາມຮຸນແຮງໂດຍການໃຫ້ສະຖານທີ່ຫລີ້ໄພ, ສ້າງລະບົບໃນການຕິດຕາມ ການປິ່ນປົວທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ດ້ານຈິດໃຈ ທີ່ເປັນຄວາມລັບ.</li> <li>▪ ໃຫ້ຜູ້ຊາຍມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເຮັດວຽກ ເພື່ອລົບລ້າງການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ກັບຜູ້ຍິງໂດຍການໃຫ້ຕົວຢ່າງທີ່ດີ ໃນ ການປະພຶດ ຫລື ການກະທຳ ທີ່ບໍ່ໃຊ້ ຄວາມຮຸນແຮງ, ປະນາມຜູ້ຊາຍທີ່ໃຊ້ຄວາມ ຮຸນແຮງ, ແລະ ຜັກດັນການຫຼຸດຜ່ອນການ ບໍລິ ໂພກເຫຼົ້າເບຍ.</li> <li>▪ ສ້າງຈິດສຳນຶກ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້ໃຫ້ທັງ ຍິງ ແລະ ຊາຍ ກ່ຽວກັບສິດທິຂອງຜູ້ຍິງ ວ່າ ດ້ວຍການດຳລົງຊີວິດໂດຍບໍ່ມີການໃຊ້ ຄວາມຮຸນແຮງ ທັງຢູ່ບ້ານ ແລະ ຢູ່ສະຖານ ທີ່ສາທາລະນະອື່ນໆ.</li> <li>▪ ຮັບປະກັນຄວາມສະເໝີພາບຍິງຊາຍ ໃນການເຂົ້າຢູ່ສະຖານທີ່ພັກອາໄສສຸກເສີນ ແລະ ໃນສະຖານທີ່ນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ສະໜອງ ຄວາມເປັນສ່ວນໂຕ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ໃຫ້ແມ່ຍິງຢ່າງພຽງພໍ.</li> <li>▪ ສົ່ງໃຫ້ມີການສົ່ງຜູ້ທີ່ໃຊ້ຄວາມຮຸນ ແຮງກັບຜູ້ຍິງຂຶ້ນສານຕຸລາການເພື່ອ ໃຫ້ດຳເນີນຄະດີ ແລະ ລົງໂທດ.</li> <li>▪ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການປະສານງານ ລະຫວ່າງຊຸມຊົນ, ອົງກອນດ້ານ ສາທາ ລະນະສຸກ ແລະ ສັງຄົມອື່ນໆ, ຕຳຫຼວດ, ກຳລັງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ໜ່ວຍງານ ຮັກສາຄວາມຍຸຕິທຳ, ລວມເຖິງ ລະບຽບກົດ ໝາຍຕາມຮີດຄອງປະເພນີ.</li> </ul>
ຂະບວນວາງແຜນ ແລະ ເຮັດການຕັດສິນໃຈ	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ຜູ້ຍິງມັກຈະຖືກເບິ່ງຂ້າມ ຫລື ຖືກ ປະຕິເສດໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນ ການເຮັດການຕັດສິນໃຈຕະຫລອດໄລຍະວົງຈອນການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ ໃນ ບັນດານະໂຍບາຍຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ປັບປຸງນຽວເງື່ອນໄຂໃນການເຂົ້າຮ່ວມ /ການເປັນສະມາຊິກ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນອຸປະສັກ ທີ່ ຂັດຂວາງການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຂະຫຍັນຂັ້ນແຂງຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ການເປັນຜູ້ນຳໃນການຕັດສິນໃຈຂອງແມ່ຍິງ ໃນທຸກລະດັບ.</li> <li>▪ ໃຫ້ການເຝິກອົບຮົມເພື່ອສ້າງຄວາມອາດສາ ມາດໃຫ້ແມ່ຍິງ ໃຫ້ມີວິຊາສະເພາະ ແລະ ເປັນມືອາຊີບໃນຕຳແໜ່ງຕຳແໜ່ງທີ່ສູງ ແລະ ຕຳແໜ່ງຜູ້ບໍລິຫານຂອງບັນດາຂະ ແໜ່ງການ.</li> <li>▪ ປັບລຳດັບຄວາມສຳຄັນຂອງແຜນນະໂຍ ບາຍ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ</li> <li>▪ ນຳເອົາ ແມ່ຍິງເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການ ເຮັດການຕັດສິນໃຈ ໃນການຝຶນຝູ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ.</li> </ul>

### ແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ

ແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ (GAP) ສະເພາະຂອງໂຄງການ ເປັນເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ ໃຫ້ໝັ້ນໃຈ ການເຊື່ອມໂຍງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍໄດ້ຖືກປະກອບເຂົ້າ ໃນການອອກແບບ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດງານໂຄງການ ຢ່າງເປັນຮູບປະທຳ ແລະ ຢ່າງຈະແຈ້ງ. ແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍຂອງໂຄງການ ຈະບໍ່ຖືກແຍກອອກເປັນອົງປະກອບໜຶ່ງຂອງໂຄງການ ແຕ່ຈະເປັນຜົນສະທ້ອນເຖິງໜ້າຜິວຂອງໂຄງການ ແລະ ກໍ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນການອອກແບບໂຄງການ.

ຈຸດປະສົງລວມຂອງແຜນດຳເນີນງານດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເພື່ອການສ້າງກົນໄກຕ່າງໆ ທີ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ທັງຜູ້ຍິງ ແລະ ຊາຍ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປົກສາຫາລື ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການວາງແຜນ ແລະ ອອກແບບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. ກົນໄກນີ້ຈະຖືກນຳໃຊ້ໃນລະດັບ ຜູ້ບໍລິຫານໂຄງການ ແລະ ໃນລະດັບຊຸມຊົນ. ແຜນນີ້ຈະໄດ້ລະບຸເຖິງໂອກາດທີ່ເທົ່າທຽມກັນໃນການເຂົ້າເຖິງແຜນພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດ, ການປັບປຸງຄວາມເທົ່າທຽມກັນລະຫວ່າງຍິງຊາຍ ແລະ ການໃຫ້ສິດອຳນາດແກ່ແມ່ຍິງໃນບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຕົວເມືອງ, ການເພີ່ມຕົວແທນທີ່ເປັນເພດເຂົ້າໃນໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ໃນກຸ່ມປົກສາຫາລື ແລະ ການຈັດຫວຽກເຮັດງານທຳ ໃຫ້ກັບເພດຍິງ ໂດຍຜ່ານວຽກງານຕ່າງໆຂອງໂຄງການ. ແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍຄວນມີເປົ້າໝາຍ ແລະ ກຳນົດຂອບເຂດໜ້າວຽກຊັດເຈນ, ພ້ອມທັງການອອກແບບ ລັກສະນະທາງ ດ້ານເພດ ແລະ ບັນດາຕົວຊີ້ວັດທາງດ້ານປະລິມານ ເພື່ອໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າ ເພດຍິງຈະໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ໄດ້ຮັບສິດຜົນປະໂຫຍດ. ເມື່ອໂຄງການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ ແລະ ຖືກຮັບຮອງແລ້ວ, ປະເດັນສຳຄັນຂອງແຜນ ດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ຈະຖືກປະກອບເຂົ້າໃນຄູ່ມືການດຳເນີນງານ (Operation Manual) ແລະ ແຜນ ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆ ຂອງໂຄງການ ເພື່ອໄດ້ຮັບການເຫັນດີ ແລະ ຍອມຮັບ ຈາກໜ່ວຍງານທີ່ຕ່າງໆ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໂຄງການອື່ນໆ (NERUDP 2012).

ແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ລວມມີລາຍລະອຽດຕ່າງໆ ດັ່ງນີ້:

- ການກະກຽມ ເພື່ອດຳເນີນການແກ້ໄຂບັນຫາທາງດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ພາຍໃນໂຄງການ;
- ການນຳນິດ, ເປົ້າໝາຍ, ການອອກແບບລັກສະນະ ລວມຢູ່ໃນໂຄງການ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ການອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ຍິງ ແລະ/ຫຼື ໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດທີ່ເປັນຮູບປະທຳຕໍ່ກັບເພດຍິງ;
- ບັນດາກົນໄກຕ່າງໆ ທີ່ຈະຊ່ວຍຮັບປະກັນໃຫ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານທີ່ອອກແບບກ່ຽວກັບດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ; ແລະ
- ການຕິດຕາມກວດກາທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆໃນການປະເມີນ.

ບັນດາເນື້ອໃນຕ່າງໆ ທີ່ສຳຄັນດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ລະບຸໃນແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ຄວນຈະປະກອບເຂົ້າ ໃນຄູ່ມືການດຳເນີນງານ ແລະ ໃນກອບໜ້າວຽກງານຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ (M&E), ເພື່ອອະທິບາຍເຖິງ ຜົນໄດ້ຮັບທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຄາດວ່າໄດ້ຮັບຈາກໂຄງການ. ເປົ້າໝາຍຂອງການປະຕິບັດງານທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ ຄວນຈະນຳເຂົ້າໃນແຕ່ລະໄລຍະທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງວົງຈອນໂຄງການຕາມຄວາມເໝາະສົມ. ຂໍ້ມູນພື້ນຖານທາງດ້ານເພດທີ່ແຍກກັນ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງການປ່ຽນແປງ ຕາມໄລຍະເວລາຂອງໂຄງການ ແລະ ຈະເປັນສິ່ງອ້າງອີງ ໃນການປະເມີນຜົນໄດ້ຮັບກ່ຽວກັບຄວາມເທົ່າທຽມດ້ານເພດ. ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນຂອງການເຊື່ອມໂຍງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍອາດຈະຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງເອົາເຂົ້າໃນແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ.

### ຕົວຊີ້ວັດການໂຕ້ຕອບດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ

ວັດຖຸປະສົງຂອງໂຄງການ, ຕົວຊີ້ວັດໜ້າຜິວ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງໂຄງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຊື່ອມໂຍງດ້ານບົດບາດຍິງທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນນັ້ນ ແມ່ນຄວນຈະເຮັດຕາມຫຼັກການ ໂດຍນຳໃຊ້ຫຼັກການ 'SMART' (ສະເພາະເຈາະຈົງ, ສາມາດ ວັດແທກໄດ້, ສາມາດບັນລຸໄດ້, ມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ໃນເວລາທີ່ກຳນົດ). ບາງຕົວຢ່າງຂອງຕົວຊີ້ວັດ SMART ທີ່ໃຊ້ວັດແທກຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການມີສ່ວນຮ່ວມດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ສາມາດນຳມາປັບໃຊ້ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງໂຄງການຢ່ອຍປະກອບມີ (ປັບປຸງຈາກ ແລະ ອົງການກາແດງ ແລະ ກາແດງວົງເດືອນສາກົນ, 2010):

- ຈຳນວນ ແລະ ເປີເຊັນ ລະຫວ່າງເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍຕາມກຸ່ມທາງສັງຄົມ ທີ່ໄດ້ ເຮັດການປົກສາຫາລື ກ່ຽວກັບ ແຜນຂອງໂຄງການ ແລະ ຄວາມຕື່ຂອງການເຮັດການປົກສາຫາລື;
- ຫຼັກຖານຂອງການເອົາເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມ, ການປົກປ້ອງ ແລະ/ຫຼື ການປັບປຸງການຕິສິດຄອບຄອງຂອງເພດຍິງ ທີ່ ລະບຸໃນຮ່າງ ຫລື ສະບັບປຸງໃໝ່ ຂອງບັນດາກົດໝາຍ ຫຼື ນິຕິກຳຕ່າງໆ;
- ເປີເຊັນຂອງຈຳນວນງົບປະມານທັງໝົດ ທີ່ໃຊ້ໃນກິດຈະກຳທີ່ເນັ້ນໃສ່ດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍໃນ ການໃຫ້ສິດອຳນາດແກ່ແມ່ຍິງ;
- ຈຳນວນພະນັກງານລັດ ແລະ ພະນັກງານທີ່ເປັນຄູ່ຮ່ວມງານອື່ນໆ ທີ່ເຄີຍເຮັດການວິເຄາະດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມການອ່ອນໄຫວທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ;
- ການເພີ່ມຈຳນວນ ຫຼື ເພີ່ມເປີເຊັນ ຂອງວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປະຕິບັດງານດ້ານໄພພິບັດ ທີ່ໄດ້ລະບຸ ກ່ຽວ ກັບ ຄວາມຕ້ອງການທີ່ເປັນບຸລິມະສິດຕ່າງໆ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ໄດ້ອອກແບບ ແລະ ໃຫ້ແນວຄວາມຄິດໃນການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຕ່າງໆນັ້ນ, ພ້ອມທັງປະເມີນຜົນ ຕາມໄລຍະເວລາໃດ ໜຶ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້;
- ການເພີ່ມຈຳນວນ ຫຼື ເປີເຊັນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດຜົນປະໂຫຍດທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ໃນວຽກງານການປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດ ຜ່ອນຜົນກະທົບ ຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດອື່ນໆ ;
- ຄວາມເພິ່ງພໍໃນໃນລະດັບສູງ ຂອງການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດຜົນປະໂຫຍດ ທັງເພດຍິງ ແລະ ຊາຍ;
- ການເພີ່ມຈຳນວນ ຫຼື ເປີເຊັນ ຂອງເພດຍິງ ທີ່ຢູ່ໃນຕຳແໜ່ງທີ່ເປັນຜູ້ເຮັດ ການຕັດສິນໃຈ ໂດຍສະເພາະໃນບ່ອນທີ່ມີ ຄວາມບໍ່ສົມດຸນກັນທາງເພດໃນໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງແລ້ວ; ແລະ
- ການບັນລຸໝາກຜົນໃນການປະຕິບັດຕໍ່ແມ່ຍິງແບບສະເໝີພາບ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ໃນແງ່ການວ່າຈ້າງ, ເງື່ອນໄຂການ ໃຫ້ບໍລິການ ເປັນຕົ້ນ.

**ຄວາມຄືບໜ້າ**

ທຸກໆຂັ້ນຕອນຂອງວົງຈອນການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດການບັນທຶກດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຈຳນວນ ຫຼື ເປີເຊັນ ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດ ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຂະບວນ ການເຮັດການຕັດສິນໃຈ;
- ຈຳນວນ ຫຼື ເປີເຊັນ ຂອງບົດລາຍງານການຕິດຕາມກວດກາຕ່າງໆ ທີ່ລວມເອົາ ຂໍ້ມູນດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍທີ່ແຍກ ກັນ, ການວິເຄາະເຖິງຄວາມໝາຍຂອງຂໍ້ມູນນັ້ນ ແລະ ລະບຸວິທີດຳເນີນງານໃນການຕິດຕາມ;
- ຈຳນວນການຮ້ອງຮຽນ ທີ່ມາຈາກແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ທີ່ໄດ້ລາຍງານ ແລະ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ໂດຍຜ່ານ ກົນໄກ ການຮັບເອົາຄຳຕຳນິຕິຊົມ ແລະ ກົນໄກການຮ້ອງຮຽນ;
- ການເພີ່ມຂຶ້ນໃນການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ໃນການຄວບຄຸມບັນດາແຜນງານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ໂດຍກຸ່ມແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ ຊາຍ ທີ່ຖືກມອງຂ້າມໃນສັງຄົມເປັນໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງ; ແລະ
- ເພີ່ມລະດັບການປຸກຈິດສຳນຶກ, ຫັກສະ ແລະ ຄວາມໝັ້ນໃຈ ໃນກຸ່ມແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍຄົນທີ່ຖືກມອງຂ້າມ ໃນສັງ ຄົມເປັນໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດອອກສຽງ ແລະ ໃຊ້ສິດຂອງພວກເຂົາ.

ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ (DRR) ແລະ ການກຽມພ້ອມຮັບມື ຄວນຈະມີການຕິດຕາມ ແລະ ລາຍງານດັ່ງນີ້:

- ການເພີ່ມຈຳນວນ ຫຼື ເປີເຊັນຂອງການປະເມີນ HVCAs ແລະ ການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການຂອງການແບບມີສ່ວນ ຮ່ວມທີ່ປະກອບມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ການວິເຄາະບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ໃນໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງທີ່ກຳນົດ ໄວ້;

- ການເພີ່ມຈຳນວນ ຫຼື ເປີເຊັນຂອງເພດຍິງ (ຫຼື ເພດຊາຍ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ) ໃນຄະນະກຳມະການ ໃນການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ ໃນໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້;
- ການເພີ່ມຈຳນວນ ຫຼື ເປີເຊັນ ຂອງເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ວາງແຜນ ໃນການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ ໃນໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້;
- ບັນດາຄວາມຕ້ອງການ ຫຼື ບຸລິມາສິດຫຼັກ ຂອງແມ່ຍິງ ທີ່ໄດ້ປະກອບເຂົ້າໃນແຜນຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ແລະ ແຜນການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ;
- ຈຳນວນ ຫຼື ເປີເຊັນ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ທີ່ໄດ້ຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບລະບົບການແຈ້ງເຕືອນລ່ວງໜ້າ ແລະ ຂໍ້ມູນຄວາມກ່ຽວກັບການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ ໃນໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້; ແລະ
- ຫຼຸດຜ່ອນຈຳນວນ ຫຼື ເປີເຊັນ ຂອງການເສຍຊີວິດ, ບາດເຈັບ ແລະ ສູນເສຍຊັບສິນ ລະຫວ່າງ ເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍ ຈາກຜົນກະທົບຂອງໄພພິບັດ ໃນໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້.

ການຮັບມືກັບໄພພິບັດ (ບັນດາຕົວຊີ້ວັດເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດນຳໃຊ້ໃນການກະກຽມຄວາມພ້ອມ ຮັບມືກັບໄພພິບັດ):

- ຈຳນວນ ຫຼື ເປີເຊັນ ຂອງເພດຊາຍ ແລະ ເພດຍິງ ທີ່ມີຄວາມຮູ້ສຶກວ່າສູນກູ້ໄພ ແມ່ນມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ສາ ມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍ;
- ຈຳນວນຂອງບັນດາມາດຕະການຕ່າງໆ ທີ່ຖືກກຳນົດໄວ້ ແລະ ມີຢູ່ເພື່ອ ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການລົງທະບຽນ ຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບສິດຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ໃນການແຈກຢາຍເຄື່ອງບັນເທົາທຸກ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຈຳແນກວ່າ ເພດຍິງທີ່ເປັນ ຫົວ ໜ້າ ຄອບຄົວ, ສະມາຊິກຄວບຄົວທີ່ເປັນເພດຍິງ ຫຼື ກຸ່ມອື່ນໆ ເຊັ່ນ ຜູ້ທີ່ຄວາມຈຳກັດໃນການເຄື່ອນໄຫວ ເປັນຕົ້ນ; ແລະ
- ການລວມເອົາບັນດາຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນຂອງເພດຍິງ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນໃນການປ້ອງກັນ ເຂົ້າໃນການອອກແບບແຜນສຸກເສີນ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍໄປຍັງສະຖານທີ່ລຶບໄພ ແລະ ບໍລິເວນຈັດສັນຍົກຍ້າຍ.

ການຝຶນຝູ ຈາກໄພພິບັດ ຈະຕ້ອງມີ:

- ຈຳນວນ ຫຼື ເປີເຊັນ ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດທີ່ເປັນເພດຊາຍ ແລະ ເພດຍິງ ທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນການດຳລົງຊີວິດ ເຊັ່ນ ການໄດ້ຮັບເງິນຈາກການມີສ່ວນຮ່ວມໃນໜ້າວຽກ, ໄດ້ຮັບແກ່ນແນວຜັນຜິດ, ເຄື່ອງມື ແລະ ຫິນຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ ເປັນຕົ້ນ;
- ຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງແມ່ຍິງແມ່ນໄດ້ປະກອບເຂົ້າໃນການອອກແບບເຮືອນຊານ ແລະ ສະຖານທີ່ຈັດສັນຍົກຍ້າຍຕ່າງໆ; ແລະ
- ປະລິມານຂອງການເຮັດວຽກ ແລະ ຕາຕະລາງການເຮັດວຽກ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຊາຍ ໂດຍພິຈາລະນາເວລາເຮັດໃນການເຮັດແຕ່ລະໜ້າວຽກຂອງພວກເຂົາ.

### ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດທາງດ້ານບົດບາຍຍິງຊາຍ

ເພື່ອເພີ່ມສັກກະຍະພາບ ໃນການເຊື່ອມໂຍງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍເຂົ້າໃນວຽກງານຂອງໂຄງການ ປ້ອງກັນໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ, ມັນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ໃຫ້ບັນດາອົງກອນທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບການເຮັດການວິເຄາະດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ, ພ້ອມທັງນຳໃຊ້ຜົນຂອງການວິເຄາະນັ້ນໃນການອອກແບບການຕອບສະໜອງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ. ນອກນັ້ນການສົ່ງເສີມການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນເພື່ອໃຫ້ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ໃນໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ. ອົງກອນທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຈະຕ້ອງໄດ້ວ່າຈ້າງທີ່ ຊ່ຽວຊານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານວິຊາການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ, ພ້ອມທັງການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການລາຍງານ (ADB 2013).

ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບລັກຊະນະການອອກແບບ ເພື່ອສ້າງຄວາມອາດສາມາດທາງດ້ານບົດບາຍຍິງຊາຍແມ່ນມີດັ່ງນີ້:

- ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ຽວທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ປະຈຳຢູ່ໃນໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຫຼື ໃນ ທີ່ມງານຂອງທີ່ປຶກສາ ພ້ອມທັງກຳນົດກອບໜ້າວຽກທີ່ຊັດເຈນໃຫ້ຊ່ຽວຊານດັ່ງກ່າວ;
- ສ້າງລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ທີ່ແຍກເຜດ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ;
- ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ເປັນເຈົ້າການ ໃນການຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກັບບັນຫາ ແລະ ການວິເຄາະດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ໂດຍໜ່ວຍງານບໍລິຫານໂຄງການ ຫຼື ບັນດາທີ່ປຶກສາ, ເຊິ່ງລວມທັງ ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການລາຍງານ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນວຽກງານ ທີ່ມີແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍລວມຢູ່;
- ປຸກຈິດສຳນຶກດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ຈັດຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ໃຫ້ກັບພະນັກງານໂຄງການທຸກຄົນ;
- ວາງຊຸ້ກຳນົດວ່າຂໍ້ມູນພື້ນຖານຂອງໂຄງການ ແລະ ຂໍ້ມູນການລາຍງານຕ້ອງເປັນຂໍ້ມູນທີ່ແຍກເຜດ;
- ຖ້າອົງກອນທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຕ້ອງການວ່າຈ້າງພະນັກງານໃໝ່ເຂົ້າເຮັດວຽກໃນໂຄງການ ແມ່ນໃຫ້ເໝັນໃສ່ເພດຄັດເລືອກເອົາເພດຍິງ;
- ຕັ້ງເປົ້າໝາຍໃຫ້ມີຕົວແທນຂອງແມ່ຍິງຫລາຍຂຶ້ນໃນການເຂົ້າຮ່ວມເຮັດວຽກ ໃນຂັ້ນວິຊາການ ແລະ ຂັ້ນເຮັດການຕັດສິນບັນຫາ ຂອງອົງກອນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;
- ສ້າງເອກກະສານ ແລະ ຂໍ້ມູນ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນວຽກງານປຸກຈິດສຳນຶກດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ໃນການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ;
- ເຮັດການຕິດຕາມການມີສ່ວນຮ່ວມ ແບບແຍກເຜດ ໃນ ຂອງບັນດາກິດຈະກຳພັດທະນາຕ່າງໆ ຂອງໂຄງການ; ແລະ
- ວາງກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ເປັນເພດຍິງ ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນວຽກງານການຝຶກອົບຮົມ ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມເໝາະສົມ.

#### 4.5 ການປະເມີນຫາທາງເລືອກ

ລັດຖະບານລາວ ໂດຍຜ່ານ ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ໄດ້ສະເໜີ ໂຄງການຍ່ອຍຫຼາຍໂຄງການ ເຊັ່ນ ວຽກງານ ສ້າງຕາຝັ່ງກັນເຈື່ອນ, ຄັນຕູ, ສ້າງຝາຍ, ຄອງລະບາຍນ້ຳ, ປະຕູນ້ຳ ແລະ ສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ ທີ່ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ. ເຖິງວ່າການອອກແບບຂັ້ນສຸດທ້າຍ ແລະ ແຜນງົບປະມານທີ່ຍັງບໍ່ທັນສຳເລັດສົມບູນ, ເປັນໄປໄດ້ທີ່ແຜນງົບປະມານ ອາດຈະບໍ່ພຽງພໍ ສຳລັບກໍ່ສ້າງຕາມໜ້າວຽກທີ່ວາງໄວ້, ເຊິ່ງໃນກໍລະນີນີ້ ຕ້ອງໄດ້ລະມັດລະວັງ ໃນການພິຈາລະນາທາງເລືອກ ແລະ ສ້າງໃຫ້ເປັນບຸລິມາສິດຫຼັກ.

ທາງເລືອກທົດແທນ ແລະ ມາດຕະການ ປັດຈຸບັນຂອງ ໂຄງການ ທີ່ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT) ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ໄດ້ພິຈາລະນາເລືອກເອົາ ເມືອງເອກຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ບໍລິເວນໃຫ້ຄຽງອື່ນໆດັ່ງນີ້:

1. ທາງເລືອກສູນ ແມ່ນບໍ່ມີທາງເລືອກ;
2. ຕັດການກໍ່ສ້າງສວນສາທາລະນະສອງແຫ່ງອອກ ຈາກລາຍການ ໂຄງການຍ່ອຍ;
3. ເພີ່ມຄອງລະບາຍນ້ຳ ໃນຕົວເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ເພື່ອເປັນທາງເລືອກໃຫ້ກັບເມືອງໄຊ ໃນການປ້ອງກັນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຝົນຕົກໜັກ;
4. ລວມຊຸມຊົນຕາມແນວທາງ DRM ເພື່ອຈັດລຳດັບຄວາມສຳຄັນໃໝ່ ໂດຍຜ່ານການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການວາງແຜນຮ່ວມກັບຊຸມຊົນ; ແລະ
5. ສ້າງນະໂຍບາຍສີຂຽວເພື່ອກັກເກັບນ້ຳ ໂດຍໃຫ້ຜິດ, ດິນ ແລະ ຊ່ອງຫວ່າງໃນໜ້າດິນ ແລະ ພື້ນທີ່ຊຸມນ້ຳ ເປັນໂຕກັກເກັບ.

ໃນທີ່ສຸດ, ນັກເສດຖະສາດຂອງໂຄງການ ດຳເນີນການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຈະພິຈາລະນາທາງເລືອກທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ທາງດ້ານວິເຄາະຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ, ລວມທັງການວິເຄາະບັນດາຈຸດສ່ຽງ ເພື່ອກຳນົດຜົນກຳໄລຂອງການລົງທຶນ ໃຫ້ກັບລັດຖະບານລາວ ແລະ ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ.

## 5.0 ກອບການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ

ໂຄງການ “ຈະສະໜອງທຶນໃນການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ສຳຄັນໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດດ້ານທຳມະຊາດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ພ້ອມກັນນັ້ນຍັງຈະຊ່ວຍສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານຄວາມອາດສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດໃນໄລຍະຍາວ ໃນ ສປປ ລາວ...” (ຂອບເຂດໜ້າວຽກຂອງການສ້າງ ESMF ຂອງໂຄງການ SEA DRM Project). ໃນການປຶກສາຫາລືກັບ ຄູ່ຮ່ວມງານຈາກ ທະນາຄານໂລກ ແລະ ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ຂອງກະຊວງ ຍທຂ, ໄດ້ໃຫ້ການຍິ່ງຍືນວ່າ ລິເລີ່ມໂຄງການຢ່ອຍ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ເປັນໂຄງການທີ່ຖືກຄັດເລືອກ ແລະ ນຳສະເໜີຕໍ່ທະນາຄານໂລກເພື່ອພິຈາລະນາໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ. ແນວຄວາມຄິດລິເລີ່ມນີ້ ແລະ ວຽກງານຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການຢ່ອຍທີ່ນຳສະເໜີຂຶ້ນນີ້ ແມ່ນຈະມີການສືບຕໍ່ເຮັດການທົບທວນ ແລະ ພິຈາລະນາ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນທາງດ້ານຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ພ້ອມດ້ວຍມາດຕະການແກ້ໄຂ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນ. ດັ່ງນັ້ນ, ການສ້າງ ESMF ຈຶ່ງໄດ້ນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືບ້ອງກັນ (OP/BP 4.01) ແລະ ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານ (OP 4.10 and 4.12) ໃນການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງທະນາຄານໂລກ.

ຈຸດປະສົງຂອງເອກກະສານ ESMF ແມ່ນເພື່ອໃຊ້ໃນການເຮັດການຄຸ້ມຄອງຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງຈະເປັນເອກກະສານແນະນຳ ແລະ ເປັນຂໍ້ມູນໃຫ້ ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ຂອງກະຊວງ ຍທຂ ແລະ ກະຊວງ ຫຼື ກົມກອງອື່ນ ໃນການກຳນົດຢ່າງເປັນເອກກະພາບຮ່ວມກັນກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນ ແລະ ມາດຕະການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ເອກກະສານ ESMF ຈະຊ່ວຍອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຂັ້ນຕອນ ແລະ ມາດຕະການໃນການຄຸ້ມຄອງ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ຈຳເປັນ (ລວມເຖິງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ) ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ ເຊິ່ງການອອກແບບ ແລະ ທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານຍັງບໍ່ທັນຮູ້ລະອຽດ ແລະ ອາດຈະຖືກປ່ຽນແປງໃນໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. ເອກກະສານ ESMF ເປັນເອກກະສານແນະນຳທີ່ຈຳເປັນໃນການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMP) ແລະ ແຜນອື່ນໆ ເຊັ່ນວ່າ EGDP, ແຜນ ARAP ທີ່ຈະຖືກໃຊ້ເຂົ້າໃນການເຮັດການປະເມີນ ແລະ ການກຳນົດໂຄງການ ໃນເວລາທີ່ການເຮັດການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ການອອກແບບໂຄງການແລ້ວສຳເລັດ. ເອກກະສານ ESMF ເປັນເອກກະສານແນະນຳ ແລະ ເປັນເຄື່ອງຊ່ວຍໃນການຕັດສິນໃຈ ສຳຫລັບ ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນ ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ຂອງ ກະຊວງ ຍທຂ ແລະ ສຳຫລັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຈາກໂຄງການ ແລະ ປະຊາຊົນໃນລະດັບຕ່າງໆ.

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາໃນພາກ 3.1, ມັນມີແນວໂນ້ມວ່າ ໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມແບບລະອຽດ (ESIA) ແລະ ກໍ່ຕາມ “ຂໍ້ສັງເກດ 1 - Remark 1” (ຕົວຢ່າງວ່າ, ໂຄງການຢ່ອຍຫລາຍໆ ໂຄງການ) ແລະ “ຂໍ້ສັງເກດ 4 - Remark 4” (ຕົວຢ່າງວ່າ, ການຊົນເຊີຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ) ທີ່ໄດ້ລະບຸໃນຂໍ້ຕົກລົງເລກທີ No. 8056/MONRE ຂອງ ກຊສ. ການເຮັດ ESIA ແມ່ນຈະໄດ້ນຳໃຊ້ ESMF ເປັນເອກກະສານແນະນຳ ແລະ ເປັນເຄື່ອງມືຊ່ວຍໃນການເຮັດການຕັດສິນໃຈ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າບັນຫາ ແລະ ຄວາມວິຕົກກັງວົນອື່ນໆ ຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ແລະ ປະຊາຊົນຕ່າງໆ ແມ່ນໄດ້ປະກອບເຂົ້າໃນ ESIA.

ຍ້ອນ ESMF ເປັນເອກກະສານແນະນຳທີ່ປົກຄຸມລວມ, ດັ່ງນັ້ນມັນຈຶ່ງຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ:

- ໂຄງການຢ່ອຍ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອ ທາງດ້ານວິຊາການ ໄດ້ພິຈາລະນາບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຕໍ່ປະຊາຊົນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ທັງທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມຈາກໂຄງການຢ່ອຍ;
- ໂຄງການຢ່ອຍ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອ ທາງດ້ານວິຊາການ ໄດ້ພິຈາລະນາຄວາມລະອຽດອ່ອນດ້ານວັດທະນະທຳສັງຄົມ ແລະ ຄຸນຄ່າທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີໃນພື້ນທີ່ ເປັນບ່ອນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;
- ໃນການກຳນົດ ແລະ ອອກແບບໂຄງການ, ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມອາດຈະເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ ຫຼື ໄລຍະການດຳເນີນງານຂອງໂຄງການ, ດັ່ງນັ້ນມາດຕະການຫລຸດຜ່ອນ ຫລື ບັບປຸງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່

ເໝາະສົມຕ້ອງໄດ້ຖືກອອກແບບຂຶ້ນ ພ້ອມກັບແຜນຕິດຕາມກວດກາ ເພື່ອຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນ ແບບສະເພາະ;

- ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນດ້ານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມເຊັ່ນວ່າ as ESMP, EGDP, ARAP ແລະ the ECoP ແມ່ນໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຢ່າງຖືກຕ້ອງ; ແລະ
- ເອກກະສານ ESMF ຈະໃຫ້ການຮັບປະກັນວ່າ ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນ ແມ່ນໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ນະໂຍບາຍການດຳເນີນງານ ໃນການເຮັດການເນີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງທະນາຄານໂລກ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງຂອງປະເທດ.

## 5.1 ຄວາມເປັນມາຂອງໂຄງການຍ່ອຍ

ການສະເໜີລິເລີ່ມ ໂຄງການຍ່ອຍ ໃນການສ້າງໂຄງລ່າງຜືນຖານເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄຟຟ້າ ທີ່ທາງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າສະເໜີ ຈະຊ່ວຍໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄຟຟ້າຖ້ວມພາຍໃນເທດສະບານເມືອງໄຊ, ແຂວງອຸດົມໄຊ. ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ນໍາສະເໜີຂຶ້ນນັ້ນແມ່ນຈະລວມມີ ການກໍ່ສ້າງປ້ອງກັນຕາຝັ່ງ, ການສ້າງຄູ່ກັນນໍ້າ, ການອະນາໄມ ແລະ ສ້ອມແປງຄອງລະບາຍນໍ້າ, ປະຕູນໍ້າ ແລະ ສວນສາທາລະນາແຄມນໍ້າ. ການພັດທະນາໂຄງລ່າງຜືນຖານດັ່ງກ່າວແມ່ນຈະຊ່ວຍປ້ອງກັນຜືນທີ່ໃຈກາງເມືອງ ຈາກການເກີດໄຟຟ້າຖ້ວມແບບກະທັນຫັນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເຊິ່ງສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ. ນອກນັ້ນໂຄງການຍ່ອຍຍັງຈະປະກອບມີການສ້າງມາດຕະການຕ່າງໆ ລວມເຖິງມາດຕະການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການນໍາໃຊ້ ແລະ ສ້າງລະບຽບກ່ຽວກັບການກຳນົດຂອບເຂດດິນ. ມາດຕະການຄຸ້ມຄອງໄຟຟ້າຖ້ວມແມ່ນສຶກສາແນວທາງການໃຫລຂອງນໍ້າ ໃນຜືນທີ່ຕໍ່າ ໃນຂະນະດຽວກັນກໍ່ເຮັດການປ້ອງກັນເຂດຜືນທີ່ສູງທີ່ມີສູງ.

ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ການອອກແບບລະອຽດຂອງໂຄງການຍ່ອຍທີ່ນໍາສະເໜີຂຶ້ນນັ້ນ ແມ່ນຈະໄດ້ເຮັດສໍາເລັດໃນໄລຍະກະກຽມໂຄງການ ກັບກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ເຊິ່ງຈະແມ່ນ ທິມງານທີ່ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກເປັນຜູ້ເຮັດການສຶກສາ.

ເອກກະສານແນະນໍາໃນການເຮັດການເວນຄືນທີ່ດິນ ແມ່ນຈະເໝັນໃສ ຂັ້ນຕອນໃນການປະກອບສ່ວນ ທີ່ດິນ ທັງສະມັກໃຈ ແລະ ບໍ່ສະມັກໃຈ ໃຫ້ແກ່ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄຟຟ້າ ໃນ ສປປ ລາວ ພ້ອມນັ້ນເອກກະສານນີ້ ຍັງຈະເຮັດການກຳນົດ ກ່ຽວກັບການຊົດເຊີຍ, ຖ້າວາຖືກນໍາໃຊ້. ແຜນການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMP) ແມ່ນຈະປະກອບມີການກຳນົດຂອບເຂດ ແລະ ກາກກັນຕອງຜືນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ເອກະສານຊ້ອນທ້ານ A3). ແຜນ ESMP ຈະປະກອບມີຄໍາຖະແຫລງ ໂດຍຫຍໍ້ ທີ່ຍັງຢືນໃຫ້ເຫັນເຫດຜົນ ໃນການເຮັດການສຶກສາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ. ການສຶກສາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ສັງຄົມໃນບັນຈຸເອົາ ລັກຊະນະ ແລະ ຄວາມຮຸນແຮງ ຂອງຜືນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ພ້ອມທັງສ້າງມາດຕະການປ້ອງກັນ(ARAP, EGDP, EMP, ແລະ ECoP), ເຊິ່ງລວມເອົາ ແຜນຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ບັນຈຸໃຫ້ເປັນມາດຕາ ໃນເອກກະສານສັນຍາ ກັບຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງໂຄງການ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມ.

ເອກກະສານແນະນໍານີ້ ແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບນະໂຍບາຍ ຂອງທະນາຄານໂລກທີ່ນໍາໃຊ້ໃນທົ່ວໂລກ ເຊິ່ງຈະຖືກປະກອບເຂົ້າເອກກະສານຂໍ້ຕົກລົງ ລະຫວ່າງທະນາຄານໂລກ ກັບ ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ. ມາດຕະການປ້ອງກັນ ທີ່ຈະຮັບປະກັນສິດ ຜົນປະໂຫຍດຂອງກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ ແມ່ນຈະຖືກປະກອບເຂົ້າໃນຂະບວນການວາງແຜນ ຂອງແຜນພັດທະນາໂຄງການ.

ການຕິດຕາມກວດກາ ການນໍາໃຊ້ ເອກກະສານແນະນໍາໃນການປ້ອງກັນ ແມ່ນຈະເຮັດຢູ່ໃນເທດສະບານເມືອງໄຊ, ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຜືນທີ່ອ້ອມຂ້າງ ເຊິ່ງທາງທະນາຄານໂລກຈະເປັນຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ເອກກະສານແນະນໍາ ຈະອະທິບາຍຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບການກັ່ນຕອງ ແລະ ອະນຸມັດການອອກແບບໂຄງການ.

## 5.2 ການກັ່ນຕອງ ແລະ ການອະນຸມັດ

ການກັ່ນຕອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມແມ່ນໄດ້ຖືກອອກແບບມາເພື່ອ ລະບຸ ແລະ ບັນທຶກຜືນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຈາກການພັດທະນາໂຄງການຍ່ອຍ. ການກັ່ນຕອງ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່ເຮັດການຕັດສິນໃຈຮັບຊາບ ເຖິງຄວາມຈໍາເປັນໃນການນໍາໃຊ້ມາດຕະການ ຫຼື ຫຼັກການ (ຖ້າຫາກວ່າມີຜືນກະທົບ), ທີ່ຈະຫລີກລ່ຽງ, ຫລຸດຜ່ອນ ຫຼື ຊົດເຊີຍ ຜືນກະທົບດ້ານລືບນັ້ນ. ໂຄງການຍ່ອຍແມ່ນຖືກຈັດປະເພດຕາມຂັ້ນຕອນການກັ່ນ. ຂັ້ນຕອນການກັ່ນຕອງຈັດປະເພດໂຄງການອອກເປັນໃຫ້ອອກເປັນໜຶ່ງໃນຈໍານວນສາມປະເພດ ການເຮັດການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງທະນາຄານ

ໂລກ (ປະເພດ A, B, and C) ອີງຕາມຊະນິດ, ທີ່ຕັ້ງ, ຄວາມລະອຽດອ່ອນ ແລະ ຂະໜາດຂອງໂຄງການ ພ້ອມທັງລັກສະນະ ແລະ ຂອບເຂດຂອງຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ. ກອບຄຸ້ມຄອງທາງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງການໃຫ້ໂຄງການຢ່ອຍທີ່ບໍ່ມີໂຄງຮ່າງຊັດເຈນ ແລະ ຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຍັງຮູ້.

ເມື່ອສະຖານທີ່ ແລະ ປະເພດຂອງການລົງທຶນໄດ້ຮັບການລະບຸແລ້ວ ESMP ສາມາດເຮັດຂຶ້ນ ແລະ ມາດຕະການປ້ອງກັນອື່ນໆ (ຕົວຢ່າງ: ARAP, EGDP, EMP, ແລະ ECoP). ໂຄງການ Lao PDR DRM ໄດ້ຖືກຈັດໃນປະເພດ ໂຄງການ B. ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການກຳນົດ ແລະ ກັນຕອງ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A2 ແລະ A3 ເພື່ອເປັນຕົວຢ່າງແບບຝອມການກັນຕອງ) ໂຄງການຢ່ອຍ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ມີຄວາມພຽງພໍ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້. ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການກຳນົດ ແລະ ກັນຕອງ ໂຄງການຢ່ອຍ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ມີຄວາມພຽງພໍ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້. ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈະເປັນຜູ້ກະກຽມ ລາຍລະອຽດຂອງໂຄງການ (ເບິ່ງພາກທີ 4.0), ເປັນຜູ້ເຮັດການກັນຕອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ ແລະ ເປັນຜູ້ປະເມີນເງິນໄຂຕ່າງໆ ໃນການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ຈຳເປັນ (ESMP, EGDP, ARAP ແລະ ECoP).<sup>2</sup> ດັ່ງທີ່ອະທິບາຍໃນພາກ 3, ທຸກໂຄງການຢ່ອຍທີ່ຈັດໃນປະເພດ A ຈະບໍ່ມີສິດໃນການສະໜອງທຶນໃຫ້ໂຄງການຢ່ອຍເຫຼົ່ານີ້ ທີ່ມີຜົນລາຍງານໃນ ບົດESIA ທີ່ຕ້ອງໃຊ້ເວລາ ແລະ ການປຶກສາຫາລືເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອກະກຽມ ແລະ ອອກນອກກອບເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງໄພຄວາມຊຽງແບບສຸກເສີນ.

ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຄວນຈະເຮັດບົດລາຍງານການກວດກາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງແຕ່ລະວຽກງານຂອງທຸກໂຄງການຢ່ອຍ ເຊິ່ງເບິ່ງລາຍງານຄວນປະກອບລວມມີ: (i) ການອະທິບາຍກ່ຽວກັບໂຄງການຢ່ອຍ; (ii) ການລະບຸຜົນທີ່ໂຄງການ ແລະ ຄອບເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ຢູ່ໃນສິດອຳນາດໃນການດຳເນີນງານ (ROI); (iii) ສ້າງຂໍ້ມູນຜືນຖານໃຫ້ເປັນຈຸດປຽບທຽບໃນການກຳນົດ ແລະ ປຽບທຽບ ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການຢ່ອຍ; (iv) ປະເມີນຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມສ່ຽງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຂອງໂຄງການຢ່ອຍໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ ແລະ ໄລຍະດຳເນີນງານ; (v) ການນຳເອົາຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ແຕກຕ່າງກັນເຂົ້າມາສ່ວນຮ່ວມໃນການເຮັດການປຶກສາຫາລື ຕາມຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບໂຄງການຕໍ່ເຂົາເຈົ້າ; ແລະ (vi) ການນຳໃຊ້ຫຼັກການປະຕິບັດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ (ECoP) ແລະ/ຫລື ການລະບຸມາດຕະການຫລີກລ່ຽງ, ມາດຕະການຫລຸດຜ່ອນ, ມາດຕະການແກ້ໄຂ ຫຼື ການເຮັດການຊົດເຊີຍ ແລະ ສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ເຊັ່ນແຜນ ESMP, EGDP ແລະ ARAP) ຕາມຄວາມຈຳເປັນ, ພ້ອມກັບການປະກອບເອົາການກຳນົດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ໃນການຕິດຕາມກວດກາ, ການນຳໃຊ້ງົບປະມານ ແລະ ການນຳໃຊ້ກິນໄກແກ້ໄຂຂໍ້ຮ້ອງຮຽນ.

### 5.3 ການກຳນົດຂອບເຂດ ບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງ ຄົມ

ພາຍໃຕ້ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດໃນ ສປປ ລາວ ອາດຈະປະກອບວຽກງານກໍ່ສ້າງປ້ອງກັນຕາຝັ່ງເຈື່ອນ, ການກໍ່ສ້າງຄູ້ກັນນໍ້າ, ສວນສາທາລະນະແຄມນໍ້າ, ແລະ ການກໍ່ສ້າງປະຕູນໍ້າ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງຈະມີການສະໜອງທຶນໃນການຕິດຕັ້ງສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ເພື່ອໃຫ້ມີລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າທີ່ມີຄວາມທັນສະໄໝ.

ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມນີ້ ຈະປະກອບມີການປັບປຸງໂຄງລ່າງຜືນຖານເພື່ອປ້ອງກັນໄພນໍ້າຖ້ວມ ເຊັ່ນວ່າການກໍ່ສ້າງຄູ້ກັນນໍ້າ ແລະ ສ້ອມແປງຄອງລະບາຍນໍ້າ ໃນເທດສະບານເມືອງໄຊແຂວງອຸດົມໄຊ. ດັ່ງນັ້ນໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທີ່ນອນໃນພະແນກ ຍທຂ ຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ ແມ່ນຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການເຮັດການວິເຄາະ ລະດັບ ແລະ ຂະໜາດ ຂອງບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານຂອງໂຄງການຢ່ອຍ. ການວິເຄາະ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດກຳນົດວ່າ:

- ໂຄງການຢ່ອຍມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຫລືບໍ່, ບໍ່ວ່າທາງທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ;

<sup>2</sup> ໃນເອກະສານກອບໜ້າວຽກຂອງທະນາຄານໂລກ ລະບຸວ່າ ທີ່ປຶກສາອິດສະຫລະ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກວ່າຈ້າງມາເພື່ອ ຊ່ວຍໃນການກະກຽມເຄື່ອງມືການປ້ອງກັນ (ESMP, EGDP, ARAP and ECoP, etc.) ເຊິ່ງຈະສຸມໃສ່ໂຄງການຫຼຸດຜ່ອນໄພໃນໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.

- ລັກສະນະ ແລະ ວຽກງານຂອງການຍ່ອຍໃດບໍ່ ທີ່ຈະພົວພັນເຖິງ ນະໂຍບາຍປ້ອງກັນຂອງທະນາຄານໂລກໃດໜຶ່ງ; ແລະ
- ມີວຽກງານ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ນຳສະເໜີ ໃດບໍ່ທີ່ ສາມາດສ້າງຜົນກະທົບທີ່ໃຫຍ່ກວ່າ ທີ່ຈະສາມາດຮັບໄດ້ ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການ ປະເພດ “B” ຂອງທະນາຄານໂລກ.

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ຂະບວນການກັນຕອງແມ່ນຈະຊ່ວຍໃນການກຳນົດລັກຊະນະຂອງຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ ທັງດ້ານລົບ ແລະ ດ້ານບວກ ທີ່ມີຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍພາຍໃນເຂດພື້ນທີ່ ຢູ່ໃນສິດອຳນາດຂອງຕົນ. ເຊິ່ງມັນຈະເປັນຂໍ້ມູນໃນການຄັດເລືອກເອົາເຄື່ອງມືປ້ອງກັນ ທີ່ຈຳເປັນໃນການເຮັດການປະເມີນຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນແບບລະອຽດ. ການຂັດເລືອກເອົາເຄື່ອງມື ຫລື ມາດຕະການປ້ອງກັນ ໂດຍພື້ນຖານແລ້ວແມ່ນຂຶ້ນກັບ ລະດັບ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຂອງ ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ອາດຄະເນໄວ້ ພ້ອມທັງຄວາມສ່ຽງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຕາຕະລາງ 8 ໄດ້ໃຫ້ການອະທິບາຍກ່ຽວກັບ ການເຮັດການກັນຕອງບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ເຊິ່ງມີລະດັບ ແລະ ຄວາມສຳຄັນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ການກັນຕອງຍັງຢືນໃຫ້ຮູ້ບັນຫາ, ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຜົນກະທົບ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ສຳຄັນ ທີ່ໄດ້ລະບຸໃນຂະບວນການກັນ. ໃນໄລຍະການເຮັດການກັນຕອງສາມາດ ລະບຸຈຸດເດັ່ນຂອງບັນຫາທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນຂອງການພັດທະນາໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ວາງແຜນ ແລະ ຜູ້ເຮັດການຕັດສິນໃຈ ສາມາດເຮັດການປ່ຽນແປງການອອກແບບຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ, ແລະ ເປັນໄປໄດ້ວ່າ ສະຖານທີ່ຕັ້ງໂຄງການອາດຈະມີການປ່ຽນແປງ.

ການຈັດລຳດັບຄວາມສຳຄັນຂອງຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈະສາມາດກຳນົດ ລະດັບການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ຈຳເປັນໃນການເຮັດການປະເມີນ ແລະ ສະເໜີມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ພຽງພໍ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ປະເພດໂຄງການ “B” ຂອງທະນາຄານໂລກ. ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມອາດຈະລວມມີ ESMP, ARAP, EGDP ແລະ ECoP.

#### 5.4 ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນ

ການສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງໄຟນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ອາດຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ ເຄື່ອງມືປ້ອງກັນບາງຢ່າງ ໃນໄລຍະປະເມີນ ແລະ ກຳນົດໂຄງການ, ເຊິ່ງເຄື່ອງມືປ້ອງກັນບາງຢ່າງນີ້ ອາດຈະລວມມີ ESMP ຫຍໍ້ ສຳຫລັບວຽກສ້ອມແປງ, ຫຼື ສະເພາະວຽກກຳສ້າງທີ່ໃຫຍ່ກວ່ານັ້ນ ອາດຈະຕ້ອງໄດ້ ESMPs, EGDPs, ແລະ ARAP ທີ່ມີຄວາມຄົບຖ້ວນ ພາຍໃນພື້ນທີ່ໂຄງການທີ່ມີການກຳນົດຢ່າງຈະແຈ້ງ (ຕົວຢ່າງ, ເສັ້ນເຂດແດນທີ່ເປັນພື້ນທີ່ສະຫງວນຂອງແມ່ນ້ຳ, ແລວທາງກຳສ້າງຄອງນ້ຳ, ພື້ນທີ່ຄຸ້ມນ້ຳ ແລະ ສວນສາທາລະນາແຄມນ້ຳ). ກິດຈະກຳທັງໝົດ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍບໍ່ວ່າຈະເປັນໃນລັກຊະນະໃດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກຳໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄຟນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ແມ່ນຈຳເປັນຈະຕ້ອງມີເຄື່ອງມືປ້ອງກັນ ການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ.

ຕາຕະລາງ 8 ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ

ອ້າງອີງ	ຜົນກະທົບ/ບັນຫາ	ຄຳເຫັນ / ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຜົນກະທົບ	ຂອບເຂດ	ໄລຍະ	ຂະໜາດ/ ຄວາມຮຸນແຮງ	ຄວາມເປັນໄປໄດ້	ຄວາມສຳຄັນ
<b>ດ້ານຊີວະພາບ-ກາຍຍະພາບ ແລະ ເຄມີ</b>							
BPC/1	ການປ່ຽນແປງຕໍ່ຄຸນນະພາບນ້ຳໜ້າດິນ	ໃນກໍລະນີມີການປ່ອຍນ້ຳ (ນ້ຳເບື້ອນ) ຈາກກິດຈະກຳຂອງໂຄງການລົງສູ່ຫ້ວຍ ຫຼື ແມ່ນ້ຳ ໂດຍບໍ່ໄດ້ເຮັດການປ້າຍັດ.					
BPC/2	ການປ່ຽນແປງຕໍ່ຄຸນນະພາບນ້ຳໃຕ້ດິນ.	ຍ້ອນລັກຊະນະຂອງດິນ, ການແຊກຊຶມຂອງນ້ຳອາດຈະມີຕໍ່າໃນການທີ່ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມົນລະພິດຕໍ່ນ້ຳໃຕ້ດິນ.					
BPC/3	ການປ່ຽນແປງຕໍ່ວິທີທາງການລະບາຍນ້ຳນ້ຳ.	ການດຳເນີນງານຂອງໂຄງການຫຍ່ອຍຈະບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຢ່າງຫລວງຫລາຍຕໍ່ລະບົບລະບາຍນ້ຳໃນປະຈຸບັນ.					
BPC/4	ການປ່ຽນແປງຕໍ່ຄຸນນະພາບອາກາດ	ເນື່ອງຈາກຄວາມໄວ ແລະ ແລວທາງຂອງລົມ, ຄຸນນະພາບອາກາດໃນບໍລິເວນພື້ນທີ່ໂຄງການ ແລະ ບໍລິເວນໄກກ່ຽງອາດຈະມີການປ່ຽນແປງ.					
BPC/5	ການປ່ຽນແປງຕໍ່ລະດັບສຽງ	ສຽງຈາກອຸປະກອນກໍ່ສ້າງ ແລະ ຍານພາຫະນະທີ່ນຳໃຊ້ໃນການກໍ່ສ້າງ ແມ່ນສາມາດສ້າງລະດັບສຽງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ອາດຈະມີຜົນກະທົບ.					
BPC/6	ການປ່ຽນແປງທີ່ມີຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທາງນ້ຳ	ໃນກໍລະນີມີນ້ຳມັນ, ນ້ຳມັນເຄື່ອງ ແລະ ທາດເຄມີຮົ່ວໄຫຼ, ການປ່ຽນແປງຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທາງນ້ຳອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.					
BPC/7	ການປ່ຽນແປງຕໍ່ສັດປ່າທາງບົກ.	ຄາດວ່າຈະບໍ່ມີສັດປ່າທາງບົກ ຫລັງຈາກໄລຍະການກໍ່ສ້າງຂອງໂຄງການ.					
BPC/8	ການປ່ຽນແປງທີ່ມີຕໍ່ພະຍາດທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.	ອາດຈະມີຄວາມສ່ຽງດ້ານສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການເນື່ອງຈາກການສູບດິມເອົາມົນລະພິດທາງອາກາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ.					
BPC/9	ການປ່ຽນແປງຕໍ່ການປົກຫຸ້ມຂອງດິນ	ຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບທີ່ແນ່ນອນ ຫລັງຈາກການກໍ່ສ້າງຂອງໂຄງການພາຍໃນພື້ນທີ່.					
BPC/10	ການປ່ຽນແປງຕໍ່ພື້ນທີ່ຢູ່ອາໄສທາງທຳມະຊາດ	ບໍ່ມີຜົນກະທົບໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ					

**ຕາຕະລາງ 8 (ຕໍ່.)**

ອ້າງອີງ	ຜົນກະທົບ/ບັນຫາ	ຄໍາເຫັນ / ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຜົນກະທົບ	ຂອບເຂດ	ໄລຍະ	ຂະໜາດ/ ຄວາມຮຸນແຮງ	ຄວາມເປັນໄປໄດ້	ຄວາມສໍາຄັນ
<b>ດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ</b>							
SEC/1	ການປ່ຽນແປງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສູນເສຍຊັບສິນສ່ວນຕົວ ແລະ ຊັບສິນຂອງສ່ວນລວມ.	ບໍ່ມີຜົນກະທົບໃນໄລຍະການດໍາເນີນງານຂອງໂຄງການ.					
SEC/2	ການປ່ຽນແປງທີ່ມີການສູນເສຍດິນສ່ວນຕົວ ແລະ ດິນສ່ວນລວມ.	ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ວ່າຈະມີການສູນເສຍດິນສ່ວນຕົວ ແລະ ດິນສ່ວນລວມເນື່ອງຈາກການເຮັດໂຄງການ.					
SEC/3	ການປ່ຽນແປງທີ່ມີການສູນເສຍວິທີການທຳມາຫາກິນ.	ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ວ່າຈະມີການສູນເສຍວິທີການທຳມາຫາກິນ ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ ແລະ ດໍາເນີນງານຂອງໂຄງການ (ຕົວຢ່າງ ການຫາປາ, ການເຮັດການກະເສດໃນບາງພື້ນທີ່).					
SEC/4	ການປ່ຽນແປງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ມໍລະດົກດ້ານວັດທະນະທຳ ທີ່ເປັນວັດຖຸ.	ບໍ່ມີຜົນກະທົບໃນໄລຍະການດໍາເນີນງານຂອງໂຄງການ.					
SEC/5	ການປ່ຽນແປງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຍົກຍ້າຍດ້ານວັດຖຸ ແລະ/ຫລື ດ້ານເສດຖະກິດຂອງປະຊາຊົນ	ບໍ່ມີຜົນກະທົບ.					
SEC/6	ການປ່ຽນແປງຕໍ່ວິທີທາງການສັນຈອນພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ.	ສໍາຫລັບການພັດທະນາປະເທດໃນອະນາຄົດ, ອາດຈະມີການປ່ຽນແປງວິທີທາງການສັນຈອນໃນທ້ອງຖິ່ນ.					
SEC/7	ການປ່ຽນແປງດ້ານການປະມົງ	ມີນະໂນມາດທາງນໍ້າ, ອາກາດ, ແລະ ສຽງ ອາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງປະຊາກອນປາ.					
SEC/8	ການປ່ຽນແປງດ້ານລາຍໄດ້ ຈາກມີລາຍໄດ້ຈາກການວ່າຈ້າງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ / ໂອກາດໃນການທຳມາຫາກິນ.	ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການມີລາຍໄດ້ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ມີໂອກາດໃນການເຮັດວຽກ ຍ້ອນມີໂຄງການເກີດຂຶ້ນ.					
SEC/9	ການປ່ຽນແປງໃນການຄ້າຂາຍພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ / ລາຍໄດ້ ແລະ ໂອກາດ ຈາກການຄ້າຂາຍ	ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະມີລາຍໄດ້ ແລະ ມີໂອກາດໃນການທຳມາຫາກິນເພີ່ມຂຶ້ນ ຍ້ອນມີໂຄງການ. .					
SEC/10	ການປ່ຽນແປງຕໍ່ຄວາມອ່ອນໄຫວທີ່ເບິ່ງເຫັນໄດ້	ຫົວຫັດດ້ານທຳມະຊາດແມ່ນຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການມີໂຄງການເກີດຂຶ້ນ.					
SEC/11	ການປ່ຽນແປງທີ່ມີຕໍ່ໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂອງປະຊາຊົນ / ຊັບພະຍາກອນຂອງຊຸມຊົນ.						

### 5.4.1 ແຜນຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ

ວຽກງານທັງໝົດຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ໃນການການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ຂອງໂຄງການ ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນຕ້ອງມີ ແຜນ ESMP (ເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4: ແຜນຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ນຳໃຊ້ໂດຍທົ່ວໄປ). ແຜນນີ້ ຈະເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງສັນຍາການກໍ່ສ້າງກັບຜູ້ຮັບເໝົາ ເຊິ່ງແຜນນີ້ ຈະປະກອບມີກົນໄກໃນການດຳເນີນງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງ, ແລະ ຍັງໃຊ້ເປັນພື້ນຖານສັນຍາ ໃນການກວດກາວ່າມີ ການປະຕິບັດເງື່ອນໄຂການດຳເນີນງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ດີ. ສະເພາະ ສປປ ລາວ, ຍ້ອນເປັນການຝຶນປຸ ຫຼື ກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃນການຄຸ້ມຄອງ ຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ພາຍໃນເຂດອະນຸລັກຂອງແມ່ນ້ຳ ຫລື ເປັນເຂດແລວຄອງເມືອງ, ການນຳໃຊ້ບັນຊີລາຍການກວດກາ ເຊິ່ງເປັນຊະນິດໜຶ່ງຂອງແຜນ ESMP ອາດຈະເປັນເຄື່ອງມື ບ້ອງກັນທີ່ພຽງພໍທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຕາຕະລາງ 9 ຂ້າງລຸ່ມນີ້.

ຫລັງຈາກທີ່ຂອບເຂດພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການຍ່ອຍໄດ້ຖືກລະບຸແລ້ວ, ແຜນ ESMP ຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອກຳນົດຜົນກະທົບໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ ແລະ ໄລຍະການດຳເນີນງານ. ການເຮັດການວິເຄາະ, ການອອກແບບ ແລະ ການກະກຽມແຜນ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍແມ່ນຕ້ອງໄດ້ເຮັດໂດຍໃຫ້ຕິດພັນກັບການອອກແບບຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ດ້ານວິຊະວະກຳ ຂອງແຕ່ລະວຽກງານຂອງໂຄງການຍ່ອຍ. ເນື່ອງຈາກວ່າໂຄງການຍ່ອຍທີ່ນຳສະເໜີນັ້ນ ແມ່ນປະກອບມີການສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານເພື່ອຄວບຄຸມຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ, ການວິເຄາະແມ່ນຄວນຈະເໝາະສົມສຳລັບບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຈາກການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານນັ້ນໂດຍກົງ (ຕົວຢ່າງ, ພາຍໃນພື້ນທີ່ກໍ່ສ້າງຄູ່ກັນນ້ຳຂອງໂຄງການຍ່ອຍ, ພາຍໃນແລວທາງຂອງຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ຫຼືພື້ນທີ່ສ້າງສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ) ພ້ອມທັງຜົນກະທົບຈາກການກໍ່ສ້າງນັ້ນ.

ແຕ່ລະວຽກງານຂອງໂຄງການຍ່ອຍປະກອບມີການວິເຄາະຂໍ້ມູນທີ່ມີ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຢູ່ກະຈາຍຂອງປະຊາກອນໂດຍລວມ, ບ່ອນທີ່ມີກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າເຕົ້າໂຮມຢູ່, ບ່ອນທີ່ມີຊຸມຊົນທີ່ມີລາຍໄດ້ຕໍ່າເຕົ້າໂຮມກັນຢູ່, ແລວພື້ນທີ່ສຳຄັນໃນຂອບເຂດຂອງໂຄງການຍ່ອຍທີ່ມີການບຸກເບີກເພື່ອເຮັດການກໍ່ສ້າງ, ທີ່ຢູ່ອາໄສທາງທຳມະຊາດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄວາມລະອຽດອ່ອນ, ແມ່ນ້ຳສາຍຫຼັກ ແລະ ທາງນ້ຳໃຫລ, ສະຖານທີ່ໆ ເປັນມໍລະດົກທາງວັດທະນະທຳທີ່ໄດ້ຖືກບັນທຶກໄວ້. ການວິເຄາະຄວນຈະອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການສຳຫລວດປະຊາກອນທີ່ຫລໍ່ສຸດ, ຂໍ້ມູນທີ່ເປັນທາງການທີ່ໄດ້ຈາກອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ແລະ ຈາກການລົງເກັບກຳພາກສະໜາມ. ເອກະສານກຳນົດຂອບເຂດທີ່ເຈາະຈົງ ແລະ ສະເພາະທີ່ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແມ່ນຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນ ຫລັງຈາກທີ່ການສຳຫລວດລະອຽດກ່ຽວກັບໂຄງການຍ່ອຍ ໄດ້ສຳເລັດ.

ເອກະສານກຳນົດຂອບເຂດທີ່ເຈາະຈົງ ແລະ ສະເພາະທີ່ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຈະປະກອບມີ: (i) ການລະບຸກ່ຽວກັບ ບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທັງໝົດພາຍໃນຂອບເຂດພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ; (ii) ການລະບຸກ່ຽວກັບມາດຕະການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ກຳນົດເປັນແມັດ ຫຼື ເປັນກິໂລແມັດ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ ຕາມຂອບເຂດຂອງໂຄງການ; (iii) ເຄື່ອງມືບ້ອງກັນຕ່າງໆ ທີ່ປະກອບເອົາມາດຕະການແກ້ໄຂ ແລະ ຫລຸດຜົນກະທົບເຂົ້ານຳ (ຕົວຢ່າງ, ການອອກແບບ, ແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ຂໍ້ກຳນົດໃນການກໍ່ສ້າງ, ເອກະສານການປະມຸນ ແຜນພົວພັນກັບຊຸມຊົນ, ອື່ນໆ); (iv) ອົງກອນທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; (v) ກອບເວລາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການແກ້ໄຂ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ (ກ່ອນການກໍ່ສ້າງ, ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ, ໃນໄລຍະການວາງແຜນ ແລະ ອື່ນໆ); ແລະ (vi) ແຫລ່ງທຶນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ. ເອກະສານກຳນົດຂອບເຂດຈະຕ້ອງປະກອບມີ ແຜນທີ່ໃນມາດຕາສ່ວນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ມີຕາຕະລາງທີ່ສະຫລຸບລວມບັນຫາເຈາະຈົງທີ່ຈະໄດ້ເຮັດການແກ້ໄຂ (ຕົວຢ່າງ, ຄວາມໜັ້ນຄົງຂອງຕາຝັ່ງ, ໄພອັນຕະລາຍທາງທຳມະຊາດ, ການເຊາະເຈື່ອນ, ທາງຂ້າມຫ່ອງລະບາຍນ້ຳ ຫຼື ຫ່ວຍ, ບ່ອນທີ່ເປັນຈຸດເດັ່ນ, ຄວາມປອດໄພຂອງທາງເຂົ້າຫາສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ບໍ່ເອົາດິນ). ໃນທຸກໆ ບັນຫາ ຫຼື ຄວາມວິຕົກກັງວິນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ຖືກລະບຸ ແລະ ເຮັດການປະເມີນ, ຕ້ອງໄດ້ກຳນົດມາດຕະການແກ້ໄຂ ຫຼື ຫລຸດຜ່ອນ ແລະ ຂັ້ນຕອນການບ້ອງກັນແມ່ນຄວນຈະໄດ້ພິຈາລະນາ ໃຫ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຫລັກການໆ ປະຕິບັດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ເຊິ່ງຈະອະທິບາຍໃນຫົວຂໍ້ລຸ່ມນີ້) ແລະ ຂອງແຜນພົວພັນກັບຊຸມຊົນ.

ໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບເຖິງຊຸມຊົນທີ່ອາໄສໃນບໍລິເວນໄກກັບຂອບເຂດພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ ຍ້ອນອາດຈະມີແຮງງານທີ່ຫລັ່ງໄຫລເຂົ້າມາເຮັດວຽກ, ຍ້ອນການເພີ່ມພາຫະນະສັນຈອນ ແລະ ເຄື່ອງຈັກຂະໜາດໃຫຍ່, ແລະ ອາດຈາກການສູນຊັບສິນສ່ວນຕົວ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຂັດແຍ່ງກັບຊຸມຊົນ. ແຜນ ESMP ຄວນຈະລະບຸເຖິງກົນໄກການມີສ່ວນຮ່ວມ (ຕົວຢ່າງ, ໃນຄະນະກຳມະການຄວນຈະປະກອບມີນາຍບ້ານ, ແລະ/ຫຼື ສະມາຊິກຂອງຊຸມຊົນ) ເຂົ້າຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະກໍ່ສ້າງໂຄງການ.

## 5.4.2 ແຜນພັດທະນາກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ

ໃນກໍລະນີທີ່ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າຫາກເປັນກຸ່ມຄົນທີ່ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຍ່ອຍ, ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ສ້າງ ເຄື່ອງມືທີ່ເປັນແຜນປ້ອງກັນກຸ່ມຄົນເລົ່ານີ້. ນະໂຍບາຍປ້ອງກັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າສ່ວນໜ້ອຍຂອງທະນາຄານໂລກແມ່ນແຜນດຳເນີນງານ OP 4.10. ນະໂຍບາຍດຳເນີນງານນີ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂວ່າ ຕ້ອງມີການສ້າງມາດຕະການສະເພາະ ເພື່ອປ້ອງກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ<sup>3</sup> ຫລື ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ເຊິ່ງກຸ່ມຄົນເລົ່ານີ້ອາດຈະຖືກກຳນົດດັ່ງນີ້:

- ລະບຸຕົນເອງວ່າເປັນກຸ່ມຄົນທີ່ມີວັດທະນະທຳຊົນເຜົ່າທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງ ແລະ ຄົນອື່ນກໍ່ແມ່ນຮັບຮູ້ໃນການລະບຸຕົນເອງນີ້;
- ມີຄວາມຕິດພັນໃນການຢູ່ແບບຮວມໝູ່ພາຍໃນເຜົ່າຕົນເອງ ບໍ່ວ່າຈະອາໄສຢູ່ບ່ອນໃດກໍ່ຕາມພາຍໃນພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ ຫຼື ອາໄສຢູ່ໃນຂອບເຂດທີ່ເປັນພື້ນທີ່ເດີມຂອງບັນພະບູລຸດ ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ, ແລະ ມີຄວາມພູກພັນກັບ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ເຂດທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ພື້ນທີ່ນີ້;
- ມີວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີ, ມີພື້ນຖານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຫລື ອົງກອນດ້ານການເມືອງ ທີ່ແຕກຕ່າງ ຫລື ແຍກອອກຈາກ ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ຂອງກຸ່ມຄົນສ່ວນໃຫຍ່ຂອງສັງຄົມ;
- ມີພາສາຊົນເຜົ່າ ເຊິ່ງໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຈະມີຄວາມແຕກຕ່າງກັບພາສາກາງ ຫລືພາສາທາງການຂອງປະເທດ.

ມັນມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ວ່າໂຄງການຍ່ອຍທີ່ນຳສະເໜີຂຶ້ນນັ້ນຈະມີຜົນກະທົບໃນລະດັບປານກາງເຖິງລະດັບຮຸນແຮງ ຕໍ່ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍບໍ່ສະມັກໃຈ. ການດຳລົງຊີວິດ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ຄວາມຜາສຸກ ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ກໍ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມກົດດັນໃນບາງເຂດ ຍ້ອນການອົບພະຍົກເຂົ້າມາຢູ່ໃນພື້ນທີ່ຂອງຕົນເອງຂອງຜູ້ອື່ນ, ຍ້ອນແຜນການສຳປະທານພື້ນທີ່ປ່າ ແລະ ການລະດົມໃຫ້ມີການຍຸດຕິເຮັດໄຮ່ແບບເລື່ອນລອຍ.

ໃນກໍລະນີຫາກມີການລະບຸ ວ່າມີກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການຍ່ອຍ, ຫລັກການລວມຂອງນະໂຍບາຍດຳເນີນງານ OP 4.10 ແມ່ນຈະຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ:

- ກຸ່ມຄົນສ່ວນໜ້ອຍທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າແມ່ນໄດ້ຮັບໂອກາດທີ່ສຳຄັນ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມໃນການວາງແຜນ ທີ່ຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ພວກເຂົາເອງ;
- ໂອກາດທີ່ຈະສະໜອງໃຫ້ແກ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າສ່ວນໜ້ອຍນັ້ນແມ່ນໄດ້ຝ່າຈາລະນາ ບົດພື້ນຖານຜົນປະໂຫຍດທີ່ສອດຄ່ອງກັບວັດທະນະທຳຂອງເຂົາເຈົ້າ; ແລະ
- ໄດ້ມີການຫລີກລ່ຽງ, ການຫລຸດຜ່ອນ ຫຼື ການແກ້ໄຂ ທຸກໆຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການຕໍ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າສ່ວນໜ້ອຍ.

ເປົ້າໝາຍຂອງແຜນພັດທະນາ ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ (EGDP) ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າມີການປົກສາຫາລື ທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ມີການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າໃນການພັດທະນາໂຄງການ. ຖ້າຫາກອີງຕາມການປົກສາຫາລືແບບອິດສະຫລະ ແລະ ແບບແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ຂໍ້ມູນລ່ວງໜ້າແລ້ວ, ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໄດ້ຕົກລົງເຫັນດີວ່າໂຄງການຍ່ອຍທີ່ນຳສະເໜີຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດແກ່ເຂົາແລ້ວ, ຈະມີການສ້າງມາດຕະການ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອ ໂດຍການປົກສາຫາລືກັບ ຜູ້ອະວຸໂສຂອງເຜົ່າ, ອົງການຈັດຕັ້ງປະຈຳຊຸມຊົນ ແລະ ອົງກອນດ້ານສັງຄົມ ຫລືອົງກອນທີ່ບໍ່ຫາຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆ. ການປົກສາຫາລືແບບອິດສະຫລະ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ຂໍ້ມູນລ່ວງໜ້າ ແລະ ໜ້າວຽກທີ່ຂຶ້ນແຜນໄວ້ຈະຖືກບັນຈຸເຂົ້າໃນແຜນ EGD. ການຊ່ວຍເຫລືອແມ່ນຈະລວມມີການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານອົງກອນ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ອະວຸໂສຂອງເຜົ່າ, ພ້ອມທັງການຊ່ວຍເຫລືອໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງດ້ານສັງຄົມທີ່ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບວຽກງານສະເພາະດ້ານນີ້ (ເຊັ່ນ, ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ຖ້າມີ) ພາຍໃນໂຄງການຍ່ອຍ.

<sup>3</sup> ກຸ່ມທາງສັງຄົມ ທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງທາງດ້ານຮູບແບບທາງສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ຈາກຊົນເຜົ່າທີ່ໂດດເດັ່ນໃນຊຸມຊົນ ທີ່ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມສ່ຽງ ທີ່ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບໂອກາດຈາກກິດຈະກຳການພັດທະນາ.

**ຕາຕະລາງ 9 ຂະບວນການກັນຕອງທີ່ຈະຈົງສະເພາະທີ່ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ**

ລາຍຊື່ກວດກາການກັນຕ່ອງ	ແມ່ນ/ບໍ່ແມ່ນ	ສິ່ງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ດໍາເນີນງານ
ປະກອບມີການເວນຄືນທິດິນ, ກາຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ການສູນເສຍຊັບສິນໂດຍກົງ, ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ	ແມ່ນ	ວິຊາການວາງແຜນຂອງໂຄງການ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ໂດຍຜ່ານໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈະນໍາໃຊ້ຂໍ້ແນະນໍາທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ນໍາໃຊ້ກອບນະໂຍບາຍ. ຖ້າຫາຜົນກະທົບຫາກຫລວງຫລາຍ (ຕົວຢ່າງຜົນກະທົບຫລາຍກວ່າ 10 ເປີເຊັນຂອງຊັບສິນ ຂອງຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ), ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະເຮັດການແຈ້ງ ແລະ ໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນກ່ອນທີ່ຈະເລືອກເອົາໂຄງການຍ່ອຍ. ຄາດວ່າຈະມີການປຶກສາຫາລືຢ່າງກວ້າງຂວາງກັບຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໃນໄລຍະການວາງແຜນ ແລະ ການສ້າງແຜນ ARAP ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
ຂອບເຂດຂອງວຽກກໍ່ສ້າງ ຫລາຍກວ່າ ວຽກທີ່ລະບຸໃນການສອບແປງ, ຫລືວ່າແມ່ນວຽກກໍ່ສ້າງໃໝ່	ແມ່ນ	ວິຊາການວາງແຜນຂອງໂຄງການ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ໂດຍຜ່ານໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈະນໍາໃຊ້ຂໍ້ແນະນໍາທີ່ເໝາະສົມ. ຖ້າຫາຜົນກະທົບຫາກຫລວງຫລາຍ, ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະເຮັດການແຈ້ງ ແລະ ໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ກ່ອນທີ່ຈະເລືອກເອົາໂຄງການຍ່ອຍ.
ໂຄງການແມ່ນຕັ້ງຢູ່ໃກ້ກັບໜູ່ບ້ານ, ທີ່ຜັກອາໃສ, ຕະຫລາດ ຫຼື ສະຖານທີ່ ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນອື່ນໆ (ເຊັ່ນວ່າ, ໂຮງຮຽນ ຫຼື ໂຮງໝໍ) ແລະ ບັນຫາຂີ້ຝຸນ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຖະໜົນຫົນທາງ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມຜາສຸກຂອງຄົນ.	ແມ່ນ	ວິຊາການວາງແຜນຂອງໂຄງການ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະນໍາໃຊ້ມາດຕະການແກ້ໄຂທີ່ເໝາະສົມ ໃນໄລຍະວາງແຜນ ແລະ ອອກແບບໂຄງການ. ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າຈະສ້າງມາດຖານ ແລະ ນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີ ທີ່ເໝາະສົມ ໃນການກຳຈັດຂີ້ຝຸນໃນພື້ນທີ່ ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນ. ຈະມີການສ້າງແຜນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມປອດໄພຂອງທາງເຂົ້າອອກພື້ນທີ່ໂຄງການໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ, ເຊິ່ງລວມເຖິງການປຶກສາຫາລືກັບອົງກອນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຊຸມຊົນ. ການຕິດຕາມຄຸນນະພາບອາກາດ, ຂີ້ຝຸນ ແລະ ລະດັບສຽງແມ່ນຈະເຮັດເປັນໄລຍະ ພ້ອມທັງການຮັບຟັງຄໍາເຫັນ ແລະ ຄໍາຕິຊົມຈາກອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຊຸມຊົນກໍ່ຖືວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນ. ບັນຫາທີ່ລະບຸ ແລະ ບັນທຶກໄວ້ພ້ອມທັງວິທີການແກ້ໄຂ ແມ່ນຈຸບັນຈຸເຂົ້າໃນແຜນ ESMP ແລະ ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ບົດລາຍງານປະຈໍາທຶກເດືອນ.
ໂຄງການຕັ້ງຢູ່ໃກ້ກັບເຂດປ່າສະຫງວນ ແລະ ເຂດມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທໍາ ປະມານ 50 ແມັດ ແລະ ໂຄງການໄດ້ປະກອບມີການນໍາໃຊ້ສານເຄມີທີ່ເປັນພິດ ຫລື ຢາປາບສັດຕູພິດ.	ແມ່ນ	ວິຊາການວາງແຜນຂອງໂຄງການ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ໂດຍຜ່ານໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ມີມາດຕະການແກ້ໄຂ ແລະ ການດໍາເນີນງານທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຈະແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວ. ຫ້າມບໍ່ການກໍານົດ ແລະ ອະນຸຍາດໃ ເຮັດບໍ່ເອົາດິນ ແລະ ບໍ່ເອົາຫີນ ແລະ ກໍ່ສ້າງໂຮງງານຜະລິດຢາງປຸງທາງ ໃນພື້ນທີ່ເຂດປ່າສະຫງວນ. ໃນແຜນ ESMP ຄວນຈະມີການກໍານົດ ແລະ ນໍາໃຊ້ເງື່ອນໄຂສະເພາະ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.
ມີຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ນໍາໃຊ້ວັດສະດຸຈໍານວນຫລວງຫລາຍໃນການກໍ່ສ້າງ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ແກ້ບໍ່ມ້ຽນຢ່າງເໝາະສົມ.	ແມ່ນ	ວິຊາການວາງແຜນຂອງໂຄງການ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ໂດຍຜ່ານໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈະເຮັດການປຶກສາຫາລືກັບ ກະຊວງ ຍທຂ ແລະ ອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຊອກຫາສະຖານທີ່ໃນການຂຸດຄົ້ນ ວັດສະດຸເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການກໍ່ສ້າງ.

ຕາຕະລາງ 9 (ຕໍ່.)

ລາຍຊື່ກວດກາການກັນຕ້ອງ	ແມ່ນ/ບໍ່ແມ່ນ	ສິ່ງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນງານ
ສອດຄ່ອງກັບ ຄວາມຄາດໝາຍທີ່ລະບຸໄວ້ຂ້າງເທິງ ແລະ ຜູ້ຮັບເໝົາແມ່ນຈະຖືກວ່າຈ້າງໃນການເຮັດວຽກກໍ່ສ້າງ.	ແມ່ນ	ວິຊາການວາງແຜນຂອງໂຄງການ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ໂດຍຜ່ານໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈະນຳໃຊ້ ແຜນ ESMP ຂອງໂຄງການ ແລະ ສ້າງແຜນລະອຽດສະເພາະໂຄງການຍ່ອຍ, ເຊິ່ງລວມເຖິງມາດຕະການ ແລະ ວິທີການທີ່ຈຳເປັນໃນການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງທາງເຂົ້າໃນພື້ນໂຄງການ ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ, ຕໍ່ການປົກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນ ແລະ ຕໍ່ແຜນເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຕໍ່ມວນຊົນ. ຈະມີການເຮັດ ບົດແນະນຳດ້ານເຕັກນິກກ່ຽວກັບມາດຕະການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ພ້ອມກັບການເຮັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ແລະ ຜະນົກງານໂຄງການ.
ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ ແມ່ນອາໄສຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໄດ້ ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ມີຄວາມຕິດພັນຢູ່ນຳກັນແບບຮວມໝູ່.	ແມ່ນ	ວິຊາການວາງແຜນຂອງໂຄງການ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ໂດຍຜ່ານໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈະເຮັດການປົກສາຫາລືກ່ຽວກັບແຜນ EGEF ແລະ ຈະສ້າງມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ໃນແຜນ ພັດທະນາກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ.

ຖ້າຫາກກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທາງລົບຈາກໂຄງການຍ່ອຍ, ບໍ່ວ່າຈະເປັນຜົນກະທົບຈາກການເວນຄືນທີ່ດິນ ຫຼື ຜົນກະທົບທາງລົງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ, ແຜນ EGDG ຈະຕ້ອງໄດ້ປະກອບມາດຕະການ, ກິດຈະກຳ ແລະ ການດຳເນີນງານ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໃນການແກ້ໄຂຜົນກະທົບດ້ານລົບນັ້ນ. ການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນແມ່ນຈະປະກອບໃນບົດ ກອບນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF).

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ EGDG ແມ່ນຈະເຮັດໂດຍຊຸມຊົນ, ໂດຍການຊ່ວຍເຫລືອຈາກໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຂອງ ພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ພ້ອມທັງອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ແລະ ສະພາທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍການອຳນວຍຄວາມສະດວກຈາກ ອົງກອນດ້ານສັງຄົມຕ່າງໆ (ອົງການບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ) ໃນເວລາໃດທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມ.

**5.4.3 ແຜນດຳເນີນງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ**

ຖ້າຫາກວ່າມີຈຳນວນ 50 ຄົວເຮືອນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນການພັດທະນາໂຄງການຍ່ອຍ, ອຳນາດການປົກຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ສ້າງແຜນດຳເນີນງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍຫຍໍ້ (ARAP) ເພື່ອນຳສະເໜີຕໍ່ທະນາຄານໂລກ. ແຜນ ARAP ຈະປະກອບມີ: (i) ການອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບໂຄງການຍ່ອຍ, ລວມເຖິງທີ່ຕັ້ງ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງໂຄງການ; (ii) ຫລັກການ ແລະ ຈຸດປະສົງ ຂອງການສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ; (iii) ກອບດ້ານລະບຽບກົດໝາຍ; (iv) ຂໍ້ມູນພື້ນຖານກ່ຽວກັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ; (v) ປະເພດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຕາມລະດັບ ແລະ ຊະນິດຂອງຜົນກະທົບ; (vi) ສິດທິໃນການໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍ, ໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນ ແລະ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອໃນການຟື້ນຟູ ຕາມປະເພດຂອງຜົນກະທົບໃນຕາຕະລາງການຊົດເຊີຍ; (vii) ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະຖານທີ່ໆ ຈະຍົກ ຍ້າຍໄປຢູ່ ພ້ອມດ້ວຍເງື່ອນໄຂດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມທີ່ມີຕໍ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ແລະ ຊຸມຊົນທີ່ເຈົ້າພາບ; (viii) ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງດ້ານອົງກອນໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; (ix) ຂັ້ນຕອນການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; (x) ຂັ້ນຕອນໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຮ້ອງຮຽນ; (xi) ງົບປະມານທີ່ຄາດຄະເນ ໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ງົບປະມານປະຈຳປີ; (xii) ແຜນດຳເນີນງານ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; ແລະ (xiii) ການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ພ້ອມທັງຂັ້ນຕອນການລາຍງານ, ລວມເຖິງຂອບເຂດໜ້າວຽກ ສຳຫລັບການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນພາຍນອກ.

ຜົນກະທົບຖືວ່າມີໜ້ອຍຖ້າຫາກວ່າ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ບໍ່ໄດ້ຖືກຍົກຍ້າຍ ແລະ ຊັບສິນທີ່ມີປະໂຫຍດໄດ້ຖືກສູນເສຍໜ້ອຍກວ່າ 10 ເປີເຊັນ.

#### 5.4.4 ຂັ້ນຕອນດຳເນີນງານໃນກໍລະນີພົບເຫັນວັດຖຸບູຮານ

ໃນການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍເພື່ອປ້ອງກັນໄພນ້ຳຖ້ວມ, ຄາດວ່າຈະບໍ່ມີການພົບເຫັນວັດຖຸບູຮານ, ໂຄງກະດູກ ຫຼື ສິ່ງທີ່ວັດຖຸດ້ານວັດທະນະທຳອື່ນໆ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ມັນກໍ່ຍັງມີໂອກາດໃນການພົບເຫັນສະຖານທີ່ໆ ມີຄວາມສຳຄັນດ້ານວັດທະນະທຳ (ຕົວຢ່າງ, ສະຖານທີ່ສັກສິດ, ປ່າຊ້າ) ແລະ ສະຖານທີ່ບູຮານ ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ.

ຈຸດປະສົງຂອງ ຂັ້ນຕອນດຳເນີນງານໃນກໍລະນີພົບເຫັນວັດຖຸບູຮານ ແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍໃນການກວດກາ, ໃນການລາຍງານ ແລະ ໃນການປ້ອງກັນການລົບກວນ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ວັດຖຸ ແລະ ສະຖານທີ່ໆ ເປັນຊັບພະຍາກອນດ້ານວັດທະນະທຳ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຊັບພະຍາກອນດ້ານວັດທະນະທຳທີ່ເປັນວັດຖຸ ທີ່ບໍ່ເຄີຍຮູ້ມາກ່ອນໆ ການເລີ່ມຕົ້ນວຽກກໍ່ສ້າງ. ຍ້ອນອາດຈະຍັງມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ທີ່ ມີເຂດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ(ເຂດເຍັງບໍ່ທັນຄົ້ນພົບ) ດ້ານວັດທະນະທຳທ້ອງຖິ່ນ (ເຂດສັກສິດ, ສຸສານ) ແລະ ບັນດາເຂດບູຮານສະຖານໃນເຂດໂຄງການຍ່ອຍ, ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ຈະຮັບປະກັນ ເອກະສານປະມູນ ຈະລວມເອົາຂັ້ນຕອນ ແລະ ມາດຕະການດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- i. ຢຸດຕິການກໍ່ສ້າງ ໃນເຂດທີ່ຄົ້ນພົບເຫັນ;
- ii. ກຳນົດພື້ນທີ່ ຄົ້ນຫາ ຫຼື ເຂດ, ຮັກສາຄວາມປອດໄພຂອງສະຖານທີ່ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ ຫຼື ສູນເສຍວັດຖຸທີ່ຂົນຍ້າຍໄດ້;
- iii. ແຈ້ງໃຫ້ວິສະວະກອນຜູ້ຄວບຄຸມ ຮັບຮູ້ ແລະ ແຈ້ງຕໍ່ເຖິງ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ;
- iv. ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບທ້ອງຖິ່ນ ຈະປະເມີນສິ່ງຄົ້ນພົບເບື້ອງຕົ້ນ, ຜົນການວິໄຈທີ່ຈະດຳເນີນໂດຍນັກໂບຮານນະຄະດີ ທີ່ຈະປະເມີນຄວາມສຳຄັນຂອງການຄົ້ນພົບຕາມຫຼັກການຕ່າງໆລວມທັງຄຸນຄ່າດ້ານ ຄວາມງາມ, ປະຫວັດສາດ, ວິທະຍາສາດ ຫຼື ຄົ້ນຄ້ວາ, ຄຸນຄ່າດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ;
- v. ການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບການຈັດການ ການຄົ້ນພົບນີ້ຈະຕ້ອງ ດຳເນີນການໂດຍໜ່ວຍງານທີ່ຮັບຜິດຊອບເຊິ່ງອາດເຮັດໃຫ້ເກີດການຮູບແບບການອານຸລັກ, ການຜິ້ນຜູ ແລະ ການກອບກູ້;
- vi. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອການຄຸ້ມຄອງ ການຄົ້ນພົບທີ່ສື່ສານເປັນລາຍລັກອັກສອນ; ແລະ
- vii. ວຽກງານກໍ່ສ້າງອາດຈະດຳເນີນການຕໍ່ພາຍຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກໜ່ວຍງານທ້ອງຖິ່ນທີ່ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງມໍລະດົກ.

ຜູ້ຮັບໜ້າການກໍ່ສ້າງຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງ ຂັ້ນຕອນດຳເນີນງານໃນກໍລະນີພົບເຫັນວັດຖຸບູຮານ ໂດຍການປະສານສົມທົບກັບກະຊວງທະແຫລງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ. ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ຈະຕິດຕາມ ຂະບວນການອອກແບບ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ແລະ ພາຍຫຼັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຊອກຫາຄວາມເປັນໄປໄດ້.

ຜູ້ຮັບໜ້າການກໍ່ສ້າງຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການຮັບປະກັນວ່າ ພະນັກງານທີ່ເຮັດວຽກກໍ່ສ້າງຂອງຕົນ ໄດ້ມີຄວາມລະມັດລະວັງໃນການກວດຫາ ແລະ ລາຍງານ, ພ້ອມທັງປ້ອງກັນການລົບກວນ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ວັດຖຸ ແລະ ສະຖານທີ່ໆ ເປັນຊັບພະຍາກອນດ້ານວັດທະນະທຳທີ່ເປັນວັດຖຸ. ເຊິ່ງໃນນີ້ ອາດຈະລວມເຖິງການຢຸດເຮັດວຽກ ແລະ ເຮັດການປ້ອງກັນເຂດ ທີ່ຢູ່ໃກ້ກັບຊັບພະຍາກອນດ້ານວັດທະນະທຳທີ່ເປັນວັດຖຸ ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມເສຍຫາຍ, ຈາກນັ້ນກໍ່ລາຍງານຕໍ່ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ຽວກັບການພົບເຫັນດັ່ງກ່າວ.

ຊັບພະຍາກອນດ້ານວັດທະນະທຳທີ່ເປັນວັດຖຸທັງໝົດທີ່ພົບເຮັດໃນພື້ນທີ່ການກໍ່ສ້າງ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຮັບການດູແລຈາກໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ໂດຍການປະສານງານກັບກະຊວງທະແຫລງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ. ກະຊວງທະແຫລງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ ຈະເປັນຜູ້ຕັດສິນວ່າ ສິດທິໃນການເປັນເຈົ້າຂອງ ຊັບພະຍາກອນດ້ານວັດທະນະທຳທີ່ເປັນວັດຖຸທີ່ພົບເຫັນນັ້ນ ຄວນຈະເປັນຂອງພາກສ່ວນໃດ.

ຖ້າສົບທຽບໃສ່ພື້ນທີ່ອື່ນໃນ ສປປ ລາວ ຫຼື ທຽບໃສ່ເມືອງອື່ນໆ ຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ, ເທດສະບານເມືອງໄຊ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຂດພັດທະນາໂຄງການຍ່ອຍ ຖືວ່າເປັນພື້ນທີ່ໆ ມີຄວາມສ່ຽງຈາກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ທີ່ຕໍ່າ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ທຸກໆສະຖານທີ່ໆ ຈະມີການດຳເນີນວຽກກໍ່ສ້າງທີ່ໃຫຍ່ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ມີການກວດກາ ຫາລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ. ການສຳຫລວດ ແລະ ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກແມ່ນຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ໂດຍໃຫ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນການກະກຽມໂຄງການ. ຖ້າບົດລາຍງານກຳສຳຫລວດ ຫາກລະບຸວ່າມີຄວາມສ່ຽງໃນການພົບລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ, ຜູ້ຮັບໜ້າຂອງໂຄງການຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງ

ແຜນສຳຫລວດ ແລະ ເກັບກູ້ລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ແລະ ປະຕິບັດແຜນນີ້ກັບທຸກໆພື້ນທີ່ການກໍ່ສ້າງ ຂອງແຕ່ລະໂຄງການຢ່ອຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ແຜນດັ່ງກ່າວຄວນປະກອບມີ: (i) ຂັ້ນຕອນດຳເນີນງານແບບລະອຽດ ໃນການລະບຸ, ການປົກປ້ອງ ແລະ ການທຳ ລາຍລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ; ແລະ (ii) ແຈ້ງແນວທາງປະຕິບັດ ໃຫ້ກັບຜະນິກງານທຸກຄົນ ໃນກໍລະນີທີ່ພົບເຫັນລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນ ແຕກ.

### 5.4.5 ຫລັກການປະຕິບັດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ຈຸດປະສົງຂອງການນຳໃຊ້ຫລັກການປະຕິບັດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແມ່ນເພື່ອເປັນສິ່ງແນະນຳ ໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ບັນດາວຽກງານຕ່າງໆ ຂອງໂຄງການ (ຕົວຢ່າງ. ວຽກປ້ອງກັນຕາຝັ່ງ, ວຽກກໍ່ສ້າງຄູກັນນ້ຳ, ວຽກປັບປຸງຄອງລະບາຍນ້ຳ, ວຽກ ສ້າງປະຕູກັນນ້ຳ ແລະ ວຽກກໍ່ສ້າງສວນສາທາລະນະແຄມນ້ຳ). ເປົ້າໝາຍສະເພາະຂອງ ຫລັກການປະຕິບັດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນເພື່ອ: (i) ສ້າງມາດຕະຖານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແບບສະເພາະ ໃຫ້ແກ່ໂຄງການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃນ ການຄວບຄຸມໄພນ້ຳຖ້ວມທີ່ນຳສະເໜີຂຶ້ນ; (ii) ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກ; (iii) ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ໂດຍລວມກ່ຽວກັບຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ພ້ອມທັງກຳນົດ ມາດຕະຖານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບນັ້ນ<sup>4</sup>; (iv) ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າວິຊາການ ແລະ ນາຍຊ່າງ ສາມາດຊອກຫາທາງອອກ ໃຫ້ແກ່ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໃນວຽກງານກໍ່ສ້າງ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ; ແລະ (v) ຊ່ວຍໃນການກະກຽມການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ.

ຜູ້ນຳໃຊ້ຫລັກການປະຕິບັດງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມປະກອບມີ: ນັກວາງແຜນ ແລະ ອອກແບບໂຄງການ, ຜູ້ບໍລິຫານ, ວິຊາການ ກໍ່ສ້າງ ແລະ ນາຍຊ່າງ ຈາກກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ, ທີ່ປຶກສາດ້ານການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ, ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາເອກກະຊົນ, ອົງກອນການສຶກສາ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ, ບັນດາກະຊວງ ແລະ ບັນດາອົງກອນຂອງລັດ, ແລະ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ຈາກໂຄງການ.

## 6.0 ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ

ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບລວມທັງໝົດຂອງໂຄງການ ແລະ ຈະເປັນຜູ້ເຮັດການປະສານງານລະ ຫວ່າງ ແຕ່ລະອົງກອນ ຫລື ຂະແໜງການ. ສາມກະຊວງຫລັກທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລວມມີ ກະຊວງ ຍທຂ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ) ແລະ ກະຊວງການເງິນ. ສາມກະຊວງນີ້ຈະແຕ່ງຕັ້ງທີມ ງານ ເພື່ອຮັບຜິດຊອບໃນການຄຸ້ມຄອງ, ການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງ, ການຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນ ແລະ ວຽກງານດ້ານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງ ແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຂອງໂຄງການ. ໂຄງການຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມລະບົດຂອງລັດ. ກະຊວງ ຍທຂ ຈະຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເປັນອົງກອນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ອົງປະກອບ 1, ເຊິ່ງຈະແມ່ນກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຈະເປັນຜູ້ ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອົງປະກອບ 1. ກຊສ ຈະຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເປັນອົງກອນຈັດຕັ້ງປະ ຕິບັດ ອົງປະກອບ 2, ເຊິ່ງໃນນີ້ກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອົງປະກອບ 2 ຢ່ອຍ ເຊິ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບການປັບປຸງລະບົບການຄາດຄະເນສະພາບອາກາດ ແລະ ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ, ແລະ ກົມຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນວຽກງານທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບອົງປະກອບ 2 ຢ່ອຍ ຄືການສ້າງລະບົດຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ.

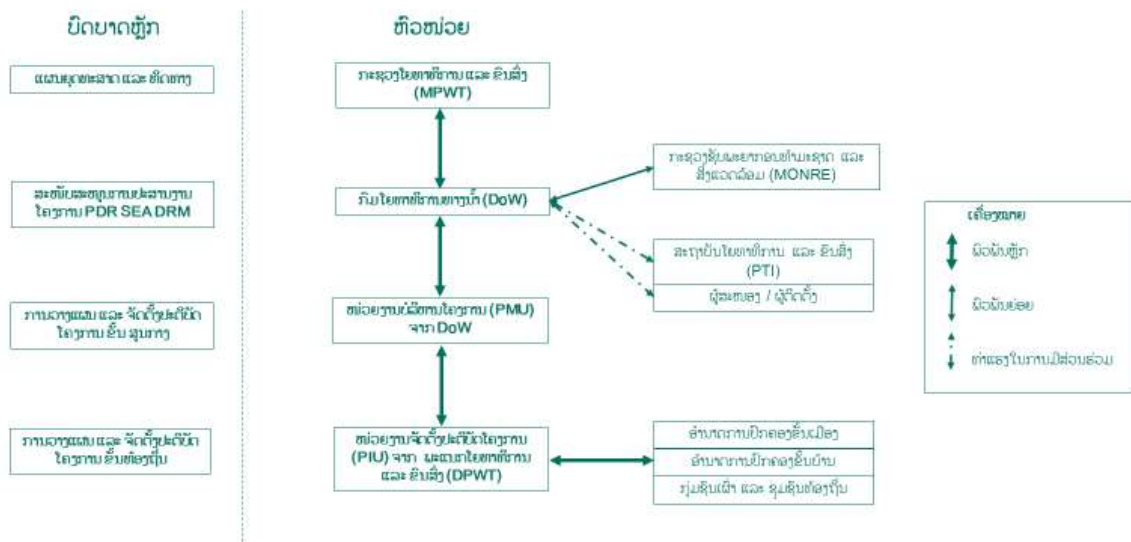
ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວ ກະຊວງ ຍທຂ ຈະເປັນອົງກອນຫລັກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງ ອົງປະກອບ 1, ເຊິ່ງຈະມອບ ໝາຍໃຫ້ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳເປັນຕົວແທນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ຈະສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຄຸ້ມ ຄອງໂຄງການ (PMU) ຂຶ້ນເພື່ອຮັບຜິດຊອບໃນການດຳເນີນງານດ້ານການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການ ຢ່ອຍໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກຜະແນກແຜນການ ແລະ ການຮ່ວມມືພາຍໃນກະຊວງ. ໃນໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງ ໂຄງການຈະປະກອບມີຜະນິກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ຜະນິກງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການ ອາດຈະຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານວິຊາສະເພາະເພີ່ມເຕີມ ທັງນີ້ແມ່ນຂຶ້ນ ກັບປະສົບການ ແລະ ຄວາມສຳນານງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຂອງຜະນິກງານຜູ້ນັ້ນ. ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການ ຊ່ວຍເຫລືອແມ່ນຈະຖືກເຮັດໂດຍທີມງານທີ່ປຶກສາດ້ານວິຊາການຂອງໂຄງການ ເຊິ່ງທີມງານທີ່ປຶກສານີ້ຈະເປັນຜູ້ຊ່ວຍໃນການ

<sup>4</sup> ເນື່ອງຈາກວ່າ ໂຄງການຢ່ອຍ ຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງ ຫຼື ເຂດພື້ນທີ່ກະສິກຳ ແລະ ພື້ນທີ່ທີ່ບໍ່ໄດ້ນອນຢູ່ໃນປ່າສະຫງວນ, ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈະ ໄດ້ສະເໜີຜ່ານ ECoP ຫຼືສະເໜີໃນ EMP.

ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເງື່ອນໄຂທີ່ລະບຸໄວ້ໃນກອບ ESMF ແລະ ໃນຂະນະດຽວກັນກໍ່ຈະຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ພະນັກງານໂຄງການໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງນີ້ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນແຜນວາດ 1:

ຫລັງຈາກວຽກງານຂອງໂຄງການຢ່ອຍໄດ້ຖືກກຳນົດ ແລະ ລະບຸຢ່າງຈະແຈ້ງແລ້ວ, ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການຂອງ ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າຈະເປັນຜູ້ຊີ້ແຈງກ່ຽວກັບໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງແຕ່ລະໂຄງການຢ່ອຍສະເພາະ. ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການຂອງ ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະເຮັດການທົບທວນບົດລາຍງານ ທີ່ທາງພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊເປັນຜູ້ເຮັດ. ພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ ຈະເປັນຜູ້ສ້າງທິມງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ພາຍໃນໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເຊິ່ງຈະຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງຂອບເຂດໜ້າວຽກປະກອບເຂົ້າແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMP) ພ້ອມທັງສ້າງ ຂໍ້ກຳນົດໃນການສ້າງແຜນດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍຫຍໍ້ (ARAP) ແລະ ແຜນ ພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (EGDP) ໂດຍການປຶກສາຫາລືຢ່າງໃກ້ຊິດກັບກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ. ແຜນ ESMP ພ້ອມກັບແຜນ ARAP ແລະ EGDGP ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ນໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການເປັນຜູ້ ເຮັດ ໂດຍການແນະນຳ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອຈາກທີ່ປຶກສາຕາມຄວມຈຳເປັນ. ແຜນ ESMP ແລະ ເອກກະສານອື່ນໆ ທີ່ເປັນແຜນ (ຕົວຢ່າງແຜນ ARAP ແລະ EGDGP) ຈະຖືກເຜີຍແຜ່ຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຈາກໂຄງການ ແລະ ປະຊາຊົນຕ່າງໆ ໃນໄລຍະການເຮັດການປຶກສາຫາລື. ບັນຫາ ແລະ ຄຳເຫັນໃດໆ ທີ່ໄດ້ຈັດບັນທຶກຈາກການເຮັດການປຶກສາຫາລື ຈະຖືກປະກອບເຂົ້າໃນແຜນ. ເອກກະສານທີ່ໄດ້ເຮັດການປັບປຸງ ຈາກການເຮັດການປຶກສາຫາລື ແມ່ນຈະຖືກເຜີຍແຜ່ຕໍ່ມວນຊົນອີກເທື່ອໜຶ່ງ ແລະ ຈະຖືກນຳສົ່ງຕໍ່ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອທົບທວນ.

**ແຜນວາດ 1 ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງສຳຫຼັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF ຂອງອົງປະກອບ 1 ຂອງໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ.**



ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໃນໄລຍະການປະເມີນໂຄງການ. ບົດລາຍງານການຕິດຕາມນີ້ ແມ່ນຈະຖືກນຳສົ່ງຫາທະນາຄານໂລກ. ຂັ້ນຕອນການດຳເນີນງານລະອຽດ ແມ່ນໄດ້ລະບຸໃນພາກທີ 9.0 ຂອງເອກກະສານສະບັບນີ້. ນອກນັ້ນ, ກະຊວງຍທຂ, ຂະແໜງເຄຫາ ແລະ ຜັງເມືອງ ແລະ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນຈະໄດ້ຮັບໃຫ້ຊາບ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນທຸກໄລຍະຂອງຂະບວນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກອບ ESMF. ຕາຕະລາງ 10 ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນແຕ່ລະພາກສ່ວນ ແລະ ແຕ່ລະຂະແໜງການ ໃນແຕ່ລະຂັ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ.

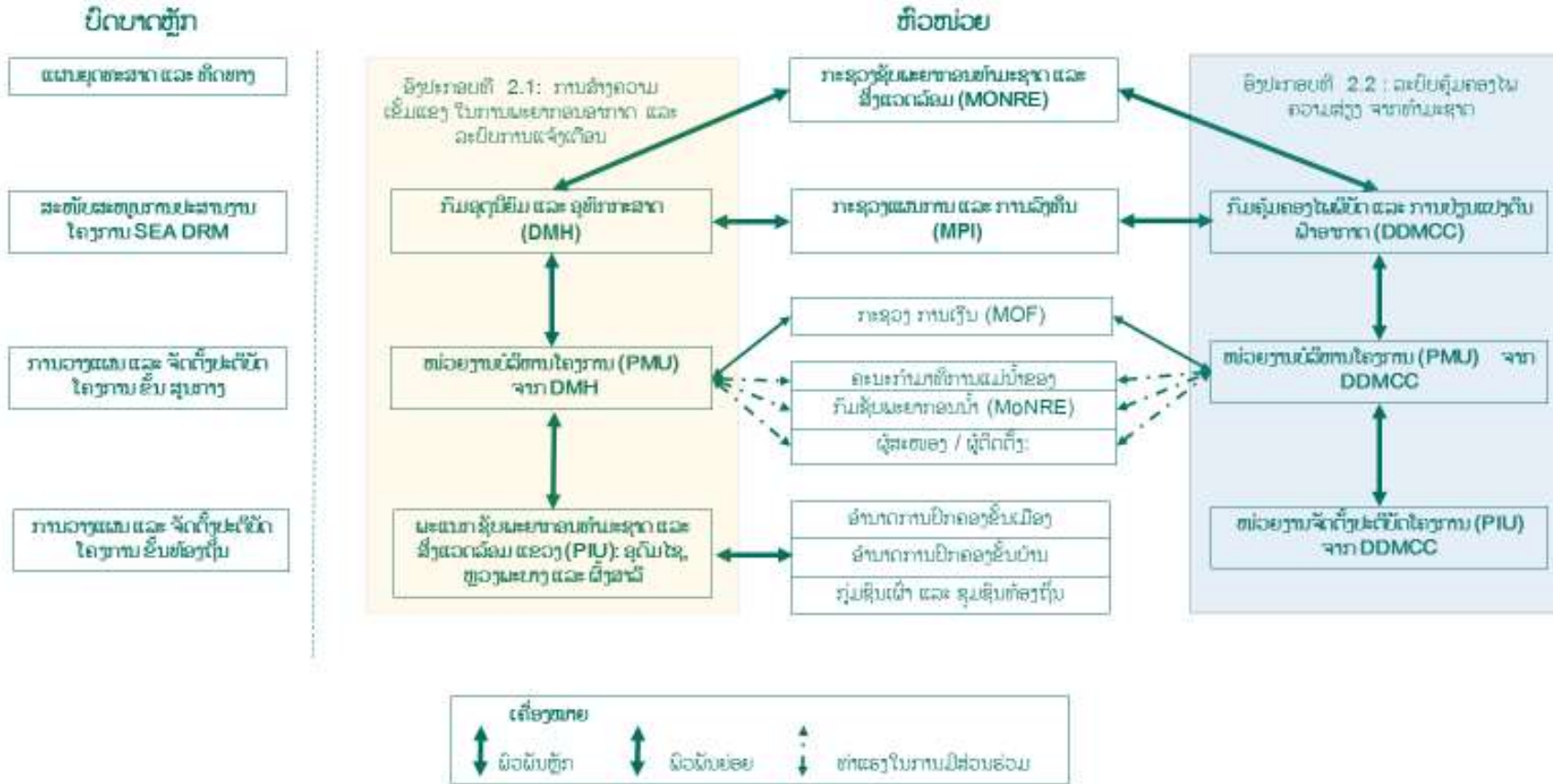
MONRE ແມ່ນເປັນອົງກອນຫລັກໃນການບັງຄັບໃຊ້ບັນດາລະບຽບການ ແລະ ໃນການດຳເນີນວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ດັ່ງນັ້ນ MONRE ຈຶ່ງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການທົບທວນ ແລະ ອະນຸມັດ

ແຜນງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA) ພ້ອມດ້ວຍແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMMP) ແຜນ ARAP ແລະ ແຜນ EGDP ແລະ ທັງເປັນຜູ້ອອກໜັງສືອະນຸມັດ ແລະ ຮັບຮອງ ພ້ອມທັງເຮັດການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດັ່ງກ່າວ.

ດັ່ງທີ່ກ່າວມາແລ້ວ MONRE ຈະເປັນອົງກອນຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານໃນອົງປະກອບ 2, ເຊິ່ງໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດັ່ງກ່າວໄດ້ສະແດງໃນແຜນວາດ 2. ກະຊວງການເງິນ ແລະ ກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິບກະສານຈະສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການຂຶ້ນເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອົງປະກອບຢ່ອຍ 2.1 ເຊິ່ງວຽກງານນີ້ຈະແມ່ນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ຜະນິດຊັບໃນກົມອຸຕຸ ໃນການເຮັດການຄາດຄະເນ ໄຜນ້ຳຖ້ວມກະທັນຫັນ ແລະ ຂະຫຍາຍການສື່ສານເພື່ອເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າໃຫ້ໄດ້ໄລຍະໄກກວ່າເກົ່າ. ວຽກສະເພາະຂອງອົງປະກອບຢ່ອຍ ນີ້ແມ່ນຈະສຸມໃສ່ ບັນດາວຽກງານໃນອ່າງໂຕງນ້ຳອຸ ເຊິ່ງກວມເອົາພື້ນທີ່ສາມແຂວງພາກເໜືອລວມ ອຸດົມໄຊ, ຫລວງພະບາງ ແລະ ຜົ້ງສາລີ. ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການນີ້ ຈະເປັນຜູ້ຊີ້ແຈງກ່ຽວກັບໜ້າວຽກ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພ້ອມທັງເຮັດການປະສານງານກັບອົງການແມ່ນ້ຳຂອງ ເພື່ອໃຫ້ເຮັດການບັນທຶກປ່ຽນແປງວຽກງານໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ກົມອຸຕຸຈະເປັນຜູ້ທົບທວນວຽກງານທີ່ທາງຜະແນກຊັບຜະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ, ຫລວງພະບາງ ແລະ ຜົ້ງສາລີ ເປັນຜູ້ກະກຽມໂດຍການຮ່ວມມືກັບອຳນາດການປົກຄອງ ແລະ ຊຸມຊົນພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຍິ່ນສະເໜີຕໍ່ກົມ. ຈະມີການສ້າງໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະແຂວງທີ່ກ່າວມານັ້ນ ເຊິ່ງໜ່ວຍງານດັ່ງກ່າວຈະຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອົງປະກອບຢ່ອຍ 2.1.

ກະຊວງການເງິນ ແລະ ກົມ ຄຸ້ມຄອງໄຜພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງສະພາບອາກາດ (DDMCC) ຈະສ້າງໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ (PMU)ສະເພາະ ສຳລັບອົງປະກອບຢ່ອຍ 2.2 ຂອງລະບົບຄຸ້ມຄອງຄວາມຊຸ່ງຈາກໄຜພິບັດ (DRM). DDMCC ຈະຮັບຜິດຊອບ ສຳລັບ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ດ້ານກົດລະບຽບ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກ່ຽວກັບ ລະບົບ DRM, ຕິດຕາມຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ຂໍ້ມູນຄວາມເສຍຫາຍໃນອາດິດ ແລະ ຕິດຕາມໂຕຊີ້ວັດ DRM ໃນລະດັບປະເທດ ແລະ ລະດັບສາກົນ. DDMCC PMU ຈະຊີ້ແຈງ ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອົງປະກອບຢ່ອຍ ແລະ ການປະສານງານກັບ ອົງການແມ່ນ້ຳຂອງ ເພື່ອການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານວິຊາການ ແລະ ການຮ່ວມມື ໃນການບຳລຸງຮັກສາຂໍ້ມູນດ້ານເຕັກນິກໃນເຂດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. PMU ຂອງ ກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິບກະສານ ຈະທົບທວນກິດຈະກຳ ທີ່ກະກຽມໂດຍ DDMCC ທັງໃນລະດັບປະເທດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

ແຜນວາດ 2 ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງສຳຫຼັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF ຂອງອົງປະກອບ 2 ຂອງໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ.



ຕາຕະລາງ 10 ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ.

ສະຖາບັນ/ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ	ພາລະບົດບາດ/ອຳນາດ/ຄຳສັ່ງທີ່ຖືກມອບໝາຍ	ລະດັບ
ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE)	<ul style="list-style-type: none"> <li>ເປັນໜ່ວຍງານຫຼັກ ທີ່ມີໜ້າທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບັງຄັບໃຊ້ບັນດານິຕິກຳ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນນ້ຳແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ມີໜ້າທີ່ໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ເສີມສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ.</li> <li>ເປັນໜ່ວຍງານຫຼັກກະກຽມ ໃນການສຶກສາ ESMP ແລະ ARAP ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ກວດສອບ ບັນດາມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ. ມີໜ້າທີ່ຮັບຮອງໃນການອອກໃບອະນຸຍາດ ESMP, ARAP ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການດຳເນີນງານຂອງໂຄງການໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.</li> </ul>	ລະດັບຊາດ
ກອງປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (DESIA) ຂອງ ກຊສ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ເປັນໜ່ວຍງານຫຼັກ ທີ່ມີໜ້າທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບັງຄັບໃຊ້ບັນດານິຕິກຳ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນນ້ຳແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ມີໜ້າທີ່ໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ເສີມສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ.</li> <li>ເປັນໜ່ວຍງານຫຼັກກະກຽມ ໃນການສຶກສາ ESIA, ESMP ແລະ ARAP ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ກວດສອບ ບັນດາມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ. ມີໜ້າທີ່ຮັບຮອງໃນການອອກໃບອະນຸຍາດ ESMP, ARAP ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການດຳເນີນງານຂອງໂຄງການໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.</li> </ul>	ລະດັບຊາດ
ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT)	<ul style="list-style-type: none"> <li>ອະນຸມັດ ແລະ ລົງນາມໂຄງການ (ເປັນໜ່ວຍງານຫຼັກໃນການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຂອງໂຄງການພັດທະນາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ຂະບວນການອະນຸມັດ).</li> </ul>	ລະດັບຊາດ
ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (DoW) ຂອງກະຊວງຍທຂ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານບໍລິການໂຄງການ (PMU) ຂອງໂຄງການ LDRM.</li> <li>ກະກຽມຍຸດທະສາດຂອງໂຄງການ LDRM.</li> <li>ພັດທະນາແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMP) ແລະ ປະສານສົມທົບກັບ ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຂອງພະແນກ ຍທຂ ແວງອຸດົມໄຊ ໃນການພັດທະນາ ແລະ ຕັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ARAP.</li> <li>ຮັບຜິດຊອບການວາງແຜນ ແລະ ການດຳເນີນການຕັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໃນຂັ້ນສູນກາງ ລວມທັງ ການຈັດຫາຈັດຊື້.</li> <li>ໃນຖານະທີ່ເປັນໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ເຮັດໜ້າທີ່ຫຼັກໃນການອອກໃບອະນຸຍາດເຮັດວຽກ ສຳລັບການດຳເນີນງານຂອງໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳຕ່າງໆ.</li> <li>ປະສານງານກັບອົງການຈັດຕັ້ງໃນລະດັບສາກົນ, ຊາດ, ຂັ້ນແຊວງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ.</li> <li>ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ.</li> </ul>	ລະດັບຊາດ

ຕາຕະລາງ 10 (ຕໍ່.)		
ສະຖາບັນ/ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ	ພາລະບົດບາດ/ອຳນາດ/ຄຳສັ່ງທີ່ຖືກອບໝາຍ	ລະດັບ
ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (DPWT) ຂັ້ນແຂວງ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ (PIU).</li> <li>ດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍໃນລັບພາກພື້ນ.</li> <li>ດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມລະບຽບກົດໝາຍ (ລະບຽບກົດໝາຍໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ).</li> <li>ອະນຸມັດບັນດາກິດຈະກຳພັດທະນາ.</li> <li>ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ.</li> </ul>	ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ
ກົມເຄຫາ ແລະ ຜັງເມືອງ (DoUPH) ຂອງກະຊວງຍທຂ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ມີໜ້າທີ່ໃນການວາງແຜນພັດທະນາຕົວເມືອງ ແລະ ພັດທະນານະໂຍບາຍ, ກົດລະບຽບ ແລະ ແຜນງານຂອງວຽກງານນໍ້າປະປາ ແລະ ການລະບາຍນໍ້າ, ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ການບຳບັດນໍ້າເບື້ອນ ໃນຂອບເຂດຕົວເມືອງ.</li> </ul>	ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ
ຫ້ອງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (OPWT) ຂັ້ນເມືອງ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ປະຕິບັດຕາມຄຳສັ່ງຂັ້ນແຂວງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ.</li> <li>ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍທັງໃນຂັ້ນສູນກາງ/ທ້ອງຖິ່ນ.</li> <li>ອະນຸມັດບັນດາກິດຈະກຳພັດທະນາໃນຂັ້ນເມືອງ.</li> <li>ຈັດສັນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.</li> <li>ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂອງກິດຈະກຳພັດທະນະ ໄປຍັງ ພະແນກ ຍທຂ ແຂວງ.</li> </ul>	ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ
ຂັ້ນບ້ານ - ນາຍບ້ານ:	<ul style="list-style-type: none"> <li>ຈັດສັນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.</li> <li>ເປັນຜູ້ປະສານງານກິດຈະກຳຕ່າງໆ ແລະ ລາຍງານຂໍ້ມູນຫວ່າງ ບ້ານ ກັບ ຫ້ອງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ຂັ້ນເມືອງ.</li> <li>ຮ່ວມຝຶຈາລະນາໃນຂະບວນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຈາກຂໍ້ສະເໜີຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ.</li> </ul>	ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ
ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ:	<ul style="list-style-type: none"> <li>ອົງການຈັດຕັ້ງປະຊາຄົມພື້ນຖານ (CBOs), ຂັ້ນເທດສະບານເມືອງ, ເມືອງ ແລະ ບ້ານ.</li> <li>ຄະນະກຳມະການ, ສະຫະພັນ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ອາສາສະໝັກບ້ານ, ຊາວໜຸ່ມ, ເຖົ້າແກ່ແນວໂຮມ, ປກສ ບ້ານ ເປັນຕົ້ນ.</li> </ul>	ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ
ຊຸມຊົນກຸ່ມຊົນເຜົ່າ:	<ul style="list-style-type: none"> <li>ຖ້າຫາກວ່າ ມີບັນດາໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ ມາຕ້ອງຢູ່ໃນເຂດທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງເຂົາເຈົ້າ ຈະຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນ ການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ກັບກຸ່ມຂົນເຜົ່າ ກ່ອນທີ່ຈະເລີ່ມດຳເນີນໂຄງການ.</li> </ul>	ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ
ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ:	<ul style="list-style-type: none"> <li>ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມໃນລະດັບຊາດ, ພາກພື້ນ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ລວມທັງອົງການທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ.</li> </ul>	ລະດັບຊາດ/ ທ້ອງຖິ່ນ

## 7.0 ການປຶກສາຫາລື ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ມວນຊົນ

ໂຄງການຈະສະໜັບສະໜູນວິທີທາງໃນການປຶກສາຫາລື ແບບມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນໂຄງການ ເຊິ່ງການມີສ່ວນຮ່ວມນີ້ ແມ່ນມີຄວາມໝາຍກັບປະຊາຊົນຕ່າງ (ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ກຸ່ມຄົນທີ່ອ່ອນແອ – ແມ່ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມຍິງ/ຊາຍ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຄົນສູງອະຍຸ ແລະ ຄົນພິການ, ຄົນທີ່ບໍ່ມີດິນຢູ່, ຄົນທຸກຍາກ, ອື່ນໆ), ອົງກອນທາງສັງຄົມ CSOs (ອົງກອນບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ, ອົງກອນຂອງຊຸມຊົນປະຈຳທ້ອງຖິ່ນ) ແລະ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍອື່ນໆ. ວິທີທາງນີ້ມີຈຸດປະສົງເພື່ອເຮັດໃຫ້ຍົກສູງຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງປະຊາຊົນຕ່າງ ດ້ວຍການເຮັດການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫລະ, ແບບແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ ລ່ວງໜ້າກ່ອນ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ESMF ແລະ ເຄື່ອງມືບ້ອງກັນອື່ນໆ (ຕົວຢ່າງ ແຜນ ESMP, EGDP, ARAP ຕາມຄວາມຈຳເປັນ), ບົດບາດ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້ຂອງມວນຊົນເຊິ່ງຈະເປັນຜູ້ຖານໃນການປັບປຸງການປະສານງານ ແລະ ບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ. ວິທີທາງໃນການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ຍັງຈະຊ່ວຍໃຫ້ຮັບປະກັນໃຫ້ມີການສື່ສານ ແລະ ປະສານງານທີ່ມີປະສິດທິພາບ ກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ແຕກຕ່າງກັນທັງໝົດ ທັງໃນລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.

ໄດ້ເຮັດການປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບໂຄງການທີ່ນຳສະເໜີນີ້ ກັບຜູ້ທີ່ເຮັດການຕັດສິນໃຈຈາກພາກລັດ, ກັບທະນາຄານໂລກ ແລະ ກັບທີ່ປຶກສາ ໃນວັນທີ 9, ພຶດສະພາ 2016 ໃນກອງປະຊຸມເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການ ທີ່ວຽງຈັນ. ຈາກນັ້ນ ໄດ້ມີການຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ເທື່ອທີໜຶ່ງ ໃນວັນທີ 20 ກໍລະກົດ, 2016, ໂດຍຕົວແທນທີ່ເປັນຜູ້ເຮັດການຕັດສິນໃຈຈາກພາກລັດ, ຕົວແທນຈາກອົງກອນທາງສັງຄົມ, ທະນາຄານໂລກ ແລະ ທີ່ປຶກສາ ໄດ້ເຮັດການປຶກສາຫາລືກັນກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງຂອງ ESMF, ຂອບເຂດໜ້າວຽກຂອງ ESMF, ແຜນການລົງເຮັດວຽກພາກສະໜາມ, ຜົນທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຈາກການປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນ, ແຜນໄລຍະເວລາ ແລະ ໂຄງຮ່າງຂອງເອກະສານ ESMF.

ການປຶກສາຫາລືເພື່ອແຈ້ງຮູ້ ກ່ຽວກັບຮ່າງ ESMF, EGEP and RPF ແມ່ນໄດ້ເຮັດຂຶ້ນທີ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແຕ່ວັນທີ 21 ຫາ 24, ເດືອນກໍລະກົດ 2016(ເອກະສານຊອນທ້າຍ A7, A8, ແລະ A9 ). ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ (ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ອ່ອນແອ – ແມ່ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມຍິງ/ຊາຍ, ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ເຖົ້າ ແລະ ຄົນພິການ, ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີດິນຢູ່ ແລະ ຄົນທຸກຍາກ, ອື່ນໆ) ແມ່ນໄດ້ຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ ແລະ ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບໂຄງການ ພ້ອມທັງຜົນກະທົບ ຂອງໂຄງການ (ຜົນກະທົບທັງດ້ານລົບ ແລະ ດ້ານບວກ). ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຮອບທີສອງ ແມ່ນຈັດຂຶ້ນໃນວັນທີ 22 ກັນຍາ 2016 ເພື່ອຜ່ານຮ່າງເອກະສານບ້ອງກັນຜົນກະທົບ (ເອກະສານຊອນທ້າຍ A13)ສະບັບຮ່າງສຸດທ້າຍ. ຮ່າງເອກະສານນີ້ແມ່ນຈະໄດ້ແປເປັນພາສາລາວ. ເອກະສານທັງພາສາອັງກິດ ແລະ ພາສາລາວແມ່ນຈະໄດ້ເອົາລົງໃນເວັບໄຊ ຂອງກະຊວງ ຍທຂ ແລະ ກໍ່ຈະໄດ້ແຈກຍາຍໃຫ້ທາງພາກລັດທັງໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຕ່າງໆ ພ້ອມທັງອົງກອນດ້ານສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ພາຍໃນສອງອາທິດ ກ່ອນທີ່ຈະມີກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືເທື່ອທີສອງ. ຜົນຂອງການປຶກສາຫາລືລ່ວງໜ້າໄດ້ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຈາກໂຄງການ ແລະ ປະຊາຊົນທົ່ວໄປສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວແມ່ນສະໜັບສະໜູນໂຄງການຍ່ອຍ. ໃນຂະນະທີ່ວຽກງານຂອງໂຄງການເລີ່ມເປັນຮູບເປັນຮ່າງຂຶ້ນ, ການປຶກສາລືແມ່ນຈະເຮັດເພີ່ມເຕີມ ກັບອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຈາກໂຄງການ ແລະ ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກວຽກງານຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ບໍ່ວ່າທັງທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ. ບົດບັນທຶກຂອງການປຶກສາຫາລືແມ່ນຈະໄດ້ປະກອບເປັນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍຂອງເອກະສານ A10 ແລະ A11.

ຫຼັງຈາກທີ່ ເອກະສານ ບ້ອງກັນຜົນກະທົບ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງຈາກທະນາຄານໂລກແລ້ວ, ເອກະສານດັ່ງກ່າວຈະຖືກເຜີຍແຜ່ (ທັງເອກະສານທີ່ເປັນພາສາລາວ ແລະ ພາສາອັງກິດ) ທາງເວັບໄຊ ຂອງກະຊວງ ຍທຂ. ຈາກນັ້ນເອກະສານກໍ່ຈະຖືກສົ່ງກັບໄປຫາທະນາຄານໂລກອີກເທື່ອໜຶ່ງ ເພື່ອໃຫ້ ກອງເລຂາດ້ານການບ້ອງກັນພາຍໃນພາກພື້ນ (Regional Safeguards Secretariat - RSS) ເຮັດການທົບທວນອີກເທື່ອໜຶ່ງ ຫລັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງຈະຖືກຮັບຮອງໄຫ້ເປັນສະບັບສຸດທ້າຍ ແລະ ຖືກເຜີຍແຜ່ທາງ InfoShop ຂອງທະນາຄານໂລກ ແລະ ຖືກເຜີຍແຜ່ຄືນໃນ ສປປ ລາວ.

## 8.0 ກິນໄກການແກ້ໄຂຂໍ້ຮ້ອງຮຽນ

ອີງຕາມມາດຕາທີ 25 ຂອງດຳລັດເລກທີ 84/ນຍ (ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ປະຊາຊົນຈາກໂຄງການພັດທະນາ, ລົງວັນທີ 5 ເມສາ 2016) ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເພື່ອໃຫ້ບັນດາໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ ສ້າງກິນໄກໃນການແກ້ໄຂບັນດາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ. ດຳລັດໄດ້ກຳນົດໃຫ້ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ (ເຊັ່ນໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງຂະແໜງໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ) ຮັບຜິດຊອບໃນການປະສານງານແລະເຮັດວຽກຮ່ວມກັບພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງອຸດົມໄຊ ເພື່ອ ສ້າງກິນໄກການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຮຽນ ແລະ

ດຳເນີນການແກ້ໄຂບັນຫາຮ່ອງຮຽນນັ້ນ. ຄຳຮ້ອງຮຽນຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ທີ່ມາຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບການແກ້ ໄຂ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການເຈລະຈາ ແລະ ໄກ່ເກຍເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບການຕົກລົງເຫັນດີ ແລະ ເປັນເອກກະພາບ. ຄຳຮ້ອງຮຽນທັງ ໝົດແມ່ນຈະໄດ້ຮັບດ້ວຍການຂຽນເປັນເປັນໜັງສື ແລະ ຖ້າກໍລະນີມີການຮ້ອງຮຽນແບບປາກເປົ່າ ກໍ່ຈະມີການຈິດບັນທຶກເປັນ ລາຍລັກອັກສອນໃນເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫລື ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບເຮັດການຮ້ອງຮຽນ. ຂັ້ນ ຕອນການແກ້ຄຳຮ້ອງຮຽນ ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຄວນຈະລວມເອົາມາດຕະຖານຂັ້ນຕອນການດຳເນີນງານທີ່ ເໝາະສົມ (ເຊັ່ນ ເວລາ ໃນການພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຮຽນ, ແລະ ການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຮຽນກໍ່ຈະມີການຄິດໄລ່ ຄ່າໃຊ້ ຈ່າຍໃດໆ ກັບຜູ້ທີ່ໄດ້ ຮັບຜົນກະທົບ).

ຂໍ້ຮ້ອງຮຽນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຈາກກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ທີ່ມີຜົນ ມາຈາກກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງ ໂຄງການແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ໂດຍຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຮ້ອງຮຽນ ໂດຍຜ່ານກົນໄກການແກ້ໄຂຂໍ້ຮ້ອງຮຽນຂອງ ໂຄງການ. ແຕ່ວ່າ, ຜູ້ຮ້ອງທຸກຍັງມີສິດ ທີ່ຈະຂ້າມຂັ້ນຕອນດັ່ງກ່າວນີ້ ແລະ ສາມາດຍື່ນສະເໜີຄຳຮ້ອງຮຽນຫາໜ່ວຍງານຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຂອງຂະແໜງໂຍທາທິການທາງນ້ຳພາຍໃນພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ ເພື່ອໃຫ້ແກ້ໄຂໂດຍກົງ ຫຼື ຜ່ານສະພາແຫ່ງຊາດ, ຕາມລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ. ໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຂອງການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຮຽນ, ຈະມີການບັນ ທຶກໄວ້ໃນສະມຸດບັນທຶກ ກ່ຽວກັບລາຍລະອຽດຂອງການຮ້ອງຮຽນ, ລາຍລະອຽດຂອງການປຶກສາຫາລື ແລະ ຜົນຂອງການແກ້ ໄຂ. ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການສົ່ງຄຳຮ້ອງຮຽນ ແລະ ການແກ້ໄຂ ແມ່ນຈະໄດ້ລາຍງານຕໍ່ ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຂອງ ພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໂດຍຜ່ານບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນ. ເພື່ອການແກ້ໄຂບັນຫາການຮ້ອງຮຽນ ໃຫ້ມີ ປະສິດທິພາບ ແລະ ວ່ອງໄວ ອາດຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຂັ້ນຕອນທີ 1: ຖ້າຫາກວ່າ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ບໍ່ພໍໃຈກັບແຜນຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແຜນດັ່ງກ່າວ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ສາມາດສະເໜີຄຳຮ້ອງຮຽນ ໂດຍປາກເປົ່າ ຫຼື ການຂຽນ ເປັນ ລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ກັບຄະນະກຳມະການຂັ້ນບ້ານ ຫຼື ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນເມືອງ (DRO). ຖ້າເປັນ ການຮ້ອງຮຽນ ໂດຍທາງປາກເປົ່າ, ຂັ້ນບ້ານຈະແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວໃນທັນທີ ແລະ ບັນທຶກໄວ້ ເປັນລາຍລັກ ອັກສອນໃນເວລານັ້ນໂລດ. ຄະນະກຳມະການຂັ້ນບ້ານ ຫຼື ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນເມືອງ ຈະແກ້ ໄຂບັນຫາຄຳ ຮ້ອງທຸກ ພາຍໃນໄລຍະເວລາ 2 ອາທິດ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 2: ຖ້າຫາກວ່າຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ບໍ່ພໍໃຈກັບຜົນການຕັດສິນໃນຂັ້ນຕອນທີ 1, ຜູ້ທີ່ໄດ້ ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ສາມາດຍື່ນອຸທອນຂຶ້ນຫາ ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂຄງການ (PRO) ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະ ນາ ແລະ ຕັດສິນຄືນໃໝ່. ຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂຄງການ ຈະພິຈາລະນາ ພາຍໃນໄລຍະເວລາ 2 ອາທິດ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 3: ຖ້າຫາກວ່າ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ບໍ່ພໍໃຈກັບຜົນການຕັດສິນໃນຂັ້ນຕອນທີ 2, ຜູ້ທີ່ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ສາມາດຍື່ນອຸທອນຂຶ້ນຫາ ຄະນະກຳມະການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນແຂວງ ທີ່ເປັນອົງ ການຕຸລາການ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບຄຳຕັດສິນຈາກຫ້ອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນແຂວງ (PRO). ອົງການຕຸລາການຂັ້ນ ແຂວງ (AAO) ສາມາດໃຫ້ຄຳພິພາກສາ ພາຍໃນ 10 ວັນ; ແລະ
- ຂັ້ນຕອນທີ 4: ຖ້າຫາກວ່າ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຍັງບໍ່ພໍໃຈກັບຜົນພິພາກສາ ທີ່ຕັດສິນໂດຍອົງການ ຕຸລາການຂັ້ນແຂວງ (AAO), ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບຄຳຕັດສິນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ສາມາດຍື່ນຝ່ອງ ສານ ທີ່ສານປະຊາຊົນ ອົງຕາມບັນດານິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ.

ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ຄົວເຮືອນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ສາມາດສະເໜີຄຳຮ້ອງ ແລະ ຍື່ນອຸທອນ ທຸກໆບັນຫາ ທີ່ກ່ຽວກັບການອອກແບບ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງໂຄງການ ລວມເຖິງບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດ ສັນຍົກຍ້າຍ. ຄວນຈະມີກອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຮຽນ ຕັ້ງຢູ່ໃນແຕ່ລະບ້ານໃນປ່ອນທີ່ສາມາດເຂົ້າຫາໄດ້ງ່າຍ. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຮ້ອງຮຽນ ພ້ອມທັງກົນໄກໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຮ້ອງຮຽນ ແລະ ການຍື່ນອຸທອນທີ່ໄດ້ ກ່າວໃນເອກກະສານສະບັບນີ້ ເຊິ່ງການໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນນັ້ນແມ່ນຈະເຮັດໂດຍຜ່ານກອງປະຊຸມຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຜ່ານວິທີທາງສື່ສານ ອື່ນໆ. ເຄື່ອງມືທາງເຕັກໂນໂລຊີໃນການສື່ສານຂໍ້ມູນຕ່າງໆແມ່ນຈະຖືກນຳໃຊ້ ໃນການສື່ສານຂໍ້ມູນ. ຍ້ອນໂທລະສັບມີຖື ເປັນ ອຸປະກອນທີ່ໃຊ້ແຜ່ຫຼາຍທີ່ສຸດ, ດັ່ງນັ້ນມັນສາມາດຖືກໃຊ້ໃນການສື່ສານຂໍ້ມູນ.

ໃນບັນດາໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ການຮ້ອງຮຽນແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື ແລະ ເຈລະຈາ ໃນຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ. ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຈະຕ້ອງເຂົ້າໄປຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດຂອງ ກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າ.

## 9.0 ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການລາຍງານ

ການຕິດຕາມກວດກາແມ່ນວຽກງານໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນ ໃນໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນສປປ ລາວ. ບົດລາຍງານ ຈະຕ້ອງໄດ້ລາຍງານເປັນປະຈໍາເດືອນ, ໄຕມາດ ແລະ ຫົກເດືອນ ຕາມແຕ່ລະໜ້າວຽກສະເພາະເພື່ອ:

- ບັບປຸງວິທີປະຕິບັດໃນການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ;
- ຮັບປະກັນຄວາມມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຄຸນນະພາບ ຂອງຂະບວນການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ;
- ເຮັດການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຂອງໂຄງການ ໂດຍອີງໃສ່ຫຼັກການ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ; ແລະ
- ໃຫ້ໂອກາດໃນການລາຍງານຜົນຂອງການນໍານະໂຍບາຍປ້ອງກັນ, ຜ່ອມທາງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ຽວກັບຜົນກະທົບ ແລະ ມາດຕະການ ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ.

ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ, ໜ່ວຍງານຄຸ້ມ ຄອງໂຄງການ (PMU) ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະເປັນຜູ້ດໍາເນີນການຕິດຕາມກວດກາ ໃນໄລຍະການສຶກສາຄວາມ ເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການ ແລະ ໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ESMP ເພື່ອກໍານົດວ່າ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ປະສິບຜົນສໍາເລັດຫລາວປານໃດ. ການຕິດຕາມກວດກາ ຈະສຸມໃສ່ໃນ 3 ຂົງເຂດທີ່ສໍາຄັນດັ່ງນີ້:

(i) ການຕິດຕາມກວດກາຄວາມສອດຄ່ອງຂອງກາປະຕິບັດງານ: ເພື່ອກວດສອບວ່າ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ໃດ້ມີການພິຈາລະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ໃນຊ່ວງໄລຍະການກະກຽມໂຄງການຍ່ອຍ, ບັນດາວຽກງານຕິດຕາມ ຈະສຸມໄສການຮັບປະກັນ ປະສິດທິພາບຂອງ ການປະຕິບັດ ກອບຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຂະບວນການ. ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ພະນັກງານຊ່ຽວຊານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຈະຮັບປະກັນການສຶກສາໂຄງການຍ່ອຍ ດໍາເນີນໄປຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ວ່ອງໄວ ໂດຍປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ຂອງ ລັດຖະບານລາວ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງ ທະນາຄານໂລກ.

ບັນດາການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຈະລວມເຖິງ ການປະເມີນຜົນ ເງື່ອນໄຂໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນດໍາເນີນງານໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໂດຍຫຍໍ້ ແລະ ກວດກາກ່ຽວຂ້ອງ ກັບແຜນພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ;

- ບັນດາຄໍາຮ້ອງທຸກ, ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂບັນຫາໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ອາດຕ້ອງມີການແກ້ໄຂໃນລະດັບທີ່ສູງກວ່າດັ່ງທີ່ກໍານົດໃນກອບຄຸ້ມຄອງທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ;
- ການເຮັດເອກະສານໂຄງການສົມບູນວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ທິດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຖ້າສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ມີການນໍາໃຊ້, ລວມມີ ການສູນເສຍຊີວິດ ແລະ ຖາວອນ;
- ການປະເມີນຄຸນນະພາບວຽກງານການທິດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນຄວນຖືກນໍາໃຊ້ຕາມຄວາມຕ້ອງຂອງໂຄງການລົງທຶນໃນອານາຄົດທີ່ຖືກກໍານົດໄວ້ເບື້ອງຕົ້ນ, ເຊິ່ງລວມເຖິງຜົນກະທົບຕໍ່ວິຖີຊີວິດ; ແລະ
- ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບໃນເວລາມີການປ່ຽນແປງຫຼາຍ ໃນຕົວວັດແທກທີ່ອາດຕ້ອງການແຜນການແຊກແຊງ, ເຊັ່ນ, ຖ້າປະຊາຊົນກຸ່ມຕ່າງໆ (ຄົນຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ - ຜູ້ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ຍິງ/ຊາຍ, ຜູ້ອາວຸດໄສ ແລະ ຜູ້ເສຍອົງຄະ, ຜູ້ບໍ່ມີທີ່ຢູ່ໄສ, ແລະ ຜູ້ທຸກຍາກ, ອື່ນໆ) ບໍ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງພຽງພໍຈາກໂຄງການຍ່ອຍທີ່ມີທໍາແຮງ.

ໃນໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການປະຕິບັດການຕິດຕາມຄວນກວມເອົາການກວດສອບລະຫວ່າງ ການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອກວດສອບວ່າເງື່ອນໄຂໃດທີ່ມີການອອກ ແລະ ປະຕິບັດຕາມສັນຍາອະນຸຍາດ. ໂຄງການກໍ່ສ້າງທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ໄລຍະຮີ້ຖອນ ຈະເປັນຄວາມຜິດຊອບຂອງ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ການປະຕິບັດການຕິດຕາມກວດສອບໂດຍກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

(ii) **ການຕິດຕາມກວດກາຜົນກະທົບ:** ເມື່ອໂຄງການຢູ່ໃນລະຫວ່າງຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການຕິດຕາມມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງໂຄງການຢ່ອຍລົງເປັນໜ້າທີ່ຂອງ ໜ່ວຍງານການອອກແບບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ມີການຄາດການໄວ້ວ່າເອກະສານປ້ອງກັນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຈະຖືກມອບໃຫ້ຜູ້ຮັບເໝົາ ແລະ ໜ່ວຍງານການອອກແບບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອຈະຕິດຕາມກວດກາຮັບປະກັນວຽກງານດຳເນີນໄປຕາມຂັ້ນຕອນທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນແລ້ວວ່າດ້ວຍບັນດາມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ (ລະຫວ່າງ ລັດຖະບານລາວ ແລະ ທະນາຄານໂລກ).

ການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຜົນ ຂອງຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ຈະວັດແທກ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຜົນກະທົບເຖິງບຸກຄົນ, ຄົວເຮືອນ ແລະ ຊຸມຊົນ ຈະໄດ້ມີການຮັກສາລະດັບມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດ ກ່ອນຊ່ວງໂຄງການ, ຫຼືດີກວ່າເກົ່າ;
- ຜົນກະທົບທີ່ແຕກຕ່າງກັນທາງເພດ ທີ່ຄວນຫຼີກລ້ຽງ, ຫຼຸດ ຫຼື ແກ້ໄຂ;
- ການປັບປຸງຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຢ່າງໜ້ອຍໃຫ້ເທົ່າຊ່ວງໄລຍະກ່ອນໂຄງການ; ແລະ
- ການຈັດການຂໍ້ຂ້ອງໃຈ ຫຼື ຂັດແຍ່ງ.

ເພື່ອທີ່ຈະວັດແທກຜົນກະທົບເຫຼົ່ານີ້, ກ່ອນການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຈະຕ້ອງລະບຸ:

- ໂຕຊີ້ວັດສະເພາະທີ່ຈະຖືກກວດສອບໂດຍໃຊ້ຂໍ້ມູນແຍກຕາມເພດ;
- ກຳນົດວິທີວັດແທກໂຕຊີ້ວັດ ເປັນປະຈຳ; ແລະ
- ກຳນົດການຕິດຕາມບັນດາເຫດການຫຼັກ(ຕົວຢ່າງ: ຊ່ວງເຄິ່ງກາງ ຂອງຂະບວນການແຜນດຳເນີນງານໃນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໂດຍຫຍໍ້, ຖ້ານຳໃຊ້)

(iii) **ການຕິດຕາມກວດກາຜົນກະທົບສະສົມ:** ຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈາກໂຄງການຢ່ອຍ ທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ຈະຖືກຕິດຕາມກວດກາເພື່ອຝ່າລະນາຄວາມຄືບໜ້າອື່ນໆທີ່ອາດມີຂຶ້ນ.

## 10.0 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF

### 10.1 ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ແຜນຝຶກອົບຮົມ

ຄວາມຍືນຍົງທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຂອງໂຄງການຢ່ອຍທີ່ນຳສະເໜີຂຶ້ນເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນັ້ນ ແມ່ນ ຂຶ້ນກັບຄວາມອາດສາມາດໃນການປະສານງານ, ການວາງແຜນ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາຂອງບັນດາອົງກອນທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທີ່ມີຕໍ່ບໍລິສັດຜູ້ຮັບເໝົາ ແລະ ວຽກງານການຈັດຈ້າງອື່ນໆ ຂອງໂຄງການ.

ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ກະຊວງ ຍທຂ ເຂົ້າໃຈດີກ່ຽວ ແລະ ເຫັນຄວາມສຳຄັນໃນວຽກງານປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ໃນການຫຼີກລ້ຽງ, ການຫຼຸດຜ່ອນ ຫຼື ການເຮັດການຊົດເຊີຍ ຕໍ່ກັບບັນດາຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ເປັນທາງລົບ. ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ໃນໄລຍະວາງແຜນ, ໄລຍະກ່ອນການກໍ່ສ້າງ, ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ດຳເນີນງານ, ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ມີຜະນິດການທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ມີຄວາມອາດສາມາດຢ່າງພຽງພໍປະຈຳການຢູ່. ດັ່ງນັ້ນ, ໃນແຜນຝຶກອົບຮົມເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ອົງກອນ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ຜະນິດການຄວນຈະປະກອບມີ ການຝຶກອົບຮົມໃນໜ້າວຽກ, ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ດ້ານວິຊາການ, ການລົງເຮັດວຽກ ແລະ ທັດສະນະສຶກສາພາກສະໜາມ ແລະ ການໄດ້ຮັບຝຶກອົບຮົມຈາກພາຍນອກ ເຊິ່ງ ອາດຈະລວມທັງ ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ໆຕ່າງໆ.

ເຖິງວ່າ ກະຊວງ ຍທຂ ເປັນກະຊວງຫຼັກທີ່ມີໜ້າທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຮ່ວມກັບ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກະຊວງການເງິນ. ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ (PMU) ມີໜ້າທີ່ໃນການບໍລິຫານ, ຈັດຊື້ ແລະ ຈັດຈ້າງ, ການເຮັດສັນຍາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນຂອງໂຄງການຫຍ່ອຍ. ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈະດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບັນດາຕົວຊີ້ວັດປະສິດທິພາບທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ແລະ ເຮັດບົດ ລາຍງານຜົນ ແລະ ຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການ. ນອກນັ້ນ PMU ຍັງ ຈະໄດ້ຕິດຕາມ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານປະຈຳວັນຂອງບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ຂອງໂຄງການ. ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ກະຊວງ ຍທຂ ຈະເຮັດວຽກຮ່ວມຢ່າງໃກ້ຊິດກັບ ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຂອງພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ. ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈະໃຫ້ຄຳແນະນຳ ກັບໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ກ່ຽວ

ກັບທຸກໆ ບັນດາຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ໃນໄລຍະການກະກຽມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ, ແລະ ເຮັດການປະສານງານກັບທະນາຄານໂລກ. ພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ ຈະມີໜ້າທີ່ໃນການຕິດຕາມກວດສອບພາກສະໜາມ ໃນແຕ່ລະມື້ ແລະ ລາຍງານໃຫ້ແກ່ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງຕ້ອງໄດ້ປະສານງານ ກັບບັນດາອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າມີການປະສານງານ ແລະ ຮ່ວມມືທີ່ດີ ແລະ ພ້ອມທັງໄດ້ລະບຸບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນແຕ່ລະບ່ອນຂອງ ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ນຳສະເໜີຕໍ່ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ແລະ/ຫຼື ໃນຂັ້ນສູງກວ່ານີ້. ຕາຕະລາງ 11 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຫຼັກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງບັນພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງວົງຈອນໂຄງການ.

**ຕາຕະລາງ 11 ຄວາມຮັບຜິດຊອບຫຼັກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF.**

ວົງຈອນຂອງໂຄງການຍ່ອຍ	ກະຊວງ ຍທຂ/ກຍນ	ພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ໜ່ວຍງານໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (ເຈົ້າຂອງໂຄງການຍ່ອຍ)
ການກັ່ນຕອງ	ໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ຜູ້ຍື່ນສະເໜີຂໍ້ທຶນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນ ປະຕິບັດ ການປ້ອງກັນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທົບທວນ ບັນດາຄຳຄິດເຫັນ, ຂໍ້ສະເໜີ ແລະ ກັນຕອງ ເພື່ອຊອກຫາບັນຫາ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ້ອງກັນ ພ້ອມທັງໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ຜູ້ຍື່ນສະເໜີຂໍ້ທຶນ ກ່ຽວກັບ ເນື້ອຫາຕ່າງໆໃນເອກະສານປ້ອງກັນ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ທີ່ຈະໄດ້ເຮັດ.	ປະເມີນແຕ່ລະ ບັນຫາການປົກປ້ອງ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ໃນໄລຍະການກະກຽມ ລວມເຖິງການກັ່ນຕອງວ່າມີປະຊາຊົນທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າທີ່ອາໄສຢູ່. ອະທິບາຍເຖິງ ບັນຫາການປົກປ້ອງ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ໃນແບບຟອມກັນຕອງມາດຕະການປ້ອງກັນ ທີ່ຈະຖືກຄັດຕິດໃສ່ບົດສະເໜີໂຄງການຫຍ່ອຍ.
ການກະກຽມ	ໃຫ້ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບບັນຫາການປົກປ້ອງ ຄວາມຈຳເປັນ, ຄັດເລືອກ ແລະ ວ່າຈຳກັດປົກສາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການກະກຽມ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ບັນດາເອກະສານປ້ອງກັນຕ່າງໆ (ເຊັ່ນວ່າ as ESMP, EGDP, ARAP).	ດຳເນີນການກະກຽມວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ້ອງກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຕາມຄວາມຈຳເປັນ ເຊັ່ນ ການເຮັດປົກສາຫາລື ກັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ/ຫຼື ການ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ. ການອອກແບບມາດຕະການປ້ອງກັນ ແລະ ກະກຽມເອກະສານ ເຊັ່ນ ESMP, EGDP, ແລະ ອື່ນໆ ຕາມການຕົກລົງກັບກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ. ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມເໝາະສົມ, ເຜີຍແຜ່ຮ່າງເອກະສານການປ້ອງກັນຕ່າງໆ ແລະ ບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ກ່ອນທີ່ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະເຮັດການທົບທວນບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍນັ້ນ.
ການທົບທວນ ແລະ ການອະນຸມັດ	ທົບທວນ ບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອເບິ່ງຜົນກະທົບດ້ານການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວາມສ່ຽງທາງສັງຄົມ. ປະເມີນຄວາມຄວາມຄືບຖ້ວນ ແລະ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຂອງການປະເມີນນະໂຍບາຍການປ້ອງກັນ ແລະ ຂະບວນ ການປົກສາຫາລື. ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອ ສະເໜີຂຶ້ນຕອນຕໍ່ໄປ. ປະເມີນຄວາມຄືບຖ້ວນ ແລະ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງມາດຕະການການປ້ອງກັນ ແລະ ບັນດາເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ. ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ, ແມ່ນສະເໜີໃຫ້ມີ ການປ່ຽນແປງຕໍ່ບັນດາມາດຕະການ ແລະ ບັນດາເອກະສານເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ເຮັດການທົບທວນອີກເທື່ອໜຶ່ງກ່ອນທີ່ຈະເຮັດການຮັບຮອງສຸດທ້າຍ. ຖ້າຫາກວ່າ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າຫາກໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ (ຕາມນະໂຍບາຍ OP 4.10 ຂອງທະນາຄານໂລກ), ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າພວກເຂົາໄດ້ຮັບການຍິນຍອມ ແລະ ເຫັນດີກັບໂຄງການຍ່ອຍ ຕາມຫຼັກການ “ແບບບໍ່ມີການບັງຄັບ, ແບບແຈ້ງໃຫ້ຊາບລ່ວງໜ້າກ່ອນ ແລະ ແບບໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນພຽງພໍ”. ຖ້າພິຈາລະນາວ່າມີຄວາມເໝາະສົມ, ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ້ອງກັນໃຫ້ແກ່ມວນຊົນ ໃນເວັບໄຊຂອງ ກະຊວງ ຍທຂ ຫຼື ຈາກໂຄງການໄດ້ຮັບການອຸນຸມັດແລ້ວ.	ຍື່ນບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ ມາດຕະການການປ້ອງກັນ ແລະ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນອື່ນໆ ຕາມການຕົກລົງກັນ. ຖ້າຫາກກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ສະເໜີໃຫ້ປັບປຸງມາດຕະການປ້ອງກັນ ຫຼື ປັບປຸງເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃດໆ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເອກະສານ ESMF ແລະ ຂໍ້ກຳນົດອື່ນໆ ຂອງນະໂຍບາຍປ້ອງກັນ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ. ຈາກນັ້ນແມ່ນຍື່ນບົດສະເໜີໂຄງການຫຍ່ອຍ ພ້ອມດ້ວຍມາດຕະການປ້ອງກັນ ແລະ ເອກະສານປ້ອງກັນ ທີ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ຄືນຕາມຄວາມຈຳເປັນ. ບົດສະເໜີໂຄງການ ແລະ ເອກະສານປະກອບຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບ ທຸກໆນິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບການຂອງຊາດ ແລະ ຂອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ວາງ ອອກ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ຕິດຕາມ ແລະ ທົບທວນ ເອກະສານກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍ ການປ້ອງກັນ ແລະ ບັນຫາ ໃນໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການຢ່ອຍ. ຖ້າເຫັນວ່າມີ ຄວາມຈຳເປັນ, ສະເໜີໃຫ້ ມີ ການແກ້ໄຂມາດຕະການ ການປ້ອງກັນ ທົບທວນ ແລະ ອະນຸມັດ ແຜນດຳເນີນງານທີ່ ຖືກກຳນົດໃຫ້ ສ້າງໃນ ໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຢ່ອຍ.	ເຜີຍແຜ່ເອກະສານນະໂຍບາຍການປ້ອງກັນ ທີ່ເປັນສະບັບ ສົມບູນ ຕໍ່ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ຕິດຕາມກວດກາ, ບັນທຶກ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດ ຕັ້ງ ປະຕິບັດມາດຕະການການປ້ອງກັນ. ຫາກກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າຫາກໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ (ຕາມນະໂຍບາຍ OP/BP4.10 ຂອງທະນາຄານໂລກ), ແມ່ນໃຫ້ ເຂົ້າເຈົ້າເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ການປະເມີນຜົນ	ໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າການຮວບຮວມ ແລະ ການກວດສອບ ບັນຫາ ທາງດ້ານນະໂຍບາຍການປ້ອງກັນທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ຜົນຂອງການປະເມີນ ແລະ ລາຍງານຜົນ ໃນ ໄລຍະກາງ ແລະ ທ້າຍຂອງໂຄງການຢ່ອຍ ລວມມີ ການ ຖອດຖອນບົດຮຽນທີ່ຜ່ານມາຂອງແຕ່ລະໂຄງການຢ່ອຍ.	ປະເມີນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ໝາກຜົນ ຂອງມາດ ຕະການການປ້ອງກັນ. ຫາກກຸ່ມຊົນບັນດາເຜົ່າຫາກໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ (ຕາມ ນະໂຍບາຍ OP/BP4.11 ຂອງທະນາຄານໂລກ), ແມ່ນ ໃຫ້ເຂົ້າເຈົ້າເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນ.

ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ແມ່ນເປັນວຽກງານທີ່ມີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ກໍ່ເປັນວຽກ ງານທີ່ເປັນບຸລິມະສິດຂອງປະເທດ. ຍ້ອນຜົນກະທົບທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນແປງສະພາບອາກາດ ແລະ ຈາກເຫດການສະພາບອາ ກາດທີ່ຮຸນແຮງ ການພັດທະນາທີ່ປະກອບເອົາການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດເຂົ້ານຳຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງ. ການ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຂອງກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ ໂດຍການປະສານສົມທົບກັບບັນດາກະຊວງ, ກົມ, ກອງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງ ເຊັ່ນ ກຊສ (ກອງປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ກົມຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້, ກົມຄຸ້ມຄອງໄພພິ ບັດແຫ່ງຊາດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຜ້າອາກາດ) ແລະ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນໃນການ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງພາຍໃນອົງກອນ ແລະ ຈະຊ່ວຍຮັບປະກັນວ່າການປະສານງານ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາວຽກງານທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ້ອງກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແມ່ນມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດຕິຜົນ.

**ການດຳເນີນງານແບບສະເພາະ ໃນວຽກງານການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພນ້ຳ ຖ້ວມສຸກເສີນ**

ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ/ຫຼື ເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິພາບ ແລະ ໝາກຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງ ດ້ານວິຊາການ ພາຍໃຕ້ວຽກງານ ໃນອົງປະກອບທີ 1 ຂອງໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ, ຄວນດຳເນີນບັນດາວຽກງານ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ / ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈະເປັນແຜນນຳໃນການຈັດຝຶກອົບຮົມ ວຽກງານການປ້ອງ ກັນ ແລະ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຮອງວ່າ ຂໍ້ກຳນົດຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານການປ້ອງກັນດ້ານທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການຫ່ອຍເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ແມ່ນໄດ້ປະກອບເຂົ້າໃນ ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂະ ບວນການວາງແຜນ.
- ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ/ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ພ້ອມຈະເປັນແຜນນຳ ໃນການສ້າງຕັ້ງກົນໄກ ການປະສານ ງານ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບບັນຜະແນກການ ແລະ ໜ່ວຍງານທີ່ສຳຄັນ ພາຍໃນ MONRE ທີ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວ ກັບ ESIA/IEE, ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງສະພາບອາກາດ;
- ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ / ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການຈະເປັນຜູ້ເຮັດສັນຍາວ່າຈ້າງທີ່ປຶກສາສາກົນ ເພື່ອສ້າງແຜນ ຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMP), ແຜນດຳເນີນງານການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ໂດຍຫຍໍ້ (ARAP), ແຜນພັດທະນາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (EGDP), ຫລັກການປະຕິບັດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ (ECoP), ຄຸ້ມຄອງດຳເນີນງານດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESOM) ແລະ ອື່ນໆ.

ສຳລັບວຽກງານຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມສຸກເສີນ: ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ / ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການຈະໄດ້ ກະກຽມພາກໜຶ່ງສະເພາະກ່ຽວກັບຂໍ້ກຳນົດດ້ານການປ້ອງກັນເພື່ອປະກອບເຂົ້າໃນຄຸ້ມປະຕິບັດງານໃນເວລາສຸກເສີນ. ມັນມີ ຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ກັບໜ່ວຍງານ ເພື່ອໃຫ້ໜັ້ນໃຈວ່າສາມາດຄວບຄຸມດູແລ ແລະ ສະ ໜັບສະໜູນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ການປ້ອງກັນທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ລະບຸໄວ້ໃນ ESMF, RPF ແລະ EGEF ພ້ອມທັງການສ້າງ ESMP, EGDP, ARAP, ECoP ແລະ ບັນດາມາດຕະການອື່ນໆ. ສິ່ງທີ່ຄວາມເອົາ ເອົາໃຈໃສ່

ເປັນພິເສດກໍ່ຄື ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ/ຜະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ຂອງແຂວງ ອຸດົມໄຊ ຈະຕ້ອງໄດ້ຄວບ ຄຸ້ມ, ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ລາຍງານໃນແຕ່ລະເດືອນ. ຄວນຈະມີການສະສົ່ງເສີມໃຫ້ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ອົງກອນດ້ານ ສັງຄົມ ແລະ ຊຸມຊົນ ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕິດຕາມກວດກາການດຳເນີນງານຂອງຜູ້ຮັບເໝົາ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນໃນພື້ນ ທີ່ທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການເກີດມີຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຫລື ຈາກຄົນງານຂອງໂຄງການ.

## 10.2 ງົບປະມານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF

ງົບປະມານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ESMF ຈະຖືກກຳນົດ ແລະ ຈັດສັນສະເພາະ ວຽກງານການຕິດຕາມກວດກາຄວາມສອດ ຄ່ອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ້ອງກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມເທົ່ານັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ຮັບປະກັນວ່າ ໂຄງການຍ່ອຍ ແມ່ນໄດ້ຖືກ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບັນດາ ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆທີ່ລະບຸໄວ້ໃນເອກະສານສະບັບນີ້. ນອກນີ້ ງົບປະມານຍັງຈະຖືກຈັດ ສັນ ໃນການຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃຫ້ກັບບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ງົບປະມານທັງໝົດ ແມ່ນ ປະມານ 231,000 ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ (ຕາຕະລາງທີ 12). ແຫຼ່ງເງິນທຶນສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ກອບຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ການກຽມແຜນມາດຕະການປ້ອງກັນຈະມາຈາກອົງປະກອບທີ່ 4, ການຄຸ້ມຄອງ ໂຄງການ.

ຕາຕະລາງ 12 ງົບປະມານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລດ.	ກິດຈະກຳ	ລາຍລະອຽດ	ມູນຄ່າ(USD)	
<b>A ການຄວບຄຸມ, ການຕິດຕາມ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ ESMF</b>				
1		ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ/ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຈັດໃຫ້ມີການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາປະຈຳໄຕມາດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ກຽມບົດລາຍງານ ປະຈຳປີ ໃຫ້ແກ່ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງຂະແໜງໂຍທາທິການທາງນໍ້າ, ພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໃນໄລຍະ 3 ປີ.	36,000	
2		ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ/ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ເຮັດການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ກະກຽມບົດລາຍງານການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການປ້ອງກັນ ປະຈຳ 6 ເດືອນ ໃຫ້ແກ່ໜ່ວຍງານ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງຂະແໜງໂຍທາທິການທາງນໍ້າ, ພະແນກ ຍທຂ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໃນໄລຍະ 3 ປີ.	24,000	
3		ຕິດຕາມກວດກາ ການປະຕິບັດງານຂອງບັນດາຜູ້ຮັບເໝົາໃນແຕ່ລະເດືອນພ້ອມທັງຂຽນບົດລາຍງານ ແລະ ນຳສົ່ງ ໃນແຕ່ລະເດືອນ ໃນໄລຍະ 3 ປີ.	24,000	
4		ປຶກສາຫາລືກັບກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ໃນການກະກຽມ ESMP ແລະ EGDP	8,000	
ລວມຢ່ອຍ A			<b>92,000</b>	
<b>B ການພັດທະນາ ມາດຕະການປ້ອງກັນ, ແຜນງານ, ວິທີການ ແລະ ເຄື່ອງມືອື່ນໆ</b>				
1		ວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຮັດ ກໍລະນີສຶກສາ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າຕ່າງໆ ລວມທັງການຈັດກອງປະຊຸມວິຊາການ ເພື່ອສ້າງບົດແນະນຳສະເພາະ ໃນຂົງເຂດທີ່ສຳຄັນດັ່ງລຸ່ມນີ້: (i) ການແບ່ງເຂດທີ່ດິນ; ແລະ (ii) ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຕໍ່ສະພາບດ້ານນິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ ດ້ານການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ.	20,000	
2		ຄັດເລືອກ ແລະ ວ່າຈ້າງທີ່ປຶກສາອິດສະຫຼະເພື່ອສ້າງເຄື່ອງມືປ້ອງກັນຕ່າງໆ ລວມທັງ EMP, ECoP, ARAP, EGDP, ESOM ແລະ ອື່ນໆ	60,000	
ລວມຢ່ອຍ B			<b>80,000</b>	
<b>C ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ອົງກອນ ແລະ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ພະນັກງານ</b>				
1		ຄັດເລືອກ ແລະ ວ່າຈ້າງຊ່ຽວຊານດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ເພື່ອຈັດຝຶກອົບຮົມ ແລະ ແນະນຳການເຊື່ອມໂຍງບົດບາດຍິ່ງຊາຍເຂົ້າໃນວຽກງານໂຄງການໃນແຕ່ລະໄລຍະ, ພ້ອມທັງຊ່ວຍໃນການສ້າງແຜນການດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ (GAP), ແລະ ແນະນຳວິທີທາງໃນການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນໄລຍະການວາງແຜນ, ການກໍ່ສ້າງ, ແລະ ໄລຍະການດຳເນີນງານ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ.	20,000	
2		ກອງປະຊຸມສຳມະນາ ເພື່ອສ້າງຈິດສຳນຶກດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນຂອງການເຊື່ອມໂຍງດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ; ຝຶກອົບຮົມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ (GAP) ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ, ພະນັກງານຂອງອົງກອນທີ່ຖືກມອບໝາຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕ່າງໆ ແລະ ພະນັກງານຂອງໂຄງການທຸກຄົນ.	8,000	
3		ເຮັດການວິເຄາະບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ເພື່ອລະບຸບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການວິເຄາະດັ່ງກ່າວໃນການກຳນົດມາດຕະການເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍທີ່ລະບຸໄວ້ນັ້ນ ໂດຍການມີຕົວຊີ້ວັດເພື່ອຕິດຕາມຜົນຂອງມັນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດດ້ານສັງຄົມ ແລະ ບັນດາຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆ ຂອງໂຄງການ	10,000	
ລວມຢ່ອຍ C			<b>38,000</b>	
			ເງິນແຮ່ (10%)	21,000
<b>ລວມທັງໝົດ A, B ແລະ C</b>			<b>231,000</b>	

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

---

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A1

ໜ້າວຽກທີ່ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜອງທຶນຈາກຂອງ  
ໂຄງການ

---

## ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A1 ໜ້າວຽກທີ່ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜອງທຶນຈາກໂຄງການຍ່ອຍ

ເພື່ອເປັນການຫຼີກລ້ຽງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ປະຊາຊົນ, ບັນດາໜ້າວຽກຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນໄດ້ຍົກເວັ້ນຢ່າງຊັດເຈນ ຈາກການສະໜອງທຶນຈາກໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ:

- ພື້ນທີ່ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ/ຫຼື ການຮີ້ຖອນໂຄງສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ ກໍ່ຄືເຮືອນຊານບ້ານຊ່ອງຂອງປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຫຼາຍກວ່າ 200 ຄົນ ຫຼື 50 ຫຼັງຄາເຮືອນ
- ການສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນລວມທັງປະຊາຊົນກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າບໍ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້, ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີການສ້າງມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນທີ່ມີເຂົ້າເຈົ້າເປັນສ່ວນຮ່ວມ
- ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຄວາມສູນເສຍຕໍ່ກັບຊັບສິນທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ລວມທັງພື້ນທີ່ທາງດ້ານບູຮານຄະດີ (ກ່ອນປະຫວັດສາດ), ສັດ ພືດ ດຶກດຳບັນ, ທາງປະຫວັດສາດ, ທາງສາສະໜາ ແລະ ຄຸນຄ່າເອກະລັກທາງດ້ານທຳມະຊາດ
- ການນຳໃຊ້ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອເປັນແຮງຈູງໃຈ ແລະ/ຫຼື ເປັນເຄື່ອງມືໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ/ຫຼື ການດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນແບບບໍ່ໄດ້ສະໝັກໃຈ ແລະ ເອົາໜູ່ບ້ານມາລວມກັນ
- ການຊື້ບິນ, ເລື້ອຍ, ແຮ່ໃຍຫິນ, ວັດຖຸລະເບີດ, ເຄື່ອງມືລ່າສັດ ແລະ ຈັບປາ ແລະ ການລົງທຶນອື່ນໆທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມ
- ການຊື້ສານກຳຈັດສັດຕູຜິດ, ສານກຳຈັດແມງໄມ້, ຢາຂ້າຫຍ້າ ແລະ ສານເຄມີອັນຕະລາຍອື່ນໆ ທີ່ເກີນກວ່າຈຳນວນທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອບຳບັດພື້ນທີ່ທີ່ມີການລະບາດ. ຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳເປັນໃຊ້ສານກຳຈັດສັດຕູຜິດ, PMO ຈະອ້າງອີງເຖິງ ແຜນການຄຸ້ມຄອງສານກຳຈັດສັດຕູຜິດ ທີ່ຢູ່ໃນ ESMF
- ການດຳເນີນການດ້ານປ່າໄມ້, ລວມທັງການຕັດໄມ້, ການເກັບຜົນ ຫຼື ຂະບວນການຂອງເກັບຜົນຜະລິດຈາກປ່າທີ່ເປັນໄມ້ ແລະ ບໍ່ແມ່ນໄມ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດຈາກປ່າແມ່ນໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດຖ້າຫາກວ່າສອດຄ່ອງກັບແຜນຄຸ້ມຄອງເພື່ອການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແບບຍືນຍົງ
- ການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ບໍ່ມີຄວາມຍືນຍົງ
- ການປ່ຽນແປງ ຫຼື ການເຊື່ອມໂຊມທາງດ້ານທີ່ຢູ່ອາໄສທຳມະຊາດ
- ການຜະລິດ ຫຼື ການຄ້າໃນທຸກຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ກິດຈະກຳທີ່ບໍ່ຢູ່ໃນພາຍໃຕ້ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ບັນດາກົດລະບຽບ ຫຼື ສິນທິສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງສາກົນ ຫຼື ອາດມີການທ້າມທາງສາກົນ
- ແຮງງານ ແລະ ເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກທີ່ມີຄວາມອັນຕະລາຍ, ການຂຸດຄົ້ນ, ຮູບການທີ່ບໍ່ໄດ້ສະໝັກໃຈ ຫຼື ຖືກບັງຄັບຂອງກຳມະກອນ, ການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ, ແຮງງານເດັກ ຫຼື ບັນຫາທີ່ສຳຄັນດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງອາຊີບ
- ການຄ້າທຸກຜະລິດຕະພັນ ກັບການສົ່ງເສີມທຸລະກິດໃນດ້ານການຂຸດຄົ້ນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A2

ນະໂຍບາຍການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມແບບທົ່ວໄປ:  
ແບບການກັນຕອງ

---

**ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A2 ເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມທົ່ວໄປ: ແບບຟອມກັນຕອງ**

ຟອມນີ້ຖືກນຳໃຊ້ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອກັນຕອງບັນຫາມາດຕະການປ້ອງກັນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການຢ່ອຍ, ກຳນົດ ປະເພດການຈຳແນກ, ຮ່ວມກັບນະໂຍບາຍຂອງທະນາຄານໂລກ ຈະຖືກນຳໃຊ້ ແລະເຄື່ອງມືຖືກກະກຽມເພື່ອໂຄງການຢ່ອຍ.

ຊື່ ໂຄງການຢ່ອຍ	
ທີ່ຕັ້ງ ໂຄງການຢ່ອຍ	
ອົງປະກອບ ໂຄງການຢ່ອຍ	
ປະເພດ/ຂະແໜງ ໂຄງການຢ່ອຍ	
ປະເມີນການລົງທຶນ	
ມື້ເລີ່ມຕົ້ນ/ສຳເລັດ	

ຄຳຖາມ	ຄຳຕອບ			ຖ້າແມ່ນ ນະໂຍບາຍທະນາຄານ ໂລກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	ຖ້າແມ່ນ ເອກະສານທີ່ ຕ້ອງການ
	ບໍ່ຮູ້	ແມ່ນ	ບໍ່		
ໂຄງການຢ່ອຍໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ <sup>5</sup> , ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ຫຼື ເປັນປະວັດການ ບໍ່ ແລະ ຂະຫຍາຍໄປເກີນຖະໜົນ ແລະ ROW? <sup>6</sup> ກະລຸນາອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້:				OP 4.01 ການປະເມີນ ສິ່ງແວດລ້ອມ  ປະເພດ A	ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບ ຖ້ວນໃນການສະ ໜອງທຶນ ໂຄງການ Lao PDR DRM.
ໂຄງການຢ່ອຍໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຕໍ່ສັງຄົມທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ, ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ຫຼື ເປັນປະວັດການ ບໍ່? <sup>7</sup> ກະລຸນາອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້:				OP 4.01 ການປະເມີນ ສິ່ງແວດລ້ອມ  ປະເພດ A	ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບ ຖ້ວນໃນການສະ ໜອງທຶນ ໂຄງການ Lao PDR DRM.

<sup>5</sup> ຄວາມອ່ອນໄຫວ (ຕົວຢ່າງ: ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ທີ່ຖືວ່າມີຄວາມອ່ອນໄຫວ ຖ້າມັນເປັນສິ່ງທີ່ປ່ຽນແປງໃຫ້ເກົ່າຄືນບໍ່ໄດ້ - ຕົວຢ່າງ: ນຳໄປສູ່ການສູນເສຍທີ່ຢູ່ທາງທຳມະຊາດຈຳນວນຫຼາຍ, ຫຼື ບັນຫາຖືກກຳນົດໃນ OP 4.04, ທີ່ຢູ່ອາໄສທາງທຳມະຊາດ; OP 4.36, ປ່າໄມ້; OP 4.10, ຊົນເຜົ່າ; OP 4.11, ຊັບພະຍາກອນວັດທະນາທຳດ້ານກາຍະພາບ; ຫຼື OP 4.12, ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນແບບບໍ່ສະມັກໃຈ; ຫຼື ໃນກໍລະນີ ຂອງ OP 4.09, ເວລາທີ່ໂຄງການລວມ ການຜະລິດ, ໃຊ້, ຫຼື ການກຳຈັດຜະລິດຕະພັນຄວບຄຸມສັດຕູພືດທີ່ມີຜົນຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

<sup>6</sup> ຕົວຢ່າງຂອງໂຄງການທີ່ມີຜົນກະທົບດ້ານລົບທີ່ສຳຄັນຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ, ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ຫຼື ບໍ່ເຄຍມີມາກ່ອນ ໄດ້ແກ່ໂຄງສ້າງຜື່ນຖານຂະໜາດໃຫຍ່ ເຊັ່ນການສ້າງ ຖະໜົນໃໝ່, ທາງລົດໄຟ, ໂຮງໄຟຝ້າ, ການພັດທະນາຕົວເມືອງຂະໜາດໃຫຍ່, ແຜນການບຳບັດນ້ຳເສຍ, ແລະການທ່ອນໂຮມ ແລະ ກຳຈັດຂອງເສຍອື່ນໆ.

<sup>7</sup> ໂດຍທົ່ວໄປ ໂຄງການຢ່ອຍ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການຕັ້ງຖິ່ນຖານໃໝ່ ຜົນກະທົບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄວນຖືກຈັດໃນປະເພດ A. ການໃຊ້ຂໍ້ມູນສຸດເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນໃນການປະເມີນຄວາມສຳຄັນທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຂອງຜົນກະທົບທີ່ເກີດຈາກການຕັ້ງຖິ່ນຖານໃໝ່ເຊິ່ງແຕກຕ່າງກັນໄປໃນແຕ່ລະຂອບເຂດ ແລະ ຂະໜາດຂອງໂຄງການຢ່ອຍ ເຖິງໂຄງການຢ່ອຍ. ໂຄງການຢ່ອຍທີ່ຕ້ອງອາໄສການຍ້າຍຖິ່ນຖານ ຂອງຜູ້ຕັ້ງຖິ່ນຖານຢູ່ ຫຼືທຸລະກິດ, ເຊັ່ນດຽວກັບໂຄງການຢ່ອຍ ທີ່ອາດເຮັດໃຫ້ບຸກຄົນ ສູນເສຍ ເນື້ອທີ່ ດິນຫຼາຍກວ່າ 10%, ແມ່ນຈະຖືກຈັດໃນປະເພດ A. ຂະໜາດອາດເປັນປັດໄຈ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີຜົນກະທົບພຽງເລັກນ້ອຍ. ໂຄງການຢ່ອຍ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຊຸມຊົນທັງໝົດ ຫຼື ກຸ່ມຄົນຈຳນວນຫຼາຍ (ຕົວຢ່າງ: ຫຼາຍກວ່າ 1000ຄົນ) ອາດຖືກຈັດໃນປະເພດ A, ໂດຍສະເພາະ ສຳລັບໂຄງການ ທີ່ຄວາມສາມາດໃນການການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍັງບໍ່ເຂັ້ມແຂງ. ໂຄງການຢ່ອຍ ທີ່ຕ້ອງມີການຍົກຍ້າຍຄົນຊົນເຜົ່າ, ທີ່ຈະຈຳກັດການເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນດັ້ງເດີມ ຫຼື ຊັບພະຍາກອນ, ຫຼື ພະຍາຍາມກຳນົດ ການປ່ຽນແປງສະຖາບັນດັ້ງເດີມ ຂອງຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ, ແມ່ນທຸກຄັ້ງ ຈະຖືກຈັດໃນ ປະເພດ A.

ຜົນກະທົບຈະສົ່ງຜົນສະທ້ອນເຖິງບໍລິເວນໃກ້ຄຽງບໍ່ - ບໍລິເວນທີ່ຢູ່ນອກ ROW - ຫຼື ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເພື່ອການເຮັດວຽກທາງກາຍະພາບ ແລະ ມີການກະທົບເຖິງສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງທີ່ບໍ່ສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້? ກະລຸນາອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້:				OP 4.01 ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ  ປະເພດ A	ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນໃນການສະໜອງທຶນໂຄງການ Lao PDR DRM.
ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ສະເໜີອາດມີຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແລະສັງຄົມນ້ອຍທີ່ສຸດຫຼືບໍ່ມີຜົນກະທົບໃດໆ? <sup>8</sup> ກະລຸນາອະທິບາຍເຫດຜົນໂດຍຫຍໍ້:				OP 4.01 ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ  ປະເພດ C	ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງການດຳເນີນງານນອກເໜືອຈາກການກັ່ນຕອງ
ໂຄງການຍ່ອຍບໍ່ໄດ້ລະບຸໃວ້ໃນໝວດ A ແລະ C ທີ່ລະບຸໃວ້ຂ້າງເທິງ ? <sup>9</sup> ກະລຸນາອະທິບາຍເຫດຜົນໂດຍຫຍໍ້:				OP 4.01 ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ  ປະເພດ B	IEE ຫຼື ESMP
ໂຄງການຍ່ອຍນີ້ອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມຂອງຄົນ ຫຼືທຳມະຊາດທີ່ມີຈຳກັດ, ຢູ່ໃນຂອບເຂດນ້ອຍ ແລະ ມີລັກສະນະຊິວຄາວ ຫຼື ອາຍຸສັ້ນ ເປັນສິ່ງທີ່ງ່າຍ ແລະ ລາຄາບໍ່ແຜ່ງໃນການຄວບຄຸມ?				ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ  ປະເພດ B	IEE ຫຼື ESMP
ເອກະສານຂອງໂຄງການຍ່ອຍໄດ້ມີການລະບຸໃວ້ວ່າຈະບໍ່ນຳໃຊ້ວັດສະດຸທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ?				OP 4.01 ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ  ປະເພດ B	IEE ຫຼື ESMP
ໂຄງການຍ່ອຍໄດ້ລະບຸວ່າຈະມີການສິ່ງສິ່ງເສດເຫຼືອ ອອກນອກພື້ນທີ່ ຫຼື ນອກປະເທດບໍ່?				OP 4.01 ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ  ປະເພດ B	ESMP ພ້ອມລາຍລະອຽດ ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ທີ່ບ່ອນຮອງຮັບສິ່ງເສດເຫຼືອ
ໂຄງການຍ່ອຍໄດ້ລະບຸວ່າຈະມີການສິ່ງສິ່ງເສດເຫຼືອ ອອກນອກພື້ນທີ່ ຫຼື ນອກປະເທດ/ທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນໄປຕາມສິນທິສັນຍາເຄື່ອນຍ້າຍວັດຖຸທີ່ເປັນຜິດແລະສິ່ງເສດເຫຼືອ ຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນບໍ່?				OP 4.01 ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ  ປະເພດ A	ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນໃນການສະໜອງທຶນໂຄງການ Lao PDR DRM.

<sup>8</sup> ຕົວຢ່າງຂອງໂຄງການທີ່ມີຜົນກະທົບນ້ອຍທີ່ສຸດ ຫຼື ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ຕອບສະໜອງ ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການ ບໍລິການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານເຕັກນິກ, ການຊ່ອມແປງໂຄງສ້າງທີ່ເສຍຫາຍ ແລະ ອື່ນໆ;

<sup>9</sup> ໂຄງການທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນ OP 4.01 ເປັນປະເພດ A ຫຼື C ສາມາດຖືວ່າເປັນປະເພດ B. ຕົວຢ່າງປະເພດ B ໂຄງການຍ່ອຍລວມມີ ໂຄງການຝຶນຝູງໂຄງສ້າງພື້ນຖານ ຂອງໂຄງການຂະໜາດນ້ອຍ ເຊັ່ນການຝຶນຝູງຜູ້ຮັບ ແລະ ບົບນ້ຳປະປາ, ໂຮງຮຽນຂະໜາດນ້ອຍ, ສູນປະຖົມພະຍາບານ ແລະ ອື່ນໆ.

ໂຄງການຍ່ອຍຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງຫຼືການຍ່ອຍສະຫຼາຍທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທຳມະຊາດທີ່ບໍ່ສຳຄັນຫຼືບໍ່:				OP 4.04 ທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທຳມະ ຊາດ	IEE ຫຼື ESMP
ໂຄງການຍ່ອຍຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຫຼື ການຍ່ອຍສະຫຼາຍທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທຳມະຊາດທີ່ສຳຄັນຫຼືບໍ່ <sup>10</sup> ?				OP 4.04 ທີ່ຢູ່ອາໄສ ຕາມທຳມະຊາດ ປະເພດ A	ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບ ຖ້ວນໃນການສະ ໜອງທຶນ ໂຄງການ Lao PDR DRM.
ມີຊຸມຊົນກຸ່ມຊົນເຜົ່າໃດແດ່ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ເຂົາມີຜົນກະທົບດ້ານດີ ຫຼື ບໍ່ດີແນວໃດ ຕໍ່ການສະເໜີໂຄງການ ຍ່ອຍ? ກະລຸນາອະທິບາຍເຫດຜົນໂດຍຫຍໍ້:				OP 4.10 ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ປະເພດ B	ແຜນພັດທະນາກຸ່ມ ຊົນເຜົ່າ
ໂຄງການຍ່ອຍຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊັບພະຍາກອນທາງວັດທະນາທຳ ດ້ານກາຍະພາບຫຼືບໍ່? <sup>11</sup> ກະລຸນາອະທິບາຍເຫດຜົນໂດຍຫຍໍ້:				OP 4.11 ຊັບພະຍາກອນທາງ ວັດທະນາທຳ ປະເພດ A	ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບ ຖ້ວນໃນການສະ ໜອງທຶນ ໂຄງການ Lao PDR DRM.
ໂຄງການຍ່ອຍກ່ຽວຂ້ອງກັບການຫຍ້ຍຍ້າຍທີ່ດິນແບບບໍ່ສະມັກໃຈ , ສູນເສຍຊັບສິນ ຫຼື ການເຂົ້າເຖິງຊັບສິນ, ຫຼືສູນເສຍ ແຫຼ່ງລາຍຮັບ ຫຼື ບໍ່ທຳມາຫາກິນຫຼັກ ບໍ່? ກະລຸນາອະທິບາຍເຫດຜົນໂດຍຫຍໍ້:				OP 4.12 ການຈັດ ສັນຍາຍ້າຍແບບບໍ່ ສະມັກໃຈ	ແຜນການຈັດສັນ ຍົກຍ້າຍສະບັບຫຍໍ້
ໂຄງການຍ່ອຍອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງ ປ່າໄມ້ ຫຼື ສິດທິ ແລະ ສະຫວັດດີການຂອງຄົນ ແລະ ລະດັບການເຜິ້ງ ພາກັບປ່າໄມ້; ການປົກປ້ອງ ຫຼື ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຫຼື ການປູກປ່າ ບໍ່? ກະລຸນາອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້ເພື່ອໃຫ້ເຫດຜົນປະເພດ:				OP4.36 ປ່າໄມ້ ປະເພດ A	ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບ ຖ້ວນໃນການສະ ໜອງທຶນ ໂຄງການ Lao PDR DRM.
ໂຄງການອາດມີຜົນກະທົບສຳຄັນຫຼືການປ່ຽນແປງທີ່ສຳຄັນ ຫຼື ການ ຍ່ອຍສະຫຼາຍ ຂອງປ່າທຳມະຊາດ ຫຼືທີ່ຢູ່ທາງທຳມະຊາດອື່ນໆ?				OP4.36 ປ່າໄມ້ ປະເພດ A	ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບ ຖ້ວນໃນການສະ ໜອງທຶນ ໂຄງການ Lao PDR DRM.

<sup>10</sup> ໂຄງການຍ່ອຍມີການປ່ຽນແປງຫຼືຍ່ອຍສະຫຼາຍຖິ່ນທີ່ຢູ່ຕາມທຳມະຊາດທີ່ສຳຄັນເຊັ່ນການຄຸ້ມຄອງຕາມກົດໝາຍ, ການສະເໜີຢ່າງເປັນທາງການເພື່ອການປົກປັກຮັກສາ, ກຳນົດໂດຍແຫຼ່ງທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ສຳຫຼັບປົກປັກຮັກສາຄຸນຄ່າຢ່າງສູງ, ຫຼື ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງໂດຍຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ຈະບໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນ.

<sup>11</sup> ຕົວຢ່າງຊັບພະຍາກອນທາງວັດທະນາທຳດ້ານກາຍະພາບ ແມ່ນວັດຖຸບູຮານ, ສະຖານທີ່ບູຮານ, ລວມທັງ ພື້ນທີ່ຕົວເມືອງປະຫວັດສາດ, ອະນຸສອນສະຖານດ້ານຄວາມເຊື່ອ , ສຸສານ, ຫຼື ເຂດ ທີ່ໃດໄດ້ມີຮັບຮອງຈາກລັດຖະບານ.

---

### ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A3

ແບບການກັນຕອງຜືນທີ່ສະເພາະ ດ້ານ  
ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ

---

**ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A3.1 ແບບການກັ່ນຕອງການປ້ອງກັນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ**

ແບບການກັ່ນຕອງນີ້ PIU/DPWT ຈະເປັນຜູ້ຕື່ມຂໍ້ມູນໃນຊ່ວງເວລາການກຳນົດໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອໃຫ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນວຽກປະຈຳປີ. ຝອມນີ້ຈະໄດ້ຖືກເຊັນ ແລະ ຕິດຄັດມາພ້ອມກັບບົດສະເໜີຂອງໂຄງການຍ່ອຍຢ່າງເໝາະສົມ ຊຶ່ງຈະໄດ້ຮັບການທົບທວນໂດຍ MPWT ແລະ/ຫຼື DoW/PMU.

**ຝອມ A: ລາຍການກວດກາຫົວຂໍ້ການປ້ອງກັນຂອງໂຄງການ**

ແຂວງ:	ເມືອງ:	ພື້ນທີ່ – ແຜນທີ່ທີ່ແນບມາ (ເຄື່ອງໝາຍ ✓)	
		<input type="checkbox"/> ແມ່ນ	<input type="checkbox"/> ບໍ່ແມ່ນ
ຊື່ຖະໜົນ:	ເລກທີ່ຂອງຖະໜົນ:	ເລກທີ່ເຊື່ອມຕໍ່. (ລາຍລະອຽດ)	
ແບບ ຂອງ ວຽກ/ກິດຈະກຳ (ເຄື່ອງໝາຍ ✓)	<input type="checkbox"/> ການສ້ອມແປງຖະໜົນຂອງແຂວງ	<input type="checkbox"/> ການສ້ອມແປງຖະໜົນຂອງເມືອງ	
<input type="checkbox"/> ພື້ນທີ່ພາຍໃນ NPA	<input type="checkbox"/> ພື້ນທີ່ໃກ້ຄຽງ NPA	<input type="checkbox"/> ພື້ນທີ່ໃກ້ຄຽງກັບສະຖານທີ່ທີ່ສຳຄັນທາງວັດທະນະທຳ	
<p><b>ອະທິບາຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບໜ້າວຽກ/ກິດຈະກຳ:</b> [ຕົວຢ່າງ ຄວາມຍາວຂອງຖະໜົນ, ຄວາມຕ້ອງການ/ຈຸດປະສົງຂອງໜ້າວຽກ, ວຽກທີ່ນຳສະເໜີ (ລາຍການ/ອະທິບາຍ ບັນດາກິດຈະກຳ), ຈຳນວນຂອງໜູ່ບ້ານ (ປະມານ. ປະຊາກອນ) ຈົນຮອດຜົນປະໂຫຍດ]</p>			
ລາຍການກວດກາ	ແມ່ນ	ບໍ່ແມ່ນ	ຄຳອະທິບາຍ/ຄຳເຫັນ
1. ໜ້າວຽກມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການເວນຄືນທີ່ດິນ?			
2. ໜ້າວຽກມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການເວນຄືນທີ່ດິນຈາກປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ກຳລັງນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການກະສິກຳ (ເຖິງແມ່ນວ່າພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ເປັນເຈົ້າຂອງ/ມີໃບຕາດິນ)?			ຮັບປະກັນ ການແຍກກຸ່ມສິນທະນາຕາມ ເພດ ແລະ ອາຍຸ ເພື່ອການໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ
3. ໜ້າວຽກມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຍົກຍ້າຍສິ່ງປຸກສ້າງ (ລວມທັງ ເຮືອນ, ຮ້ານຄ້າ, ເຫຼົ້າເຂົ້າ ແລະ ອື່ນໆ) ຈາກທາງຫຼັງຂອງຖະໜົນ?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
4. ມີປະຊາຊົນກຸ່ມຊົນເຜົ່າຜືນເມືອງອາໄສຢູ່ໃນພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວບໍ່? ຖ້າມີ, ມີຈັກຊົນເຜົ່າ?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
5. ໜ້າວຽກຕັ້ງຢູ່ໃນ ຫຼື ໃກ້ກັບພື້ນທີ່ທາງວັດທະນະທຳ/ມໍລະດົກ?			
6. ໜ້າວຽກຕັ້ງຢູ່ໃນ ຫຼື ໃກ້ກັບພື້ນທີ່ທີ່ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກວ່າຈະສົ່ງຜົນກະທົບອັນໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ກັບປະຊາຊົນໃນພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
7. ໜ້າວຽກຕັ້ງຢູ່ໃນ ຫຼື ໃກ້ກັບພື້ນທີ່ອະຫວງຫ້າມ (ຫຼື ເຂດປ້ອງກັນຂອງພື້ນທີ່ຫວງຫ້າມ)?			
8. ໜ້າວຽກຈະເຮັດໃຫ້ເກີດບັນຫາດ້ານຂີ້ຝຸນ? ຖ້າແມ່ນ, ເປັນເວລາຈັກເດືອນ (ຢູ່ໃນລະດູໃດ)?			
9. ໜ້າວຽກມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ເປີດບໍ່ດິນ ຫຼື ບໍ່ຫິນ ໃໝ່ ເພື່ອຊົມໃຊ້ ຕົ້ມບໍ່?			

10. ໜ້າວຽກຕັ້ງຢູ່ໃກ້ກັບແມ່ນ້ຳ, ຫ້ວຍນ້ຳ ຫຼື ທາງໄຫຼຂອງນ້ຳ?			
11. ໜ້າວຽກຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ເພີ່ມ ຫຼື ປ່ຽນແປງ ຮູບແບບຂອງການສັນຈອນບິນທ້ອງ ຖະໜົນ?			
12. ໜ້າວຽກຈະມີຄວາມຈຳເປັນໃນການສານເຄມີທີ່ເປັນພິດ, ຢາຂ້າຫຍ້າ ແລະ/ຫຼື ລະເບີດ?			
13. ຂໍ້ມູນອື່ນໆ: ແຜນທີ່, ຜົນກະທົບ ຫຼື ບັນຫາເພີ່ມເຕີມ ແລະ ອື່ນໆ. ຄວນຈະລະບຸຢູ່ໃນເອກະສອນທີ່ຕິດຄັດ: ລາຍການເອກະສານຕິດຄັດ			
<b>ການແຈກຢາຍແບບການກັນຕອງເບື້ອງຕົ້ນຂອງ ESMF:</b>			
ແຈກຢາຍໃຫ້ກັບ	ແມ່ນ	ບໍ່ແມ່ນ	ວັນທີ
MPWT			
DoW/PDRD			
MoNRE			
ພາກສ່ວນອື່ນໆ (ດັ່ງລາຍຊື່ລຸ່ມນີ້)			
<b>ແບບການກັນຕອງເບື້ອງຕົ້ນຂອງ ESMF ຮວບຮົມ ໂດຍ:</b>			
ຊື່:	ຕຳແໜ່ງ:		
ລາຍເຊັນ:	ວັນທີ:		
<b>ແບບການກັນຕອງເບື້ອງຕົ້ນຂອງ ESMF ກວດກາ ໂດຍ:</b>			
ຊື່:	ຕຳແໜ່ງ:		
ລາຍເຊັນ:	ວັນທີ:		

ເອກະສານຕິດຄັດ (ສຳຫຼັບແຜນທີ່, ແຜນວາດ, ຂໍ້ມູນອື່ນໆ, ບັນຫາ, ຜົນກະທົບ ແລະ ອື່ນໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນຂໍ້ 13 ຂ້າງເທິງ)
ຕາມຄວາມຕ້ອງການ

**ຟອມ B: ແບບການກັ່ນຕອງການປະເມີນໝວດສິ່ງແວດລ້ອມ ສຳຫຼັບຕົວເມືອງ**

**ຜື້ນຳການໂຄງລ່າງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກນ້ຳຖ້ວມ**

ແຂວງ:	ເມືອງ:	ຜື້ນຳທີ່ – ແຜນທີ່ທີ່ແນບມາ (ເຄື່ອງໝາຍ ✓)	
		<input type="checkbox"/> ແມ່ນ	<input type="checkbox"/> ບໍ່ແມ່ນ
ການລິເລີ່ມ ຫຼື ຊື່ກິດຈະກຳ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍ:	ການລິເລີ່ມ ຫຼື ເລກທີ່ກິດຈະກຳ:	ເລກທີ່ເຊື່ອມຕໍ່. (ລາຍລະອຽດ)	
ລັກສະນະຂອງໜ້າວຽກ/ກິດຈະກຳ (ເຄື່ອງໝາຍ ✓)	<input type="checkbox"/> ການຍົກລະດັບ/ການສ້າງໃໝ່	<input type="checkbox"/> ການຜື້ນຟູ	
<input type="checkbox"/> ການປັບປຸງ	<input type="checkbox"/> ການບຳລຸງຮັກສາ		
<p><b>ອະທິບາຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບໜ້າວຽກ/ກິດຈະກຳ ແລະ ຜື້ນຳໂຄງການ:</b> [ຕົວຢ່າງ ຄວາມຍາວຂອງຕາຝັ່ງກັນນ້ຳ (ຝາຍ), ຄວາມຕ້ອງການ/ຈຸດປະສົງຂອງໜ້າວຽກ, ວຽກທີ່ນຳສະເໜີ (ລາຍການ/ອະທິບາຍ ບັນດາກິດຈະກຳ), ຈຳນວນຂອງໝູ່ບ້ານ (ປະມານ. ປະຊາກອນ) ຈົນຮອດຜົນປະໂຫຍດ, ອະທິບາຍຜື້ນຳທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ ຕາມຫຼັກເກນຂອງຟອມ A]</p>			
<b>ຄຳຖາມການກັ່ນຕອງ</b>		<b>ແມ່ນ</b>	<b>ບໍ່ແມ່ນ</b>
			<b>ຄຳອະທິບາຍ/ຄຳເຫັນ</b>
▪ ຜື້ນຳຂອງໂຄງການຢູ່ໃນ ຫຼື ຕິດກັບຜື້ນຳທີ່ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ບໍ່?			
▪ ຜື້ນຳທາງດ້ານວັດທະນະທຳ/ມໍລະດົກ			
▪ ຜື້ນຳທ່ວງຫ້າມ			
▪ ເຂດປ້ອງກັນຂອງຜື້ນຳທ່ວງຫ້າມ			
▪ ຜື້ນຳດິນທາມ			
▪ ແມ່ນ້ຳ, ຫ້ວຍນ້ຳ ຫຼື ທາງໄຫຼຂອງນ້ຳ			
▪ ປາກແມ່ນ້ຳ			
▪ ຜື້ນຳທ່ວງຫ້າມ			
▪ ຜື້ນຳປ່າທ່ວງຫ້າມ			
▪ ປ່າເຫຼົ່າຈະຖືກຜົນກະທົບບໍ່?			
▪ ມີຜືດ ຫຼື ສັດ ຊະນິດທີ່ຫາຍາກ ຫຼື ໃກ້ຈະສູນຜົນ ຢູ່ໃນຜື້ນຳໂຄງການບໍ່?			
▪ ໂຄງການເພີ່ມທະວີການເຂົ້າຫາຜື້ນຳທ່ວງຫ້າມ ຫຼື ຜື້ນຳສຳຄັນຂອງການອະນຸລັກຊີວະນານາຜືນບໍ່?			
▪ ໂຄງການມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຕັດ, ເຕີມ, ບໍ່ຫົນ ຫຼື ຂຸດຄົ້ນວັດຖຸ (ຫີນ, ແຮ່, ຫີນ ບິດ, ຊາຍ)?			
▪ ໂຄງການຈະມີການປ່ຽນແປງແມ່ນ້ຳ ຫຼື ທາງໄຫຼຂອງນ້ຳບໍ່?			

▪ ໂຄງການຈະເຮັດໃຫ້ການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນເພີ່ມຂຶ້ນບໍ່?			
▪ ໂຄງການມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ບົດທຶນ ຫຼື ການນຳໃຊ້ວັດຖຸເບີດ (ລະເບີດ)?			
▪ ໂຄງການຈະເຮັດໃຫ້ມີຂີ້ຝຸ່ນ ຫຼື ສຽງລົບກວນບໍ່?			
▪ ໂຄງການມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ສ້າງແຄ້ມຝັກສຳຫຼັບກຳມະກອນບໍ່?			
▪ ໂຄງການມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ສ້າງທາງເຂົ້າເຖິງຊົ່ວຄາວ ຫຼື ທາງຄຸກຄັກ?			
▪ ໂຄງການມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ສ້າງສາງເຄື່ອງບໍ່?			
<b>ຂໍ້ມູນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ</b>			
<b>ຂໍ້ມູນ</b>		<b>ການອະທິບາຍ</b>	
ພຶດທີ່ຈະຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວແມ່ນພຶດຊະນິດໃດ?			
ເອົາຫຍັງມາປະເມີນຜົນທີ່ທັງໝົດຂອງຊະນິດພຶດທີ່ຖືກຜົນກະທົບ?			
ມີການສະເໜີ ຫຼື ໂຄງການໃດທີ່ຈະສ້າງຜົນກະທົບອັນໃຫຍ່ຫຼວງເພີ່ມຂຶ້ນບໍ່ (ຜົນກະທົບສະສົມ)?			
ໂຄງການມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການເວນຄືນທີ່ດິນ ຫຼື ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນແບບຊົ່ວຄາວບໍ່? ຖ້າແມ່ນ, ເຕີມຂໍ້ມູນໃສ່ <b>ຝອມ D</b>			
ໂຄງການມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການຈັດສັນຍົກຍ້າຍສິ່ງປຸກສ້າງບໍ່? ຖ້າແມ່ນ, ເຕີມຂໍ້ມູນໃສ່ <b>ຝອມ D</b>			
ໂຄງການໄດ້ຕັ້ງຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ຊຶ່ງເປັນທີ່ຮູ້ຈັກຂອງປະຊາຊົນເຜົ່າຊົນກຸ່ມນ້ອຍວ່າພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວເປັນບ່ອນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຫຼື ເພື່ອການຊົມໃຊ້? ຖ້າແມ່ນ, ເຕີມຂໍ້ມູນໃສ່ <b>ຝອມ C</b>			
<b>ການຈັດປະເພດຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງໂຄງການ</b>			
ອີງຕາມນິຍາມຂອງຜົນກະທົບໃນຄຸນນະພາບການຄຳເນີນງານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ແມ່ນປະເພດໃດ? ປະເພດຂອງ ໂຄງການ ແມ່ນນອນໃນ ປະເພດໃດ?			
[ ] <b>ປະເພດ B</b> – ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມບໍ່ຫຼາຍ, ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເຮັດ IEE			
[ ] <b>ປະເພດ C</b> – ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເລັກໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ, ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເຮັດ EA, ຕາມທຳມະດາແລ້ວຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ ESMP ແລະ ຂໍ້ກຳນົດທາງເຕັກນິກ			
<b>ຕົວຊີ້ວັດຂອງຄວາມອ່ອນໄຫວພື້ນທີ່ ເບິ່ງໃນຝອມ B ລຸ່ມນີ້</b>			
ແຈກຢາຍໃຫ້ກັບ	ແມ່ນ	ບໍ່ແມ່ນ	ວັນທີ
MPWT			
DoW/PDWT			

MONRE			
ພາກສ່ວນອື່ນໆ (ດັ່ງລາຍຊື່ລຸ່ມນີ້)			
<b>ແບບການກັນຕອງ EA ຮວບໂຮມ ໂດຍ:</b>			
ຊື່:	ໜ້າທີ່:		
ລາຍເຊັນ:	ວັນທີ:		
<b>ແບບການກັນຕອງ EA ກວດກາ ໂດຍ:</b>			
ຊື່:	ໜ້າທີ່:		
ລາຍເຊັນ:	ວັນທີ:		

**ຝອມ C: ຝອມກັນຕອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ສຳຫຼັບຜູ້ຖືກຮຸ້ນໂຄງລ່າງຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງນ້ຳຖ້ວມຕົວເມືອງ**

ແຂວງ:	ເມືອງ:	ຜູ້ທີ່ – ແຜນທີ່ທີ່ແນບມາ (ເຄື່ອງໝາຍ ✓)	
		<input type="checkbox"/> ແມ່ນ	<input type="checkbox"/> ແມ່ນ
ຊື່ໂຄງການຍ່ອຍ:	ເລກທີໂຄງການຍ່ອຍ:	ເລກທີ່ເຊື່ອມຕໍ່. (ລາຍລະອຽດ)	
ຮູບແບບຂອງ ວຽກ/ກິດຈະກຳ (ເຄື່ອງໝາຍ ✓)	<input type="checkbox"/> ການລິເລີ່ມ ຫຼື ກິດຈະກຳ	<input type="checkbox"/> ການລິເລີ່ມ ຫຼື ກິດຈະກຳ	
<p><b>ອະທິບາຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບໜ້າວຽກ/ກິດຈະກຳ ແລະ ຜູ້ທີ່ໂຄງການ:</b> [ຕົວຢ່າງ ຄວາມຍາວຂອງຕາຝັ່ງກັນນ້ຳ (ຝາຍ), ຄວາມຕ້ອງການ/ຈຸດປະສົງຂອງໜ້າວຽກ, ວຽກທີ່ນຳສະເໜີ (ລາຍການ/ອະທິບາຍ ບັນດາກິດຈະກຳ), ຈຳນວນຂອງໝູ່ບ້ານ (ປະມານ. ປະຊາກອນ) ຈົນຮອດຜົນປະໂຫຍດ, ອະທິບາຍຊຸມຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ]</p>			
<p><b>ການກັນຕອງບັນຫາຂອງຊົນເຜົ່າກຸ່ມນ້ອຍ (ຮັບປະກັນການຈຳແນກ ຂໍ້ມູນ ເພດ ແລະ ອາຍຸໃຫ້ເໝາະສົມ)</b></p>			
<b>ຄຳຖາມການກັນຕອງ</b>	<b>ແມ່ນ</b>	<b>ບໍ່ແມ່ນ</b>	<b>ຄຳອະທິບາຍ/ຄຳເຫັນ</b>
1. ມີປະຊາຊົນກຸ່ມຊົນເຜົ່າຢູ່ໃນຜູ້ທີ່ໂຄງການຍ່ອຍບໍ່ (ຕົວຢ່າງ ໂຄງການກໍ່ສ້າງຜູ້ຖືກຮຸ້ນໂຄງລ່າງເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມຕົວເມືອງ)?			ຮັບປະກັນ ການແຍກກຸ່ມສິນທະນາຕາມ ເພດ ແລະ ອາຍຸ ເພື່ອການໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ
2. ຖ້າແມ່ນ, ມີຈັກກຸ່ມຊົນເຜົ່າ?			
3. ພວກເຂົາຢູ່ຮ່ວມກັນໃນຊຸມຊົນ ບໍ່ມີປະຊາຊົນກຸ່ມຊົນເຜົ່າ?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
4. ພວກເຂົາຍັງຮັກສາໄດ້ຂະນິບທຳນຽມທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ຫຼື ກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດ?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
5. ຖ້າແມ່ນ, ຂະນິບທຳນຽມທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ຫຼື ກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດອາດຈະເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາມີໂອກາດທຸກຈົນບໍ່?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
6. ໂຄງການຈະກິດກັນກິດຈະກຳທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຫຼື ສັງຄົມ?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
7. ໂຄງການຈະສົ່ງຜົນກະທົບ ຫຼື ປ່ຽນແປງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳອັນດີງາມບໍ່?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
8. ໂຄງການຈະສ້າງຄວາມວຸ້ນວາຍໃຫ້ກັບການດຳລົງຊີວິດໃນຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າບໍ່?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
9. ໂຄງການຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ສຸຂະພາບ, ການສຶກສາ, ກິດຈະກຳທາງສັງຄົມ, ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຫຼື ຄວາມໝັ້ນຄົງ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ດີຂຶ້ນບໍ່?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
10. ໂຄງການຈະສົ່ງຜົນທາງລົບຕໍ່ ສຸຂະພາບ, ການສຶກສາ, ກິດຈະກຳທາງສັງຄົມ, ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຫຼື ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງເຂົາເຈົ້າບໍ່?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
11. ໂຄງການຈະປ່ຽນແປງ ຫຼື ທຳລາຍອົງຄວາມຮູ້ຂອງເຂົາເຈົ້າບໍ່?			ເຊັ່ນດຽວກັນ
12. ໂຄງການຈະກິດກັນການປະຕິບັດທາງຮີດຄອງປະເພນີ ຫຼື ທຳລາຍອົງກອນທາງຮີດຄອງປະເພນີບໍ່?			ເຊັ່ນດຽວກັນ

13. ຖ້າຫາກຄາດວ່າຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດຊີນຸ່ມນ້ອຍ:			ເຊັ່ນດຽວກັນ
14. ມີຜະນິດການທີ່ຊ້ານານງານຢ່າງພຽງພໍຢູ່ໃນ ເພື່ອກະກຽມການປະເມີນ ແລະ ກຳນົດມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຢ່າງເໝາະສົມ (ກະກຽມແຜນພັດທະນາກຸ່ມຊີວິດຊີນຸ່ມ[EGDP])			ເຊັ່ນດຽວກັນ
15. ມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງມີການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດກ່ອນທີ່ຈະມີການກະກຽມແຜນພັດທະນາກຸ່ມຊີວິດຊີນຸ່ມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ?			
16. ໃນກໍລະນີ ການດຳລົງຊີວິດຂອງເຜົ່າຊີວິດຊີນຸ່ມນ້ອຍທັງໝົດບໍ່ໄດ້ຖືກລົບກວນ. ຈະເກີດມີການສູນເສຍ ເຮືອນ, ທີ່ດິນ, ຜົນລະປູກ, ຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ການເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນຂອງພວກເຂົາ, ຄວບຄຸມ ຫຼື ນຳໃຊ້ຄົວເຮືອນເຜົ່າຊີວິດຊີນຸ່ມນ້ອຍ?			
<b>ຄາດຄະເນຜົນກະທົບຕໍ່ກັບປະຊາຊີວິດຊີນຸ່ມຊີວິດຊີນຸ່ມ</b>			
<b>ໜ້າວຽກຂອງໂຄງການ</b>	<b>ຄາດຄະເນຜົນກະທົບທາງບວກ</b>		<b>ຄາດຄະເນຜົນກະທົບທາງລົບ</b>
<b>ການຈັດປະເພດຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຕໍ່ກັບປະຊາຊີວິດຊີນຸ່ມຊີວິດຊີນຸ່ມ</b>			
ອີງຕາມນິຍາມຂອງຜົນກະທົບຢູ່ໃນ ຄູ່ມືການຈັດການສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ປະເພດຂອງ ໂຄງການ ແມ່ນນອນໃນ ປະເພດໃດ?			
[ ] <b>ປະເພດ B</b> – ຜົນກະທົບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເວນຄືນທີ່ດິນເທົ່ານັ້ນ, ການດຳເນີນການສະເພາະ ຈຳເປັນຕ້ອງລວມຢູ່ໃນ ARAP			
[ ] <b>ປະເພດ C</b> – ບໍ່ມີຜົນກະທົບ, ບໍ່ຈຳເປັນມີ EGDP ຫຼື ການດຳເນີນການສະເພາະ, ການກຳນົດມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມແບບທົ່ວໄປຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້			
<b>ແຈກຢາຍໃຫ້ກັບ</b>	<b>ແມ່ນ</b>	<b>ບໍ່ແມ່ນ</b>	<b>ວັນທີ</b>
MPWT			
DoW/PDRD			
MONRE			
ພາກສ່ວນອື່ນໆ (ດັ່ງລາຍຊື່ລຸ່ມນີ້)			
<b>ແບບການກັນຕອງ IP ຮວບຮອມ ໂດຍ:</b>			
ຊື່:	ໜ້າທີ່:		
ລາຍເຊັນ:	ວັນທີ:		

<b>ແບບການກັ່ນຕອງ IP ກວດກາໂດຍ:</b>	
ຊື່:	ໜ້າທີ່:
ລາຍເຊັນ:	ວັນທີ:

**ຝອມ D: ແບບກັນຕອງການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ສໍາຫຼັບການໂຄງການຢ່ອຍ ຂອງໂຄງການກໍ່ສ້າງຜືນຖານ ໂຄງລ່າງເພື່ອຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມຕົວເມືອງ**

ແຂວງ:	ເມືອງ:	ທີ່ຕັ້ງ – ແຜນທີ່ທີ່ແນບມາ (ເຄື່ອງໝາຍ ✓)	
		<input type="checkbox"/> ແມ່ນ	<input type="checkbox"/> ແມ່ນ
ຊື່ໂຄງການຢ່ອຍ:	ເລກທີໂຄງການຢ່ອຍ:	ເລກທີ່ເຊື່ອມຕໍ່. (ລາຍລະອຽດ)	
ລັກສະນະຂອງໜ້າວຽກ/ກິດຈະກຳ (ເຄື່ອງໝາຍ ✓)	<input type="checkbox"/> ການລິເລີ່ມ	<input type="checkbox"/> ໜ້າວຽກ	
<p><b>ອະທິບາຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບວຽກ/ໜ້າວຽກ ແລະ ຜືນທີ່ໂຄງການ:</b> [ຕົວຢ່າງ ຄວາມຍາວຂອງຕາຝັ່ງກັນນໍ້າ (ຝາຍ), ຄວາມຕ້ອງການ/ຈຸດປະສົງຂອງໜ້າວຽກ, ວຽກທີ່ນໍາສະເໜີ (ລາຍການ/ອະທິບາຍ ບັນດາກິດຈະກຳ), ຈໍານວນຂອງໝູ່ບ້ານ (ປະມານ. ປະຊາກອນ) ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ, ອະທິບາຍຊຸມຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ]</p>			
<b>ການກັນຕອງການເວນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ</b>			
<b>ຄໍາຖາມການກັນຕອງ</b>		<b>ແມ່ນ</b>	<b>ບໍ່ແມ່ນ</b>
		<b>ຄໍາອະທິບາຍ/ຄໍາເຫັນ</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການເວນຄືນທີ່ດິນບໍ່?</li> <li>▪ ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນແລ້ວບໍ່ວ່າຈະມີການເວນຄືນທີ່ດິນ?</li> <li>▪ ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນແລ້ວກ່ຽວກັບສະຖານະຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ການຊົມໃຊ້ຜືນທີ່ດິນໃນປັດຈຸບັນ?</li> <li>▪ ຈະບໍ່ມີຄວາມກັງວົນໃນຜືນທີ່ດັ່ງກ່າວ ຫຼື ເຂດສະຫງວນຂອງແມ່ນໍ້າ?</li> <li>▪ ມີປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນບັນຊີນໍ້າບ້ານ ແລ້ວດໍາລົງຊີວິດ ຫຼື ຫາລຽງຊື່ຢູ່ໃນຜືນທີ່ດັ່ງກ່າວ ຫຼື ເຂດສະຫງວນຂອງແມ່ນໍ້າ?</li> <li>▪ ຈະມີການສູນເສຍເຮືອນບໍ່?</li> <li>▪ ຈະມີການສູນເສຍທີ່ດິນກະສິກໍາບໍ່?</li> <li>▪ ຈະມີການສູນເສຍຜົນລະປູກ, ຕົ້ນໄມ້ ແລະ ຊັບສິນຄົງທີ່ບໍ່?</li> <li>▪ ຈະມີການສູນເສຍທາງດ້ານທຸລະກິດ ຫຼື ວິສາຫະກິດບໍ່?</li> <li>▪ ຈະມີການສູນເສຍທາງດ້ານລາຍຮັບ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບໍ່?</li> <li>▪ ປະຊາຊົນຈະສູນເສຍການເຂົ້າເຖິງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ, ການບໍລິການ ຫຼື ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດບໍ່?</li> <li>▪ ການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈະກະທົບຕໍ່ກັບສັງຄົມ ຫຼື ກິດຈະກຳດ້ານເສດຖະກິດບໍ່?</li> <li>▪ ຖ້າຫາກຄາດການວ່າຈະເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ກັບການຈັດສັນຍົກຍ້າຍແບບບໍ່ສະໝັກໃຈ:</li> <li>▪ ການປະສານງານລະຫວ່າງໜ່ວຍງານຂອງລັດຖະບານມີຄວາມຈໍາເປັນຕໍ່ກັບການເວນຄືນທີ່ດິນບໍ່?</li> </ul>			

<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ມີວິຊາການທີ່ມີຄວາມຊຳນານງານພຽງພໍຢູ່ໃນໜ່ວຍປະຕິບັດງານສຳຫຼັບການວາງແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ການດຳເນີນງານບໍ່?</li> </ul>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງກ່ອນທີ່ຈະມີການວາງແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ການດຳເນີນງານບໍ່?</li> </ul>			
<b>ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ</b>			
ມີການປະເມີນວ່າ ມີຈຳນວນຄົວເຮືອນໃດບໍ່ ທີ່ຈະຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ? [ ] ແມ່ນ [ ] ບໍ່ແມ່ນ			
ຖ້າແມ່ນ, ມີຈຳນວນປະມານຈັກຄົວເຮືອນ?			
ມີຄົວເຮືອນໃດແດ່ທີ່ເປັນຄົວເຮືອນທີ່ອ່ອນໄຫວ (ດ້ອຍໂອກາດ) ຕົວຢ່າງ ຄົວເຮືອນທີ່ (i) ຫົວໜ້າຄອບຄົວເປັນແມ່ຮ້າງ ຫຼື ແມ່ໜ້າຍ ແລະ ມີລາຍຮັບຕ່ຳ; (ii) ມີຄົນພິການ ຫຼື ບຸກຄົນບໍ່ສົ່ງປະກອບ; (iii) ມີຄົນທີ່ຢູ່ໃຕ້ຕົວຊີວັດຄວາມທຸກຍາກທີ່ກຳນົດໂດຍກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະວັດດີການສັງຄົມ ຫຼື ບໍ່ມີທີ່ດິນ (ທີ່ຢູ່ອາໄສ); (iv) ເປັນຜູ້ສູງອາຍຸທີ່ບໍ່ມີວິທີການທີ່ຈະຜັດທະນາໄດ້? [ ] ແມ່ນ [ ] ບໍ່ແມ່ນ			
ຖ້າແມ່ນ, ມີຈຳນວນປະມານຈັກຄົວເຮືອນທີ່ ແມ່ນ (i), (ii), (iii) ຫຼື (iv)? ຄິດໄລ່ຈຳນວນທັງໝົດ ຂອງຄົວເຮືອນ ຂອງແຕ່ລະປະເພດ.			
ຖ້າແມ່ນ, ອະທິບາຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບສະຖານະຂອງພວກເຂົາ:			
ມີຄົວເຮືອນທີ່ເປັນເຜົ່າຊົນກຸ່ມໜ້ອຍບໍ່? [ ] ແມ່ນ [ ] ບໍ່ແມ່ນ			
ຖ້າແມ່ນ, ອະທິບາຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບສະຖານະຂອງພວກເຂົາ:			
<b>ການຈັດປະເພດຜົນກະທົບຕໍ່ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ຂອງໂຄງການ</b>			
ອີງຕາມນິຍາມຂອງຜົນກະທົບໃນຄູ່ມືການດຳເນີນງານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ແມ່ນປະເພດໃດ?			
[ ] ປະເພດ B – ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍບໍ່ຫຼາຍ, ມີຄວາມຈຳເປັນແຜນການດຳເນີນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໂດຍຫຍໍ້			
[ ] ປະເພດ C – ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍບໍ່ຫຼາຍ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ, ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເຮັດການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ຕາມທຳມະດາແລ້ວການກຳນົດການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້			
ແຈກຢາຍໃຫ້ກັບ	ແມ່ນ	ບໍ່ແມ່ນ	ວັນທີ
MRD			
MPWT/PDRD			
GDR			
MOE			
ພາກສ່ວນອື່ນໆ (ດັ່ງລາຍຊື່ລຸ່ມນີ້)			
<b>ແບບການກັນຕອງ LAR ຮວບໂຮມ ໂດຍ:</b>			
ຊື່:		ໜ້າທີ່:	

ລາຍເຊັນ:	ວັນທີ:
<b>ແບບການກັ່ນຕອງ LAR ກວດກາ ໂດຍ:</b>	
ຊື່:	ໜ້າທີ່:
ລາຍເຊັນ:	ວັນທີ:

**ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A3.2 ແບບການກັ່ນຕອງ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຕົວຢ່າງສະເພາະ ເພື່ອກຳນົດສະຖານີ  
ອຸຕຸນິຍົມອຸທິກກະສາດ**

ທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການ.....  
ຜູ້ຈັດການໂຄງການ: .....

ພາກ A: ອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບໜ້າວຽກ  
.....

ພາກ B: ການກຳນົດຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ

ບັນຫາທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ	ແມ່ນ	ບໍ່ແມ່ນ	ການສັງເກດ ການ
<b>ຊັບພະຍາກອນຂອງຂະແໜງການ</b>			
ໂຄງການມີຄວາມຕ້ອງການວັດສະດຸຈຳນວນຫຼາຍເຂົ້າໃນການກໍ່ສ້າງຈາກແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃນ ທ້ອງຖິ່ນ (ຊາຍ, ແຮ່, ດິນແດງ, ນ້ຳ, ໄມ້ສຳຫຼັບການກໍ່ສ້າງ ແລະ ອື່ນໆ)?			
ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການອະນາໄມ			
<b>ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນ</b>			
ໂຄງການຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ກັບຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວງ່າຍ ແລະ/ຫຼື ທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ, ທາງດ້ານນິເວດວິທະຍາ ແລະ ວັດທະນະທຳທີ່ມີຄວາມສຳຄັນບໍ່?			
ມີພື້ນທີ່ທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວງ່າຍທີ່ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການບໍ່? ປ່າໄມ້, ພື້ນທີ່ດິນທາມ (ບຶງ, ແມ່ນ້ຳ, ພື້ນທີ່ນ້ຳຖ້ວມຕາມລະດູການ)			
<b>ພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ</b>			
ພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ (ຫຼື ອົງປະກອບຂອງໂຄງການ) ມັນໄດ້ກວມເອົາພື້ນທີ່ຫວງຫ້າມບໍ່ (ສວນສາທາລະນະແຫ່ງ ຊາດ, ພື້ນທີ່ສະຫງວນແຫ່ງຊາດ, ປ່າສະຫງວນ, ພື້ນທີ່ມໍລະດົກໂລກ ແລະ ອື່ນໆ)			
ຖ້າຫາກວ່າພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການຢູ່ນອກພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ ແຕ່ວ່າຢູ່ຕິດກັບພື້ນທີ່ຫວງຫ້າມ, ມັນຈະສາມາດສົ່ງຜົນ ກະທົບຕໍ່ກັບລະບົບນິເວດຂອງພື້ນທີ່ຫວງຫ້າມດັ່ງກ່າວບໍ່? (ຕົວຢ່າງ ລົບກວນຕໍ່ກັບການບິນຂອງນົກ, ຕໍ່ກັບ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງສັດລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມ)			
<b>ທໍລະນີວິທະຍາ ແລະ ດິນ</b>			
ມີພື້ນທີ່ທາງທໍລະນີວິທະຍາ ຫຼື ດິນທີ່ບໍ່ມີຄວາມໝັ້ນຄົງບໍ່ (ເຊັ່ນວ່າ ການເຊາະເຈື່ອນ, ດິນເຈື່ອນ, ການທະລົ່ມ)?			
ມີພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມສຽງແບບຮ້າຍແຮງບໍ່?			
<b>ຄວາມງົດງາມທາງດ້ານຜູມມີທັດ</b>			
ໂຄງການຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບຄວາມງົດງາມທາງດ້ານຜູມມີທັດນັ້ນບໍ່?			
<b>ປະຫວັດສາດ, ວັດຖຸບູຮານ ຫຼື ວັດທະນະທຳ</b>			
ໂຄງການຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບພື້ນທີ່ ທາງປະຫວັດສາດ, ວັດຖຸບູຮານ ຫຼື ວັດທະນະທຳ ຫຼື ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງ ໄດ້ມີການຊຸດຄົ້ນບໍ່?			
ການສູນເສຍຊັບສິນ ແລະ ສິ່ງອື່ນໆ			

ໂຄງການມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງເຮັດໃຫ້ເກີດການສູນເສຍແບບຊົ່ວຄາວ ຫຼື ແບບຖາວອນ ຂອງທີ່ຢູ່ອາໄສ, ຜົນລະປຸກ, ທີ່ດິນກະສິກໍາ, ຄັງລ້ຽງສັດ, ຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ໄມ້ໄຜ່ ຫຼື ຝື່ນທີ່ປ່າ ແລະ ຝື່ນຖານໂຄງລ່າງເຮືອນຊານບ້ານຊ່ອງ?			
ມົນລະພິດ			
ໂຄງການຈະສົ່ງສຽງດັງລົບກວນບໍ່?			
ໂຄງການຈະເຮັດໃຫ້ເກີດມົນນໍ້າເບື້ອນ ແລະ ຂີ້ເຫຍື້ອບໍ່?			
ຖ້າມີ, ໂຄງການໄດ້ມີແຜນໃນການຈັດເກັບ ແລະ ກໍາຈັດບໍ່?			
ໂຄງການໄດ້ມີສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຝື່ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອການຄຸ້ມຄອງບໍ່?			
ໂຄງການຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບຄຸນນະພາບນໍ້າໜ້າດິນ, ນໍ້າໃຕ້ດິນ ແລະ ແຫຼ່ງນໍ້າດື່ມບໍ່?			
ໂຄງການຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບບັນຍາກາດບໍ່? (ຂີ້ຝຸ່ນ, ທາດອາຍອື່ນໆ)			
ວິຖີການດໍາລົງຊີວິດ			
ໂຄງການຈະເຮັດໃຫ້ວິຖີການດໍາລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນມີການປ່ຽນແປງບໍ່?			
ໂຄງການຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນພາຍໃນສັງຄົມຂະຫຍາຍວົງກວ້າງອອກບໍ່?			
ໂຄງການຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການໃຊ້ງານທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າກັນໄດ້ ຫຼື ຄວາມຄັດແຍ່ງທາງດ້ານສັງຄົມລະຫວ່າງຜູ້ຊົມໃຊ້ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ?			
ຄວາມຮັບປະກັນດ້ານສຸຂະພາບ			
ໂຄງການຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ເກີດມີຄວາມສ່ຽງໃນການເກີດອຸບັດຕິເຫດກັບກໍາມະກອນ ແລະ ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ?			
ໂຄງການຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ເກີດມີຄວາມສ່ຽງດ້ານສຸຂະພາບຕໍ່ກັບກໍາມະກອນ ແລະ ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ?			
ໂຄງການຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ມີເຊື້ອພະຍາດເພີ່ມຂຶ້ນ?			
ລາຍຮັບຂອງທ້ອງຖິ່ນ			
ໂຄງການຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ມີວຽກເຮັດງານທຳບໍ່?			
ໂຄງການຈະຊ່ວຍສົ່ງເສີມການເພີ່ມຜົນຜະລິດທາງດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ຜົນຜະລິດດ້ານອື່ນໆບໍ່?			
ບົດບາດເພດຍິງ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ດ້ອຍໂອກາດ			
ໂຄງການຈະຊ່ວຍສົ່ງເສີມແບບບຸລະນາການໃຫ້ກັບເພດຍິງ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວງ່າຍ?			
ໂຄງການຈະຊ່ວຍຊຸກຍູ້ຄວາມກ້າວໜຶ່ງຂອງເພດຍິງ ແລະ ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເພດຍິງເຂົ້າໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈ?			

ການປະຊຸມປຶກສາຫາລື

ການປະຊຸມປຶກສາຫາລື ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງສີ່ມວນຊົນ ແມ່ນເປັນທີ່ຮັບຮູ້?

ແມ່ນ \_\_\_\_\_ ບໍ່ແມ່ນ \_\_\_\_\_

ຖ້າແມ່ນ, ອະທິບາຍມາດຕະການດໍາເນີນການໂດຍຫຍໍ້ ສໍາຫຼັບຈຸດປະສົງນີ້.

ພາກ C : ການຫຼຸດຜ່ອນ

ສໍາຫຼັບຄໍາຕອບທັງໝົດແມ່ນຢູ່ໃນ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ "ແມ່ນ" ອະທິບາຍຂັ້ນຕອນດໍາເນີນການໂດຍຫຍໍ້ ສໍາຫຼັບຈຸດປະສົງນີ້

ພາກ D: ການຈັດປະເພດ ແລະ ວຽກງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງໂຄງການ

ປະເພດຂອງໂຄງການ: A  (ບໍ່ສາມາດສະໜອງທຶນ) B  C

- ປະເພດ C: ວຽກງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຈະບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນ
- ປະເພດ B: ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນແບບທຳມະດາຈະມີຄວາມພຽງພໍ (ESMP);
- ປະເພດ A: ບໍ່ສາມາດສະໜອງທຶນ.

ວຽກງານທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ:

ບໍ່ມີວຽກງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນແບບທຳມະດາ(ESMP)

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A4

ແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມທົ່ວໄປ

---

## ຕາຕະລາງ A4.1 ແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມທົ່ວໄປ

ໜ້າວຽກ	ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ	ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ
ປູຢາງໜ້າສັນເຂື່ອນສອງຊັ້ນ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ມົນລະພິດອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ກັບທາງໄຫຼຂອງນ້ຳ ຫຼື ນ້ຳໃຕ້ດິນ ຈາກຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ສານລະລາຍ</li> <li>ໜ້າວຽກອາດມີຜົນກະທົບຊຶ່ງຄວາມຕໍ່ກັບຊົນລະປະທານ ຫຼື ການສະໜອງນ້ຳໃຊ້/ນ້ຳດື່ມ.</li> <li>ຂີ້ຝຸນ, ສຽງ ແລະ ການສັ່ນສະເທືອນ.</li> <li>ຜົນກະທົບຕໍ່ກັບການສັນຈອນ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃນທາງຢ່າງ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ແຈ້ງ ແລະ/ຫຼື ເຕືອນ ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແລະ ຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການ, ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ, ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ກອບເວລາ ໃນໃບປົວ (ແຜນພັບ) ຂອງໂຄງການທີ່ສະໜອງໃຫ້ກັບປະຊາຊົນ.</li> <li>ມີການຄວບຄຸມຢ່າງເຂັ້ມງວດ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນການຮົ່ວໄຫຼ ຫຼື ມີຂັ້ນຕອນການອະນາໄມຢ່າງເໝາະສົມ</li> <li>ຜູ້ຮັບເໝົາຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງການຊົມໃຊ້ນ້ຳຂອງທ້ອງຖິ່ນ.</li> <li>ກຳນົດຢູ່ໃນສັນຍາວ່າໃຫ້ມີການຫົດນ້ຳ.</li> <li>ຄວບຄຸມອຸປະກອນຂອງຜູ້ຮັບເໝົາ ດ້ານສຽງ ແລະ ການສັ່ນສະເທືອນ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຈຸດທີ່ຢູ່ໃກ້ກັບພື້ນທີ່ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ.</li> <li>ໜ້າວຽກການກໍ່ສ້າງຈະຫຼີກເວັ້ນບໍ່ເຮັດເວລາກາງຄືນ, ຈຸດທີ່ໃກ້ກັບພື້ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງປະຊາຊົນ.</li> <li>ຜູ້ຮັບເໝົາຈະຕ້ອງມີມາດຕະການຄວບຄຸມການສັນຈອນທີ່ປອດໄພ ແລະ ຈຳກັດບໍ່ມີການກົດຂວາງໃນຈຸດການສັນຈອນທີ່ບໍ່ໄດ້ມີການກໍ່ສ້າງໃຫ້ດີທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້.</li> </ul>
ການຂົນສົ່ງວັດສະດຸ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ມົນລະພິດທາງອາກາດ ແລະ ສຽງ ຕໍ່ກັບຈຸດທີ່ໃກ້ກັບພື້ນທີ່ຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ການເປເລຂອງຖະໜົນຫົນທາງທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ.</li> <li>ຂີ້ຝຸນຈາກວຽກງານການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການຂົນສົ່ງວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ຄວບຄຸມຄວາມໄວຂອງລົດຜູ້ຮັບເໝົາ, ສຽງ ແລະ ນ້ຳໜັກ ຂອງການບັນທຸກ ແລະ ຄວບຄຸມຂີ້ຝຸນ ແລະ ເສດດິນ ໂດຍການມີຜ້າປົກຄຸມ ຫຼື ຫົດນ້ຳໃຫ້ຊຸ່ມໃສ່ວັດສະດຸທີ່ຂົນສົ່ງ ຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳເປັນ.</li> <li>ນຳໃຊ້ວັດສະດຸການກໍ່ສ້າງທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນໄລຍະການຂົນສົ່ງ.</li> <li>ຜູ້ຮັບເໝົາຈະຕ້ອງໄດ້ຫົດນ້ຳຖະໜົນເປັນປົກກະຕິ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີຂີ້ຝຸນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຂດຊຸມຊົນ ຫຼື ເຂດໃນເມືອງ.</li> </ul>
ສາງເກັບວັດສະດຸເພື່ອກໍ່ສ້າງປ່າເຂື່ອນ	<ul style="list-style-type: none"> <li>ມົນລະພິດທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ຕໍ່ກັບທາງໄຫຼຂອງນ້ຳຈາກຂີ້ເຫຍື້ອ.</li> <li>ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ຕໍ່ກັບຄວາມປອດໄພໃນການຊົມໃຊ້ຖະໜົນ ເນື່ອງຈາກວ່າສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການກໍ່ສ້າງໄດ້ຖືກກຳຈັດບິນທ້ອງຖະໜົນ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ເລືອກຈຸດທີ່ຕັ້ງໃນການເກັບຮັກສາວັດສະດຸຢ່າງເໝາະສົມ ໃຫ້ໄກຈາກທາງໄຫຼຂອງນ້ຳ, ຊົນລະປະທານ ຫຼື ການສະໜອງນ້ຳໃຊ້/ນ້ຳດື່ມ.</li> <li>ຫຼີກເວັ້ນການລ່ວງລ້ຳບິນທ້ອງຖະໜົນ.</li> <li>ຮັກສາຕົ້ນໄມ້ໃນລະວ່າງການເກັບຮັກສາວັດສະດຸ.</li> </ul>
ການຍົມພື້ນທີ່	<ul style="list-style-type: none"> <li>ການຍົມບໍ່ຫິນ ແລະ ບໍ່ດິນ ອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ດິນ, ນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ທີ່ຕັ້ງຂອງພື້ນທີ່ທີ່ຍົມ ຫ່າງຈາກທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຊຸມຊົນ ຫຼື ພື້ນທີ່ທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວງ່າຍ ເຊັ່ນວ່າ ໂຮງໝໍ, ພື້ນທີ່ລ້ຽງສັດ ຫຼື ພື້ນທີ່ທີ່ມີການຂະຫຍາຍພັນສັດປ່າ.</li> <li>ຫຼີກເວັ້ນພື້ນທີ່ທີ່ງຸນາ ຫຼື ປ່າໄມ້ ໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້. ຈຳກັດຊົ່ວໂມງການເຮັດວຽກກາງເວັນ ແລະ ຈຳກັດຂະໜາດ ແລະ ຄວາມຖີ່ຂອງການລະເບີດ.</li> <li>ພື້ນທີ່ທີ່ຍົມ ຈະໄດ້ມີການປັບປຸງຄືນ ແລະ ປຸກຝືດປົກຄຸມໃສ່.</li> </ul>

**ຕາຕະລາງ A4.1**

(ຕໍ່.)

ໜ້າວຽກ	ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ	ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ
ການຕິດຕັ້ງສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ (ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນ)	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ການຍ່ອຍສະຫຼາຍຂອງພືດປົກຫຸ້ມ</li> <li>▪ ມົນລະພິດທາງດິນ ແລະ ນ້ຳ (ຖັງຂີ້ເຫຍື້ອ, ການຮົ່ວໄຫຼຂອງນ້ຳມັນ)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ເລືອກຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງການຕິດຕັ້ງສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ.</li> <li>▪ ຝື່ນທີ່ສາງນ້ຳມັນຈະໄດ້ຕັ້ງຢູ່ໃກ້ຈາກແຫຼ່ງນ້ຳ.</li> <li>▪ ຝື່ນທີ່ສາງນ້ຳມັນຈະໄດ້ຕິດຕັ້ງສິ່ງທີ່ຮອງຮັບ ເພື່ອປ້ອງກັນການເກີດອຸບັດຕິເຫດນ້ຳມັນຮົ່ວໄຫຼສູ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.</li> <li>▪ ເສດນ້ຳມັນຈະຖືກເກັບໄວ້ ແລ້ວທຳລາຍຢ່າງເໝາະສົມຕາມມາດຕະຖານອຸດສາຫະກຳນ້ຳມັນ.</li> <li>▪ ຫາກເປັນໄປໄດ້, ການເຕີມນ້ຳມັນຈະໄດ້ເຕີມຢູ່ທີ່ສາງນ້ຳມັນ ແລະ ຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຕີມຢູ່ພາຍໃນ ຫຼື ຕິດກັບແຫຼ່ງນ້ຳ.</li> <li>▪ ເມື່ອວຽກງານສຳເລັດລົງ, ຜູ້ຮັບເໝົາຈະຝັນຜູ້ຜື່ນທີ່ໃຫ້ກັບຄືນສຸສະພາບເດີມ.</li> </ul>
ຄວາມປອດໄພບົນທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການສັນຈອນ	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ອຸບັດຕິເຫດບົນທ່ອງທ່ຽວ ເນື່ອງຈາກວ່າບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມຄວາມໄວຂອງລົດໄດ້ ແລະ ບໍ່ປະຕິບັດຕາມປ້າຍ ແລະ ສັນຍານຕ່າງໆ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ກະກຽມ/ສັງລວມ ແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງແຕ່ລະໂຄງການຍ່ອຍໂດຍການປຶກສາຫາລືກັບອົງກອນທ້ອງຖິ່ນຢ່າງໃກ້ຊິດ.</li> <li>▪ ຜູ້ຮັບເໝົາຄວນຕິດຕັ້ງປ້າຍສັນຍານການສັນຈອນໃນຊ່ວງເວລາການກໍ່ສ້າງ (ຕົວຢ່າງວ່າ ປ້າຍທາງເວັ້ນ) ກໍ່ສ້າງທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີທາງເວັ້ນທີ່ປອດໄພ ແລະ ມີພະນັກງານໃຫ້ສັນຍານການສັນຈອນທີ່ຟຽງຜໍ.</li> </ul>

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A5

ຄໍາແນະນຳກ່ຽວກັບ ແຜນປະເມີນຄວາມປອດໄພ  
ຂອງຄຸກັນນໍ້າ/ຝາຍ

---

**ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A5 ຄຸ້ມຄອງປະເມີນຄວາມປອດໄພ ຂອງໂຄງສ້າງເຂື່ອນ (ຄັນຊຸ/ຝາຍ)**

**▪ ຈຸດປະສົງ ແລະ ຂອບເຂດໜ້າວຽກ:**

ຈຸດປະສົງ ຂອງການປະເມີນຄວາມປອດໄພຂອງເຂື່ອນ ແມ່ນເພື່ອເຮັດການເມີນການກວດກາກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບຂອງເຂື່ອນ, ເຊິ່ງໃນກໍລະນີຂອງ ໂຄງການ SEA DRM Project ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນ ອາດຈະບໍ່ແມ່ນເຂື່ອນຢ່າງເຕັມຮູບແບບ ແຕ່ເປັນການກໍ່ສ້າງທີ່ຄ້າຍກັບເຂື່ອນເຊິ່ງລວມມີ ການກໍ່ສ້າງຄູກັນນ້ຳ, ປະຕູນ້ຳ ແລະ ຝາຍ. ວຽກງານນີ້ແມ່ນຈະລວມມີການເຮັດປະຊຸມເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ການປະຊຸມສະຫລຸບກັບພະນັກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບ ຄູກັນນ້ຳ/ຝາຍ; ການເຮັດການສຳຫລວດພາກສະໜາມ; ແລະ ເຮັດລາຍງານກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງເຂື່ອນກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ກວດພົບພາກສະໜາມ ພ້ອມທັງໃຫ້ຄຳແນະນຳ. ຖ້າຫາກວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ບົດລາຍງານແມ່ນຈະໄດ້ປະກອບ ເອົາກອບໜ້າວຽກຂອງບັນດາກິດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ເຮັດການຕິດຕາມແບບລະອຽດຕໍ່ໄປ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດລະບຸ (ໃນລະດັບການເຮັດການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້) ມູນຄ່າໃນການລົງທຶນ ແລະ ມາດຕະການອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນໃນການຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຂອງຄູກັນນ້ຳ / ຝາຍ.

**▪ ຄຸນຄຸນທີ່ຂອງຊ່ຽວຊານດ້ານເຂື່ອນ:**

ວຽກງານນີ້ແມ່ນຈະຖືກດຳເນີນໂດຍຊ່ຽວຊານດ້ານເຂື່ອນເຊິ່ງມີຄວາມເປັນອິດສະຫລະທີ່ພຽງພໍ ທີ່ຖືກວ່າຈ້າງໂດຍເຈົ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ມີຄຸນວິທີ, ມີຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມຊຳນານງານ ດ້ານການອອກແບບ, ການກໍ່ສ້າງ, ການນຳເນີນງານ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາ ຄູກັນນ້ຳ/ຝາຍ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ.

**▪ ການສຶກສາສຳຫລວດເງື່ອນໄຂການດຳເນີນງານຂອງເຂື່ອນ:**

ເຈົ້າຂອງໂຄງການໆ ກໍ່ສ້າງຄູກັນນ້ຳ/ເຂື່ອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນໃຫ້ຊ່ຽວຊານດ້ານເຂື່ອນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- a) ປີທີ່ຈະກໍ່ສ້າງ;
- b) ຂະໜາດຂອງຄູກັນນ້ຳ/ຝາຍ: ລວງສູງ (ແມັດ), ຄວາມຍາວຂອງສັນເຂື່ອນ (ແມັດ);
- c) ຂະໜາດຂອງອ່າງເກັບນ້ຳ (ແມັດກ້ອນ);
- d) ຊະນິດຂອງຄູກັນນ້ຳ / ຝາຍ;
- e) ຄາດຄະເນ ປະຊາກອນທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ລຸ່ມ ຄູກັນນ້ຳ ຫຼື ຝາຍ ລົງໄປ ເຊິ່ງຈະມີຄວາມສ່ຽງຖ້າຫາກ ຄູກັນນ້ຳ ຫຼື ຝາຍ ພັງ; ແລະ
- f) ປະເມີນລາຄາປ່ຽນແທນ.

ຊ່ຽວຊານດ້ານເຂື່ອນຈະເຮັດການປຶກສາຫາລືກັບເຈົ້າຂອງໂຄງການກ່ຽວກັບການດຳເນີນງານ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາຄູກັນນ້ຳ ແລະ ຝາຍໃນໄລຍະຜ່ານມາ ແລະ ໃນປະຈຸບັນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ:

- a) ການຈຶດບັນທຶກ ແລະ ລາຍງານຕ່າງໆ ທີ່ມີຢູ່;
- b) ສະມຸດບັນທຶກການບຳລຸງຮັກສາ;
- c) ການຕິດຕາມກວດກາ;
- d) ການກະກຽມແຫດຕໍ່ແຫດສຸກເສີນ;
- e) ຊັບພະຍາກອນໃນການດຳເນີນງານ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາ (ຕົວຢ່າງ ດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນດ້ານການເງິນ); ແລະ
- f) ສະພາບຂອງການຕົກຕະກອນ ແລະ ມາດຕະການໃນການເພີ່ມອາຍຸການໃຊ້ງານຂອງ ຄູກັນນ້ຳ ແລະ ຝາຍ.

▪ **ການສຶກສາສໍາຫລວດ ເງື່ອນໄຂດ້ານໂຄງສ້າງ:**

ຈະມີການນໍາໃຊ້ບັນຊີລາຍຊື່ໃນການເຮັດການກວດກາ ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບຊະນິດຂອງ ຄູ່ກັນນໍ້າ ແລະ ຝາຍ. ລາຍລະອຽດຂອງການກວດກາ ແມ່ນຈະຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຊ່ຽວຊານດ້ານເຂື່ອນ ເຊິ່ງຈະເປັນຜູ້ເຮັດການສໍາຫລວດສຶກສານີ້, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ບົດລາຍງານການກວດສອບຕ້ອງປະກອບດ້ວຍຂໍ້ມູນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- a) ປີທີ່ຈະກໍ່ສ້າງ;
- b) ຂະໜາດຂອງຄູ່ກັນນໍ້າ/ຝາຍ: ລວງສູງ (ແມັດ), ຄວາມຍາວຂອງສັນເຂື່ອນ (ແມັດ);
- c) ຂະໜາດຂອງອ່າງເກັບນໍ້າ (ແມັດກ້ອນ);
- d) ຊະນິດຂອງຄູ່ກັນນໍ້າ / ຝາຍ;
- e) ສະພາບເຕັກນິກຮາກຖານດ້ານທໍລະນີສາດ;
- f) ການອອກແບບ ໄລຍະຮອບວຽນຂອງການເກີດນໍ້າຖ້ວມ (ປີ);
- g) ຮູບແຕ້ມແບບຂອງຄູ່ກັນນໍ້າ ແລະ ຝາຍ ທີ່ໃຊ້ໃນການກໍ່ສ້າງ;
- h) ການປະເມີນຄວາມເຊື່ອຖືໄດ້ຂອງ ຄູ່ກັນນໍ້າ ແລະ ຝາຍ;
- i) ການປະເມີນຄວາມເຊື່ອຖືໄດ້ຂອງທາງລະບາຍນໍ້າອອກໃນຕົ້ນເຂື່ອນ;
- j) ການຮົ່ວຊຶມ;
- k) ການປ່ຽນຮູບຮ່າງ, ການຄົງທີ່ຂອງຄູ່ກັນນໍ້າ ແລະ ຝາຍ;
- l) ສະພາບຄວາມອ່ຽງຊັນ / ສະພາບໂຄງສ້າງທີ່ເປັນສີມັງ;
- m) ການເກັບກັກນໍ້າຄົງທີ່ ( $m^3$ );
- n) ຄາດຄະເນ ປະຊາກອນທີ່ດໍາລົງຊີວິດຢູ່ລຸ່ມ ຄູ່ກັນນໍ້າ ຫຼື ຝາຍ ລົງໄປ ເຊິ່ງຈະມີຄວາມສ່ຽງຖ້າຫາກ ຄູ່ກັນນໍ້າ ຫຼື ຝາຍ ພັງ ; ແລະ
- o) ປະເມີນລາຄາປ່ຽນແທນ.

▪ **ການສຶກສາສໍາຫລວດກອບດ້ານກົດໝາຍ:**

ຊ່ຽວຊານດ້ານເຂື່ອນຈະ:

- ບົກສາຫາລືກັບອໍານາດການປົກຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຕົວຢ່າງ, ຜູ້ທີ່ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບລະບຽບກົດໝາຍ, ບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ພະນັກງານຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ, ອື່ນໆ.) ກ່ຽວກັບກອບດ້ານລະບຽບກົດໝາຍທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມປອດໄພຂອງ ຄູ່ກັນນໍ້າ ແລະ ຝາຍ;
- ສົມທຽບກອບດ້ານລະບຽບກົດໝາຍທີ່ມີຢູ່ ແບບເຮັດເປັນຕາຕະລາງພ້ອມດ້ວຍຄໍາເຫັນຕາມສົມຄວນ ກັບເງື່ອນໄຂສໍາຄັນຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ລະບຸ ເອກະສານຕິພິມ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ຕໍ່ມວນຊົນຂອງ ທະນາຄານໂລກທີ່ມີຊື່ວ່າ “ກອບດ້ານລະບຽບກົດໝາຍ ເພື່ອຄວາມປອດໄພຂອງເຂື່ອນ – ກໍລະນີສຶກສາເພື່ອສົມທຽບ”<sup>12</sup>;
- ລະບຸເຖິງໂອກາດ ແລະ ຂີດຈໍາກັດໃນການບັນລຸ ຕາມເງື່ອນໄຂສໍາຄັນທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ ຂອງທະນາຄານໂລກ ; ແລະ

<sup>12</sup> D. Bradlow, et al. (2002), “Regulatory Frameworks for Dam Safety – A Comparative Study”, The World Bank Law, Justice, and Development Series. ISBN 0-8213-5191-5. <http://documents.worldbank.org/curated/en/785201468763768736/Regulatory-frameworks-for-dam-safety-a-comparative-study;jsessionid=X9a++3gYaxoCLcYBWB5T+KGa>

- ຖ້າຫາກມີການພິຈາລະນາວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ສ້າງກອບໜ້າວຽກ ຂອງແຜນດຳເນີນງານເພື່ອບັນລຸ ຕາມເງື່ອນໄຂຂອງທະນາຄານໂລກ ຕາມສະພາບຂອງປະເທດ (ຕົວຢ່າງ, ສະພາບດ້ານນະໂຍບາຍ, ການປະຕິຮູບດ້ານອົງກອນ, ການສ້າງແຮງຈູງໃຈ, ການປະຕິບັດໃຊ້ລະບຽບກົດໝາຍ, ອື່ນໆ).

▪ **ບົດລາຍງານຄວາມປອດໄພຂອງເຂື່ອນ:**

ຊ່ຽວຊານດ້ານເຂື່ອນຈະສ້າງບົດລາຍງານດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງເຂື່ອນທີ່ປະກອບມີ:

- ການອະທິບາຍກ່ຽວກັບຄຸກັນນ້ຳ / ຝາຍ, ການເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ກອບທາງດ້ານລະບຽບກົດໝາຍ;
- ການປະເມີນຄວາມປອດໄພຂອງຄຸກັນນ້ຳ / ຝາຍ ຕາມມາດຕະຖານສາກົນ;
- ມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນທີ່ເນັ້ນໃສ່ບັນດາໂຄງສ້າງ ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມປອດໄພຂອງຄຸກັນນ້ຳ ແລະ ເຂື່ອນຢູ່ໃນມາດຕະຖານທີ່ຮັບໄດ້ ລວມມີການປະເມີນມູນຄ່າເບື້ອງຕົ້ນເພື່ອສ້າງຄວາມປອດໄພເຊິ່ງລວມມີ 3 ປະເພດ: a) ມູນຄ່າໃນເຫດສຸກເສີນ (ຊີວິດຂອງຄົນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງແບບທັນທີທັນໃດ); b) ມູນຄ່າໃນເຫດທີ່ມີຄວາມເລັ່ງດ່ວນ (ເຫດການອາດຈະມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຊີວິດຄົນ, ຕໍ່ຊັບສິນໃຫຍ່ໆ); ແລະ, c) ມູນຄ່າໃນເຫດການທີ່ມີຄວາມຍິ່ງໃຫຍ່ (ມູນຄ່າໃນການຝື້ນຝູເຊິ່ງ ເກີນກ່ວາທີ່ຈະສ້ອມແປງໄດ້);
- ມາດຕະການທີ່ບໍ່ເນັ້ນໃສ່ບັນດາໂຄງສ້າງ (ການດຳເນີນງານ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາ, ການຕິດຕາມກວດກາ, ການຝຶກອົບຮົມ, ແຜນຄວາມປອດໄພຂອງ ຄຸກັນນ້ຳ / ຝາຍ) ທີ່ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ຄຸກັນນ້ຳ / ຝາຍ ມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງຫຼັງຈາກການຝື້ນຝູ; ຄວນຈະມີການປະຕິບັດຕາມ ນະໂຍບາຍຄວາມປອດໄພຂອງເຂື່ອນຂອງທະນາຄານ OP/BP 4.37 ແລະ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍຂອງ ບົດຕິພິມ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ຕໍ່ມວນຊົນຂອງທະນາຄານໂລກທີ່ມີຊື່ວ່າ “ກອບດ້ານລະບຽບກົດໝາຍ ເພື່ອຄວາມປອດໄພຂອງເຂື່ອນ – ກໍລະນີສຶກສາເພື່ອສົມທຽບ”;
- ການປະເມີນເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບສະພາບການຕົກຕະກອນຂອງອ່າງເກັບນ້ຳ ແລະ ການໃຫ້ຄຳແນະນຳທີ່ມີຈຸດປະສົງເພີ່ມອາຍຸການໃຊ້ງານຂອງຄຸກັນນ້ຳ ແລະ ຝາຍ;
- ຊັບພະຍາກອນທີ່ຈຳເປັນໃນການເຮັດການດຳເນີນງານ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາ (ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນດ້ານການເງິນ);
- ການປະເມີນລວມກ່ຽວກັບຄວາມທ້າທາຍ ແລະ ໂອກາດ ໃນການຄຸ້ມຄອງຄຸກັນນ້ຳ / ຝາຍ ; ແລະ
- ກອບໜ້າວຽກໃນການກຽມການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງວຽກງານການຝື້ນຝູ (ທັງເປັນໂຄງສ້າງ ແລະ ບໍ່ເປັນໂຄງສ້າງ).

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A6

ເງື່ອນໄຂພື້ນຖານ

---

ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດໜຶ່ງ ທີ່ມີໄພນ້ຳຖ້ວມເກີດຂຶ້ນເປັນປະຈຳ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບບັນດາຜືນທາງໂຄງລ່າງ, ການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ຄວາມຜາສຸກຂອງປະຊາຊົນ. ໃນພາກເໜືອຂອງປະເທດ ພູມສັນຖານ ແມ່ນເປັນເຂດພູດອຍ ບວກກັບມີແມ່ນ້ຳເປັນຈຳນວນ ຫຼວງຫຼາຍ. ແຂວງອຸດົມໄຊ ຕັ້ງຢູ່ພາກຕາເວັນຕົກສຽງເໜືອ ແລະ ລັກສະນະພູມສັນຖານ ທີ່ເປັນພູດອຍ, ມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະເກີດ ໄພນ້ຳຖ້ວມກະທັນຫັນ ເຊິ່ງພາຍໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ເກີດໄພນ້ຳຖ້ວມຮ້າຍແຮງໃນຕົວເມືອງໄຊ ໃນປີ 1945, 1985, 2008 ແລະ 2013. ການລົງທຶນໃສ່ກັບການປົກປ້ອງເທດສະບານເມືອງຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຈະປ້ອງກັນໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ກັບລະບົບໂຄງລ່າງສາທາລະນະ, ຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນ, ຊີວິກການເປັນຢູ່ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ. ດັ່ງນັ້ນ, ລັດຖະບານຂອງ ສປປ ລາວ ຈຶ່ງແນະໃສ່ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການຄຸ້ມຄອງໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງໄຊ ແລະ ບໍລິເວນທີ່ໃກ້ຄຽງ.

**ສະພາບແວດລ້ອມ** – ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຂ້າງຕົ້ນວ່າ ແຂວງອຸດົມໄຊ ຕັ້ງຢູ່ພາກຕາເວັນຕົກສຽງເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ, ມີເນື້ອທີ່ທັງ ໝົດປະມານ 15,370 km<sup>2</sup>, ເຊິ່ງມີຊາຍແດນ ທິດເໜືອ ຕິດກັບ ປະເທດຈີນ, ທິດຕາເວັນອອກສຽງເໜືອ ຕິດກັບ ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ທິດຕາເວັນອອກ ແລະ ຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ຕິດກັບ ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ທິດໃຕ້ ແລະ ທິດຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ ຕິດກັບ ແຂວງໄຊ ຍະບູລີ, ທິດຕາເວັນຕົກ ຕິດກັບ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ທິດຕາເວັນຕົກສຽງເໜືອ ຕິດກັບ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ. ແຂວງອຸດົມໄຊ ປະກອບ ດ້ວຍ 7 ເມືອງ ຄື ເມືອງໄຊ (ເປັນເທດສະບານເມືອງ), ເມືອງ ນາໝີ່, ເມືອງ ຫຼາ, ເມືອງ ແປງ, ເມືອງ ຮຸນ, ເມືອງ ປາກແປງ ແລະ ເມືອງ ງາ. ແຂວງອຸດົມໄຊ ຕັ້ງຢູ່ເຂດພູມສັນຖານ ທີ່ມີພູສູງສະຫຼັບຊັບຊ້ອນ ມີລະດັບຄວາມສູງ ນັບແຕ່ 300 ມ ຫາ 1,800 ມ ຈາກລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລ. ພາຍໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ມີແມ່ນ້ຳໄຫຼຜ່ານ ປະມານ 60 ສາຍນ້ຳ ແລະ ໃນນັ້ນລວມທັງ ບັນດາສາຂາຂອງ ແມ່ນ້ຳຂອງ ທີ່ໄຫຼຜ່ານທາງພາກໃຕ້ ຂອງແຂວງ. ບັນດາແມ່ນ້ຳ ທີ່ໄຫຼຜ່ານມີ ນ້ຳບາກ, ນ້ຳແສ້, ນ້ຳແປງ, ນ້ຳກໍ ແລະ ນ້ຳ ງາ; ເຊິ່ງ ໃນນີ້, ມີ 2 ແມ່ນ້ຳ ທີ່ໄຫຼຜ່ານເມືອງໄຊ ແລະ ບໍລິເວນທີ່ໃກ້ຄຽງ.

ໃນປີ 2000, ແຂວງອຸດົມໄຊ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງປ່າສະຫງວນຢູ່ 3 ປະເພດຄື ປ່າສະຫງວນລະດັບແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ອ່າງໂຕ່ງ ເຊິ່ງມີເນື້ອທີ່ ທັງໝົດປະມານ 315,000 ເຮັກຕາ. ປ່າສະຫງວນທີ່ຢູ່ໃນລະດັບອ່າງໂຕ່ງ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ແປງເຂດແດນທີ່ຈະແຈ້ງເທື່ອ.

**ພູມອາກາດ ແລະ ສະພາບອາກາດ** – ແຂວງອຸດົມໄຊ ມີສະພາບພູມອາກາດ ມໍລະສຸມປານກາງ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຍ້ອນຢູ່ໃນ ລະດັບສູງ ການປ່ຽນແປງຂອງອຸນຫະພູມ ຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍກວ່າເຂດອື່ນຂອງປະເທດ. ອຸນຫະພູມ ໃນເດືອນກຸມພາ ແລະ ມີນາ ຢູ່ລະຫວ່າງ 18°C ແລະ 19°C ແຕ່ອຸນຫະພູມໃນເດືອນເມສາ ແລະ ພຶດສະພາ ຈະຂຶ້ນສູງເຖິງ 30°C. ລົມພາຍຸມໍລະສຸມ ເກີດຂຶ້ນໃນບໍລິເວນທະເລຈີນໃຕ້ ເຂົ້າປະທະບໍລິເວນພື້ນດິນ ໃນປະເທດຫວຽດນາມ ແລະ ປົກຄຸມບໍລິເວນພາກເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ. ເຖິງວ່າຄວາມແຮງຂອງພາຍຸ ຈະຫຼຸດລົງຫຼັກຈາກທີ່ປະທະກັບແຜ່ນດິນແລ້ວ ແຕ່ຄວາມແຮງຂອງລົມ ແລະ ຝົນຝ້າຄະນອງ ຍັງ ຄົງສືບຕໍ່ ຕາມການບັນທຶກສະພາບອາກາດ ຂອງກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE).

**ສັງຄົມ** – ແຂວງອຸດົມໄຊ ມີພົນລະເມືອງທັງໝົດປະມານ 315,000 ຄົນ ແລະ ມີຫຼາຍກວ່າ 20 ແຊງ ທີ່ນອນໃນ 12 ຊຸມເຜົ່າ. ກຸ່ມຂົນເຜົ່າທີ່ໃຫຍ່ກວ່າໝູ່ ແມ່ນຊຸມເຜົ່າກຶມມຸ ເຊິ່ງຈັດຢູ່ໃນຊຸມຊາດລາວເທິງ. ຕາມການລາຍງານຂອງ ຫ້ອງການປົກຄອງແຂວງ ຊຸມເຜົ່າກຶມມຸກວມເອົາ 60 – 80 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງພົນລະເມືອງທັງໝົດ (ປະກອບດ້ວຍຫຼາຍແຊງເຊັ່ນ ກຶມມຸລີ້, ກຶມມຸອຸ, ກຶມມຸຄຣອງ, ແລະ ກຶມມຸບິດ) ແຕ່ປະຊາກອນທີ່ເປັນລາວລຸ່ມ ປະມານ 25 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ຊຸມເຜົ່າມຶ້ງ (ປະກອບດ້ວຍ ມຶ້ງຂາວ, ມຶ້ງດຳ ແລະ ມຶ້ງລາຍ) ກວມເອົາປະມານ 15 ສ່ວນຮ້ອຍ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງມີຊຸມເຜົ່າອື່ນໆ ເຊັ່ນ ອາຄາ, ພູໄທ (ໄທດຳ ແລະ ໄທ ແດງ), ພູນ້ອຍ (ເຊັ່ນ: ພູຊ້າງ, ພູກົງສັດ ແລະ ພູຍອດ), ລາວຫຼຸຍ, ພວນ, ລີ, ຢາງ, ອີກ້າ ແລະ ຫໍ້. ໃນແຕ່ຊຸມເຜົ່າໃນ 12 ຊຸມເຜົ່າ ເຂົາເຈົ້າມີພາສາ, ຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດເປັນເອກະລັກຂອງໃຜລາວ.

ການດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນຊົນນະບົດໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນອີງໃສ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (ໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ). ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ອັດຕາການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງປະຊາກອນ, ນະໂຍບາຍລັດຖະບານ ແລະ ແຜນປ່ຽນແປງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ສຸລະບົບການຕະຫຼາດແບບເສລີ ຈະຊ່ວຍປັບປຸງການດຳລົງຊີວິດແບບດັ້ງເດີມ ແລະ ຊຸມຊົນ ຊົນນະບົດຂອງເຂົາເຈົ້າ ເຊິ່ງປະກອບມີ ຫຼຸດຜ່ອນແຮງກົດດັນຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ. ປ່າໄມ້ ທີ່ຖືກຫັ່ນປ່ຽນມາເປັນພື້ນທີ່ກະສິກຳ ປູກພືດປະເພດດຽວ ບວກກັບ ຄວາມຕ້ອງການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແລະ ໄມ້ ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ. ຄວາມທ້າທາຍຂອງການພັດທະນາ ເປັນບໍລິບົດໜຶ່ງ ຕໍ່ການປ່ຽນແປງທາງສັງຄົມທີ່ວ່ອງໄວ ໄດ້ແກ່ຄວາມສຳພັນ ລະຫວ່າງບັນດາຊຸມເຜົ່າ ສະແດງອອກທາງດ້ານຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານພາສາ ແລະ ວັດທະນະທຳ ລວມເຖິງຄວາມສຳພັນ ລະຫວ່າງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ດັ່ງທີ່ໄດ້ສະເໜີ, ໃນເອກກະສານຊ້ອນທ້າຍ A2, ບັນດາບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ກັງວົນຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຈົດບັນທຶກລະຫວ່າງການປຶກສາຫາລື ກັບຊຸມຊົນ ເລື່ອງຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງສິ່ງແວດລ້ອມ, ການອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ການເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ດິນປູກຝັງ) ເຊິ່ງເປັນຜົນຈາກການ ສະເໜີໂຄງການຢ່ອຍ.

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A7

ບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍທີ່ສໍາຄັນ

---

**ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A7**

**ບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍທີ່ສໍາຄັນ**

ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ສະໜັບສະໜູນ ໂຄງການ SEA DRM ແລະ ການດໍາເນີນງານປັບປຸງ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ການປົກສາຫາລື ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ. ການດໍາເນີນການ ຕ້ອງໄດ້ອີງໃສ່ ຍຸດທະສາດ, ກົດລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ວິທີການ ຂອງ ສປປ ລາວ ບວກກັບ ນະໂຍບາຍກອບປ້ອງກັນຂອງທະນາຄານໂລກ (ຖ້າເຫັນວ່າ ຈໍາເປັນ) ສໍາລັບການເຂົ້າຮ່ວມ, ການປົກສາ ຫາລື ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍກອບການປ້ອງກັນ ຂອງໂຄງການການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອຜັນລະນາ ໃນ ESMF, ລວມທັງ ວິທີການປະຕິບັດໃນກອບໜ້າວຽກນະໂຍບາຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF) ແລະ ກອບໜ້າວຽກການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (EGEF).

ໂຄງການ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ຂອງ ສປປ ລາວ ຈະຕິດຕາມຂະບວນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາຫາລື ໃຫ້ມີຄວາມໝາຍ ຍິ່ງຂຶ້ນ ແລະ ຂະບວນການສະໜັບສະໜູນ ໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ຊຸມຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ. ໂຄງການ ໄດ້ຄໍາປຶກສາ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການຕັດສິນໃຈ ໂດຍຮັບປະກັນວ່າ ປະຊາຊົນ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງໃຫ້ການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ (FPIC) ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ (ທັງທາງບວກ ແລະ ທາງລົບ), ຂະບວນການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ຄວນ ແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ ແລະ ອະທິບາຍເຖິງຄວາມຄິດລິເລີ່ມຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ/ຫຼື ກົດຈະກຳ ທີ່ຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ຊຸມຊົນ, ການເກັບກຳຂໍ້ ມູນ ຈາກຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາກອນ ແລະ ເພດ ທີ່ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນຕໍ່ວຽກງານປູກຈິດສໍານຶກ.

ຕາຕະລາງ A7.1 ລາຍຊື່ ອໍານາດການປົກຄອງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ, ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໆ ທີ່ມີ ສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ໃນໂຄງການ ແລະ ເຊັ່ນດຽວກັບບົດບາດຂອງຕົນ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ.

**ຕາຕະລາງທີ A7.1 ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໆ**

ລດ.	ອົງການຈັດຕັ້ງ	ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍທີ່ສໍາຄັນ
1	ລັດຖະບານ ແລະ ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (MPWT), ກະຊວງການເງິນ (MoF), ກະຊວງວາງແຜນ ແລະ ການລົງທຶນ (MPI), ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE), ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (DPWT) ໜ່ວຍງານ ໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ກົມອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ (DoMH), ແລະ ຫ້ອງການປົກຄອງເມືອງໄຊ, ແຂວງອຸດົມໄຊ
2	ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ	ອົງການກອງທຶນສາກົນ ເພື່ອການພັດທະນາກະສິກໍາ (IFAD)
3	ພາກສ່ວນບໍລິສັດເອກະຊົນ	ພາກສ່ວນບໍລິສັດເອກະຊົນ ທີ່ມີຜູ້ຊ່ຽວຊານທາງເຕັກນິກ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດ, ຄວາມອາດສາມາດ ທາງວິສະວະກໍາ ເພື່ອໃຊ້ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ. ບັນດາພາກສ່ວນເຫຼົ່ານີ້ ອາດຈະລວມທັງບໍລິສັດເອກະຊົນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.
4	ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ	ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ຂັ້ນສາກົນ, ປະເທດ ແລະ ພາກພື້ນ (ອົງການ: Plan International, World Vision, Oxfam Laos, Village Focus International), ອົງກອນທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທ້ອງຖິ່ນ.
5	ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ	ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ປະກອບດ້ວຍ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ (CBOs), ການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນບ້ານ (ບ້ານນາເລົາ ແລະ ບ້ານນາສ້າວ), ນາຍບ້ານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນບ້ານ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໆ.
6	ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ຄົນຄວ້າ	ພາກສ່ວນຄົ້ນຄວ້າທາງສິ່ງແວດລ້ອມ (ເຊັ່ນ ສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງນໍ້າສາກົນ IWMI), ມະຫາວິທະຍາໄລຕ່າງໆ (ເຊັ່ນ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ [NUoL]) ແລະ ສະຖາບັນອື່ນໆ.
7	ຄົວເຮືອນ ແລະ ຊຸມຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຜົນກະທົບ	ສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື ໃນຂັ້ນຊຸມຊົນ ໃນລະຫວ່າງທີ່ ກະກຽມ ໃນການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ. ນອກຈາກນີ້, ປະຊາຊົນທີ່ອາດຈະມີຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH) ຈະມີການປຶກສາ ຫາລືເຖິງຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ. ຄວາມສົນໃຈ ພິເສດ ແມ່ນແນໃສ່ກຸ່ມປະຊາກອນທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງ (ເຊັ່ນ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມ ສ່ຽງ – ຜູ້ຍິງ, ໄວໜຸ່ມ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຄົນສູງອາຍຸ, ຄົນພິການ, ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີທີ່ດິນ, ຄົນທຸກຍາກ) ເພື່ອໃຫ້ສິດຜົນປະໂຫຍດແກ່ເຂົາເຈົ້າ ແລະ ເພື່ອປ້ອງກັນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດ ຂຶ້ນຕ່າງໆ.

---

8	ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ	ຫາກສະເໜີ ແຜນການລິເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ເປັນຊຸມຊົນຂອງບັນດາກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ຂະບວນການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຈະຕ້ອງໄດ້ນຳມາໃຊ້ເຂົ້າໂຄງການ. (ເບິ່ງ EGEF).
---	--------------	---

---

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A8

ແນວທາງປະເມີນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມແບບມີສ່ວນ  
ຮ່ວມ

---

ການປຶກສາຫາລືຊຸມຊົນ ຈະຢູ່ບົນຜືນຖານ ການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນໃນຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລື ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ສໍາລັບການສະເໜີ ໂຄງການຢ່ອຍຂອງ SEA DRM. ວັດຖຸປະສົງ ຂອງການປຶກສາຫາລືຊຸມຊົນ ຄື ກ) ການໃຫ້ຂໍ້ມູນຜືນຖານ ຕໍ່ກັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ແລະ ປະຊາກອນທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງ, ຂ) ໄດ້ຮັບການຕອບຮັບ ຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ NPAs, CBOs, ຜູ້ນໍາທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປະຊາຊົນອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບປະເດັນການ ຮັບຮູ້ ແລະ ຂໍ້ຂ້ອງໃຈຕ່າງໆ, ແລະ ຄ) ຫາລື ກ່ຽວກັບວິທີການ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ທີ່ຈະເພີ່ມການລິເລີ່ມ ໂຄງການ LDRM ແລະ/ຫຼື ກິດຈະກຳການດຳເນີນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ກອງປະຊຸມປະກອບຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນໂດຍ ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ເກີດໂອກາດ ທີ່ຈະຫາລືກ່ຽວກັບກົນໄກການໄກ່ເກຍ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ສໍາລັບປະຊາກອນ ທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ຊຸມຊົນ ທີ່ຈະເປັນຜົນກະທົບ ຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ.

ໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງໂຄງການຈະປະກອບດ້ວຍ ການວິເຄາະການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແມ່ນ ເປັນອົງປະກອບໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຫຼື ລະດັບຂອງຮອບວຽນຂອງໂຄງການ. ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນ ການບຸລະນາການບົດບາດຍິງ- ຊາຍໃນໂຄງການໃຫ້ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ຕ້ອງໄດ້ສຶກສາວິເຄາະໂຄງສ້າງດ້ານເພດ. ການວິເຄາະໂຄງສ້າງດ້ານເພດ ມັກຈະມີຜົນ ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງກັບການວິເຄາະຜົນກະທົບ ທີ່ອາດຈະຂຶ້ນຈາກໂຄງການ ທີ່ມີການແຊກແຊງຂອງການເກັບກັບຂໍ້ມູນລະຫວ່າງ ເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຍັງປະກອບດ້ວຍຄວາມອ່ອນໄວທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ການແບ່ງແຍກເພດ. ນອກຈາກນີ້, ການວິເຄາະໂຄງສ້າງດ້ານເພດ ຍັງໃຫ້ຮູ້ເຖິງບົດບາດທີ່ແຕກຕ່າງລະຫວ່າງສິດ, ໜ້າທີ່ ແລະ ໂອກາດການເຂົ້າເຖິງ ໂຄງການລະຫວ່າງຍິງ ແລະ ຊາຍ ແລະ ຄວາມສໍາພັນຫວ່າງຍິງຊາຍ (ເຊັ່ນ: ຄວາມສໍາພັນຂອງວຽກງານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຕໍ່ເພດ ຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ຖືກສ້າງ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍ ສະຖາບັນທາງສັງຄົມ). ນອກຈາກນີ້ແລ້ວ ຍັງສາມາດລະບຸຄວາມສະເໝີພາບ ແລະ ກວດສອບໄດ້ວ່າເປັນຫຍັງ ຄວາມແຕກຕ່າງດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົວກຳນົດບັນດາອຸປະສັກ ຕໍ່ການໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແລະ ເບິ່ງວ່າບັນຫາ ດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະໄດ້ການແກ້ໄຂໄດ້ແນວໃດ (USAID 2011). ມາດຕະການ ທີ່ຈະນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ ແມ່ນມາດຕາຖານ SMART (ສະເພາະເຈາະຈົງ, ສາມາດວັດແທກໄດ້, ສາມາດບັນລຸໄດ້, ມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ໃນເວລາທີ່ ກຳນົດ) ເປັນຕົວຊີ້ວັດ ໃນການຕິດຕາມກວດກາ ຄວາມຕັ້ງໃຈ ແລະ ບໍ່ຕັ້ງໃຈ ຕໍ່ກັບສິດຜົນປະໂຫຍດທາງສັງຄົມ ແລະ ຜົນຂອງ ການພັດທະນາ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຂອງໂຄງການ.

ດຳເນີນການວິເຄາະບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ເມື່ອອອກແບບໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳໃໝ່ ຈະຊ່ວຍໃນການ:

- ວິເຄາະບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໃນການອອກແບບໂຄງການ;
- ລະບຸສາເຫດຂອງບັນຫາທີ່ເກີດຈາກຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນຂອງບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ເພື່ອໃຫ້ບັນຫາຂອງພວກເຂົາໄດ້ຮັບ ການແກ້ໄຂ ໃນການອອກແບບໂຄງການ;
- ລະບຸຄວາມຕ້ອງການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ລະດັບຄວາມສໍາຄັນຂອງຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ;
- ເກັບກຳຂໍ້ມູນຜືນຖານຂອງການແບ່ງແຍກເພດ
- ຫຼີກລ້ຽງການຮັກສາໄວ້ເຊິ່ງຄວາມບໍ່ດຸນດ່ຽງລະຫວ່າງບົດບາດຍິງ-ຊາຍ;
- ເພີ່ມໂອກາດໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງຂອງໂຄງການ.

ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸ ຂອງ ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ມີໜ້າທີ່ສະເໜີການລິເລີ່ມໂຄງການຄຸ້ມຄອງ ໄພນໍ້າຖ້ວມ ໃນເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ບໍລິເວນທີ່ໃຫ້ຄຽງ. ການສະເໜີການລົງທຶນຂອງຄຽງການ ແມ່ນແນໃສ່ ການກໍ່ສ້າງວຽກງານການປ້ອງກັນຕາຝັ່ງ, ຄັນຄູ, ຄອງລະບາຍນໍ້າ, ປະຕູນໍ້າ, ຝາຍ ແລະ ສວນສາທາລະນະແຄມນໍ້າ. ທີມງານ ໂຄງການ SEA DRM ໃນ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງລວມທັງ ພະນັກງານລັດໃນຂັ້ນສອງກາງ ແລະ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ໄດ້ລົງຢູ່ຮູມຢາມ ຕົວເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຕົວເມືອງໃກ້ຄຽງ ໃນລະຫວ່າງວັນທີ 21 ແລະ 24 ມິຖຸນາ 2016, ໃນການ ລົງພິບປະ ແລະ ປຶກສາຫາລື ກັບປະຊາຊົນມ້ອງຖິ່ນ ໂດຍສະເພາະໃນເທດສະບານເມືອງ ແລະ ບໍລິເວນທີ່ໃກ້ຄຽງ, ສະເພາະກຸ່ມ ຊົນເຜົ່າ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ລວມໃນການລົງໄປຢູ່ຮູມຢາມ ໃນຄັ້ງນີ້ ເນື່ອງຈາກວ່າ ເປັນກຸ່ມທີ່ມີຈະນວນປະຊາກອນທີ່ຫຼາຍ.

ບັນດາລາຍຊື່ຂອງຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ສະແດງຢູ່ໃນ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A1. ການສຶກສາທະນາກຸ່ມ (FGD) ໄດ້ຈັດຂຶ້ນຢູ່ໃນ ສອງ ບ້ານ ຄື ບ້ານ ນາເລົ້າ ແລະ ນາສາວ ໃນຄັ້ງວັນທີ 16 ມິຖຸນາ 2016. ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ໄດ້ມີການປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບຂໍ້ກຳນົດຂອງ WBG ຕາມການປຶກສາຫາລືແບບອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ (EPIC), ພະນັກງານລັດ ບໍ່ໄດ້ມີສ່ວນ ຮ່ວມໃນການສຶກສາທະນາກຸ່ມ. ການສຶກສາທະນາກຸ່ມ ໄດ້ຈັດຂຶ້ນ ທີ່ທ້ອງຖານ ບ່ອນທີ່ເປັນບ່ອນລວມສູນຂອງຄົນໃນບ້ານ ແລະ ບໍ່ໄດ້

ຈັດໃນແຕ່ລະຫຼັງຄາເຮືອນ. ທີມງານທີ່ປຶກສາ ໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ ສອງ ກຸ່ມ ຄື ກຸ່ມສິນທະນາທີ່ມີພຽງແຕ່ເພດຍິງ ແລະ ກຸ່ມສິນທະນາທີ່ມີພຽງແຕ່ເພດຊາຍ. ຜູ້ທີ່ຕອບແບບສອບຖາມສ່ວນໃຫຍ່ ຈະໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ການລິເລີ່ມສະເໜີໂຄງການຄຸ້ມຄອງໄພນ້ຳຖ້ວມ ໃນຕົວເມືອງ. ເຖິງວ່າມີບາງຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຮູ້ເຖິງຜົນກະທົບ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນກັບເຂົາເຈົ້າ, ເຖິງວ່າຈະເປັນພຽງໄລຍະສັ້ນ ຫຼື ຖາວອນ ໃນລະຫວ່າງທີ່ດຳເນີນໂຄງການກໍຕາມ.

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A9

ເປົ້າໝາຍການປຶກສາຫາລືຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນ  
ເສຍ

---

**ຄວາມສໍາຄັນຂອງການປົກສາຫາລືຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ**

ການປົກສາຫາລື ແມ່ນເກີດຂຶ້ນໄດ້ໃນທຸກໆໄລຍະຂອງ ການກະກຽມ ແລະ ການວາງແຜນອອກແບບການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ການອອກແບບລະອຽດ ຂອງໂຄງການ. ເພື່ອໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າ ປະຕິບັດຕາມ ຄໍາເຫັນຈາກທະນາຄານໂລກ ແລະ ນະໂຍບາຍ ຕ່າງໆ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ບັນດາຊຸມຊົນ ໃນບໍລິເວນກໍ່ສ້າງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການປົກສາຫາລືແບບ ອິດສະຫຼະ, ກ່ອນ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນເສຍກ່ອນ ເຊິ່ງຈະສະເໜີ ແລະ ລິເລີ່ມໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ. ໃນທຳນອງດຽວກັນນີ້, ຜູ້ທີ່ ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ, ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ແລະ ລະດັບຄວາມແຕກຕ່າງຂອງພົນລະເມືອງ ທີ່ຈະມີການປົກສາຫາລື ໃນ ຫຼາຍໆໄລຍະຂອງການກະກຽມໂຄງການ ມີດັ່ງນີ້:

- **ການກຳນົດໂຄງການ:** ການປົກສາຫາລືໃນຂັ້ນເບື້ອງຕົ້ນໄດ້ດຳເນີນໄປ ໃນລະຫວ່າງຂັ້ນຕອນກຳນົດໂຄງການ ທີ່ໄດ້ຮັບ ການພິຈາລະນາຄືນຄວາ ໂດຍອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ໂຄງການ LDRM ຈະປະຕິບັດງານໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ນະໂຍບາຍ ແລະ ກອບລະບຽບກົດໝາຍຂອງຊາດ, ແຜນງານຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ, ແຜນຍຸດ ທະສາດ. ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ ຈະໄດ້ຮັບການປົກສາຫາລື ໃນລະຫວ່າງທີ່ພັດທະນາ ESMF. ການບັນທຶກເອກະສານ ຕ່າງໆ ໃນລະຫວ່າງ ດຳເນີນການປົກສາຫາລື ແລະ ກອງປະຊຸມແລກປ່ຽນຄຳຄິດເຫັນ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນເມືອງໄຊ ແລະ ບັນດາບ້ານທີ່ໃກ້ຄຽງ ຂອງແຂວງອຸດົມໄຊ ທີ່ສະແດງຢູ່ໃນ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A1: ການປົກສາຫາລືຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນ ໄດ້ສ່ວນເສຍ.
- **ການກະກຽມໂຄງການ:** ການປົກສາຫາລື ຈະໄດ້ດຳເນີນໃນໄລຍະກະກຽມ ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ການອອກ ແບບໂຄງການ ຄື: ກ) ໄດ້ຂໍ້ມູນພື້ນຖານທີ່ລະອຽດຖີ່ຖ້ວນ ຂ) ດຳເນີນການສຳຫຼວດສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ຄ) ການແຈ້ງປະກາດ ລວມທັງການລວບລວມຄວາມຄິດເຫັນ ຂອງບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ, ໜ່ວຍງານທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ແລະ ລະດັບຄວາມແຕກຕ່າງຂອງພົນລະເມືອງ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ອາດ ເກີດຂຶ້ນ.
- **ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ:** ສຳລັບບັນດາໂຄງການທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ ໝວດ “A” ຂອງທະນາຄານໂລກ ທີ່ອາດຈະມີຂໍ້ຂັດ ແຍ້ງໃນລະດັບປະເທດໄດ້, ຕ້ອງໄດ້ວາງແຜນການສື່ສານ ທີ່ລວມທັງກົນໄກການໄກ່ແກ່ຍ ຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາໂດຍ ໂຄງການ ແລະ ດຳເນີນການກ່ອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ນຳທ້ອງຖິ່ນ ໃນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນດາຂໍ້ຜິດພາດຕ່າງໆ ຖືໄດ້ວ່າເປັນບຸລິມະສິດ.
- **ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ລາຍງານ:** ລັດຖະບານໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ, ໜ່ວຍ ງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ແລະ ລະດັບຄວາມແຕກຕ່າງຂອງພົນລະເມືອງ ທີ່ຈະເປັນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ການພັດທະນາ, ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ແລະ ໄລຍະດຳເນີນງານໂຄງການ. ກົນໄກການມີສ່ວນຮ່ວມ ຄວນຈະປະເມີນໃນໄລຍະການສຶກສາຄວາມເປັນ ໄປໄດ້ ແລະ ອອກແບບໂຄງການ.

**ຈຸດຂໍ້ມູນສະເພາະດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ**

ການລົງເຮັດວຽກພາກສະໜາມແຕ່ ວັນທີ 21-24 ເດືອນມິຖຸນາ ປີ2016 ທີ່ເທດສະບານເມືອງແຂວງອຸດົມໄຊ, ເມືອງໄຊ ແລະ ບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ. ການລົງປົກສາຫາລືຊຸມຊົນ ໃນຫຼາຍຂັ້ນ ເຊັ່ນ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງ ອົງການບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ, ແລະ ປະຊາຊົນກຸ່ມຕ່າງໆ (ເບິ່ງໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A10 ແລະ A11 ສຳລັບລາຍຊື່ພາກສ່ວນຜູ້ເຂົ້າ ຮ່ວມ ແລະ ບັນດາຄຳເຫັນ ແລະ ສິ່ງຄາດຫວັງ).

ໃນໄລຍະລົງປະຕິບັດການປົກສາຫາລືຊຸມຊົນ ທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການລົງເຮັດວຽກພາກສະໜາມ ເພື່ອຂຽນ ບົດ ESMF, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບຄຳຖາມບົດບາດຍິງຊາຍ ເຊິ່ງແມ່ນໜຶ່ງໃນຫົວຂໍ້ ຂອງການປົກສາຫາລືກັບ ສາທາລະນະ. ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການສົນທະນາ ສະເພາະກຸ່ມຜູ້ຍິງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໂດຍທົ່ວໄປ ຄົນທີ່ໃຫ້ສຳພາດ ເຊື່ອວ່າ ຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຈະໄດ້ຮັບສິດຜົນປະໂຫຍດເທົ່າທຽມກັນ ຈາກການສະເໜີ ໂຄງການຍ່ອຍ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກ ໄພນ້ຳຖ້ວມໃນຕົວເມືອງ ແລະ/ຫຼື ກິດຈະກຳຕ່າງໆ. ຜູ້ຍິງ ເຊື່ອວ່າ ການກໍ່ສ້າງລະບົບໂຄງລ່າງ ຈະນຳມາເຊິ່ງທ່າແຮງ ໃນການສ້າງ ວຽກເຮັດງານທຳ ໃຫ້ທັງຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ໃນເຂດພື້ນທີ່ ທັງທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມໃນການກໍ່ສ້າງ ແລະ ນຳມາເຊິ່ງ ໂອກາດການ ຊ່ວຍເຫຼືອ ທາງດ້ານອາຫານ. ຜູ້ຍິງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ພວກເຂົາມີບົດບາດໃນການຕັດສິນໃຈ ໃນຊຸມຊົນຂອງພວກເຂົາ, ເຖິງວ່າ ຜູ້ຊາຍ ຈະມີບົດບາດໃນໂຄງຮ່າງການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານ ແລະ ພາຍໃນຄອບຄົວຂອງເຂົາ.

ໃນເວລາຖາມຄໍາຖາມກ່ຽວກັບ ຄວາມສ່ຽງຈາກການຄ້າປະເວນີ ຫຼື ບັນຫາໂລກຕິດຕໍ່ທາງເພດສໍາຜັນ, ການຄ້າມະນຸດ, ຕົວແທນ ຈາກສະຫະພັນແມ່ຍິງບໍ່ນາ ໄດ້ໃຫ້ຄໍາເຫັນວ່າ ທຸກບໍລິສັດກໍ່ສ້າງ ຂອງໂຄງການ ຍ່ອຍ ແລະ/ຫຼື ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຂອງວຽກງານ ຂອງ ໂຄງການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄຟຟ້າ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ໃນ ສປປ ລາວ ຕ້ອງມີນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດ ຕະການການປ້ອງກັນ ບໍ່ໃຫ້ພະນັກງານຂອງພວກເຂົາສ້າງຜົນກະທົບ ຕໍ່ກັບສຸຂະພາບ ຂອງແມ່ຍິງ, ໄວໜຸ່ມ ແລະ ເດັກນ້ອຍ.

ຂໍ້ແນະນຳ ສໍາລັບການປະຕິບັດທີ່ດີ ກ່ຽວກັບເລື່ອງເພດໃນໂຄງການ DRM ໄດ້ຊ່ວຍ ໃຫ້ການປົກສາຊຸມຊົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ມະຫາຊົນ ທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊ, ແລະ ປະກອບກັບ ໄດ້ຮັບຄໍາແນະນຳຈາກໂຄງການ DRM ປະຈໍາພາກພື້ນ. ຂໍ້ແນະນຳ ສໍາລັບການ ປະຕິບັດທີ່ດີ ລວມມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ປົກສາຫາລືກັບຕົວແທນ ດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ກ່ຽວກັບ ບັນຫາຜົນກະທົບ ຕໍ່ຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ໃນລະຫວ່າງ ການປະຕິບັດ ຕ້ອງປະເມີນ ແລະ ພິຈາລະນາ ເລື່ອງຄວາມແຕກຕ່າງທາງດ້ານວັດທະນາທຳ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ນຳເຂົ້າໃນ ຂະບວນການອອກແບບ ແລະ ວາງແຜນ;
- ໃນລະຫວ່າງການປົກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນ, ສ່ວນຫຼາຍຜູ້ຊາຍຈະເປັນຜູ້ນຳໃນການສົນທະນາ. ດັ່ງນັ້ນ, ໃນເວລາການລົງ ປົກສາຫາລື ຕ້ອງແຍກກຸ່ມສົນທະນາ ຍິງ-ຊາຍ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຍິງປະກອບຄໍາເຫັນໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ;
- ຜັດທະນາລາຍການກວດສອບຫົວຂໍ້ເລື່ອງເພດ ເພື່ອຊ່ວຍແນະນຳໃຫ້ທີມງານ ສົນທະນາໃນຫົວຂໍ້ເລື່ອງເພດ ໃນກິດຈະ ກຳຕ່າງໆຂອງໂຄງການ;
- ສືບຕໍ່ເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບແຍກເພດ ແລະ ການວິເຄາະ ແລະ ລາຍງານ ເປັນປະຈຳທຸກໆໄຕມາດ;
- ຮັບປະກັນການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ລະບົບຄຸນະພາບຂອງຂະບວນການ ສົ່ງເສີມຄວາມສະເໝີພາບຍິງຊາຍ ແລະ ສະຫຼຸບຄວາມຄືບໜ້າໃນບົດລາຍງານ;
- ທວນຄືນ ທຸກຄຳແນະນຳຂອງທຸກ ກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ ເພື່ອຮັບປະກັນບັນຫາທາງເພດ ຈະໄດ້ຮັບການຄຳນຶງ ເຖິງໃນ ບົດລາຍງານ, ໂດຍການຮ່ວມກັບ ທີມງານໂຄງການ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານເຕັກນິກ ຈາກຊ່ຽວຊານ ຈາກຫ້ອງການ ບົດບາດຍິງຊາຍ;
- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເປັນປະຈຳການລົງຢ້ຽມຢາມພາກສະໜາມ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານເຕັກນິກ ໃຫ້ທີມງານ ໂຄງການ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາເລື່ອງບົດບາດຍິງຊາຍ ໃນກິດຈະກຳຂອງ DRM;
- ຝຶກອົບຮົມການລົງລຳບົດບາດຍິງຊາຍ ໃຫ້ກັບໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ພະນັກງານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງໄດ້ ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນໂຄງການ DRM ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ ຕາມການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ;
- ສົ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ແມ່ຍິງ ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ມີບົດບາດໃນການຕັດສິນໃຈ;
- ມີສ່ວນຮ່ວມກັບເຄືອຄ່າຍລະດັບຮາກຖານ ຂອງຜູ້ຍິງໃນການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ກັບອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອ ການປ່ຽນແປງທີ່ດີຂຶ້ນ;
- ການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ການລວມເອົາ ຊຸມຊົນຮາກຖານໃນການເປັນຕົວແທນໃຫ້ອົງການ ເພື່ອການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຄົນ ເພື່ອສ້າງ ຄວາມໝັ້ນໃຈວ່າ ບັນດາຂໍ້ກຽວນີ້ ແລະ ຄຳຮ້ອງ ຈະໄດ້ຮັບຝັງ ແລະ ແກ້ໄຂ;
- ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຈາກທຸກພາກສ່ວນ ແລະ ແບບວິທີການຮຽນຮູ້, ລວມເຖິງ MoNRE ແລະ MAF, ຈະເປັນກອງປະຊຸມ ທີ່ມີປະໂຫຍດ ໃນການສົນທະນາບັນຫາຕ່າງໆ;
- ທຸກໆການປະຊຸມ ແລະ ການປົກສາຫາລື ຄວນລວມເອົາ ຕົວແທນຈາກຜູ້ຍິງ ຂອງຄົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຢ່າງໜ້ອຍ ໜຶ່ງຄົນ ຈາກໜຶ່ງຊຸມເຜົ່າ;
- ບັນຫາມີຄວາມອ່ອນໄຫວ, ໂດຍສະເພາະ ໃນກຸ່ມຜູ້ຍິງ, ສາມາດແກ້ໄຂ ໂດຍການນຳໃຊ້ “ເພື່ອນສະໜິດ” ໃນການເຂົ້າ ຫາ ແລະ ເພື່ອນສະໜິດ ຍັງສາມາດເປັນຕົວແທນ ໃນເວລາສົນທະນາ ແລະ ໃນການຕໍ່ລອງ;

- ໃນຕອນວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມ ແລະ ປຶກສາຫາລື, ທຸກຄັ້ງ ຜູ້ຊາຍ ຈະບໍ່ໃຫ້ຜູ້ຍິງເຂົ້າຮ່ວມ, ໂດຍການເວົ້າວ່າ ຫົວຂໍ້ສິນທະນາ ທີ່ບໍ່ກ່ຽວກັບຜູ້ຍິງ. ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຜູ້ຍິງມີສ່ວນຮ່ວມ, ຕ້ອງໝັ້ນໃຈວ່າ ຈະມີການເຊີນຢ່າງເປັນຮູບປະທຳຢ່າງຈິງຈັງ ແລະ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຜູ້ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ;
- ສ້າງໂອກາດໃນການຈຳລອງ ເຫດການໄພພິບັດ ຫຼື ສະຖານະກັນຂັດແຍ່ງ ເພື່ອເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ກັບຄວາມຍຸດຕິທຳ ທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ເພື່ອໃຫ້ມັນກ້າວຜ່ານໄປຂ້າງໜ້າ;
- ວິຖີຊີວິດດັ້ງເດີມ ຫຼື ກົດຮີດຄອງປະເພນີ ທີ່ສະດວກໃຫ້ຜູ້ຍິງ, ມັນຄວນໄດ້ນຳໃຊ້, ແລະ ຜູ້ຍິງມີຄວາມສະດວກ ໃນການປະຕິບັດ; ແລະ
- ຄວາມຮູ້ຂອງຜູ້ຍິງ ແມ່ນມີປະສິດທິພາບ ໃນການນຳໃຊ້ໃນ DRM ແລະ ກິນໄກຂອງຄວາມຍືດຍຸ່ນ.

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A10

ລາຍຊື່ ແລະ ພາກສ່ວນໃນການລົງປົກສາຫາລືກັບຜູ້  
ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ

---

**ຕາຕະລາງ A10.1 ລາຍຊື່ ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ (ຄູ່ຮ່ວມງານ) ເຂົ້າຮ່ວມການປຶກສາຫາລື.**

ວັນທີ	ເວລາ	ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ (ຄູ່ຮ່ວມງານ)	ສະຖານທີ່	ວິທີການ
21 ມິຖຸນາ 2016	1:30 – 3:30	<p>ປະຊຸມຮ່ວມກັບພາກສ່ວນລັດຖະບານຂັ້ນແຂວງ, ມີຕົວແທນຈາກ ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ຫົວໜ້າພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແຂວງ (ແຂວງ ອຸດົມໄຊ)</li> <li>- ຫົວໜ້າຂະແໜງການໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (ແຂວງ ອຸດົມໄຊ)</li> <li>- ກົມ ໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (ຈາກນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ)</li> <li>- ທະນາຄານໂລກ</li> <li>- ຕົວແທນຈາກພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ແຂວງ ອຸດົມໄຊ)</li> <li>- ຕົວແທນຈາກ ພະແນກ ເຄຫາແລະຜັງເມືອງ</li> <li>- ຕົວແທນຈາກ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (ແຂວງ ອຸດົມໄຊ).</li> </ul>	ເມືອງໄຊ	ປະຊຸມ ໂດຍ ການນຳສະເໜີ ໂຄງການ Lao PDR SEA DRM ແລະ ມີການ ຖາມ ແລະ ຕອບ ຄຳຖາມ
22 ມິຖຸນາ 2016	8:30 – 12:00	ທັດສະນະ ເຂດສະເໜີກໍ່ສ້າງ		
	14:00 – 16:00	<p>ປຶກສາຫາລື ລະຫວ່າງກົມໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ເມືອງໄຊ:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ຮອງເຈົ້າເມືອງ ເມືອງໄຊ</li> <li>- ຕົວແທນຈາກພະນັກງານຫ້ອງການເມືອງໄຊ</li> <li>- ຕົວແທນຈາກຫ້ອງການສະຫະພັນແມ່ຍິງເມືອງໄຊ</li> <li>- ຫົວໜ້າຂະແໜງການໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (ແຂວງ ອຸດົມໄຊ)</li> <li>- ກົມໂຍທາທິການທາງນໍ້າ (ຈາກນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ)</li> <li>- ຕົວແທນຈາກ ພະແນກ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ແຂວງ ອຸດົມໄຊ)</li> <li>- ຕົວແທນຈາກ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (ແຂວງ ອຸດົມໄຊ).</li> </ul>	ເມືອງໄຊ	ປະຊຸມ ໂດຍ ການ ຖາມ ແລະ ຕອບ ຄຳຖາມ

ວັນທີ	ເວລາ	ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ (ຄູ່ຮ່ວມງານ)	ສະຖານທີ່	ວິທີການ
23 ມິຖຸນາ 2016	8:30 – 12:00	ບ້ານ # 1: ນາສ້າວ: <ul style="list-style-type: none"> <li>- ນາຍບ້ານ (ຫົວໜ້າຊຸມຊົນ)</li> <li>- ຮອງນາຍບ້ານ</li> <li>- ຫົວໜ້າແນວໂຮມບ້ານ</li> <li>- ຫົວໜ້າ ແລະ ຕົວແທນ ສະຫະພັນແມ່ຍິງບ້ານ</li> <li>- ຫົວໜ້າກອງຫຼອນບ້ານ</li> <li>- ຫົວໜ້າຊາວໜຸ່ມ</li> <li>- ຜູ້ອາວຸດໂສບ້ານ</li> <li>- ຕົວແທນປະຊາຊົນບ້ານ</li> <li>- ຫົວໜ້າຂະແໜງການໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (ແຂວງອຸດົມໄຊ)</li> <li>- ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (ຈາກກະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ)</li> </ul>	ບ້ານນາສ້າວ, ເມືອງໄຊ	ປະຊຸມ ໂດຍ ການນຳສະເໜີ ໂຄງການ ແລະ ມີການແຍກກຸ່ມສົນທະນາ ກຸ່ມຜູ້ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ຊາຍ ເພື່ອ ຖາມ ແລະ ຕອບ ຄຳຖາມ.
	13:30 – 16:00	ບ້ານ # 2: ນາເລົ່າ: <ul style="list-style-type: none"> <li>- ນາຍບ້ານ (ຫົວໜ້າຊຸມຊົນ)</li> <li>- ຮອງນາຍບ້ານ</li> <li>- ຫົວໜ້າແນວໂຮມບ້ານ</li> <li>- ຫົວໜ້າ ແລະ ຕົວແທນ ສະຫະພັນແມ່ຍິງບ້ານ</li> <li>- ຫົວໜ້າກອງຫຼອນບ້ານ</li> <li>- ຫົວໜ້າຊາວໜຸ່ມ</li> <li>- ຜູ້ອາວຸດໂສບ້ານ</li> <li>- ຕົວແທນປະຊາຊົນບ້ານ</li> <li>- ຫົວໜ້າຂະແໜງການໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (ແຂວງອຸດົມໄຊ)</li> <li>- ກົມໂຍທາທິການທາງນ້ຳ (ຈາກກະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ)</li> </ul>	ບ້ານນາເລົ່າ, ເມືອງໄຊ	ປະຊຸມ ໂດຍ ການນຳສະເໜີ ໂຄງການ ແລະ ມີການແຍກກຸ່ມສົນທະນາ ກຸ່ມຜູ້ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ຊາຍ ເພື່ອຖາມ ແລະ ຕອບຄຳຖາມ.
24 ມິຖຸນາ 2016	8:30 – 10:30	ປະຊຸມກັບ Plan International (ທ້າວ ທິບພາວັນ ມາໄລທອງ, ຜູ້ຈັດການໂຄງການ)	ເມືອງໄຊ	ປະຊຸມ ໂດຍ ການຖາມ ແລະ ຕອບຄຳຖາມ
	10:30 – 11:30	ປະຊຸມກັບ IFAD (ທ້າວ ແກ້ວ ເພັດຊິມພູ, ຜູ້ຈັດການໂຄງການ)	ເມືອງໄຊ	ປະຊຸມ ໂດຍ ການຖາມ ແລະ ຕອບຄຳຖາມ

ວັນທີ	ເວລາ	ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ (ຄູ່ຮ່ວມງານ)	ສະຖານທີ່	ວິທີການ
	13:30 – 16:00	ບຸກຄົນຖືກກະທົບຈາກໂຄງການ ທີ່ອາໄສ ໃກ້ກັບເຂດສະເໜີກໍ່ສ້າງ ຄັນຄູນ້ຳ (ຝາຍ)	ເມືອງໄຊ	ປະຊຸມ ໂດຍ ການ ຖາມ ແລະ ຕອບ ຄໍາຖາມ

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A11

ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ

---

ຄຳຖາມ	ຄຳຕອບຮັບ		
	ຂັ້ນແຂວງ 22 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາເລົາ 23 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາສ້າວ 23 ມິຖຸນາ 2016
ໃນບ້ານຂອງທ່ານເຄີຍປະສົບກັບໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພພິບັດອື່ນໆ ບໍ່?	ມີໄພນ້ຳຖ້ວມ ຫຼາຍໆເຫດການ ທັງໃຫຍ່ ແລະ ນ້ອຍ. ໃນນັ້ນມີຢູ່ 4 ເຫດການ ໃນ ອະດີດ ທີ່ເປັນໄພນ້ຳຖ້ວມ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ກະທັນຫັນ. ນ້ຳຖ້ວມ ທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດ ເກີດຂຶ້ນໃນປີ 1985 ເຊິ່ງສ້າງຄວາມເສຍ ຫາຍໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ກັບອາຄານບ້ານເຮືອນ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງຕ່າງໆ. ມີຜູ້ຄົນ ເສຍ ຊີວິດເປັນຈຳນວນຫຼາຍໃນເຫດການນັ້ນ. ແຕ່ໜ້າເສຍດາຍ ທີ່ອຳນາດການປົກຄອງ ແຂວງອຸດົມໄຊ ບໍ່ໄດ້ມີການບັນທຶກຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບເຫດການຄັ້ງນັ້ນ.	ຕາມປະສົບການທີ່ຜ່ານມາຂອງຂ້ອຍແລ້ວ ມີເຫດການນ້ຳຖ້ວມທີ່ ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດ 4 ຄັ້ງ (1945, 1985, 2008, 20013) ໃນຕົວ ເມືອງໄຊ ແລະ ໂດຍສະເພາະ ບ້ານນາເລົາ, ນ້ຳຖ້ວມ ທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ ສຸດ ເກີດຂຶ້ນໃນປີ 1985 ເຊິ່ງສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ກັບ ອາຄານບ້ານເຮືອນ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງຕ່າງໆ ພາຍໃນບ້ານ. ມີຜູ້ຄົນ ເສຍຊີວິດເປັນຈຳນວນຫຼາຍໃນເຫດການນັ້ນ. ຊາວບ້ານໄດ້ຮັບ ຄວາມເດືອດຮ້ອນ ໃນລະຫວ່າງເກີດໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຜົນຜອງ ຂອງມັນຫຼັງຈາກນັ້ນ. ຊາວບ້ານບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນທີ່ ພຽງພໍ ຈາກລັດຖະບານ.	ຕາມປະສົບການທີ່ຜ່ານມາຂອງລາວແລ້ວ ມີເຫດການນ້ຳ ຖ້ວມທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດ 4 ຄັ້ງ (1945, 1985, 2008, 20013) ໃນຕົວເມືອງໄຊ ແລະ ໂດຍສະເພາະ ບ້ານນາສາວ, ນ້ຳຖ້ວມ ທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດ ເກີດຂຶ້ນໃນປີ 1985 ເຊິ່ງສ້າງ ຄວາມເສຍຫາຍໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ກັບອາຄານບ້ານເຮືອນ ແລະ ສິ່ງ ປຸກສ້າງຕ່າງໆ ພາຍໃນບ້ານ. ມີຜູ້ຄົນ ເສຍຊີວິດເປັນຈຳນວນ ຫຼາຍໃນເຫດການນັ້ນ. ຫຼາຍຄອບຄົວ ທີ່ບໍ່ພຽງແຕ່ ໃນບ້ານນີ້ ເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງລວມເຖິງບ້ານອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມ ເດືອດຮ້ອນ ໃນລະຫວ່າງເກີດໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຜົນຜອງຂອງ ມັນຫຼັງຈາກນັ້ນ.
ເຄີຍມີມາດຕະການແກ້ໄຂ ຫຼື ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນ ການຫຼຸດຜ່ອນໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພທຳມະ ຊາດອື່ນໆ ມາກ່ອນບໍ່?	ບໍ່ມີການສະເໜີ ຫຼື ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈາກ ມາດຕະການໃດໆຂອງໂຄງການທີ່ຜ່ານມາ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ແກ້ໄຂໄພພິບັດ ຈາກນ້ຳຖ້ວມ. ເພາະພວກເຮົາຮູ້ວ່າ ມາດ ຕະການຫຼຸດຜ່ອນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໃຊ້ ງົບປະມານເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ເຊິ່ງ ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ບໍ່ສາມາດ ເບີກຈ່າຍໃຫ້ໄດ້.	ບໍ່ມີການສະເໜີ ຫຼື ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມາດຕະການໃດໆຂອງ ໂຄງການທີ່ຜ່ານມາ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ແກ້ໄຂໄພພິບັດ ຈາກນ້ຳຖ້ວມ.	ບໍ່ມີການສະເໜີ ຫຼື ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມາດຕະການໃດໆຂອງ ໂຄງການທີ່ຜ່ານມາ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ແກ້ໄຂໄພພິບັດ ຈາກນ້ຳຖ້ວມ.
ທ່ານຄິດແນວໃດກ່ຽວກັບການສະເໜີໂຄງການ ນີ້? ຄິດວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ຫຼື ຕ້ອງການທີ່ຈະສ້າງ ໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ບໍ່?	ຂ້ອຍຮູ້ສຶກເປັນກຽດ ທີ່ເຫັນພວກທ່ານ ລົງມາເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ດຳເນີນການປະ ເມີນຜົນກະທົບ.	ພວກເຮົາຮູ້ສຶກດີໃຈຫຼາຍ ໄດ້ຍິນວ່າຈະມີໂຄງການຫຼຸດຜ່ອນໄພນ້ຳ ຖ້ວມ. ພວກເຮົາຄິດວ່າ ເປັນໂຄງການທີ່ດີ. ມີຫຼາຍຄັ້ງທີ່ໄພນ້ຳຖ້ວມ ເກີດຂຶ້ນໃນແຂວງນີ້ ແລະ ບາງເຫດການແມ່ນມີການທຳລາຍຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນ ເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ. ບໍ່ເຄີຍມີ ຫຼື ໄດ້ຍິນກ່ຽວກັບ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນໄພນ້ຳຖ້ວມ ຈົນມາເຖິງ ອຳນາດການ ປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ໄດ້ເຊີນ ຂ້າພະເຈົ້າ (ນາຍບ້ານ) ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ກອງປະຊຸມ ກ່ຽວກັບໂຄງການ. ພວກເຮົາ ໄດ້ຍິນລາຍລະອຽດຂອງ ໂຄງການໃນມື້ນີ້. ພວກເຮົາຮູ້ສຶກປຶ້ມປິຕິ ແລະ ຍິນດີທີ່ຈະສະໜັບ ສະໜູນ.	ຂ້ອຍຮູ້ສຶກດີໃຈຫຼາຍ ທີ່ໄດ້ຍິນວ່າຈະມີໂຄງການຫຼຸດຜ່ອນໄພ ນ້ຳຖ້ວມ. ຂ້ອຍຄິດວ່າ ເປັນໂຄງການທີ່ມີປະໂຫຍດ. ມີຫຼາຍ ຄັ້ງທີ່ໄພນ້ຳຖ້ວມເກີດຂຶ້ນໃນແຂວງນີ້ ແລະ ບາງເຫດການ ແມ່ນມີການທຳລາຍຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນ ເປັນຈຳນວນ ຫຼວງຫຼາຍ. ບໍ່ເຄີຍມີ ຫຼື ໄດ້ຍິນກ່ຽວກັບ ມາດຕະການ ຫຼຸດຜ່ອນໄພນ້ຳຖ້ວມ.

ຕາຕະລາງທີ A1.1 (ຕໍ່)

ຄຳຖາມ	ຄຳຕອບຮັບ		
	ຂັ້ນແຂວງ 22 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາເລົ່າ 23 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາສ້າວ 23 ມິຖຸນາ 2016
ຕໍ່	<p>ໂຄງການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ໄດ້ລິເລີ່ມຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກການຮ້ອງຂໍຂອງປະຊາຊົນພາຍໃນເທດສະບານເມືອງ ສິ່ງເຖິງອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ໃຫ້ໂຄງການດັ່ງກ່າວເກີດຂຶ້ນ.</p>	<p>ຂ້ອຍເຂົ້າໃຈວ່າ ມີພຽງບາງຄອບຄົວເທົ່ານັ້ນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ພວກເຂົາອາດຈະສູນເສຍບ້ານເຮືອນ, ທີ່ດິນສວນ ແລະ ພື້ນທີ່ກະສິກຳອື່ນໆ ແຕ່ຂ້ອຍຫວັງວ່າ ພວກເຂົາຈະເຂົ້າໃຈເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຈາກໂຄງການ ແລະ ຫວັງຢາງຢັ້ງວ່າ ທາງພາກສ່ວນລັດ ຈະສາມາດຊີດເຊີຍຕາມຄວາມເປັນຈິງໃຫ້ກັບພວກເຂົາເຫຼົ່ານັ້ນ.</p>	<p>ໃນຖານະນາຍບ້ານ, ຂ້ອຍໄດ້ຮັບເຊື້ອເຊີນໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນກອງປະຊຸມ ທີ່ຊື່ແຈງລາຍລະອຽດຂອງໂຄງການ. ພວກເຮົາຍິນດີທີ່ຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນ. ພວກເຮົາຮູ້ສຶກປຶ້ມປິຕິ ທີ່ທາງພາກລັດ ໄດ້ພະຍາຍາມທີ່ຈະແກ້ໄຂບັນຫາຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ. ຂ້ອຍຮູ້ວ່າ ຈະມີບາງຄອບຄົວ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ພວກເຂົາອາດຈະສູນເສຍບ້ານເຮືອນ ແລະ ທີ່ດິນກະສິກຳ. ຂ້ອຍຫວັງຢາງຢັ້ງວ່າ ພວກເຂົາຈະໄດ້ຮັບສິດຜົນປະໂຫຍດບໍ່ຫຼາຍກໍ່ໜ້ອຍ ຈາກໂຄງການ ແລະ ຫວັງວ່າ ທາງພາກລັດ ຈະຊີດເຊີຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ.</p>
	<p>ຖ້າຫາກໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການພັດທະນາ ໃນຕົວເມືອງ ກໍ່ຈະພົບກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ.</p>	<p>ຂ້ອຍມີດິນຕອນໜຶ່ງ ປະມານ ໜຶ່ງ ເຮັກຕາ ທີ່ຕິດກັບສາຍນ້ຳມ້າວ. ຂ້ອຍໄດ້ສູນເສຍ ທີ່ດິນ ຈຳນວນໜຶ່ງ ກັບເຫດການດິນເຈື່ອນ ໃນຫຼາຍປີທີ່ຜ່ານມາ. ຂ້ອຍຮູ້ສຶກດີໃຈທີ່ໄດ້ຍິນຂ່າວວ່າ ຈະມີການກໍ່ສ້າງໂຄງການກັນຕາຝັ່ງເຈື່ອນ ໂດຍຜ່ານດິນຂອງຂ້ອຍ. ມັນບໍ່ເປັນພຽງແຕ່ ຈະປົກປ້ອງດິນຂອງຂ້ອຍເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ໂດຍລວມຍັງເປັນການປ້ອງກັນການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນໃນທັງສອງຝາກຂອງແມ່ນ້ຳ.</p>	<p>ຂ້ອຍບໍ່ໄດ້ຄັດຄ້ານຫຍັງກັບໂຄງການນີ້. ຂ້ອຍຮູ້ສຶກດີໃຈ ທີ່ໄດ້ຍິນວ່າຈະມີການກໍ່ສ້າງສວນສາທາລະນະ. ແນ່ນອນວ່າ ມັນຈະເປັນການສ້າງໃຫ້ເມືອງເຮົາ ມີຄວາມສວຍງາມ ແລະ ດູດຜູ້ຄົນເຂົ້າມາທ່ຽວໃນເມືອງ.</p>
	<p>ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຈະໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຮ່ວມມື.</p> <p>ຖ້າພວກເຮົາບໍ່ລິເລີ່ມໂຄງການແຕ່ດຽວນີ້, ກໍ່ຈະຍິ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນພາຍຫຼັງ ເພາະປະຊາຊົນຍັງຄົງຈະສືບຕໍ່ປູກສ້າງບ້ານເຮືອນ ແລະ ສິ່ງປູກສ້າງອື່ນໆ.</p>	<p>ເປັນໂຄງການທີ່ດີ, ພວກເຮົາໝັດທຸກຄົນຮູ້ສຶກດີໃຈ ທີ່ໄດ້ຍິນຂ່າວນີ້. ບັນຫາທີ່ຂ້ອຍກັງວົນ ມີພຽງບັນຫາເລື່ອງການຊີດເຊີຍ. ພວກເຮົາຕ້ອງການທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງົບປະມານ ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້. ໃນອະດີດທີ່ຜ່ານມາ, ບັນດາປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໄດ້ຮັບພຽງແຕ່ການຊີດເຊີຍທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຮັບເປັນຈຳນວນເງິນເລີຍ ພວກເຮົາຫວັງວ່າ ໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະປະຕິບັດໃຫ້ມີຄວາມໂປ່ງໃສ.</p>	<p>ຂ້ອຍມີດິນຕອນໜຶ່ງ ທີ່ຢູ່ໃນບໍລິເວນທີ່ຈະສ້າງຄັນຄູ. ຂ້ອຍບໍ່ມີບັນຫາຫຍັງໝົດ ຖ້າຫາກວ່າທາງໂຄງການ ເຜີນຕ້ອງການ. ແລະ ຫວັງວ່າ ທາງພາກລັດ ເຜີນຈະຊີດເຊີຍໃຫ້ ຕາມສົມຄວນ. ຂ້ອຍເຊື່ອວ່າ ຜູ້ອື່ນໆ ກໍ່ຄົງຈະບໍ່ມີບັນຫາຫຍັງ ຖ້າພວກເຂົາຈຳເປັນທີ່ຈະມອບທີ່ດິນໃຫ້ໂຄງການ ເຊິ່ງມັນເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ເຂົາເຈົ້າ ແລະ ພວກເຂົາກໍ່ເຂົ້າໃຈ.</p>

ຕາຕະລາງທີ A1.1 (ຕໍ່)

ຄຳຖາມ	ຄຳຕອບຮັບ		
	ຂັ້ນແຂວງ 22 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາເລົ້າ 23 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາສ້າວ 23 ມິຖຸນາ 2016
ຕໍ່	<p>ມີກຸ່ມຄົນຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ໃນຂະນະທີ່ຄົນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການ.</p> <p>ພວກເຮົາໄດ້ແຈ້ງ ໃຫ້ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແລ້ວ.</p>		
ທ່ານຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຫຍັງແຕ່ຈາກໂຄງການ? ແລະ ສິ່ງທີ່ທ່ານກັງວົນ ມີບັນຫາໃດແດ່ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບັນຫາການຫຍັບຍ້າຍທີ່ດິນ, ການຊົດເຊີຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ?	<p>ມີບາງຫຼັງຄາເຮືອນທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນບໍລິເວນທີ່ສະເໜີໂຄງການ. ບ້ານບາງຫຼັງ ຕັ້ງຢູ່ໃນພື້ນທີ່ດິນທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງແຂວງ ແລະ ມີສິດໃນການຊົມໃຊ້ຕາມກອບກົດໝາຍ. ພວກເຮົາ ໄດ້ແຈ້ງໄປຍັງຄົວເຮືອນທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ດິນຂອງໂຄງການ ໃຫ້ເລີ່ມຍົກຍ້າຍອອກ, ສ່ວນຜູ້ທີ່ມີໃບຕາດິນ ຈະໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.</p>	<p>ເປັນທີ່ຊັດເຈນແລ້ວວ່າ ຜູ້ທີ່ມີໃບຕາດິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍທີ່ດິນ ທີ່ພວກເຂົາສູນເສຍ. ຂ້ອຍຫຍັງມີຄວາມກັງວົນວ່າ ບັນດາຜູ້ທີ່ບໍ່ມີໃບຕາດິນ ໝາຍເຖິງຄອບຄົວທີ່ອາໄສຢູ່ດິນລັດ ສຳລັບຊົມໃຊ້ຢູ່ອາໄສເທົ່ານັ້ນ. ທາງອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ບ້ານ ບໍ່ໄດ້ອອກໃບຕາດິນໃຫ້. ແຕ່ພວກເຂົາກໍຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຊົດເຊີຍ. ຂ້າພະເຈົ້າ ຢາກຮູ້ວ່າ ທາງພາກລັດ ເພິ່ນຈະມີວິທີການແກ້ໄຂແນວໃດ.</p> <p>ພາຍໃນບ້ານຂອງພວກເຮົາ ຍັງມີທີ່ດິນສະຫງວນ ເລາະລຽບຕາມເສັ້ນທາງ (ປະມານ 50 ມ ຈາກຖະໜົນ ແລະ ຍາວປະມານ 3,000 ມ ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດປະມານ 15 ເຮັກຕາ). ມີບຶງໃຫຍ່ ໜຶ່ງແຫ່ງ. ຄອບຄົວ ຫຼື ຄົວເຮືອນ ທີ່ຍັງທຸກຍາກຂາດເຂີນຢູ່ສາມາດນຳໃຊ້ ຫຼື ຕັ້ງບ້ານເຮືອນ ໃນບໍລິເວນປ່າສະຫງວນບ້ານ ຫຼື ບຶງ ຕາມການຕົກລົງຂອງຂັ້ນບ້ານ.</p>	<p>ມີຫຼາຍຫຼັງຄາເຮືອນ ທີ່ຢູ່ໃນບໍລິເວນກໍ່ສ້າງສວນສາທາລະນະ ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວເປັນກຳມະສິດຂອງແຂວງ ແລະ ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງການຈະນຳໃຊ້. ຂ້ອຍຫວັງວ່າ ປະຊາຊົນທີ່ດຳລົງວິດຢູ່ທີ່ນັ້ນ ຈະເຂົ້າໃຈ. ສຳລັບການຊົດເຊີຍ ຂ້ອຍກໍບໍ່ຮູ້ວ່າ ທາງອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ ເພິ່ນຈະຕັດສິນໃຈແນວໃດ.</p> <p>ຖ້າຫາກວ່າ ມີບາງຄອບຄົວທີ່ຢູ່ໃນບໍລິເວນກໍ່ສ້າງສວນສາທາລະນະ ແລະ ຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຍົກຍ້າຍ, ຂ້ອຍບໍ່ຮູ້ວ່າ ຈະຍົກຍ້າຍຈັດສັນພວກເຂົາໄປຢູ່ບ່ອນໃດ. ພາຍໃນບ້ານຂອງພວກເຮົາ ບໍ່ມີທີ່ດິນຫວ່າງ ແລະ ຖ້າມີ ກໍ່ຢູ່ໄກຈາກຕົວເມືອງ ແລະ ໃກ້ກັບບໍລິເວນພູເຂົາ. ຂ້ອຍຄິດວ່າພວກເຂົາຈະບໍ່ຍ້າຍໄປຢູ່ບ່ອນນັ້ນ.</p>

ຕາຕະລາງທີ A1.1 (ຕໍ່)

ຄຳຖາມ	ຄຳຕອບຮັບ		
	ຂັ້ນແຂວງ 22 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາເລົ້າ 23 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາສ້າວ 23 ມິຖຸນາ 2016
ຕໍ່		<p>ສຳລັບໂຄງການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄຟນ້ຳຖ້ວມ, ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານ ຍັງສາມາດຈັດສັນທີ່ດິນ ໃຫ້ກັບການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ/ຍ້າຍຖິ່ນຖານ ຖ້າໄດ້ຮັບການຮ້ອງຂໍ ອະນຸມັດ ຈາກອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ. ທາງບ້ານຂອງພວກເຮົາ ແມ່ນມີຄວາມຍິນດີ ຈະເປັນບ້ານເຈົ້າພາບ. ແຕ່ວ່າ ທັງໝົດນີ້ ຈະຂຶ້ນຢູ່ກັບການຕັດສິນໃນຂັ້ນແຂວງ. ສິ່ງທີ່ທາງຂັ້ນເທິງເວົ້າ, ຕັດສິນ ຫຼື ສັ່ງພວກເຮົາຈະຕິບັດຕາມ.</p> <p>ສຳລັບຜູ້ທີ່ມີໃບຕາດິນແລ້ວ ແຕ່ພວກເຂົາຕ້ອງໄດ້ມອບທີ່ດິນ ໃຫ້ກັບໂຄງການ ແລະ ຖ້າພວກເຂົາຕ້ອງໄດ້ຍົກຍ້າຍໄປບ່ອນໃໝ່ ພາຍໃນບ້ານຂອງພວກເຮົາ, ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຮອງ ແລະ ອະນຸມັດ ສຳລັບການຍື່ນຂໍໃບຕາດິນ ຈາກອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ.</p>	<p>ຂ້ອຍຮູ້ສຶກເຫັນໃຈ ບັນດາປະຊາຊົນທີ່ຈະຖືກຍົກຍ້າຍອອກຈາກສະຖານທີ່ ທີ່ສະເໜີສ້າງເປັນສວນສາທາລະນະ. ແຕ່ພວກເຂົາຮູ້ວ່າ ມັນຈະບໍ່ຖືກທີ່ດິນຂອງພວກເຂົາ ແລະ ພວກເຂົາກໍ່ເຂົ້າໃຈເຖິງສິດຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມກັນ. ຂ້ອຍບໍ່ຮູ້ວ່າ ທາງລັດຖະບານຈະນຳໃຊ້ວິທີການໃດ ເຂົ້າແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້.</p>
ທ່ານຄິດແນວໃດກັບບັນຫາບົດບາດຍິງ-ຊາຍ) ຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຈະໄດ້ຮັບສິດຜົນປະໂຫຍດເທົ່າທຽມກັນຫຼືບໍ່ ໃນການກໍ່ສ້າງໂຄງການ) ຖ້າບໍ່, ຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ໃຜຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຕ່າງກັນແນວໃດ?	<p>ບໍ່ໄດ້ເຈາະຈົງຄວາມຄິດຕໍ່ກັບການພິຈາລະນາບົດບາດຍິງ-ຊາຍ. ໃນອະດີດທີ່ຜ່ານມາ ມີໂຄງການຂະໜາດນ້ອຍ ມີການສົນທະນາເລື່ອງຂໍ້ຄັດແຍ່ງທາງດ້ານເພດ, ແຕ່ກໍ່ບໍ່ມີງົບປະມານໃດໆ ທີ່ຈະນຳມາແກ້ໄຂບັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ.</p>	<p>ພວກເຮົາບໍ່ໄດ້ແບ່ງແຍກລະຫວ່າງຍິງ ແລະ ຊາຍ, ພວກເຮົາຫວັງວ່າທາງໂຄງການຈະໃຫ້ສິດທິສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ</p> <p>ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ຫົວໜ້າຄອບຄົວ ຈະມີສິດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ. ນາຍບ້ານ ຈະຕິດຕໍ່ ໂດຍກົງ ບັນດາຫົວໜ້າຄອບຄົວເພື່ອແຈ້ງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບໂຄງການ.</p> <p>ສຳລັບຂ້ອຍແລ້ວ, ຂ້ອຍຍັງຄົງຄິດວ່າ ຜູ້ຊາຍ ຍັງເປັນຄົນທີ່ຕັດໃຈທຸກໆບັນຫາ ພາຍໃນຄອບຄົວ. ມັນເປັນປະເພນີຂອງພວກເຮົາ ແລະ ມັນບໍ່ຈຳເປັນທີ່ຈະໃຫ້ຜູ້ຍິງ ເປັນຜູ້ຕັດສິນໃຈ.</p>	<p>ພວກເຮົາບໍ່ໄດ້ແບ່ງແຍກລະຫວ່າງຍິງ ແລະ ຊາຍ, ພວກເຮົາແນ່ໃຈວ່າ ທາງໂຄງການຈະໃຫ້ສິດທິສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ.</p> <p>ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ຫົວໜ້າຄອບຄົວ ຈະມີສິດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ. ນາຍບ້ານ ຈະຕິດຕໍ່ ໂດຍກົງ ຫາບັນດາຫົວໜ້າຄອບຄົວ ເພື່ອແຈ້ງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບໂຄງການ.</p> <p>ຂ້ອຍຄິດວ່າ ຜົວ ແລະ ເມຍ ແມ່ນມີສິດສະເໝີພາບໃນການຕັດສິນບັນຫາ ແລະ ມັນຂຶ້ນກັບແຕ່ລະບັນຫາທີ່ຈະຕັດສິນໃຈ.</p>

ຕາຕະລາງທີ A1.1 (ຕໍ່)

ຄໍາຖາມ	ຄໍາຕອບຮັບ		
	ຂັ້ນແຂວງ 22 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາເລົ່າ 23 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາສ້າວ 23 ມິຖຸນາ 2016
ຕໍ່		ສໍາລັບຂ້ອຍແລ້ວ, ຂ້ອຍຄິດວ່າ ພວກເຮົາມີສິດທິເທົ່າທຽມກັນ ໃນການຕັດສິນໃຈ. ເມື່ອໃດ ທີ່ມີບັນຫາສໍາຄັນ ກ່ອນທີ່ຈະຕັດສິນໃຈ ຂ້ອຍກໍ່ຕ້ອງໄດ້ປຶກສາຫາລືກັບເມຍຂອງຂ້ອຍເສຍກ່ອນ ຫຼັງຈາກທີ່ລາວເຫັນດີ ຈຶ່ງຕັດສິນບັນຫາໃດໜຶ່ງ. ແຕ່ຖ້າວ່າ ລາວບໍ່ເຫັນດີ ຂ້ອຍກໍ່ບໍ່ສາມາດທີ່ຈະຕັດສິນໃຈໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ຂ້ອຍຈຶ່ງສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ການຕັດສິນໃຈພາຍໃນຄອບຄົວ ຕ້ອງເກີດຈາກຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ລະຫວ່າງຜົວເມຍ ບົນພື້ນຖານຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ການໃຫ້ຄໍາຄິດເຫັນ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ຂ້ອຍຫວັງວ່າ ໃນກໍລະນີນີ້ ໃນແຕ່ລະຄອບຄົວທີ່ຢູ່ໃນບ້ານ ກໍ່ຄ້າຍຄືກັນ.	
ມີຈັກຊົນເຜົ່າພາຍໃນໝູ່ບ້ານຂອງທ່ານ?	ແຂວງອຸດົມໄຊ ປະກອບດ້ວຍຫຼາຍຊົນເຜົ່າ ໃນນັ້ນໃນເທດສະບານເມືອງ ສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວ ແມ່ນຊົນເຜົ່າ ກຶມມຸ	ພາຍໃນບ້ານຂອງພວກເຮົາມີ 7 ຊົນເຜົ່າ: 1. ສີ່ (60%) 2. ລາວລຸ່ມ (20%) 3. ຫໍ້ (8%) 4. ກຶມມຸ (5%) 5. ໄທດໍາ (3%) 6. ພູນ້ອຍ (2%) 7. ມົ້ງ (2%)	ພາຍໃນບ້ານຂອງພວກເຮົາມີ 7 ຊົນເຜົ່າ: 1. ລາວລຸ່ມ (40%) 2. ກຶມມຸ (45%) 3. ອື່ນໆ (5%)

ຕາຕະລາງທີ A1.1 (ຕໍ່)

ຄໍາຖາມ	ຄໍາຕອບຮັບ		
	ຂັ້ນແຂວງ 22 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາເລົ່າ 23 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາສ້າວ 23 ມິຖຸນາ 2016
ທ່ານສາມາດບອກພວກເຮົາໄດ້ບໍ່ ກ່ຽວກັບ ຄວາມສໍາຄັນຂອງສາຍນໍ້າກໍ່ ແລະ ນໍ້າມາວ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຜູ້ທີ່ຢູ່ອາໄສຢູ່ລຸ່ມນໍ້າ ຂອງໂຄງການ ໃນແງ່ຂອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າ, ການປະມົງ ແລະ ກະສິກໍາ?	ນໍ້າກໍ່ ແລະ ນໍ້າມາວ ບໍ່ຄ່ອຍຈະຖືກນໍາໃຊ້ ໂດຍຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ຢູ່ບໍລິເວນລຸ່ມ ແມ່ນໍ້າ ໂດຍສະເພາະການນໍາມາບໍລິໂພກ. ນໍ້າທີ່ພວກເຂົາຊົມໃຊ້ ແມ່ນມາຈາກນໍ້າປະປາ. ພວກເຂົາ ນໍາໃຊ້ນໍ້າສ່ວນຫຼາຍ ເຂົ້າໃນວຽກງານກະສິກໍາ ຫຼື ການເຮັດສວນ. ບໍ່ມີການປະມົງ ໃນບໍລິເວນລຸ່ມແມ່ນໍ້າ. ແຕ່ວ່າ, ພວກເຮົາຈະເຮັດວຽກໃກ້ຊິດຕິດແທດກັບ ບັນດາຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ໂດຍສະເພາະ ໃນໄລຍະກໍ່ສ້າງ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບ ແມ່ນໍ້າ ໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດ.		
ຕັ້ງແຕ່ມີການກໍ່ສ້າງໂຄງການ ສະເພາະແມ່ນຄູກັນນໍ້າ ແລະ ຕາຝັງກັນເຈືອນ ແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະນໍາໃຊ້ວັດຖຸດິບເປັນຈໍານວນຫຼວງຫຼາຍ ຫີນ, ແຮ່, ດິນ ເປັນຕົ້ນ. ທ່ານມີຄວາມຄິດເຫັນແນວໃດ ວ່າຈະນໍາເອົາວັດຖຸດິບດັ່ງກ່າວມາຈາກໃສ?	ພວກເຮົາມີພື້ນທີ່ເປົ້າຫວ່າງຫຼາຍບ່ອນທີ່ໝາະສົມສໍາລັບເປັນບໍ່ຫີນ ຫຼື ບໍ່ດິນ ທີ່ຈະສະໜອງວັດຖຸດິບ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຫີນ ແລະ ດິນ ທີ່ໃຊ້ໃນການກໍ່ສ້າງຂອງໂຄງການ. ສະຖານທີ່ເຫຼົ່ານີ້ ຢູ່ຫ່າງໄກຈາກຕົວເມືອງ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ປ່າສະຫງວນ ຫຼື ໃກ້ກັບຊຸມຊົນ ຫຼື ໜູ່ບ້ານ. ພວກເຮົາຈະເຮັດວຽກໃກ້ຊິດຕິດແທດກັບກັບບັນດາຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ໂດຍສະເພາະໃນໄລຍະຊຸດຄົ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບເກີດຂຶ້ນຫຼາຍ ໃນເວລາທີ່ຊຸດຄົ້ນ ແລະ ຂົນສົ່ງວັດຖຸດິບເຫຼົ່ານັ້ນ.		

ຕາຕະລາງທີ A1.1 (ຕໍ່)

ຄຳຖາມ	ຄຳຕອບຮັບ		
	ຂັ້ນແຂວງ 22 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາເລົ່າ 23 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາສ້າວ 23 ມິຖຸນາ 2016
ໂຄງການສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຕັ້ງຢູ່ໃນຕົວເມືອງ, ພວກເຮົາມີຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບການເຂົ້າຫາແຕ່ລະສະຖານທີ່ຂອງໂຄງການ. ພວກເຮົາບໍ່ແນ່ໃຈວ່າ ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ຈະສາມາດເຂົ້າເຖິງແຕ່ລະສະຖານທີ່ຜ່ານເສັ້ນທາງເກົ່າ ຫຼື ອາດຈະມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງໃໝ່. ທ່ານມີຄວາມຄິດເຫັນແນວໃດ ກ່ຽວກັບບັນຫານີ້?	ພວກເຮົາເຊື່ອວ່າ ພວກເຮົາສາມາດເຂົ້າເຖິງທຸກໆສະຖານ ຂອງແຕ່ລະໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ພວກເຮົາບໍ່ຕ້ອງການທີ່ຈະສ້າງເສັ້ນທາງໃໝ່. ພວກເຮົາຈະເຮັດວຽກໃຫ້ຊິດຕິດແທດກັບຜູ້ຮັບເໝົາ ໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າສຽງ ແລະ ຂໍ້ຝຸນ ຈະເກີດໜ້ອຍທີ່ສຸດ ຈາກການກໍ່ສ້າງ.		
ໃນຕົວເມືອງໄຊ ມີສະຖານທີ່ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອບໍ່? ທ່ານຄິດແນວໃດກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເຫຼືອພາຍໃນຕົວເມືອງໄຊ?	ພວກເຮົາ ມີສະຖານທີ່ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໃນເມືອງ ດັ່ງນັ້ນ, ບໍລິສັດຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງສາມາດນຳເອົາສິ່ງເສດເຫຼືອໄປຖິ້ມໃສ່ໄດ້. ພວກເຮົາຈະເຮັດວຽກໃກ້ຊິດຕິດແທດກັບຜູ້ຮັບເໝົາ ໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າ ພວກເຂົາ ໄດ້ປະຕິບັດ ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະການ ແລະ ກົດລະບຽບ ໃນການຈັດການສິ່ງເສດເຫຼືອ.	ພວກເຮົາມີສະຖານທີ່ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໃນເມືອງ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນໝົດທຸກຄົນຈະນຳໃຊ້. ມີບາງກຸ່ມຄົນ ນຳເອົາຂີ້ເຫຍື້ອໄປຖິ້ມທົ່ວຖິ້ບ.	ພວກເຮົາມີສະຖານທີ່ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໃນເມືອງ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນໝົດທຸກຄົນຈະນຳໃຊ້. ມີບາງກຸ່ມຄົນ ນຳເອົາຂີ້ເຫຍື້ອໄປຖິ້ມທົ່ວຖິ້ບ.  ບໍລິສັດ ຜະລິດລົດຈັກຈີນ ມັກຈະນຳເອົາຂີ້ເຫຍື້ອ ມາຖິ້ມໃສ່ບໍລິເວນເປົ້າຫວ່າງຂອງບ້ານ. ພວກເຮົາຮຽກຮ້ອງໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລົງກວດກາບັນຫາຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ. ພວກເຮົາກັງວົນວ່າ ບັນຫາດັ່ງກ່າວອາດຈະເກີດຂຶ້ນອີກຄັ້ງຖ້າຫາກວ່າໂຄງການ ມີການເລີ່ມກໍ່ສ້າງ.
ທ່ານເຄີຍມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ລາຍງານກ່ຽວກັບບັນຫາທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ກັບໂຄງການອື່ນໆ ໃນຊຸມຊົນຂອງທ່ານບໍ່? ທ່ານຄິດວ່າ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕິດຕາມກວດກາ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນບໍ່? ຖ້າມີ, ຍ້ອນຫຍັງ?		ຈາກປະສົບການຂອງພວກເຮົາ ກັບບັນດາໂຄງການທີ່ຜ່ານມາ, ໃນຖານະທີ່ເປັນ ນາຍບ້ານ, ຂ້ອຍໄດ້ຖືກເຊື່ອເຊີນ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມລົງຕິດຕາມກວດກາ ກັບພະນັກງານເມືອງ ແລະ ແຂວງ ລົງກວດສອບໃນລະຫວ່າງ ການອະນຸມັດໂຄງການ ໃນບ່ອນທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຫຼື ອະນຸມັດ ຈາກອຳນາດການປົກຄອງຂອງບ້ານ ໃຫ້ກໍ່ສ້າງໂຄງການໃນບໍລິເວນບ້ານ. ຂ້ອຍໝາຍຄວາມວ່າ ຂ້ອຍໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມລົງໄປກວດສອບບໍລິເວນທີ່ຈະເຮັດໂຄງການ ວ່າຜູ້ຜິດທະນາໂຄງການ ສ້າງຂຶ້ນຢູ່ຜິດສະຖານທີ່ບໍ່. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ເມື່ອທາງໂຄງການໄດ້ເລີ່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ກໍ່ບໍ່ໄດ້ຖືກເຊີນໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການອອກແບບ ຫຼື ຕິດຕາມກວດກາໂຄງການເລີຍ.	ໃນຖານະທີ່ເປັນ ນາຍບ້ານ, ຂ້ອຍໄດ້ຖືກເຊື່ອເຊີນ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມລົງຕິດຕາມກວດກາ ກັບພະນັກງານເມືອງ ແລະ ແຂວງ ລົງກວດສອບ ໃນລະຫວ່າງ ການອະນຸມັດໂຄງການ ໃນບ່ອນທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຫຼື ອະນຸມັດ ຈາກອຳນາດການປົກຄອງຂອງບ້ານ ໃຫ້ກໍ່ສ້າງໂຄງການໃນບໍລິເວນບ້ານ. ຂ້ອຍໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມລົງໄປກວດສອບບໍລິເວນທີ່ຈະເຮັດໂຄງການ ວ່າຜູ້ຜິດທະນາໂຄງການ ສ້າງຂຶ້ນຢູ່ຜິດສະຖານທີ່ບໍ່. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ເມື່ອທາງໂຄງການໄດ້ເລີ່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ກໍ່ບໍ່ໄດ້ຖືກເຊີນໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການອອກແບບ ຫຼື ຕິດຕາມກວດກາໂຄງການເລີຍ.

ຕາຕະລາງທີ A1.1 (ຕໍ່)

ຄຳຖາມ	ຄຳຕອບຮັບ		
	ຂັ້ນແຂວງ 22 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາເລົ່າ 23 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາສ້າວ 23 ມິຖຸນາ 2016
ຕໍ່		<p>ມັນເປັນຄວາມຄິດທີ່ດີ ທີ່ຈະມີຕົວແທນຈາກແຕ່ລະບ້ານ ເຂົ້າຮ່ວມການຕິດຕາມກວດກາໂຄງການ. ຈາກປະສົບການທີ່ຜ່ານມາຂອງພວກເຮົາ ໃນໂຄງການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງ, ພວກເຮົາບໍ່ມີໂອກາດເຂົ້າໄປມີສ່ວນຮ່ວມ ເຖິງວ່າທຸກໆຄົວເຮືອນ ຈະໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນທາງການເງິນ ແລະ ບາງຄອບຄົວ ໄດ້ບໍລິຈາກທີ່ດິນຂອງພວກເຮົາ ໃນການກໍ່ສ້າງ. ຂໍ້ຕົກລົງ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ໃນລະດັບສູງ. ຄຸນນະພາບຂອງເສັ້ນທາງທີ່ກໍ່ສ້າງ ກໍ່ບໍ່ດີເທົ່າທີ່ຄວນ ຫຼັງຈາກທີ່ສ້າງແລ້ວ ໃດ້ສອງປີ. ພວກເຮົາຫວັງວ່າ ໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະດຳເນີນງານຢ່າງໂປ່ງໃສ.</p> <p>ພວກເຮົາຕ້ອງການ ທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມລົງຕິດຕາມກວດກາແຜນງົບປະມານ, ໂດຍສະເພາະ ງົບປະມານ ທີ່ໃຊ້ໃນວຽກງານຊົດເຊີຍ. ຕ້ອງການໃຫ້ທາງພາກສ່ວນລັດໄວ້ວາງໃຈ ແລະ ເຊື່ອໃຈ. ພວກເຮົາໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ການເຂົ້າມີສ່ວນຮ່ວມໃນໂຄງການ. ສຳລັບໂຄງການທີ່ຜ່ານມາ, ພວກເຮົາຮູ້ສຶກວ່າ ພວກເຮົາບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນຊົດເຊີຍທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງກັບຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ບໍ່ຍຸດຕິທຳ. ອຳນາດການປົກຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໄດ້ຕົກລົງເຫັນດີ ໃຫ້ເງິນຊົດເຊີຍແກ່ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ພຽງແຕ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນແຕ່ໃນຄວາມເປັນຈິງ ພວກເຮົາບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນຊົດເຊີຍ ຫຼື ໄດ້ບໍ່ຄົບຕາມຈຳນວນທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ. ສຸດທ້າຍນີ້, ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບໃນການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້. ພວກເຮົາຄິດວ່າ ຖ້າພວກເຮົາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດການງົບປະມານ, ບັນຫາດັ່ງກ່າວອາດຈະບໍ່ເກີດຂຶ້ນ.</p>	<p>ມັນເປັນຄວາມຄິດທີ່ດີ ທີ່ຈະມີຕົວແທນຈາກແຕ່ລະບ້ານ ເຂົ້າຮ່ວມການຕິດຕາມກວດກາໂຄງການ. ຂ້ອຍບໍ່ມີຄຳຄິດເຫັນຍັງຫຼາຍວ່າຈະສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ແນວໃດ. ພວກເຮົາບໍ່ໄດ້ມີປະສົບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ. ມັນເປັນສິ່ງທີ່ໃໝ່ສຳລັບພວກເຮົາ.</p>

ຕາຕະລາງທີ A1.1 (ຕໍ່)

ຄໍາຖາມ	ຄໍາຕອບຮັບ		
	ຂັ້ນແຂວງ 22 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາເລົ່າ 23 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາສ້າວ 23 ມິຖຸນາ 2016
ຖ້າຫາກວ່າໂຄງການນີ້ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດກໍ່ສ້າງ ທ່ານມີແນວທາງການສື່ສານແນວໃດລະຫວ່າງຊຸມ ຊົນ ກັບ ໂຄງການ? ຕ້ອງການໃຫ້ມີກອງປະຊຸມ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບໂຄງການ ກ່ອນ ຈະເລີ່ມການກໍ່ສ້າງບໍ່?		ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນປັດຈຸບັນ ສໍາລັບການສື່ສານ ແລະ ການ ເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນໂຄງການ ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງອໍານາດການປົກຄອງບ້ານ (ທັງ ນາຍບ້ານ ແລະ ຮອງນາຍບ້ານ) ຈະໄດ້ຮັບໜັງສືເຊີນ ໃຫ້ເຂົ້າ ຮ່ວມການປຶກສາຫາລື ແລະ ການປະຊຸມເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ. ທີ່ກອງ ປະຊຸມ, ທຸກຂໍ້ຂ້ອງໃຈ ຂອງພະນັກງານເມືອງ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ສໍາ ຄັນກ່ຽວກັບໂຄງການ. ເມື່ອນາຍບ້ານ ແລະ ຮອງນາຍບ້ານຈະເປັນ ສື່ກາງໃນການໃຫ້ຂໍ້ມູນ, ພວກເຂົາຈະແຈ້ງ ຫຼື ປະກາດ ຂໍ້ມູນຂອງ ໂຄງການ ໂດຍການແຈ້ງປາກເປົ່າ (ແຕ່ລະຫຼັງຄາເຮືອນ) ແລ້ວໃຫ້ ຕົວແທນແຕ່ລະຫຼັງຄາເຮືອນເຂົ້າຮ່ວມ ກອງປະຊຸມ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນທີ່ ຫ້ອງການບ້ານ.	ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນປັດຈຸບັນ ສໍາລັບການສື່ສານ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນໂຄງການ ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງອໍານາດການ ປົກຄອງບ້ານ (ທັງ ນາຍບ້ານ ແລະ ຮອງນາຍບ້ານ) ຈະໄດ້ຮັບ ໜັງສືເຊີນ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມການປຶກສາຫາລື ແລະ ການປະຊຸມ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ. ທີ່ກອງປະຊຸມ, ທຸກຂໍ້ຂ້ອງໃຈ ຂອງພະນັກງານ ເມືອງ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ສໍາຄັນກ່ຽວກັບໂຄງການ. ເມື່ອ ນາຍບ້ານ ແລະ ຮອງນາຍບ້ານກາຍເປັນສື່ກາງໃນການໃຫ້ຂໍ້ ມູນ, ພວກເຂົາຈະແຈ້ງ ຫຼື ປະກາດ ຂໍ້ມູນຂອງໂຄງການ ໂດຍ ການແຈ້ງປາກເປົ່າ (ແຕ່ລະຫຼັງຄາເຮືອນ) ແລ້ວໃຫ້ຕົວແທນ ແຕ່ລະຫຼັງຄາເຮືອນເຂົ້າຮ່ວມ ກອງປະຊຸມ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນທີ່ ຫ້ອງການບ້ານ.
		ຕັ້ງແຕ່ທີ່ທຸກໆຄົວເຮືອນ ຫຼື ບຸກຄົນ ມີໂທລະສັບມືຖື, ການສື່ສານ ໃນບາງຄັ້ງ ອາດຈະໃຊ້ຜ່ານທາງໂທລະສັບ.	ຕັ້ງແຕ່ທີ່ທຸກໆຄົວເຮືອນ ຫຼື ບຸກຄົນ ມີໂທລະສັບມືຖື, ການ ສື່ສານໃນບາງຄັ້ງ ອາດຈະໃຊ້ຜ່ານທາງໂທລະສັບ.
		ມັນຈະດີ ຖ້າຫາກວ່າມີໂຟສເຕີ້ ທີ່ສາມາດແຈ້ງ ຢູ່ໂດຍການຕິດ ຫ້ອງການບ້ານ, ວັດ ຫຼື ໃນຕະຫຼາດ.	ຖ້າວ່າທຸກຄົນມີໂທລະສັບມືຖື ບໍ່ວ່າເຈົ້າ ຫຼື ລູກຂອງເຈົ້າ ກໍ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂອງໂຄງການ ຜ່ານໜ້າເວັບໄຊທ໌.

ຕາຕະລາງທີ A1.1 (ຕໍ່)

ຄຳຖາມ	ຄຳຕອບຮັບ		
	ຂັ້ນແຂວງ 22 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາເລົ່າ 23 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາສ້າວ 23 ມິຖຸນາ 2016
ທ່ານຄິດແນວໃດກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບຂອງສາຍນ້ຳກໍ່ ແລະ ນ້ຳມາວ?		<p>ໃນເມື່ອກ່ອນເຄີຍມີບັນຫາກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບນ້ຳ ໃນສາຍນ້ຳມາວ. ມີບໍລິສັດຜະລິດໝໍ້ໄຟຈີນ ໄດ້ປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນທີ່ບໍ່ຜ່ານຂັ້ນຕອນການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ ອອກຈາກໂຮງງານ ລົງໃສ່ແມ່ນ້ຳມາວ. ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ມີຄວາມຢ້ານກົວ ແລະ ກັງວົນກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຈາກການປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນ ຕໍ່ກັບປາ, ສັດນ້ຳ ແລະ ສຸຂະພາບ ຂອງມະນຸດ. ຊາວບ້ານ ໄດ້ສົງຄຳຮ້ອງທຸກໄປຍັງອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ສອງສາມ ເດືອນຕໍ່ມາ ໂຮງງານດັ່ງກ່າວກໍ່ໄດ້ຖືກປິດ. ຂ້ອຍບໍ່ແນ່ໃຈກ່ຽວກັບເຫດຜົນນີ້ບໍ່. ບາງເທື່ອ ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງອາດຈະສັ່ງໃຫ້ຢຸດເຊົາດຳເນີນການ ຫຼື ຢຸດຕິການດຳເນີນທຸລະກິດ ຫຼື ພວກເຂົາ ເລືອກທີ່ຈະຢຸດດຳເນີນການ.</p> <p>ຄົນຈຳນວນບໍ່ຫຼາຍທີ່ໃຊ້ນ້ຳຈາກສາຍນ້ຳກໍ່ ແລະ ນ້ຳມາວ ຖ້າທຽບໃສ່ໃນອະດີດ. ປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍ ຊົມໃຊ້ ນ້ຳປະປາ.ການໃຊ້ນ້ຳ ຈາກແມ່ນ້ຳ ແມ່ນເພື່ອການເຮັດສວນເທົ່ານັ້ນ.</p>	<p>ຖ້າປຽບທຽບຄຸນນະພາບນ້ຳໃສ່ກັບ 10 ຫຼື 20 ປີກ່ອນ. ນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳຄ້ອນຂ້າງໃສ ແຕ່ໃນປັດຈະບັນເກືອບວ່າຈະບໍ່ຄ່ອຍພົບເຫັນວ່ານ້ຳໃສເລີຍ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ມີຫຼາຍໆໂຮງຈັກໂຮງງານຕັ້ງຢູ່ແຄມແມ່ນ້ຳ ແລະ ຂ້ອຍກໍ່ບໍ່ແນ່ໃຈວ່າ ທາງການໄດ້ມີການຄວບຄຸມ ການປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນອອກຈາກໂຮງງານເຫຼົ່ານີ້ບໍ່.</p>
ທ່ານມີຂໍ້ກັງວົນກ່ຽວກັບບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມີຂໍ້ສະເໜີແນະນຳບໍ່?		<p>ພວກເຮົາ ມີຄວາມກັງວົນ ເລື່ອງຂີ້ຝຸນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ. ພວກເຮົາຫວັງວ່າ ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ຈະມີກິດລະບຽບ ແລະ ມາດຕະການ ຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ກ່ຽວກັບບັນຫາທາງສິ່ງແວດລ້ອມ. ຂໍ້ສະເໜີແນະ ແມ່ນສະເໜີໃຫ້ ປູກຕົ້ນໄມ້ ຕາມບໍລິເວນແຄມແມ່ນ້ຳ ລວມທັງຄອງລະບາຍນ້ຳ ແລະ ລະບົບການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ.</p>	<p>ພວກເຮົາ ມີຄວາມກັງວົນ ເລື່ອງຂີ້ຝຸນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ. ພວກເຮົາຫວັງວ່າ ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ຈະມີກິດລະບຽບ ແລະ ມາດຕະການ ຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ກ່ຽວກັບບັນຫາທາງສິ່ງແວດລ້ອມ.</p>

ຕາຕະລາງທີ A1.1 (ຕໍ່)

ຄຳຖາມ	ຄຳຕອບຮັບ		
	ຂັ້ນແຂວງ 22 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາເລົ່າ 23 ມິຖຸນາ 2016	ບ້ານ ນາສ້າວ 23 ມິຖຸນາ 2016
ທ່ານຮູ້ຈັກຂະບວນການໄກ່ເກ່ຍບໍ່? ຖ້າຮູ້ຈັກແມ່ນຂະບວນການແບບໃດ?		<p>ພາຍໃນບ້ານ ມີຄະນະຄຳມະການໄກ່ເກ່ຍ ແລະ ຮ້ອງຮຽນ ປະກອບມີສະມາຊິກທັງໝົດ 7 ຄົນ ມາຈາກແຕ່ລະອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນບ້ານ ຄື:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ນາຍບ້ານ (ປະທານ ຄະນະກຳມະການ)</li> <li>2. ຮອງນາຍບ້ານ</li> <li>3. ຫົວໜ້າກຸ່ມບ້ານ</li> <li>4. ຫົວໜ້າສະຫະພັນແມ່ຍິງບ້ານ</li> <li>5. ຫົວໜ້າປ້ອງກັນບ້ານ</li> <li>6. ຫົວໜ້າຊາວໜຸ່ມບ້ານ</li> <li>7. ຜູ້ອະວຸໂສພາຍໃນບ້ານ</li> </ol>	<p>ພາຍໃນບ້ານ ມີຄະນະຄຳມະການໄກ່ເກ່ຍ ແລະ ຮ້ອງຮຽນ ປະກອບມີ ສະມາຊິກທັງໝົດ 7 ຄົນ ມາຈາກແຕ່ລະອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນບ້ານ ຄື:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ນາຍບ້ານ (ປະທານ ຄະນະກຳມະການ)</li> <li>2. ຮອງນາຍບ້ານ</li> <li>3. ຫົວໜ້າກຸ່ມບ້ານ</li> <li>4. ຫົວໜ້າສະຫະພັນແມ່ຍິງບ້ານ</li> <li>5. ຫົວໜ້າປ້ອງກັນບ້ານ</li> <li>6. ຫົວໜ້າຊາວໜຸ່ມບ້ານ</li> <li>7. ຜູ້ອະວຸໂສພາຍໃນບ້ານ</li> </ol>
		<p>ພາຍໃນບ້ານ ບໍ່ມີກອງສຳລັບໃສ່ຄຳຮ້ອງ ທີ່ປະຊາຊົນ ໄດ້ນຳເອົາຄຳຮ້ອງທຸກມາປອນໄວ້ໃນກ່ອງ. ຊາວບ້ານຜູ້ທີ່ຕ້ອງການຈະຮ້ອງທຸກ ຫຼື ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ສິ່ງມາຍັງຕ້ອງການບ້ານ ແລະ ຈະຍົກຂຶ້ນຮ້ອງຮຽນໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ. ສຳລັບບັນຫານ້ອຍ ໃຫ້ທາງນາຍບ້ານ ແລະ ຮອງນາຍບ້ານ ເປັນຜູ້ແກ້ໄຂຂໍ້ຂ້ອງໃຈ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮ້ອງທຸກ ຫຼື ຄູ່ກໍລະນີ. ສຳລັບບັນຫາ ທີ່ໃຫຍ່ ຫຼື ບັນຫາທີ່ແກ້ບໍ່ຕົກ ຕ້ອງໄດ້ຍື່ນສະເໜີເຖິງຄະນະຄຳມະການໄກ່ເກ່ຍ ແລະ ຮ້ອງຮຽນ ເພື່ອແກ້ໄຂຕໍ່. ການນັດໝາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມ ຈະຕ້ອງຈັດຂຶ້ນເພື່ອໄກ່ເກ່ຍບັນຫາ. ຖ້າຈັດກອງປະຊຸມ ຂຶ້ນແລ້ວ ຫາກບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ກໍສາມາດຈັດຕັ້ງຂຶ້ນອີກເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ. ຖ້າຫາກວ່າອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວໄດ້ ໃຫ້ສະເໜີຂຶ້ນມາຍັງອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອດຳເນີນການແກ້ໄຂຕໍ່ໄປ.</p>	<p>ພາຍໃນບ້ານ ບໍ່ມີກອງສຳລັບໃສ່ຄຳຮ້ອງ ທີ່ປະຊາຊົນ ໄດ້ນຳເອົາຄຳຮ້ອງທຸກມາປອນໄວ້ໃນກ່ອງ. ຊາວບ້ານຜູ້ທີ່ຕ້ອງການຈະຮ້ອງທຸກ ຫຼື ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ສິ່ງມາຍັງຕ້ອງການບ້ານ ແລະ ຈະຍົກຂຶ້ນຮ້ອງຮຽນໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ. ສຳລັບບັນຫານ້ອຍ ໃຫ້ທາງນາຍບ້ານ ແລະ ຮອງນາຍບ້ານ ເປັນຜູ້ແກ້ໄຂຂໍ້ຂ້ອງໃຈ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮ້ອງທຸກ ຫຼື ຄູ່ກໍລະນີ. ສຳລັບບັນຫາ ທີ່ໃຫຍ່ ຫຼື ບັນຫາທີ່ແກ້ບໍ່ຕົກ ຕ້ອງໄດ້ຍື່ນສະເໜີເຖິງຄະນະຄຳມະການໄກ່ເກ່ຍ ແລະ ຮ້ອງຮຽນ ເພື່ອແກ້ໄຂຕໍ່. ການນັດໝາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມ ຈະຕ້ອງຈັດຂຶ້ນເພື່ອໄກ່ເກ່ຍບັນຫາ. ຖ້າຈັດກອງປະຊຸມ ຂຶ້ນແລ້ວ ຫາກບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ກໍສາມາດຈັດຕັ້ງຂຶ້ນອີກເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ. ຖ້າຫາກວ່າອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວໄດ້ ໃຫ້ສະເໜີຂຶ້ນມາຍັງອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອດຳເນີນການແກ້ໄຂຕໍ່ໄປ.</p>

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ **A12**

ລາຍຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການປຶກສາຫາລືກັບມວນຊົນຄັ້ງ  
ທຳອິດ

---

ຮູບທີ່ A12.1 ລາຍຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃນຂັ້ນແຂວງ ທີ່ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ  
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ


ແຂວງ ອຸດົມໄຊ  
ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ບັນຊີລາຍຊື່ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຮ່ວມກັບຄະນະຊ່ຽວຊານ  
ບໍລິສັດ Hatfield ທີ່ປຶກສາ ຂອງອົງການ ທະນາຄານໂລກ ກ່ຽວກັບໂຄງການ  
ຄຸ້ມຄອງໄພນໍ້າຖ້ວມເຫດສະບານແຂວງອຸດົມໄຊ.

ສະຖານທີ່ : ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແຂວງອຸດົມໄຊ  
ເວລາ : 14.00.00...20.00.....  
ວັນທີ : 21 ມິຖຸນາ 2016

ລ/ດ	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ	ຕຳແໜ່ງ	ມາຈາກພາກສ່ວນ	ເບີໂທລະສັບ	ລາຍເຊັນ
1	Mr. Anach XASAVAN	Social Development	Hatfield	55616179	See
2	Ms Dora Handson	ESMF	Hatfield	020 4950 4574	Handson
3	Jon HAMILTON	ESMF/IL	HATFIELD	n.a.	f the
4	Syboundheung P	Social Dev Spec	WB	22212599	See
5	Mr. Vongphet S	Environmental specialist	Hatfield	22939444	See
6	Mr Songthachanh			56831522	See
7	Mr Okad mahachit	Office		1-83-8038	See
8	Mr. Mangvank	Office	Department	22538678	See
9	ທ. ອາວ ພວ ສີຊີ	ຫົວໜ້າ ຂັ້ນສູງ	ພູມສັນຖານ	22841188	See
10	ທ. ອິດທິ ນິ ອຸດົມໄຊ	ຮ່ວມກັບ ພາກສ່ວນ	ພູມສັນຖານ ອຸດົມໄຊ	23961002	See
11	ທ. ທະນິ ຫົວໜ້າ ຂັ້ນສູງ	ຫົວໜ້າ ຂັ້ນສູງ	ພູມສັນຖານ	55780007	See
12	ທ. ສິມສິດ ສິມສິດວິໄນ	ຮ່ວມກັບ ພາກສ່ວນ	ອຸດົມໄຊ ພູມສັນຖານ	55680643	See
13	ທ. ພິມ ນິ ອຸດົມໄຊ	ຮ່ວມກັບ ພາກສ່ວນ	ອຸດົມໄຊ ພູມສັນຖານ	55930724	See
14	ທ. ອິດ ນິ ອຸດົມໄຊ	ຮ່ວມກັບ ພາກສ່ວນ	ພູມສັນຖານ	22215688	See
15	ທ. ພິມ ນິ ອຸດົມໄຊ	ຮ່ວມກັບ ພາກສ່ວນ	ພູມສັນຖານ	22838888	See
16	ທ. ສິມ ນິ ອຸດົມໄຊ	ຮ່ວມກັບ ພາກສ່ວນ	ພູມສັນຖານ	22957666	See

ຮູບທີ A12.2 ລາຍຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປຶກສາຫາລືກັບ IFAD



ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ  
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ຕາຕະລາງລົງທະບຽນ:.....

ລ/ດ	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ	ພາກສ່ວນ	ຕຳແໜ່ງ	ເບີໂທ	ລາຍເຊັນ
1	ນ. ຈຸນ:ນາແກ້ວ	ແຜນງານ	ວິຊາການ	02376775	SMU
2	ທ. ສິວິມ	ສູນວິຊາ	—	22375526	Carli
3	ທ. ສິວິມ ສິວິມ	ແຜນງານ SSSJ	ຮຽນປະຈຳ (MRE)	20933565	ສິວິມ
4	ທ. ສິວິມ ສິວິມ	—	ຮຽນປະຈຳ: ສາຍງານ ທຸກ 2-໐໙	99931418	—
5	ບຸນລິນ ແສງວິທະຍາ	ຮຽນ	—	55930724	—
6	ທ. ສິວິມ ສິວິມ	ຮຽນ ສາຍງານ	ຮຽນປະຈຳ 2໐	55401310	—
7	ທ. ສິວິມ ສິວິມ	ສາຍງານ	ຮຽນປະຈຳ	22215688	—
8	Tim Hamilton	HATFIELD	TL/ESMR	58980203	—
9	Anah KAIYAVONG	HATFIELD	ວິຊາການ	55616172	—
10	Derin Henderson	Hatfield	ESMF Specialist	99804271	—
11					

ຮູບທີ A12.3 ລາຍຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃນຂັ້ນບ້ານ ທີ່ບ້ານນາເລົ່າ ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ

ລາຍຊື່ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປຶກສາຫາລືຂັ້ນບ້ານ

NO. ບ້ານ ນາເລົ່າ  
DATE 23/6/2016

ຊື່	ຕຳແໜ່ງ	ເບີໂທ
ນ. ສິມມະລິ	ສີ່ ສາມ ບັນນ	56 69 66 79
ນ. ວັນ	ປະຖົມ ຈິດ	23 96 77 73
ນ. ວັນ		56 89 22 29
ນ. ວັນ		22 35 66 79
ນ. ວັນ		(ວ່າ)
ນ. ວັນ		54 43 97 56
ນ. ວັນ		030 59 92 44 3
ນ. ວັນ	ປະທານ ແມ່ຍິງບ້ານ	020 23 35 44 44
ນ. ວັນ	ສາທາລະນະ ອາກົດບ້ານ	55 02 50 96
ນ. ວັນ	ຮອງ ບາຍບ້ານ	55 78 29 40

ຮູບທີ A12.4 ລາຍຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃນຂັ້ນບ້ານ ທີ່ບ້ານນາສ້າວ ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ

ລາຍຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ບ້ານ  
23/6/16

ປ/ນ	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ	ບ່ອນຮ່ວມກອງ	ເບີໂທ	ລາຍຊື່
1.	ທ ທອ ດຳພຽງ ອາວຸໂສ	ບ ນາ ສ້າວ (56ປ)	56063560	ທ
2.	ນ. ສະ ດຳວິໄນ	ອ ນາ ສ້າວ (57ປ)	55183710	ທ
3.	ທ ທອ ພັດ	ບ ນາ ສ້າວ (44ປ)	55444039	ທ
4.	ທ. ສິນ	ບ. ນາ ສ້າວ 46ປ	55182182	ທ
5.	ທ: ທອ ດຳພຽງ ສະໂມສອນ	ທ ຂ ນ ສ້າວ 72 ປີ	55991315	ທ
6.	ທ ທອ ນາ ສ້າວ	ນາ ສ້າວ 63	587252	ທ
7.	ທິ ດ ວິໄນ	ນາ ສ້າວ		ທ

ລາຍຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປຶກສາຫາລື ຂັ້ນເມ

NO. ບ້ານ ນາສ້າວ  
DATE 23/6/2016

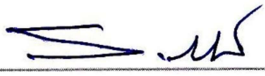


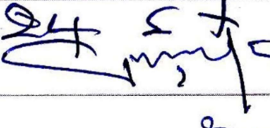
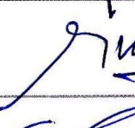


ຊື່	ຕຳແໜ່ງ	ເບີໂທ
ນ. ໄຊ ສະ ມອນ	ແນວ ກຸ່ມ	56 49 72 17
ນ. ບິວ ພັດ	ສອງ ນາ ອາຍຸ	58 06 66 41
ນ. ວຽງ ສິນ	ຮອງ ແມ່ ຍິງ	59 90 34 78
ນ. ບິວ ໄວ	ປະຊາຊົນ	56 51 46 47
ນ. ຈັນ ສາ		59 49 04 44
ນ. ສິນ ສິນ		56 78 00 47
ນ. ສິນ ສິນ		58 72 33 37
ນ. ພິມ ສິນ	ອະນຸແມ່ຍິງ	54 93 33 76
ນ. ສິນ ໄຊ	ປະຊາຊົນ	59 80 38 48
ນ. ສິນ ສິນ		(ບໍ່ຮູ້)

---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A13

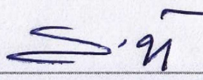

ລາຍຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການປຶກສາຫາລືກັບມວນຊົນຄັ້ງ  
ທີສອງ

---

No.	ຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ Name of participation	ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ Position	ພາກສ່ວນ Organization	ເບີໂທ Telephone	ລາຍເຊັນ Signature
1.	ທ່ານ ຮຸ່ງໂກງ ແສງພິດີ	ຫົວໜ້າກວດກາ	ກົມໂຍທາທິການທຽມ 416430		
2.	ທ່ານ ບຸນ ສິມສິມສິນ	ອ/ພວມ	— —	22220464	
3.	Henrike Brecht		WORLD BANK		
4.	ນ. ວຽງຈັນທິພອນ ຮ. ນ. ບຸນ (ບຸນ) ສິມສິມສິນ	ຊີເນີ	ນະຄອນລາວ ENR ອຸປະກອນ	71500009 959309	 
6.	ນ. ທາງສິມສິນສິນ	ນ/ພວມ	ວນ 2 ອຸປະກອນ	22838888	
7.	ນ. ສິມສິນສິນ	technical staff	Monre	22243339	
8.	ນ. ສິມສິນສິນ	PO	SAEDIA	23245099	

ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ຮອບທີ 2 ໂຄງການ ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກອາຊີຕະເວັນອອກສຽງໃຕ້ ຂອງ ສປປ ລາວ ຄັ້ງ ວັນທີ 22/9/2016.

The 2<sup>nd</sup> Public Consultation Meeting in Vientiane, Lao PDR on September 22, 2016

No.	ຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ Name of participation	ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ Position	ພາກສ່ວນ Organization	ເບີໂທ Telephone	ລາຍເຊັນ Signature
1)	Somsanoun	Dep. Director	ESD	55401310	
2)	Wongplut	Staff Consultant	Wd/Refd	22939449	

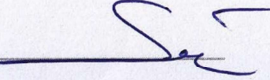

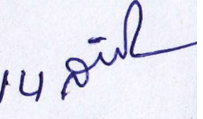


ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ຮອບທີ 2 ໂຄງການ ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກອາຊີຕະເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ຂອງ ສປປ ລາວ ຄັ້ງ ວັນທີ 22/9/2016.

The 2<sup>nd</sup> Public Consultation Meeting in Vientiane, Lao PDR on September 22, 2016

No.	ຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ Name of participation	ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ Position	ພາກສ່ວນ Organization	ເບີໂທ Telephone	ລາຍເຊັນ Signature
	ທ. ສິມ ວິໄນທອງສິນ	ອຸປະນິຍົມ	ສະພາຄົມພົນລະເມັດ	95997569	
	ສ. ຈະປັດ ສອນວິຈິດ	ຜູ້ປະສານງານ	VFI	55583383	
	ທ. ສອນວິຈິດ ສອນວິຈິດ	ວິຊາການ	Iwama	92425558	
	ທ. ອາເມັດ ອາເມັດ	ວິຊາການ	Hatfield	55616172	
	Dawn Henderson	CONSULTANT	"	9980 4271	D. Henderson
	Kham Seng Aly	Dept Director	Dow	22215688	
	Mr. Phimmason Sengsouviyavong	Dow technical	Dow	22228820	
	JIM WEBB	Deputy Director	HATFIELD	2322 9998	

ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ຮອບທີ 2 ໂຄງການ ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກອາຊີຕະເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ຂອງ ສປປ ລາວ ຄັ້ງ ວັນທີ 22/9/2016.

The 2<sup>nd</sup> Public Consultation Meeting in Vientiane, Lao PDR on September 22, 2016

No.	ຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ Name of participation	ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ Position	ພາກສ່ວນ Organization	ເບີໂທ Telephone	ລາຍເຊັນ Signature
	Somsanith Mounphoxay	Program Officer	The Asia Foundation	02059094979	
	Syboundheung Phandavong	Social Dev Sp	WR	020 2212519	
	ທ່ານ ສົມ ສິ ເພັງ ສາມັນ	ອຳເພີ ໜັງ ພາກສ່ວນ ສຽງຄູນ ສາທາລະນະລາຍ ສປປ ລາວ		0305376914	
	Mr Hammy CHANSANON	Deputy Head of Admin	LAO RED CROSS	55658948	
	MR PETER CRAWFORD	ENV SPECIALIST	WORLD BANK	020 22887557	

ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ຮອບທີ 2 ໂຄງການ ຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ໃນພາກອາຊີຕະເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ຂອງ ສປປ ລາວ ຄັ້ງ ວັນທີ 22/9/2016.

The 2<sup>nd</sup> Public Consultation Meeting in Vientiane, Lao PDR on September 22, 2016

No.	ຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ Name of participation	ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ Position	ພາກສ່ວນ Organization	ເບີໂທ Telephone	ລາຍເຊັນ Signature
1	ຮ. ພົມວິໄນ ສຸມພອນລິດ	ຮຽນອົດພົມພາ	ກົມສຸກເສຍ-ທຳ	22482945	
2	ທ. ກິດທິ ອັງສາວຽງ	ວິຊາການ	ນັກວິໄນ/ໂຄສະນາ/ໂຄງການວັດຖຸ	5534554	
3	ທ. ສາວທິ ລິດທະນາ	ຮຽນອົດພົມພາ	ກົມສຸກເສຍ-ທຳ	22239598	
4	ນ. ຈິນຕາ ທະນາວິໄນ	ການເງິນ	ECCDA	56465123	
5	ນ. ຈຽນນະ ວິໄນ	coordinator	GDA	5563899	
6	ທ. ບຸນທິ ແອັດທະນາ	ທ່ານພົມພາ	ນັກວິໄນ/ໂຄສະນາ	22215361	

